

Univerzita Karlova v Praze

Husitská teologická fakulta

Doktorská disertační práce

**Shodné znaky islámského a židovského radikalismu
na počátku 21. století**

**Identical features of Islamic and Jewish radicalisms
in the early 21st century**

Doktorský studijní program: Teologie

Studijní obor: Judaistika

Školitel:

doc. PhDr. Bedřich Nosek, CSc.

Autor:

Mgr. Bohumila Vacková

Praha, 2011

Velmi děkuji za cenné rady a podporu vedoucímu práce doc. PhDr. Bedřichu Noskovi, CSc. a konzultantovi JUDr. PhDr. Markovi Čejkovi, Ph.D.

Děkuji také E.B., která mi velmi pomohla s problematikou arabské transkripce.

Zvláštní poděkování patří manželovi a rodičům, bez jejichž pomoci by tato práce nemohla vzniknout.

„Prohlašuji, že jsem tuto doktorskou disertační práci s názvem „*Shodné znaky islámského a židovského radikalismu na počátku 21. století*“ napsala samostatně a výhradně s použitím citovaných pramenů, literatury a dalších odborných zdrojů.

V Praze dne 25. května 2011

Mgr. Bohumila Vacková

Bohumila Vacková

OBSAH:

ÚVOD.....	9
1. CHARAKTER ISLÁMSKÉHO RADIKALISMU NA EVROPSKÉM KONTINENTĚ NA POČÁTKU 21.STOLETÍ	17
1.1. CHARAKTER MUSLIMSKÉ KOMUNITY V EVROPĚ.....	17
1.1.1. <i>Problematika počtu muslimů</i>	17
1.1.2. <i>Problematika generačních vln</i>	21
1.2. RADIKALIZACE NA EVROPSKÉM KONTINENTĚ.....	23
1.2.1. <i>Důvody radikalizace</i>	23
1.2.2. <i>Nástroje a místa radikalizace</i>	25
1.3. UDÁLOSTI S RADIKÁLNÍM PODTEXTEM.....	29
1.3.1. <i>Radikální činy jednotlivců či malých skupin</i>	29
1.3.2. <i>Masové protestní akce</i>	36
1.4. ÚZEMÍ, KDE MUSLIMOVÉ TVOŘÍ VĚTŠINU.....	43
2. CHARAKTER ŽIDOVSKÉHO RADIKALISMU NA POČÁTKU 21.STOLETÍ	50
2.1. ZÁSADNÍ OTÁZKY V ŽIDOVSKÉM RADIKALISMU.....	50
2.1.1. <i>Vymezení lokality a pojetí očekávaného příchodu Mesiáše</i>	50
2.1.2. <i>Statut Jeruzaléma a problematika Chrámové hory</i>	53
2.2. ULTRAORTODOXNÍ CHAREDIM.....	56
2.2.1. <i>Eda Charedit</i>	57
2.2.2. <i>Neturej Karta</i>	61
2.3. RADIKÁLNÍ NÁBOŽENŠTÍ SIONISTÉ.....	67
2.3.1. <i>Guš Emunim</i>	77
2.3.2. <i>Rada židovských osad Ješa, hnutí Amana a radikální Židovské podzemí</i> . 81	
2.4. KAHANISTÉ, ŽIDOVŠTÍ RADIKÁLOVÉ A EXTRÉMISTÉ.....	84
2.4.1. <i>Kahanisté</i>	84
2.4.2. <i>Ideje kahanismu v politice</i>	92
2.4.3. <i>Židovští radikálové a extrémisté</i>	94

3. CHARITATIVNÍ A FINANČNÍ PODPORA.....	97
3.1. CHARITATIVNÍ A FINANČNÍ PODPORA Z POHLEDU ISLÁMSKÉHO RADIKALISMU..	99
3.1.1. <i>Islámské charitativní organizace.....</i>	<i>100</i>
3.1.2. <i>Získávání a cesty finančních prostředků.....</i>	<i>109</i>
3.2. CHARITATIVNÍ A FINANČNÍ PODPORA Z POHLEDU ISLÁMSKÉHO RADIKALISMU - ANALYTICKÝ ZÁVĚR V SOUVISLOSTI S ČESKOU REPUBLIKOU.....	114
3.3. CHARITATIVNÍ A FINANČNÍ PODPORA Z POHLEDU ŽIDOVSKÉHO RADIKALISMU	120
3.4. CHARITATIVNÍ A FINANČNÍ PODPORA Z POHLEDU ŽIDOVSKÉHO RADIKALISMU - ANALYTICKÝ ZÁVĚR V SOUVISLOSTI S ČESKOU REPUBLIKOU.....	128
4. RADIKALIZACE NÁBOŽENSKÝCH ŠKOL - MADRASY VERSUS JEŠÍVY.....	129
4.1. RADIKÁLNÍ MADRASY	130
4.2. RADIKÁLNÍ MADRASY - ANALYTICKÝ ZÁVĚR V SOUVISLOSTI S ČESKOU REPUBLIKOU.....	141
4.3. RADIKÁLNÍ JEŠÍVY.....	144
4.4. RADIKÁLNÍ JEŠÍVY - ANALYTICKÝ ZÁVĚR V SOUVISLOSTI S ČESKOU REPUBLIKOU.....	154
5. ZPŮSOBY ŠÍŘENÍ VÍRY.....	157
5.1. ZPŮSOBY ŠÍŘENÍ VÍRY Z POHLEDU ISLÁMSKÉHO RADIKALISMU	162
5.2. ZPŮSOBY ŠÍŘENÍ VÍRY Z POHLEDU ISLÁMSKÉHO RADIKALISMU - ANALYTICKÝ ZÁVĚR V SOUVISLOSTI S ČESKOU REPUBLIKOU	184
5.3. ZPŮSOBY ŠÍŘENÍ VÍRY Z POHLEDU ŽIDOVSKÉHO RADIKALISMU	191
5.4. ZPŮSOBY ŠÍŘENÍ VÍRY Z POHLEDU ŽIDOVSKÉHO RADIKALISMU - ANALYTICKÝ ZÁVĚR V SOUVISLOSTI S ČESKOU REPUBLIKOU	195

6. VLIV ISLÁMSKÉHO A ŽIDOVSKÉHO RADIKALISMU V ČR - BEZPEČNOSTNÍ SITUACE.....	200
6.1. ZPRAVODAJSKÉ SLOŽKY	202
6.1.1. <i>Bezpečnostní informační služba</i>	202
6.1.2. <i>Úřad pro zahraniční styky a informace</i>	207
6.1.3. <i>Vojenské zpravodajství</i>	208
6.1.4. <i>Společná zpravodajská skupina</i>	210
6.2. MINISTERSTVO VNITRA	211
6.2.1. <i>Integrační proces muslimů v ČR - pilotní projekt</i>	213
ZÁVĚR.....	217
Jmenný rejstřík	222
Seznam použitých pramenů a literatury	229
Seznam použitých elektronických pramenů a odborných studií.....	236
Seznam příloh	259
Příloha: Evropa - zakázané islámské teroristické organizace a hnutí	260
SUMMARY	263

Seznam zkratek:

\$ - dolar

£ - libra

§ - paragraf

1 Kr - 1 Královská

AIDS - Acquired Immune Deficiency Syndrome, Syndrom získaného selhání imunity

aj. - a jiné

apod. - a podobné, a podobně

B'TSELEM - The Israeli Information Center for Human Rights in the Occupied Territories, Izraelské informační centrum pro lidská práva na okupovaných územích

BIS - Bezpečnostní informační služba

Caha"l - Cva Hagana le-Jisra'el, Armáda státu Izrael

CD-ROM - Compact Disc Read-Only Memory

cit. - citace

č. - číslo

č.p. - číslo popisné

ČR - Česká republika

ed. - editor

EU - The European Union, Evropská unie

EUMC - The European Agency for Fundamental Rights, Evropské středisko pro sledování rasismu a xenofobie

Gn - Genesis

MS ČR - Ministerstvo spravedlnosti České republiky

MV ČR - Ministerstvo vnitra České republiky

MZV ČR - Ministerstvo zahraničních věcí České republiky

n.l. - našeho letopočtu

např. - na příklad

NATO - The North Atlantic Treaty Organization, Severoatlantická aliance

orig. - originál

P ČR - Policie České republiky

pozn. - poznámka

př. n. l. - před naším letopočtem

překl. - překlad

RB OSN - The United Nations Security Council, Rada bezpečnosti Organizace

spojených národů

roč. - ročník

s. - strana, stran

Sb. - sbírky

stol. - století

sv. - svazek

tj. - tj.

tzn. - to znamená

tzv. - tak zvaní, tak zvanou, tak zvaných ...

USA - Spojené státy americké

ÚZSI - Úřad pro zahraniční styky a informace

v překl. - v překladu

vyd. - vydání

VZ - Vojenské zpravodajství

web, weby - webové stránky

z. - zákon

Úvod

Islám a judaismus jsou dva významné semitské monoteistické náboženské směry, které jsou obsahově založeny na shodném principu věřícího jedince, jenž dodržuje stanovená mravní pravidla, přičemž jeho následnou odměnou je spása duše a vstup do společenství s Bohem. Oba náboženské proudy věří, že právě je si Bůh vybral, aby jejich prostřednictvím či s jejich pomocí dosáhl svého záměru, tj. kvalitativní přeměny lidské společnosti. Avšak původní ideje byly zneužity v intencích radikalismu - islámského i židovského. Jedná se zejména o novodobý trend, který měl jeden ze zásadních vrcholů v druhé polovině minulého století, a to zejména v oblasti Blízkého a Středního východu.¹

Přelom tisíciletí a hlavně počátek 21. století poukázal na skutečnost, že islámský a židovský radikalismus není jen problematikou konkrétních oblastí, ale změnil své měřítko s různou intenzitou do celosvětového problému (pozn. jedná se hlavně o islámský radikalismus, židovský zasahuje do lokálních oblastí),² a je otázkou, do jaké míry zasáhl i Českou republiku.³ Je tedy zřejmé, že v současné době nelze vyloučit, že i na našem území se mohou vyskytovat osoby a uskupení aktivní či sympatizující s islámským, anebo s židovským radikalismem. Proto jsem si tuto problematiku zvolila k zpracování pod obsahovým názvem: „*Shodné znaky islámského a židovského radikalismu na počátku 21. století.*“

Shodné znaky, tj. charitativní a finanční podpora, radikalizace náboženských škol - madrasy versus ješivy a způsoby šíření víry, jsem si vybrala na základě svého dlouhodobého zájmu o problematiku islámského a židovského radikalismu.

---

¹ Z pozice islámského radikalismu jedním ze startovacích impulsů byla sovětská válka v Afghánistánu (1979 - 1989) a následné dění i v ostatních zemích Blízkého a Středního východu - viz i podrobný popis v podkapitole 4.1. Radikální madrasy. V novodobém židovském radikalismu vlnu aktivit rozeběhly dvě události, a to z pohledu ultraortodoxních charedim - vznik Státu Izrael (14. května 1948) a z pohledu radikálních náboženských sionistů - vítězství v Šestidenní válce (5. až 10. června 1967) - viz i podrobný popis v podkapitole 2.1. Zásadní otázky v židovském radikalismu.

² V současné době je podstatný rozdíl mezi islámským a židovským radikalismem, za prvé se to týká rozšířenosti - islámský lze v podstatě chápat za celosvětový problém, zatímco židovský pouze lokální - v oblasti Erec Jisra'el a následně pak v ultraortodoxních čtvrtích v diaspoře (např. v USA - New York, Velká Británie - Londýn), za druhé se to týká intenzity - v tomto ohledu je mnohonásobně znatelnější islámský radikalismus.

³ Dále bude zejména používána zkratka ČR.

Jsem přesvědčena, že zásadní význam stanovených znaků se zvyšuje tím, když se jejich charakter porovná a aplikuje do českého prostředí. Aby práce měla zcela aktuální kontext, práci jsem zasadila do klíčového časového vymezení, tj. do počátku 21. století, respektive do období od roku 2000 do roku 2010.⁴

Do současné doby nebyla takto stanovená problematika zpracována, tzn. že tyto konkrétní porovnávané znaky nebyly vytyčeny společně, a to ani z pohledu historického či současného, a zároveň se neuskutečnila jejich aplikace na české území. Jedná se o zcela nový aktuální komplexní pohled a zhodnocení získaných závěrů v českém prostředí. V tomto ohledu je nutné dodat, že v rovině islámského radikalismu lze nalézt dílčí studie k jednotlivým znakům, avšak z pohledu židovského nikoli.

Díky těmto výše uvedeným faktům s přihlédnutím na zvolené časové období a zároveň v souvislosti s nastaveným tématem, které vyúsťuje do českého prostředí, byly prvotní podkladové informace čerpány z dosavadních významných, avšak dílčích, studií zejména českých autorů. Časové období jasně poukázalo (léta 2000 až 2010) na význam českých a zahraničních elektronických zdrojů, článků, studií, které byly prezentovány na webových stránkách⁵ relevantních, kompetentních institucí a organizací. Jde-však o minimální část, neboť nejvýznamnější místo zaujaly elektronické prameny⁶ (konkrétní weby radikálních uskupení či institucí), jejichž obsah jsem z pohledu nastavených znaků analyzovala a vyhodnocovala.

Vzhledem k prolínání několika tématických okruhů, dosavadní závěry bádání je možné dohledat pouze v níže uvedených dílčích rovinách:

1. islámský radikalismus - všeobecný či celosvětový pohled, islámský radikalismus v Evropě, konkrétní znaky islámského radikalismu;
2. židovský radikalismus - jednotlivé proudy;

⁴ Přesněji míněno - leden 2000 až prosinec 2010.

⁵ V souvislosti s pojmem webové stránky budou dále používány i výrazy web, weby.

⁶ Veškeré uvedené elektronické prameny a studie, respektive jejich dohledatelnost byla překontrolována v časové období od září do prosince 2010. Což je uvedeno i v jednotlivých poznámkách.

3. Blízký východ - situace Palestina versus Izrael, respektive islámský versus židovský radikalismus;
4. problematika islámského a židovského radikalismu v ČR.

Viz bod 1 - islámský radikalismus a konkrétní znaky: z českého prostředí jsou významné tyto nadstavbové studie (publikace), a to od Luboše Kropáčka - „*Islám a Západ: Historická paměť a současná krize*“; a „*Islámský fundamentalismus*“;⁷ a od Miloše Mendla - „*Džihád: Islámské koncepce šíření víry*“; a „*S puškou a Koránem*“.⁸ Dílčí témata týkající se jednotlivých znaků jsou zpracována např. kolektivem autorů: Iveta Kouřilová, Štěpán Macháček, Miloš Mendel, a Bronislav Ostránský - „*Cesta k prameni: Fatwy islámských učenců k otázkám všedního dne*“,⁹ Ondřej Beránek a Pavel Ťupek - „*Dvoji tvář islámské charity*“.¹⁰

Cenná elektronická studie je, respektive vyjádření k evropskému islámskému radikalismu, ze dne 22. února 2006 pod názvem: „*Evropa a islám v kontextu dění kolem karikatur proroka Muhammada*.“ Jedná se o vystoupení tehdejšího ředitele Úřadu pro zahraniční styky a informace¹¹ Karla Randáka na zasedání Zahraničního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.¹² Dosavadní dílčí aspekty bádání

⁷ Prof. PhDr. Luboš Kropáček, CSc. (nar. 1939) - patří mezi významné české arabisty, který mimo jiné dlouhodobě působí na Univerzitě Karlově v Praze. KROPÁČEK, Luboš. *Islám a Západ: Historická paměť a současná krize*. 1. vyd. Praha: Vyšehrad, 2002. ISBN 80-7021-540-2. KROPÁČEK, Luboš. *Islámský fundamentalismus*. 1. vyd. Praha: Vyšehrad, 1996. ISBN 80-7021-168-7.

⁸ Doc. PhDr. Miloš Mendel, CSc. (nar. 1952) - vědecký pracovník Orientálního ústavu Akademie věd ČR. MENDEL, Miloš. *Džihád: Islámské koncepce šíření víry*. 1. vyd. Brno: Atlantis, 1997. ISBN 80-7108-151-5. MENDEL, Miloš. *S puškou a Koránem*. 1. vyd. Praha: Orientální ústav Akademie věd České republiky, 2008. ISBN 80-85425-63-5.

⁹ PhDr. Iveta Kouřilová, Ph.D. (nar.1975) - působí na Metropolitní univerzitě v Praze; Štěpán Macháček (bližší údaje nenalezeny); PhDr. Bronislav Ostránský, Ph.D. (nar. 1972) - vědecký pracovník Orientálního ústavu Akademie věd ČR. KOUŘILOVÁ, Iveta. MACHÁČEK, Štěpán. MENDEL, Miloš. OSTRÁNSKÝ, Bronislav. *Cesta k prameni: Fatwy islámských učenců k otázkám všedního dne*. 1. vyd. Praha: Orientální ústav Akademie věd České republiky, 2003. ISBN 80-85425-53-X.

¹⁰ Mgr. Ondřej Beránek, Ph.D. (nar. 1980) - od roku 2007 působí v Crown Center for Middle East Studies na Brandeis University; Mgr. Pavel Ťupek, Ph.D. (nar. nenalezeno) - působí jako knihovník na Filosofické fakultě v Ústavu Blízkého východu a Afriky Univerzity Karlovy v Praze. BERÁNEK, Ondřej. ŤUPEK, Pavel. *Dvoji tvář islámské charity*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. ISBN 978-80-7325-163-5.

¹¹ Dále jen ÚZSI.

¹² ÚZSI. *Evropa a islám v kontextu dění kolem karikatur proroka Mohameda* [online]. ÚZSI, 22. února 2006 [cit. dle 7. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.uzsi.cz/cz/evropa-a-islam-v-kontextu-deni-kolem-karikatur-proroka-mohameda.html>>.

obsahují zahraniční studie zveřejněné prostřednictvím internetu - např. se jedná o poznatky americké organizace The Pew Forum on religion & public life,¹³ které byly dne 15. září 2010 uvedeny ve studii pod názvem „*Muslim Network and Movements in Western Europe*“¹⁴ či o analýzu, jež byla vyhotovena dne 18. ledna 2008 organizací The Federation of American Scientists pod názvem „*CRS Report for Congress, Islamic Religious Schools, Madrasas: Background*“.¹⁵

Viz bod 2 - židovský radikalismus a jednotlivé proudy: z českého prostředí jsou významné publikace, respektive informace z jednotlivých kapitol, - „*Judaismus, politika a Stát Izrael.*“ a „*Judaismus, politika v Izraeli*“¹⁶ a zároveň i studie, která vznikla ve spolupráci Marka Čejky a Romana Kořana - „*Rabini naší doby: Autority judaismu v náboženském a politickém dění 20. století a současnosti.*“¹⁷ Cenným zdrojem byly zároveň i studie elektronického webu The Jewish virtual Library, např. „*Agreement on the Gaza strip and the Jericho area*“ či „*Protocol Concerning the Redeployment in Hebron*“.¹⁸ (Pozn. jak již bylo uvedeno výše, jednotlivé znaky aplikované na židovský radikalismus nebyly

---

¹³ The Pew Forum on religion & public life - americká instituce sídlící ve Washingtonu, která byla založena v roce 2001, se zejména zabývá průzkumem a demografickými analýzami, jež se týkají mimo jiné i náboženských aspektů - bližší informace jsou dostupné [online] na World Wide Web: <<http://pewforum.org/>>.

¹⁴ *Muslim Networks and Movements in Western Europe* [online]. The Pew Forum on religion & public life, 15. září 2010 [cit. dle 7. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://pewforum.org/Muslim/muslim-Networks-and-Movements-in-Western-Europe-Tablighi-Jamaat.aspx>>.

¹⁵ The Federation of American Scientists - jedná se o organizaci, která má za úkol poskytovat objektivní informace založené na pravdivých důkazech. Zároveň uvádí analýzy a politická doporučení v otázkách národní a mezinárodní bezpečnosti. BLANCHARD, Christopher, M. *CRS Report for Congress: Islamic Religious Schools, Madrasas: Background* [online]. The Federation of American Scientists, 13. ledna 2008 [cit. dle 7. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.fas.org/sgp/crs/misc/RS21654.pdf>>.

¹⁶ JUDr. PhDr. Marek Čejka, Ph.D. (nar. 1975) - působí na Masarykově univerzitě v Brně. ČEJKA, Marek. *Judaismus, politika a Stát Izrael.* 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně - Mezinárodní politologický ústav, 2002. ISBN 80-210-3007-0. ČEJKA, Marek. *Judaismus, politika v Izraeli.* 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2009. ISBN 978-80-87029-39-8.

¹⁷ Roman Kořan - (nar. 1977) - dlouhodobě se zabývá problematikou judaismu - bližší údaje nenalezeny. ČEJKA, Marek. KOŘAN, Roman. *Rabini naší doby: Autority judaismu v náboženském a politickém dění 20. století a současnosti.* 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2010. ISBN 978-80-87487-00-6.

¹⁸ The Jewish virtual Library je spravována neziskovou organizací The American-Israeli Cooperative Enterprise, která vznikla v roce 1993. *Agreement on the Gaza strip and the Jericho area* [online]. The Jewish virtual Library, 4. května 1994 [cit. dle 22. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Peace/gazajer.html>>. *Protocol Concerning the Redeployment in Hebron* [online]. The Jewish virtual Library, 17. ledna 1997 [cit. dle 22. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Peace/hebprot.html>>.

do současné doby zpracovány. V tomto ohledu jsem pracovala pouze s elektronickými prameny, respektive s konkrétními weby radikálních uskupení a institucí).

Viz bod 3 - Blízký východ, islámský versus židovský radikalismus: z českého prostředí jsou významné publikace Miloše Mendla „*Náboženství v boji o Palestinu: Judaismus, islám a křesťanství jako ideologie etnického konfliktu*“¹⁹ a Marka Čejky „*Izrael a Palestina: Minulost, současnost a směřování blízkovýchodního konfliktu*.“²⁰ Dílčí zajímavé studie poskytuje k tomuto tématu web The Intelligence and Terrorism Information Center. Např. v otázce financování v srpnu 2004 zveřejnila tato instituce zprávu pod názvem „*Allotments of large amounts of money to Rabbi Moshe Hirsch, the “foreign minister” of the ultra-orthodox, virulently anti-Zionist Jewish sect known as Neturei Karta*.“²¹

Viz bod 4 - islámský a židovský radikalismus v ČR: z českého prostředí jde o významné poznatky z dílčích kapitol pod názvy: „*Islámský terorismus*“ a „*Terorismus dalších velkých světových náboženství*“ od autora Miroslava Mareše - „*Terorismus v ČR*.“²²

Z elektronického prostředí jsou z pohledu islámského radikalismu stěžejní informace z výročních zpráv Bezpečnostní informační služby (jejich veřejná elektronická verze je od roku 1996 až 2009).²³

Vytyčené klíčové cíle této disertace jsou:

---

¹⁹ MENDEL, Miloš. *Náboženství v boji o Palestinu: Judaismus, islám a křesťanství jako ideologie etnického konfliktu*. 1. vyd. Brno: Atlantis, 2000. ISBN 80-7108-189-2.

²⁰ ČEJKA, Marek. *Izrael a Palestina: Minulost, současnost a směřování blízkovýchodního konfliktu*. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2005. ISBN 80-903333-9-7.

²¹ The Intelligence and Terrorism Information Center je jako nevládní organizace činná od roku 2001 a zaměřuje se na otázky zpravodajských služeb a terorismu, a to zejména z Blízkého a Středního východu. *Allotments of large amounts of money to Rabbi Moshe Hirsch, the “foreign minister” of the ultra-orthodox, virulently anti-Zionist Jewish sect known as Neturei Karta* [online]. The Intelligence and Terrorism Information Center, srpen 2004 [cit. dle 14. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.terrorism-info.org.il/malam_multimedia/html/final/eng/sib/9_04/araf_ap17.htm>.

²² JUDr. PhDr. Miroslav Mareš, Ph.D. (nar. 1974) - působí na Masarykově univerzitě v Brně. MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2005. ISBN 80-903333-8-9.

²³ BIS. *Výroční zprávy* [online]. Bezpečnostní informační služba, datumy jsou různorodé dle vydání výročních zpráv [cit. dle 30. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.bis.cz/vyrocní-zpravy.html>>.

1. komparace vedoucí k zhodnocení, zda-li byly správně pro určené období, tj. 2000 - 2010, stanoveny shodné znaky islámského a židovského radikalismu;
2. aplikace těchto znaků na české prostředí s určením míry rizikovosti těchto radikalizačních prvků, a to zejména z bezpečnostního hlediska.

Z těchto cílů plynou hlavní úkoly - vyhodnotit a v obou náboženských směrech v intencích radikalismu porovnat aktuální²⁴ charakter jednotlivých znaků, tj. charitativní a finanční podporu, radikální náboženské školy a způsoby šíření víry, a jejich dostupnost v českém prostředí. Zpracovaný úkol se nejdříve pokusím zaměřit na zhodnocení procesu islámské radikalizace v Evropě, a to z toho důvodu, neboť klíčovým cílem disertace je určení bezpečnostního rizika v ČR, tj. evropské země, a je nasnadě, že v evropském prostředí je zcela jiná dimenze tohoto fenoménu než například na asijském kontinentě. Následně se budu zabývat zhodnocením židovského radikalismu, avšak oproti islámskému v odlišném pojetí, tj. strukturálně, dle hlavních tří ideových linií.²⁵ Poté budu každý stanovený jednotlivý znak zpracovávat nejdříve pro oba náboženské směry současně v rovině prvotního obecného popisu, pak budu poznatky aplikovat v mezích islámského radikalismu a vyhodnotím vše z pozice faktů a určím míru rizikovosti na českém území. Zcela shodný postup budu používat i v otázce židovského radikalismu, tj. aplikace a jeho pojetí, včetně stanovení rizik, v českém prostředí. K ucelení a pro stěžejní závěrečné vyhodnocení vypracuji další dílčí úkol, jehož cílem bude k uvedené problematice shromáždit dosavadní zveřejněné poznatky ze strany bezpečnostních složek ČR.

Pro disertaci použiji tyto pracovní metody - analýzu, komparativní analýzu, dedukci a metodu konkurenčních hypotéz. Tzn. že získané poznatky budu analyzovat, zároveň použiji metodu komparativní (srovnávací) analýzy, tj. budu porovnávat jednotlivé analytické závěry a následně je porovnat v českém prostředí, zda-li jsou přítomny či zda-li platí i pro naše území. V některých případech použiji

---

²⁴ Viz stanovené časové rozmezí - 2000 až 2010.

²⁵ Ultraortodoxních charedim, radikálních náboženských sionistů, kahanistů a židovských radikálů (extrémistů).

dedukci, logické odvozování vzniklých závěrů a v neposlední řadě, zejména v hodnocení znaků, užiji metodu konkurenčních hypotéz, která je založena na konkrétních faktech, z nichž se vyvozují tzv. konkurenční hypotézy.²⁶

Pro disertaci použiji tyto pracovní metody - analýzu, komparativní analýzu, dedukci a metodu konkurenčních hypotéz.

Přikročme nyní k technickým detailům. Práce obsahuje arabskou a hebrejskou transkripci, která je díky zcela aktuálnímu - modernímu tématu zjednodušena.

Arabská transkripce - místní a osobní jména z koránských textů, včetně označení súr, odpovídá novodobému českému překladu.²⁷ Mnohá islámská radikální hnutí jsou známá především v českém překladu, proto je používám z důvodu rychlé orientace v textu - např. Muslimští bratři, Tygři osvobození tamilského Ílamu. Shodně postupuji i ohledně geografických názvů - např. Bagdád. Identitu proroka přepisují jako prorok Muhammad.

V ostatních prepisech se řídím pokyny prof. PhDr. Luboše Kropáčka, CSc., které uvedl ve své publikaci „*Duchovní cesty islámu*“.²⁸

- ✓ hamza ' - u členu určitého ji nepřepisují;
- ✓ ‘ajn, hrdelnice připomínající zesílenou hamzu na počátku vlastních jmen přepisují - např. ‘Abdulláh;
- ✓ gh v podstatě ráčkované „r“;
- ✓ měkkopatrovou závěrovou hlásku q přepisují jako „k“;
- ✓ h zahrnuje přepis dvou fonémů; neznělé hrdelnice a normálního h;
- ✓ dh, respektive znělé anglické th přepisují jako „dh“;
- ✓ s, d, t,z, přepisují shodně, včetně jejich emfatických, temně vyslovovaných protějšků;

²⁶ Tato metoda vznikla mezi lety 1978 až 1986, autorem je Richard Heuers, analytik CIA. Tato metoda nutí analyticky vyvrátit nevhodné hypotézy a nutí k řádnému vyhodnocení důkazů - faktů.

²⁷ *VZNEŠENÝ KORÁN: S komentářem a rejstříkem, překlad významu do jazyka českého*. Přeložil Ivan Hrbek, komentář napsal ‘Abdulláh Júsuf ‘Alí a přeložil Josef Procházka. 1. české vyd. Praha: AMS, 2007. ISBN 978-80-902419-0-9.

²⁸ KROPÁČEK, Luboš. *Duchovní cesty islámu*. 4. vyd. Praha: Vyšehrad, 2006. ISBN 80-7021-821-5.

- ✓ w - obouřetnou úžinovou polosamohlásku přepisují jako „w”
- ✓ dž pokud se jedná o znělý protějšek českého č přepisují jako „č“.

Hebrejská transkripce - místní a osobní jména z biblických textů, včetně označení biblických knih (zkratky), odpovídá ekumenickému překladu.²⁹ Židovské svátky jsou psány velkým písmem - např. Pesach. Mnohé hebrejské výrazy již natolik počestěly, že pro zjednodušení užívám jejich český ekvivalent - např. ješiva, midráš. Zároveň je to i v případě geografických lokalit - např. Jeruzalém, Samaří, Západní břeh či u oficiálních prepisů izraelských státníků - např. Benjamin Netanjahu, Ariel Šaron.

Ostatní prepisy jsou podle jednoduché transkripce:

- ✓ hlasné ševa jako „e“;
- ✓ chatify jako plné vokály, např. -: jako „a”;
- ✓ nezdvoujují - nepíší „sippur”, ale „sipur”;
- ✓ nepíší žádné délky - ne „ámar“, ale „amar“;
- ✓ pokud se nachází uprostřed slova ך či ם, naznačují je apostrofem - např. Ma’ale Šomron;
- ✓ he (ה) na konci slov, pokud nepatří ke kořeni (nemá maspik) nepřepisují - např. תורה - nepřepisují Torah, ale Tora, v tomto případě počest’ují na Tóra;
- ✓ zakončení „’..“ přepisují diftongem;
- ✓ nerozlišují mezi כ a ק, mezi ו a ב a rovněž mezi ח a ת.

V celém textu píší slovo židé s malým „ž“, neboť židé jsou v textu vnímáni ve smyslu náboženském.

V poznámkovém aparátu u oficiálních vydaných publikací nepřepisují podle arabské či hebrejské transkripce jejich oficiální názvy a ani jména autorů.

²⁹ BIBLE: Písmo svaté Starého a Nového zákona. Ekumenický překlad. Přeložily Ekumenické komise pro Starý a Nový zákon. Praha: Biblická společnost v ČSR, 1990. ISBN (neuveďeno).

1. Charakter islámského radikalismu na evropském kontinentě na počátku 21.století

1.1. Charakter muslimské komunity v Evropě

1.1.1. Problematika počtu muslimů

Aktuální stav muslimské populace na evropském kontinentě nelze kvalitativně a relevantně zhodnotit. Brání tomu i klíčové otázky, zda-li jsou muslimové praktikující, či nikoliv, zda-li působí na území dané země nelegálně či se jedná o nové imigrany, anebo zda-li mají již občanství dané země. V souvislosti s počtem muslimů v Evropě panují obavy o rapidním nárůstu muslimské komunity na evropském území (viz i níže uvedené statistické údaje). O této problematice existuje řada studií, názorů a odhadů.³⁰

Tak např. již v květnu 2005 ve zprávě pod názvem „*The EU and counter-terrorism*“ autor Daniel Keohane, z Centre for European reform, uvádí počet muslimů okolo **15 až 20 miliónů**.³¹

Značný nárůst počtu muslimů je zaznamenán ve zprávě „*Mapping the Global Muslim Population - A Report on the Size and Distribution of the World's Muslim Population*“ z října 2009, kterou vydala organizace The Pew Forum on religion

---

³⁰ Tato obava není zcela nová, střet kultur a prudký pokles evropského „křesťanského“ obyvatelstva a vzestup islámu a počtu muslimů popisuje známá studie HUNTINGTON, Samuel, I. *Střed civilizací: Boj kultur a proměna světového řádu*. Překl. Ladislav Nagy. 1 české vyd. Praha: Rybka Publisher, 2001. ISBN 80-86182-49-5. s. 83-101, 129-133.

Z českého prostředí - např. vyjádření aktuálního velvyslance ČR v Izraeli Tomáše Pojara, který již v roce 2006 v souvislosti s muslimskou populací v Evropské unii předpovídal, že v roce 2025 se počet muslimů v Evropě zdvojnásobí. Jako hlavní negativní faktor tohoto růstu připisoval tomu, že muslimové i jejich potomci se často považují za občany zemí Evropské unie pouze formálně, nikoli kulturně nebo sociálně - POJAR, Tomáš. Nebezpečím není islám, ale islamismus. In CHMAITILLIOVÁ, Dina (ed.) *Islám v Evropě: obohacení nebo nebezpečí: sborník textů č.48/2006*. 1. vyd. Praha: Centrum pro Ekonomiku a Politiku, 2006. ISBN 80-86547-53-1. s. 28.

³¹ KEOHANE, Daniel. *The EU and counter-terrorism* [online]. Centre for European reform, květen 2005 [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.cer.org.uk/pdf/wp629_terrorism_counter_keohane.pdf>. Je zajímavé, že v publikaci CESARI, Jocelyne. *When Islam and Democracy Meet: Muslims in Europe and in the United States*. 1. vyd. New York: Palgrave Macmillan, 2004. ISBN 0-312-29401-8. s. 9 - 10, která vyšla v roce 2004, autorka uvádí diametrálně odlišný počet, a to 11 až 12 miliónů.

& public life.³² Podle ní by mělo v Evropě pobývat okolo **38 112 000** muslimů.³³ Avšak i tato statistika ukazuje na značnou různorodost a proměnlivost dat. Příkladem jsou ČR a Slovensko. V ČR by údajně mělo pobývat 1 000 muslimů, ale z různých zpráv českých institucí (Ministerstvo vnitra ČR, Bezpečnostní informační služba) je patrné, že počet muslimů žijících na našem území se již v roce 2005 pohyboval okolo 8000³⁴ a v roce 2007 to bylo okolo 11 000.³⁵ Studie u Slovenska neuvádí žádný počet muslimů, avšak je známo, že v Bratislavě funguje „Islámská nadace v Bratislavě, kulturne centrum Cordóba,³⁶“ kde se mimo jiné konají i pravidelné páteční modlitby.

Studie pod názvem „*2010 World Muslim Population*“, autor Houssain Kettani, jež byla v **lednu 2010** představena na The 8th Hawaii International Conference on Arts and Humanities, v Honolulu na Havaji, uvádí počet muslimů žijících v Evropě okolo **49 miliónů** (viz tabulka níže),³⁷ jedná se o 7% z celkového počtu evropského obyvatelstva. Pokud se opětovně blíže podíváme na ČR, podle zdroje, který byl převzat z Českého rozhlasu - článek od autora Coilina O'Connora - „*The Czech Muslim community: A beacon of piety in a predominantly atheist country*“ ze srpna 2006“, se hovoří o počtu 20 000 muslimů.³⁸ Je zajímavé,

---

³² The Pew Forum on religion & public life je americká instituce sídlící ve Washingtonu, založená v roce 2001, se zejména zabývá průzkumem a demografickými analýzami, jež se týkají mimo jiné i náboženských aspektů. *The Pew Forum on religion & public life* [online]. The Pew Forum on religion & public life [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://pewforum.org/>>.

³³ PEW RESEARCH CENTER. *Mapping the global muslim population: A Report on the Size and Distribution on the World's Muslim Population* [online]. The Pew Forum on religion & public life, říjen 2009 [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://pewforum.org/newassets/images/reports/Muslimpopulation/Muslimpopulation.pdf>>.

³⁴ BIS. *Výroční zpráva 2005* [online]. Bezpečnostní informační služba, 1. září 2006 [cit. dle 28. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.bis.cz/n/2006-09-01-vyrocní-zprava-2005.html>>.

³⁵ TOPINKA, Daniel (ed.). *Integrační proces muslimů v ČR - pilotní projekt* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, 2006/2007 [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/dokument/2007/integrace_muslimu.pdf>.

³⁶ Islámská nadace v Bratislavě, kulturne centrum Cordóba sídlí na adrese Obchodná 31, Bratislava - *Islámská nadace v Bratislavě, kulturne centrum Cordóba* [online]. Islámská nadace v Bratislavě, kulturne centrum Cordóba [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.islamweb.sk/stranky/start.htm>>.

³⁷ KETTANI, Houssain. *2010 World Muslim Population* [online]. Universidad Politecnica, leden 2010 [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.pupr.edu/hkettani/papers/HICAH2010.pdf>>.

³⁸ Srovnej KETTANI, Houssain. *2010 World Muslim Population* [online]. Universidad Politecnica, leden 2010 [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web:

že v tabulce se nakonec objevuje číslo 20 825 - jedná se o výpočet 0,2 % z celkového počtu obyvatelstva ČR.

Studie dělí Evropu na čtyři sektory: jihovýchodní, jihozápadní, severovýchodní a severozápadní.

Bliže k jednotlivým datům:

Jihovýchodní Evropa

Albánie	2 216 928
Bosna a Hercegovina	1 608 361
Bulharsko	914 585
Černá Hora	110 767
Česká republika	20 825
Chorvatsko	56 442
Kosovo	1 609 567
Maďarsko	2 992
Makedonie	681 298
Moldávie	17 737
Rakousko	354 276
Rumunsko	65 678
Řecko	326 612
Srbsko	313 720
Slovensko	4 870
Slovinko	49 002

Jihozápadní Evropa

Andora	2 660
Francie	6 122 856
Gibraltar	1 176
Itálie	1 317 567
Lichenštejnsko	1 730
Malta	3 036
Monako	592
Portugalsko	15 042
San Marino	16
Španělsko	1 333 646
Švýcarsko	323 701

Severovýchodní Evropa

Bělorusko	95 882
Estonsko	1 607
Lotyšsko	224
Litva	2 604

Severozápadní Evropa

Belgie	654 000
Dánsko	215 488
Finsko	1 069
Irsko	34 946

<<http://www.pupr.edu/hkettani/papers/HICAH2010.pdf>> a O'CONNOR, Coilin. *The Czech Muslim community: A beacon of piety in a predominantly atheist country* [online]. Český rozhlas, 16. srpna 2006 [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.radio.cz/en/section/czechstoday/the-czech-muslim-community-a-beacon-of-piety-in-a-predominantly-atheist-country>>.

Polsko	26 629
Rusko	22 226 244
Ukrajina	472 269

Island	1 417
Lucembursko	10 082
Německo	4 277 202
Nizozemí	966 285
Normanské ostrovy	150
Norsko	89 851
Ostrov Man	161
Švédsko	517 728
Velká Británie	2 475 841

Tabulky výše poukazují na fakt, že v různých částech Evropy jsou poměrně velké muslimské komunity, které s sebou přinášejí řadu pozitivních a i negativních faktorů. S tím souvisí i národností rozvrstvení v jednotlivých zemích (pozn. každá evropské země má jiné procentuální zastoupení), a to z pohledu:

- *historického* - území, které je historicky spjata s islámem či se může jednat i o bývalé koloniální území;
- *socioekonomického* - země pro imigranty poskytuje stabilní zázemí;
- *nebo jedná o území, kde se odehrává ozbrojený konflikt;*
- *nebo v domovině je tlak ze strany islámských radikálů.*

Tak např. Francie je stále jako bývalá „koloniální země“ z oblasti Maghrebu hojně preferována muslimy ze severní Afriky. Obdobný princip je i u Velké Británie, která byla spjata s územím Pákistánu, Bangladéše a Indie. Výhodné pracovní podmínky a kvalitní sociální zajištění v minulosti pro tzv. „ekonomické imigranty“ (z Turecka) a „imigranty ze zemí ozbrojeného konfliktu“ (např. Balkánu, Afghánistánu) poskytlo Německo,³⁹ ale i Nizozemí, Lucembursko a Švýcarsko apod.

Je zcela zřejmé, že s problematikou počtu muslimů úzce souvisí imigrační problematika. Podle studie „Muslimové a evropská bezpečnost“, autora

³⁹ BERÁNEK, Ondřej. ŤUPEK, Pavel. *Dvojitá tvář islámské charity*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. ISBN 978-80-7325-163-5. s. 168, 170, 174.

Mgr. Jana Ondřejky, zveřejněné v lednovém čísle (rok 2004) elektronického měsíčníku *Obrana a strategie*⁴⁰ se Evropa stala významnou cílovou migrační oblastí po 2. světové válce až do 70. let. Mnohé zapadoevropské země z důvodu nedostatku pracovních sil připravovaly speciální programy pro tzv. „levnou pracovní sílu“ z islámských zemí.

Na počátku 70. let, a to díky ekonomické krizi, evropské země zastavily dovoz pracovních sil, avšak umožnily spojování rodin. Za muži přijely celé rodiny (většinou ženy a děti) a snažily se podle možností žít způsobem života, na jaký byly zvyklé v původní vlasti. V tomto období vznikají četné muslimské restaurace, kavárny či řeznictví s islámsky čistou nabídkou (*halál*). Ženy byly upraveny podle zásad muslimské kultury a muži začali ctít a dodržovat tradiční zvyky. V lokalitách, kde byla muslimská komunita soustředěna, byly zřízeny mešity.⁴¹

Imigrační vlny následných let byly zapříčiněny zejména tzv. „populační explozí“ v zemích Maghrebu (1965 - 1990) a v důsledku ozbrojených konfliktů v domovských zemích (např. zemí bývalé Jugoslávie). V posledním období přibývá zejména nelegálních ekonomických imigrantů.

1.1.2. Problematika generačních vln

Problematika generačních vln úzce souvisí s imigračními. Na evropském kontinentě žije *první, druhá a třetí* generace muslimů (*pozn. někteří odborníci již hovoří i o čtvrté generaci*). Ale je nutné dodat, že menší část muslimů tzv. předimigračního typu se nachází v Řecku a ve Finsku.

---

⁴⁰ ONDŘEJKA, Jan. *Muslimové a evropská bezpečnost* [online]. *Obrana a strategie*, leden 2004 [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.defenceandstrategy.eu/cs/archiv/rocnik-2004/1-2004/muslimove-a-evropska-bezpecnost.html>>.

⁴¹ KROPÁČEK, Luboš. Vícesměrné perspektivy evropských muslimů. In CHMAITILLOVÁ, Dina (ed.) *Islám v Evropě: obohacení nebo nebezpečí: sborník textů č.48/2006*. 1. vyd. Praha: Centrum pro Ekonomiku a Politiku, 2006. ISBN 80-86547-53-1. s. 43.

Dle zpráv bezpečnostních složek je pro Evropu aktuálně problematická druhá, respektive třetí generace.⁴²

První generaci muslimů tvoří osoby, které přišly do Evropy buď za prací, anebo za studiem. Je nasnadě, že tyto osoby jsou zajištěné, měly by tvořit tzv. „střední a střední nižší třídu“. Jsou to podnikatelé, ale i osoby s vysokoškolským vzděláním získaným v Evropě - lékaři, učitelé, novináři. V Evropě žijí dlouhodobě, patrně mají občanství dané země a nejsou tolik citově vázáni na svojí vlast. Této generaci by mělo být okolo šedesáti let.

Druhá generace muslimů se většinou ještě narodila ve své domovské zemi. Do Evropy přišla z mnoha důvodů: práce, studium, sloučení rodiny, odchod kvůli ozbrojenému konfliktu apod. Jedná se převážně o „střední nižší a nižší třídu“. Tvoří ji zejména drobní podnikatelé, majitelé restaurací, rychlých občerstvení, směnárny aj. Většina z nich jsou schopní obchodníci navázaní na arabsky mluvící svět. Samozřejmě, že i v této skupině lze nalézt vysokoškolsky vzdělané osoby. Díky mnohým problémům s integrací mají „specifické - bližší citové“ pouto ke své domovské zemi. Jejich věk se pohybuje okolo třiceti až padesáti let.

Třetí generaci muslimů tvoří výlučně již osoby, které se narodily v Evropě, jejich věk je odhadován do třiceti let. Bohužel u této generace se vyskytuje i častá nezaměstnanost. Tuto generaci mnohdy trápí problémy, jež jsou spjaté s životními a sociálními podmínkami, které je vedou k následné radikalizaci (*blíže - viz níže - podkapitola 1.2.1. Důvody radikalizace*).

V rámci rozvrstvení muslimské populace je potřebné vnímat též *aktuální přistěhovalce*, kteří v Evropě pobírají štědré sociální dávky a podporu v bydlení, čímž se stávají plně závislími na sociálním systému. Většinou jim chybí motivace

---

⁴² Srovnej ONDŘEJKA, Jan. *Muslimové a evropská bezpečnost* [online]. Obrana a strategie, leden 2004 [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.defenceandstrategy.eu/cs/archiv/rocnik-2004/1-2004/muslimove-a-evropska-bezpecnost.html>> a ÚZSI. *Evropa a islám v kontextu dění kolem karikatur proroka Mohameda* [online]. ÚZSI, 22. února 2006 [cit. dle 7. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.uzsi.cz/cz/evropa-a-islam-v-kontextu-deni-kolem-karikatur-proroka-mohameda.html>>.

k práci nebo je pro ně značně obtížné získat zaměstnání díky evropské segregované společnosti.

1.2. Radikalizace na evropském kontinentě

1.2.1. Důvody radikalizace

Je nutné si uvědomit, že počátek 21. století poukázal na skutečnost, jež vypovídá o nárůstu radikalizace mezi muslimy žijícími v Evropě. Jak bylo zmíněno výše, jedná se zejména o radikalizaci mladých muslimů. Ta má na počátku několik podob:

- špatná integrace;
- sociální aspekt;
- segregace evropské společnosti;
- odcizenost;
- polapení složkami organizovaného zločinu;
- odmítání zahraniční politiky evropských států namířené zejména vůči islámským zemím.

Tyto výše uvedené aspekty jsou navzájem provázány. Je nasnadě, že muslimové v Evropě trpí *nedostatečnou integrací*, v podstatě jde o její odmítnutí. Tento problém se doslova vyhrotil a zástupci Evropské unie na něj zcela otevřeně poukazují. Je zřejmé, že evropské státy podcenily příliv muslimských imigrantů. Se špatnou integrací úzce souvisí *sociální aspekt*, který se projevuje *nemožností získání kvalitního zaměstnání* (zejména u mladých muslimů je rapidní vysoká nezaměstnanost), ta úzce souvisí s nedostatečným vzděláním (většinou v evropských zemích muslimové dosahují nižšího vzdělání, než je tomu u většinové společnosti) a oba faktory se projevují v nekvalitním *bydlení* (obývají lokality, kde se soustřeďují lidé s nižší životní úrovní, jsou nuceni žít v přeneseném slova smyslu v tzv. „ghettech“).

Lze konstatovat, že nedostatečnou intergaci a s tím související sociální aspekt vyvolává *segregace evropské společnosti*. Existuje několik hledisek, proč k tomu dochází:

1. Odlišné vnímání muslimů jako Evropanů. V této souvislosti je zajímavé, že jako Neevropan není vnímána osoba židovského vyznání, ale islámského.⁴³
2. Pro mnohé Evropany může být i nepochopitelný životní styl praktikujících muslimů: jiné rozvržení dne a týdne - pravidelné modlitby a páteční návštěvy mešity; dodržování svátku Ramadán či tradiční oděv.
3. Tlak médií. Projevy, výpovědi o radikálních islamistech, popisech teroristických útoků a zpravodajství ze zemí, kde se radikální islamisté snaží získat vládu nad danými lokalitami.
4. Tzv. „*bin Ládinův efekt*“, kdy po útocích z 11. září 2001 v USA byly zaznamenány zvýšené fyzické útoky na muslimy, zejména ve Velké Británii, Německu a Nizozemí.⁴⁴
5. Rasistické projevy evropských extrémistů.

Výsledkem segregace je pak *odcizenost*. V současné době se objevují tendence, které poukazují na to, že přítomnost muslimů je vnímána negativně a jejich etablance či pokojné spolužití jsou tak poměrně ztíženy, neboť evropská země, kde se oni narodili, je vnímá jako cizince, mnohdy s „nebezpečným“ aspektem. Mladí muslimové domovinu svých otců neznají a rigorózní životní styl v islámské zemi je jim také zcela cizí (například v Saúdské Arábii), zároveň neznají i jazyk svých předků. Poslední faktor - *polapení složkami organizovaného zločinu* - je již důsledkem výše uvedených skutečností. Lze jen konstatovat, že z těchto struktur je již těžké se vymanit.

---

⁴³ CESARI, Jocelyne. *When Islam and Democracy Meet: Muslims in Europe and in the United States*. 1. vyd. New York: Palgrave Macmillan, 2004. ISBN 0-312-29401-8. s. 29.

⁴⁴ CESARI, Jocelyne. *When Islam and Democracy Meet: Muslims in Europe and in the United States*. 1. vyd. New York: Palgrave Macmillan, 2004. ISBN 0-312-29401-8. s. 35.

Zcela samostatnou kapitolou je však *odmítání evropské zahraniční politiky vůči arabským - islámským zemím*. Jedná se o naprostý nesouhlas týkající se zapojení evropských vojsk do ozbrojených konfliktů na arabském, islámském, území. Typickým příkladem je Afghánistán, a to od roku 2001, a následně od roku 2003 - Irák. Zároveň i různá evropská nařízení, pomoc a reakce na dění v dané islámské zemi vnímají radikální muslimové jako neoprávněné vměšování se do vnitřní politiky. Je nasnadě, že mladí muslimové sympatizují se svou původní domovskou zemí či s územím, kde je islám rozšířen.

Z těchto výše uvedených důvodů lze vyvodit závěr, že **se u mladých muslimů roztáčí pomyslná spirála většího odcizení a větší inklinovanosti k radikalismu.**⁴⁵

1.2.2. Nástroje a místa radikalizace

V současné době je zřejmé, že mladí muslimové, pokud se cítí v evropské společnosti osamoceni, doslova odcizeni, začínají hledat informace týkající se jejich vlastní identity. Díky *moderním informačním technologiím* a jazykové dostupnosti poznatků (nejsou pouze v arabském jazyce) tito muslimové (mnohdy i nepraktikující) mají k dispozici jakékoli informace týkající se oblastí, které jsou obydleny muslimskou populací a dozvídají se tak i z druhé strany (viz např. anglická vysílání velkých arabských satelitních televizí) o dění v Iráku, Afghánistánu, Pákistánu, Čečensku apod. Může se stát, že právě nevládnost a mnohdy nevraživost evropské společnosti jim pomůže se ztotožnit s osudy muslimů a začnou schvalovat činy radikálních islamistů. Jsou to oni, kdo se např. stávají hlavními kritiky činnosti spojeneckých vojsk v Afghánistánu.

Mladí lidé, kteří začnou vyhledávat „*kořeny svých otců*“, začínají pravidelně navštěvovat organizace, které sdružují muslimskou mládež a rovněž začnou docházet

---

⁴⁵ Srovnej EICHLER, Jan. *Terorismus a války na počátku 21. století*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2007. ISBN 978-80-246-1317-8. s. 189-190 a EUMC. *Nejdůležitější informace ze zprávy EUMC „Muslimové v Evropské unii: diskriminace a islamofobie* [online]. European Agency for Fundamental Rights, 15. prosince 2006 [cit. dle 3. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://fra.europa.eu/fraWebsite/material/pub/muslim/EUMC-highlights-CS.pdf>>.

do mešit (pozn. pokud je přímo rodina nevychovala v duchu praktikujících muslimů). Aby své místo upevnili, stávají se z nich praktikující muslimové, a to doslova - snaží se žít podle tzv. *pěti pilířů islámu*:

- vyznání víry - *šahádu* - vkládají do povinnosti svých pěti denních modliteb - *salát*;
- almužna - *zakkát*;
- třicetidenní půst - *sawm* - v období postního měsíce ramadán;
- vykonat alespoň jednou za život pouť do Mekky - *hadždž*.

Dále pak dodržují zákaz jíst vepřové maso a vyhýbají se pití alkoholu apod.

Muslimové, kteří vyrůstali v umírněném prostředí, mohou být tak lépe *oslovitelní radikálními duchovními*, kteří přicházejí do Evropy ze zahraničí a snaží se o vstup a působení v místních mešitách. Tito radikální kazatelé nesoucí zejména myšlenky *wahhábismu*, anebo *salafiji*,⁴⁶ jsou odmítáni muslimy první generace. Jsou to oni, kteří nabádají k totální očiště od všech západních vlivů, včetně moderního způsobu života, což charakterizuje evropskou společnost. Zároveň se vyjadřují negativně k evropské a americké politice, zejména v oblastech Blízkého a Středního východu. Vzhledem k jejich radikálním kázáním je jim zakazován vstup do mešit. Své myšlenky pak vyslovují v místech, kde se scházejí se svými přívrženci. Mnohdy se tomuto trendu v Evropě přezdívá tzv. „*islám sklepů a garáží*“.⁴⁷ Avšak ne vždy jsou přívrženci salafije vykázáni mimo modlitební místa. Existují mešity a modlitebny, které drží ochrannou ruku na svými radikálními imámy.

Je nasnadě, že radikální duchovní mají i své cíle. Mohou tipovat mladé muslimy, kterým pak zprostředkovávají kontakty:

---

⁴⁶ *Wahhábismus* - tento směr je postaven na učení Muhammad ibn ‘Abd‘al-wahhába (1703 - 1792); klíčová idea - snaha o přísné pojetí víry a práva založené na rigorózním výkladu Koránu, o očištění islámu od cizích vlivů a modernizačních snah, a to vše pod vlivem hanbalovského směru. *Salafija* - tímto termínem bylo původně označeno reformní hnutí z konce 19. a počátku 20. stol., které hovořilo o jediném zdroji islámu, tj. o Koránu a sunně (původní tradici). Jednalo se rovněž v přeneseném slova smyslu o očištění islámu od pozdějších vlivů. Blíže též podkapitola 5.1. Způsoby šíření víry z pohledu islámského radikalismu.

⁴⁷ ÚZSI. *Evropa a islám v kontextu dění kolem karikatur proroka Mohameda* [online]. ÚZSI, 22. února 2006 [cit. dle 7. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.uzsi.cz/cz/evropa-a-islam-v-kontextu-deni-kolem-karikatur-proroka-mohameda.html>>.

- na náboženská studia do zemí, kde je četnost tzv. *radikálních madras*;
- na osoby, které jsou spjaty s radikálními uskupeními;
- na osoby, které hledají uchazeče do tzv. *výcvikových táborů*.

(Pozn. radikální madrasy a výcvikové tábory se nacházejí mimo evropské území.)

Shodnou úlohu mohou mít i *představitelé radikálních misijních hnutí*. Prvotním úkolem těchto misíí je oslovit osoby ke konverzi či vtáhnout umírněné muslimy do misijního dění. Odtud je jen krůček k použití nástrojů radikalizace - opět to jsou radikální kázání, studia na radikálních madrasách, výcvikové tábory apod.

Pokud se muslimové navrátí zpět do Evropy, mohou i nemusí totálně změnit svůj zevnějšek a chování (např. nechají si narůst vous, nosí tradiční oděv, rigorózně dodržují pravidla islámu). Hlavně, co je důležité, většinou se zapojí do procesu radikalizace, většinou jako osoby sympatizující a pracující pro radikální uskupení.

Evropa se tak pro ně stala tzv. územím války - *dár al-harb*,⁴⁸ a to v tom smyslu, že obyvatelé žijící na tomto území nepoznali pravou Boží zvěst a neřídí s podle ní. Toto území by mělo být v budoucnu získáno pro islám. (Pozn. na konci 20. století došlo v Evropě k posunu pojmu *dár al-islám*, území islámu. Ve Francii je početná muslimská komunita. Po tzv. šátkové aféře arabských středoškolaček (rok 1986) se muslimové již nepovažovali za muslimy ve Francii, nýbrž za francouzské muslimy a v tomto smyslu byla Francie právě označena jako území *dár al-islám*.)⁴⁹

⁴⁸ V tomto ohledu je třeba připomenout fakt, že muslimové nedělí svět politicky a ani geograficky na západní a východní svět - HOFMANN, Murad, Wilfried. *Islam und der Westen*. 1. vyd. Frankfurt am Main: Dar Al-Fikr, 2004. ISBN neuvedeno. s. 8.

⁴⁹ KROPÁČEK, Luboš. *Islámský fundamentalismus*. 1. vyd. Praha: Vyšehrad, 1996. ISBN 80-7021-168-7. s. 61 - 62.

Evropská unie v roce 2001 vydala seznam rizikových osob a organizací (hnutí) spojených s terorismem - tento seznam byl aktualizován 27. ledna 2009.⁵⁰ Ze 47 skupin je 15 s radikálním islámským podtextem - viz příloha č. 1.⁵¹

Zcela novým trendem, tj. místem radikalizace, charakteristickým pro 21. století, se stalo - *vězení*. V tomto nápravném zařízení končí osoby, které se dostaly do soukolí složek organizovaného zločinu. Již toto prostředí ovlivňuje jejich psychiku. Díky islámské pomoci jej může oslovit imám, který pravidelně, jako řádný duchovní světového náboženského směru, do vězení dochází. Většinou s osvětovou literaturou - Koránem, se spisky islámských autorit a se snahou promluvit si a pomoci. Díky upnutí se na víru a hledání sebe samotného, může být muslim snadno oslovitelný radikálními idejemi, zvláště pokud docházející imám k nim inklinuje. K radikalizaci může dojít i prostřednictvím spoluvězňů - radikálních muslimů. Dokonce z vězeňského prostředí byli rekrutováni i pozdější členové Al-Ká'idy.⁵²

Závěrem je možné informace obsažené v této podkapitole analyticky shrnout do těchto stupňů:

Předstupeň radikalizace - vyhledávání informací o své původní domovině a pravidelné návštěvy mešity či dodržování principů islámu.

Konkrétní stupeň radikalizace - muslimové se setkají s radikálními idejemi a ty je osloví.

Nadstavbový stupeň radikalizace - účast v radikálních madrasách, činnost ve prospěch radikálních uskupení či pobyt ve výcvikových táborech.

Dovětek - *bližší informace k jednotlivým nástrojům a místům radikalizace lze nalézt v podkapitole 5.1. Způsoby šíření víry z pohledu islámského radikalismu.*

---

⁵⁰ OFFICIAL JOURNAL OF THE EUROPEAN UNION. *Council common position 2009/67/CFSP* [online]. EUR - Lex, 26. ledna 2009 [cit. dle 28. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:023:0037:0042:EN:PDF>>. .

⁵¹ Tato příloha č. 1 se pod názvem Evropa - zakázané islámské teroristické hnutí nachází na stranách 256 - 258.

⁵² MUELLER, Ursula. *Al Qaeda in Europe*. In GREENBERG, Karen, J. *Al Qaeda Now: understanding today's terrorists*. 1. vyd. New York: Cambridge University Press, 2005. ISBN 0-521-85911-5. s. 47 - 48.

1.3. Události s radikálním podtextem

Tato práce se tématicky zaměřuje na konkrétní období - počátek 21.století, upřesněno na rok 2000 - 2010. A právě toto „*pouhé*“ desetiletí bylo prodchnuto mnohými impulsovémi událostmi a útoky ze strany islámských radikálů. Na jedné straně lze konstatovat, že radikální útoky ze strany islámských radikálů mají vzrůstající tendenci, ale na druhé straně je nutné si uvědomit, že po prvotním šoku z teroristických útoků (*zejména Španělsko - březen 2004 a Velká Británie - červenec 2005*) jako **zpětná vazba zafungovaly ochranné systémy bezpečnostních složek, které jsou stále více úspěšné k odhalování radikálních útoků.**

Radikální dimenze lze rozdělit na dvě skupiny:

1. útoky jednotlivců či malých skupin;
2. masový protestní radikální odpor.

1.3.1. Radikální činy jednotlivců či malých skupin

Radikálních činů ze strany jednotlivců či malých skupinek je mnoho. Nelze vyčíslit jejich přesný počet, neboť některé země v důsledku vyšetřování uchovávají své informace v utajení. Analýza různých dokonaných a odhalených útoků ze strany islámských radikálů poukazuje na to, že mnohé útoky by měly mít dle typického modusu operandi co největší počet obětí. Měly by být tzv. „*šokem*“ pro evropskou společnost, se snahou ublížit. Doslova demonstrací síly s cílem ochromit a „*zasít*“ impuls strachu. Vybírají se k tomu zejména místa, kde je vysoká koncentrace osob jako jsou dopravní prostředky - metro, vlaky, letadla; symboly státnosti - parlament. Zároveň může jít i o zničení strategického zařízení - elektrárna či napadení silových zařízení - např. vojenských apod.⁵³ Důvody radikalizace jsou různorodé, v podstatě, jak byly popsány výše - viz *podkapitola 1.2.1. Důvody radikalizace.*

---

⁵³ *Metro* - Velká Británie - červenec 2005; *vlaky* - Španělsko - březen 2004, ale i Německo - červenec 2006; *letadla* - Velká Británie - srpen 2006; *parlament* - Nizozemí - plány Hofstadské skupiny (2002 - 2004) ; *elektrárna* - Švédsko - květen 2008; *vojenská zařízení* - Německo - srpen 2009.

Podívejme se do zemí, kde je silná muslimská komunita - Španělsko, Velká Británie a Nizozemí. Čtyři níže uvedené příklady jsou jen malým zlomkem událostí, které byly zveřejněny a díky nimž evropské země přijaly řadu bezpečnostních opatření. Na těchto příkladech chci poukázat na skutečnost, že důvody a radikalizační faktory jsou zcela rozličné případ od případu.

**Radikalizační faktor a důvod - výrok radikální autority vedoucí ke snaze,
aby se evropská země nezúčastnila operací v islámské zemi.**

V roce 2003 padlo prohlášení rady starších Al-Ká'idy, které bylo zveřejněno na webové stránce Global Islamic Media pod názvem „Irácký džihád“: „*Je nutné co nejvíce využít španělských voleb v březnu příštího roku... Myslíme, že španělská vláda nebude moci připustit více než dva, maximálně tři útoky, a poté se bude muset stáhnout.*“ Tento text hovořící o přítomnosti španělských vojsk v Iráku⁵⁴ se odvolával na ideologického koordinátora Júsufa al-‘Ajírího, který zemřel v prosinci roku 2003.⁵⁵

Pokyn významné osobnosti dal v podstatě podnět k násilné akci, která byla de facto zrealizovaná zradikalizovanými osobami, jež nepatřily do sítě Al-Ká'idy. Dne 11. března 2004 (tj. tři dny před všeobecnými volbami ve Španělsku) během ranní špičky zaznělo deset výbuchů ve vlakových soupravách ve třech stanicích v Madridu - Atocha, El Pozo, Santa Eugenia. Tyto exploze byly spuštěny mobilními telefony, které si pachatelé zakoupili v obchodě v centru Madridu. Nakonec se ukázalo, že celkem bylo nastraženo 13 improvizovaných výbušných zařízení (z toho tři nevybuchly /dvě byla nalezena během ranního vyšetřování/, třetí bylo nalezeno až večer). Během této tragédie zahynulo celkem 191 lidí a dalších 1800 bylo zraněno. Dne 2. dubna 2004 bylo nalezeno další

---

⁵⁴ V březnu 2003 koaliční vojska vedená USA zaútočila na Irák s cílem svrhnout režim Saddáma Husajna a nastolení demokracie v zemi. Dělo se to na základě porušování rezoluce č. 687 RB OSN a údajných informací o tom, že Irák vlastní biologické a chemické zbraně. Bohužel následně měsíce poukázaly na nepřehlednost situace a rozpoutanou občanskou válku.

⁵⁵ KOUBEK, David. *Atentáty v Madridu? Na pokyn Al-Ká'idy* [online]. Aktuálně.cz, 11. dubna 2006 [cit. dle 12. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://aktualne.centrum.cz/zahranici/clanek.phtml?id=124832>>.

improvizované výbušné zařízení na trati vysokorychlostního rychlíku (AVE), přístroj však nebyl plně funkční. Stopy vedly na madridské předměstí Leganés. Osoby, které se pohybovaly uvnitř jednoho z tamních bytů, spáchaly během policejní razie sebevraždu. Několika osobám zapojených do útoku v Madridu se podařilo uprchnout ze země, avšak v průběhu vyšetřování byly postupně zatýkány; jedna se dokonce dostala do Iráku, kde byla během bojů zabita. V následných letech bylo v souvislosti s madridskými útoky obviněno 28 osob, 21 jich bylo shledáno vinnými.

Tato operace, jež vyvolala nejen zájem médií, měla zastrašit španělskou veřejnost, což se v konečném důsledku potvrdilo, neboť po španělských volbách nová vláda stáhla svá vojska z Iráku. To jednoznačně vyvolalo psychologický efekt k podpoře podobných akcí. Centrum pro studium demokracie a kultury ve článku „*Madridské atentáty a evropská bezpečnost*“ (Analýza Centra strategických studií)⁵⁶ poukazuje ze strany islámských radikálů na smysl realizace takového činu, tj. na šíření globálních radikálních myšlenek. Proto bylo důrazně v rámci Evropské unie požadováno na zefektivnění výměny (i citlivých) informací na poli islámského radikalismu, potažmo terorismu.

Shodný radikalizační důvod - snaha, aby se evropská země neúčastnila operací v islámské zemi, avšak jiný faktor - pocit odcizenosti, hledání „kořenů“ svých otců a návštěva své domovské země, včetně studia na madrase.

Dne 7. července 2005 během londýnské ranní dopravní špičky čtyři teroristé odpálili v centrální části města celkem čtyři nálože, ke třem explozím došlo v *prostorách londýnské podzemní dráhy, jeden výbuch zničil poschodový autobus. Útoky si vyžádaly 56 mrtvých, včetně útočníků, a více než 700 zraněných.*

---

⁵⁶ *Revue Politika 4/2004 / Madridské atentáty a evropská bezpečnost: analýza Centra strategických studií* [online]. Centrum pro studium demokracie a kultury, duben 2004 [cit. dle 12. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.cdk.cz/rp/clanky/190/madridske-atentaty-a-evropska-bezpecnost/>>.

Tři pachatelé byli britští muslimové původem z Pákistánu, čtvrtý pocházel z Jamajky.⁵⁷

Nejdříve se zaměříme na britské občany pákistánského původu - jedná se o osoby *třetí generace*, které se již narodily na evropském území, žily v podstatě v pákistánské komunitě a pravidelně navštěvovaly mešitu. Jejich hledání své vlastní identity je dovedlo k tomu, že pravidelně cestovaly do Pákistánu, kde pobývaly i části jejich rodin (příbuzenstvo). *V Pákistánu měly navštěvovat místní madrasy.* Po jejich radikalizaci jedna z nich dokonce navštívila Afghánistán. Tyto osoby schvalovaly činy radikálních islamistů, změnily své chování, obdivovaly a souhlasily s výroky Usámy bin Ládina, a dokonce *byla pro ně pocta zemřít mučednickou smrtí.*⁵⁸

Poslední z útočnicků se narodil na Jamajce a do Velké Británie se spolu s rodiči přestěhoval ve věku 5-ti let. Před svou konverzí k islámu byl drogovým dealerem. Po své konverzi přijal „*muslimskou*“ identitu.⁵⁹

Po útocích, o rok později, tj. 6. července 2006, měla satelitní televize Al-Džazíra odvysílat videonahrávku, v níž jeden z útočnicků prohlašuje, že **útok je pouze začátkem dalších útoků, dokud budou britské síly v Iráku a v Afghánistánu.**⁶⁰

Dovětek: tento případ poukazuje na fakt, že osoby chtěly a měly prožitek z toho, že zahynou tzv. „mučednickou smrtí“.

---

⁵⁷ Původem Pákistánci - Muhammad Siddiq Chán, 30 let, útok v metru; Šezád Tanwír, 22 let, útok v metru; Hasib Hussain, 18 let, útok v autobuse; z Jamajky - Germaine Lindsay, 19 let, útok v metru.

⁵⁸ Mc GROGY, Daniel. HUSSAIN, Zahid. *Cousin listened to boasts about suicide mission* [online]. The Times, 22. července 2005 [cit. dle 1. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.timesonline.co.uk/tol/news/uk/article546817.ece>>.

⁵⁹ ‘Abdulláh Šahíd Džamaal.

⁶⁰ *Video of 7 July bomber released* [online]. BBC News, 6. července 2006 [cit. dle 12. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/5154714.stm>.

Vysvělení: osoba, která zahyne v *džihádu*⁶¹ (nemusí se vždy jednat o ozbrojený), se nazývá *šahíd* - mučedník. Dokonce takováto osoba má zajištěné místo v ráji, kde přebývá poblíž Božího trůnu. Bohužel na počátku 21. století má role *šahídů* zvyšující tendenci a vedle šahídů - mužů, jsou v islámském světě stále častěji známy i případy, kdy sebevražděnými atentáčníky se stávají i ženy.⁶² V souvislosti s evropskou problematikou sebevražděných atentáčníků je zřejmé, že tito atentáčníci nekonají činy z důvodu pokořování a specifických útrap v dané zemi, jak to například činí stoupenci Hamásu v Izraeli, ale jsou zastánci islámu v celosvětovém měřítku. Je zřejmé, že nábor, tj. rekrutování a výcvik takovéto osoby, je odlišný případ od případu. Avšak tato skutečnost má i svoji společnou linii, a to duchovní obrodu spojenou s osobností, která sebevražděného „mučedníka“ vede, cestu přesvědčení, slib ráje a blízkosti Boha, včetně natočení propagandistického videa.⁶³ K tomuto velmi specifickému tématu je nutné dodat, že za *šahída* je atentáčník považován pouze tehdy, pokud je ve své misi - džihádu - úspěšný. Pokud atentáčník zahyne, aniž by přivodil smrt nepříteli, není chápán jako mučedník, protože selhal. Jeho oběť ztrácí smysl a stává se v islámu zapovězenou sebevraždou. Vzhledem k častým sebevražděným atakům radikální duchovní zcela odmítají

---

⁶¹ Džihád je gramaticky podstatné jméno slovesné, vytvořené od slovesa *džáhada* (3. slovesný kmen). Trojkonsonantní kořen *dž-h-d* v arabštině opisuje snahu, píli, úsilí. V islámském pojetí můžeme hovořit o úsilí v zápase o nějakou zásadní věc či myšlenku; zároveň se jedná o všestranné úsilí jedince či obce o co nejuspěšnější rozvoj, upevnění a rozšíření islámu. Islám definuje čtyři roviny džihádu, kterých se věřící může účastnit: první - z pohledu věřících nejdůležitější - džihád srdcem (al-džihád bi'l-qalb). Jedná se ryze o osobní zbožnost a její prohlubování, přemáhání hříchu a pokušení, kterému je muslim díky Bohu průběžně vystavován. Vzhledem k významnosti tohoto zápolení je tento džihád nazýván též velkým džihádem, neboli (*al-džihád al-akbar*). Ostatní následující varianty jsou ve smyslu malého džihádu (*al-džihád al-asghar*), tj. džihád jazykem (al-džihád bi'l-lisán) - dotýká se podpory a misijního šíření Boží zvěsti, zároveň i poukazů na špatnosti se snahou k obrácení se správným směrem. Džihád rukou - (al-džihád bi'l-jad) - zahrnuje především obecně záslužnou a charitativní pomoc a nakonec džihád mečem (al-džihád bi's-sajf), a to ve smyslu prosazování islámu různými podobami násilí - MENDEL, Miloš. *Džihád: Islámské koncepce šíření víry*. 1. vyd. Brno: Atlantis, 1997. ISBN 80-7108-151-5. s. 25 - 27.

⁶² EICHLER, Jan. *Terorismus a války na počátku 21. století*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2007. ISBN 978-80-246-1317-8. s.164 - 165.

⁶³ INTROVIGNE, Massimo. *Hamás: Islámský terorismus ve Svaté zemi*. Překl. C. V. Pospíšil. I. české vyd. Praha: Vyšehrad, 2003. ISBN 80-7021-659-X. s. 69 - 72.

pojmenování atentátníků jako sebevražední atentátníci, teroristé apod., protože dle nich je dotyčný veden šlechtnými úmysly chránit obec věřících před nepřáteli.⁶⁴

*Pozn. V dubnu 2006 měl Usáma bin Ládín opakovaně vyzývat všechny muže, ženy a mládež k dobrovolným sebevražedným útokům zvláště v Afghánistánu a Iráku.*⁶⁵

Radikalizační faktor a důvod - špatné sociální zázemí, odcizenost, etablování se v radikálním uskupení. Jednalo se o demonstrativní vražedný čin vůči osobě, která natočeným filmem poukázala na diskriminaci žen v islámských zemích.

2. listopadu 2004 Maročan *Muhammad Bouyeri*, alias Abú Zubair, 27 let, mající nizozemské občanství, „demonstrativně - rituálně“⁶⁶ na amsterdamské ulici zavraždil na ulici holandského filmaře *Theo van Gogha* (1957 - 2004), na hrudník mu připevnil zprávu, ve které bylo vyhrožováno západním vládám, židům a scenáristce Ajján Hirsí 'Alí. Důvodem k uskutečnění tohoto činu byl kontroverzní film pod názvem *Submission* podle scénáře nizozemské političky somálského původu Ajján Hirsí 'Alí, který pojednává o násilí vůči ženám v muslimských komunitách. (*Pozn. následně po promítnutí tohoto snímku v nizozemské veřejné televizní stanici měla jak politička, tak režisér dostávat dopisy hrozící smrtí.*) Bouyeri, jenž u sebe měl báseň „V bloed gedoopt“ (Promoklý v krvi) se domníval, že při útěku zahyne „mučednickou“ smrtí, to se nestalo a dne 25. července 2005 byl odsouzen na doživotí.

Okolnosti radikalizace Bouyeriho poukazují na **typický život druhé generace muslimů v evropských zemích**. Špatné sociální podmínky rodiny, rodinná tragédie (smrt matky), práce v muslimské komunitě - respektive s problematickou marockou mládeží. V roce 2003 absolutní nesouhlas s ofenzívou do Iráku. Bouyeri

⁶⁴ MENDEL, Miloš. *Spuškou a Koránem*. 1. vyd. Praha: Orientální ústav Akademie věd České republiky, 2008. ISBN 80-85425-63-5. s. 192 - 193.

⁶⁵ STEINHÄUSLER, Friedrich. *Teroristické hrozby členským státům NATO - bestiálnost* [online]. NATO, 2007 [cit. dle 1. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide -Web: <<http://www.nato.int/docu/review/2007/issue1/czech/art4.html>>.

⁶⁶ Maročan na režiséra, producenta a fejetonistu van Gogha osmkrát vystřelil, poté mu nožem učinil hlubokou řeznou ránu do hrdla a následně jej bodl do hrudníku.

začal žít podle islámských pravidel, přestal pít alkohol, odmítal účast na společenských akcích, nechal si narůst vousy a začal nosit tradiční muslimský oděv. Začal pravidelně navštěvovat mešitu At-Tawhíd (webové stránky mešity: <http://www.eltawheed.nl>),⁶⁷ kde se setkával s islámskými radikály. Začlenění se do radikálního uskupení - tzv. Hofstadské buňky - viz níže.

Radikalizační faktor a důvod - radikální kázání a přiklonění se k ideologii islámské radikální skupiny, návštěva výcvikového tábora. Snaha o narušení chodu evropské země a jejích demokratických principů.

Holandská média podrobně informovala o tzv. případu **Hofstadské skupiny** (v nizozemštině: Hofstadgroep, pojmenování vzešlo od nizozemských bezpečnostních složek - Hofstad - jedná se o přezdívku Haagu, neboť zde sídlí nizozemský parlament), která byla *činná v letech 2002 - 2004*. Členové pocházeli původně z Maroka (patřil k nim i jeden Nizozemec).⁶⁸

Radikalizace osob proběhla díky výrokům syrského kazatele Bassem Al-Issy, alias Abú Chálida, neúspěšného žadatele o azyl v Nizozemí. Ideologie Hofstadské skupiny byla ovlivněna učením na bázi *Takfir wa'l-Hidžra* (viz výše - seznam zakázaných hnutí a organizací na evropském kontinentě),⁶⁹ jejíž ideologie je založena hlavně na mesianismu a salafiji. Členové skupiny vlastnili mnohá džihádistická videa a audiokazety a v osobních počítačích byly nahrávky ideologických filmů, včetně záběrů z 11. září 2001, a projevů Usámy bin Ládina.

---

⁶⁷ *El Tawheed* [online]. El Tawheed [cit. dle 1. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.eltawheed.nl/>>.

⁶⁸ Zahraniční i česká média se liší v počtu členů této skupiny, zároveň je liší i počty odsouzených, vedle hlavních aktérů, a i těch, kteří byli zproštěni viny.

⁶⁹ Takfir wa'l-Hidžra (TWH), pojem se sestává ze dvou slov - takfir dle islámského práva znamená „obvinění z bezvěrectví“ a hidžra symbolizuje „Muhammedův útěk z Mekky do Medíny“, ale i „čistotu víry a odchod do ústraní před těmi, kteří ve víře nežijí“. V současné době je TWH radikální islamistická skupina, jejíž původ lze na počátku 70. let minulého století hledat v Egyptě. Jejím zakladatelem byl Mustafa Šukrí. Ideologie tohoto hnutí je založena na mesianismu a salafiji. Členové této skupiny se nepovažují být svázáni rigorózními islámskými zvyklostmi, mohou si tedy holit vousy, pít alkohol a dokonce jíst i vepřové maso, aby tak údajně zmátli své nepřátele - viz ČEJKA, Marek. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-19-0. s. 180.

Dokonce dva členové měli v roce 2003 navštívit výcvikové tábory v Pákistánu.⁷⁰ Skupina mimo jiné plánovala zavraždění političky Ajján Hirsí 'Alí, bombové útoky na holandský parlament a na centrálu zpravodajské služby, nevyjímaje i letiště Schipol.

V souvislosti s bezpečnostní situací v zemi měla nizozemská zpravodajská služba AIVD⁷¹ ve své výroční zprávě v roce 2007 zveřejnit poznatek o tom, že radikální islamisté v Nizozemsku vstoupili do *nové fáze*, která se vyznačuje tím, že *zavrhuje násilí, avšak usiluje o podkopání západních hodnot a demokracie jako takové*. Islámští radikálové jsou profesionálnější a jejich poselství je více politické, neboť jejich cílem je vytvoření enkláv uvnitř společnosti, kde bude islámské právo šari'a stát nad právem sekulárním. Podle AIVD lze počátek zmiňované nové fáze datovat k polovině roku 2005. V čele tohoto trendu stojí ti kazatelé, kteří již vyrostli na Západě, a tak se velmi dobře orientují v problémech muslimů druhé a třetí generace.⁷²

1.3.2. Masové protestní akce

Evropský kontinent zažil v minulém desetiletí několik masových protestních shromáždění, blížeji specifikováno - demonstrací a manifestací. Jednalo se o záležitosti, které se muslimů přímo dotýkají, tj. o „*symboly islámu*“. I když v mnohých případech nelze hovořit o extrémní radikalizaci zúčastněných, již jejich účast na takovéto akci a vyjádření podpory, mnohdy i neadekvátní, je jakýmsi

---

⁷⁰ VERMAAT, Emerson. *Hofstad Group: Wrong decision by Dutch appeals court* [online]. Militant Islam Monitor, 31. ledna 2008 [cit. dle 14. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.militantislammonitor.org/article/id/3341>>.

⁷¹ Nizozemská zpravodajská služba AIVD - Algemene Inlichtingen-en Veiligheidsdienst (Všeobecná zpravodajská a bezpečnostní služba).

⁷² VONDRA, Pavel. *Theo van Gogh je mrtev, radikální islamismus žije* [online]. Aktuálně.cz, 2. listopadu 2007 [cit. dle 7. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://aktualne.centrum.cz/zahranici/evropa/clanek.phtml?id=512853>>. Bohužel díky tomu, že nizozemská zpravodajská služba AIVD nezveřejňuje své výroční zprávy zpětně, nebylo možno tuto informaci dohledat v originále *Algemene Inlichtingen-en Veiligheidsdienst* [online]. Algemene Inlichtingen-en Veiligheidsdienst [cit. dle 7. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<https://www.aivd.nl/>>.

radikalizačním předstupněm. Zajímavé jsou prvotní impulsy uchopení dané skutečnosti:

- výzva radikálního kazatele;
- reakce islámské země, organizace, hnutí;
- pocit násilné integrace do společnosti;
- mediální zájem.

Pokud je záležitost dostatečně propagována a následně i medializována, stává se, že reakce není jen v dané lokalitě, ale problém se rozšíří do celé Evropy a následně i do islámských zemí, a to formou demonstrací v ulicích a před konkrétními ambasádami, kde může dojít i k hanobení symbolů té specifické evropské země.

Zcela typickým příkladem je např. Francie, kde pobývá silná muslimská komunita. Tato země dne 10. února 2004 přijala „*kontroverzní*“ **zákon týkající se nošení náboženských symbolů ve veřejných školách a ve státních institucích**. Platnost tohoto zákona měla vstoupit k novému školnímu roku 2004/2005. (Pozn. je zřejmé, že studenti by museli sundat židovské jarmulky, křesťanské kříže a hlavně muslimské dívky hidžháby - muslimské šátky.) Muslimské organizace ve Francii a v islámských zemích ostře proti tomuto zákonu protestovaly a označily jej za útok týkající se náboženské svobody. Ve Francii pouliční protesty organizovali islámští radikálové v čele s *Mohamedem Latrechtem*.⁷³ Představitelé demonstrací se snažili předeslat muslimům ve Francii, že oni jsou v této zemi pronásledováni.⁷⁴ Demontrace se i díky mediálnímu zájmu konaly též v dalších evropských zemích - ve Velké Británii, Německu a ve Švédsku a přešly i do zemí Blízkého a Středního východu, hlavně před velvyslanectvími Francie.

Dovětek: Negativní dohru týkající se zrušení zákona měl únos zvláštního zpravodaje Le Figaro Georgese Malbrunota a zpravodaje rozhlasové stanice Radio France International - Christiana Chenota v Iráku, a to při cestě z Bagdádu

⁷³ Mohamed Latrecht měl v roce 1997 založit Stranu francouzských muslimů.

⁷⁴ MÜLLER, Zdeněk. Nesnesitelná lehkost muslimského šátku. *Časopis Nový Orient*, 2004, roč. 59, č. 1, s. 8 - 12.

do Nadžafu. Únosci žádali zrušení zákona o náboženských symbolech. Intervenci týkající se propuštění dvou francouzských novinářů pronesl i palestinský prezident Jásir 'Arafát. Představitelé francouzské muslimské komunity únos odmítli a žádali veřejnost, aby je s tímto činem v Iráku nespojovala. Oba novináři byli osvobozeni až po čtyřech měsících, a to v prosinci 2004. Francouzská vláda nezveřejnila podrobnosti jejich propuštění s tím, že výkupné nebylo požadováno ani zapláceno. Vyjednávání probíhala pomocí prostředníků.⁷⁵

Tento případ ve Francii jasně poukazuje schopnost radikálů problém uchopit a následně jej propagovat v neprospěch evropské země jako zemi diskriminující místní muslimskou komunitu. Problematika náboženských symbolů není jen záležitostí Francie, ale řeší ji i další evropské země např.:

- *Belgie*

Dolní komora parlamentu v dubnu 2010 schválila normu, která zakazuje nosit oděvy zcela zahalující postavu, a to nejen ve veřejných budovách, ale i na ulici. Norma čeká na schválení Senátu.

- *Dánsko*

Vláda v lednu 2010 vyzvala k plnému využívání zákonů, které umožňují školám a veřejným i soukromým zaměstnavatelům požadovat, aby studenti, učitelé a ostatní zaměstnanci neměli tvář zahalenu. Vláda současně prohlásila, že šat zahalující tvář muslimek je v „příkrém rozporu“ s hodnotami, jež jsou základem dánské společnosti.

- *Itálie*

Na základě zákona z roku 1975 je v zemi zakázáno bez závažného důvodu nosit na veřejných místech šaty znemožňující identifikaci osoby policií, například i helmy. Několik měst na severu země již nošení

---

⁷⁵ SLÁDEK, Jiří. *Francie slaví návrat rukojmích* [online]. iHNed.cz, 23. prosince 2004 [cit. dle 7. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://ihned.cz/1-10073040-15401240-000000_d-87>.

burky nebo islámského koupacího obleku zvaného burkiny zakázalo. Vláda to zatím nepovažuje za prioritu.

- *Německo*

V roce 2003 Ústavní soud dospěl k závěru, že právní úpravy týkající se nošení náboženských symbolů ve školách spadají do kompetence parlamentů spolkových zemí; asi polovina z nich přistoupila k zákazu.

- *Nizozemsko*

Od roku 2008 platí v zemi zákaz nošení burky a nikábu ve školách.

- *Španělsko*

Zákaz oděvů typu burek a nikábů dosud zakázaly městské rady v Barceloně a některých dalších katalánských městech, ale jen ve veřejných úřadech. Vláda zvažuje, že zákon, který zakazuje nošení podobných oděvů na veřejnosti, předloží.

- *Švýcarsko*

Ministerstvo spravedlnosti zvažuje navrhnout zákaz nošení oděvů znemožňujících identifikaci osob na veřejných místech na úrovni kantonů, který by se ale netýkal muslimských turistů.

- *Velká Británie*

V březnu 2007 ministerstvo školství rozhodlo, že ředitelé škol mohou zakázat muslimským žákům nosit šátky zcela zakrývající obličej, pokud usoudí, že to ohrožuje bezpečnost nebo výuku.⁷⁶

V roce 2005, zejména pak v následujícím roce - 2006, Evropu zasáhla vlna i násilných demonstrací. Případ měl i zahraničně - politickou dohru. Jednalo se o **kauzu karikatur proroka Muhammada**. Na této kauze je jasně vidět, jak „nevinně“ vyhlížející událost, uchopí do rukou horlivý radikální imám a osloví islámské představitele s cílem záměrně poškodit evropskou zemi, respektive Dánsko.

---

⁷⁶ Výčet doslovně převzat z ČT 24. *Francie rozhodla: Burky a nikáby se nosit nebudou* [online]. ČT 24, 14. září 2009 [cit. dle 7. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.ct24.cz/svet/101445-francie-rozhodla-burky-a-nikaby-se-nosit-nebudou/>>.

Vznik kauzy:

30. září 2005 - dánský deník Jyllands-Posten zveřejnil dvanáct karikatur proroka Muhammada. Poté byly karikatury přetištěny norskými novinami Magazinet, a to 10. ledna 2006, následně se objevily i v německém Die Welt, francouzských France-Soir a Liberation, makedonském Vreme a jordánském Aš-Šihánu.

Do povědomí islámského světa vnesl tyto karikatury radikální imám žijící v Dánsku *Ahmad 'Abd ar-Rahmán Abú Laban*, původem Palestinec z Jaffy,⁷⁷ jenž shromáždil karikatury listu Jyllands-Posten do publikace, přičemž do ní vložil ještě několik desítek podobných, které však s dánskými neměly nic společného a u nichž se předpokládá, že jej vyrobili spolupracovníci Labana. S tímto materiálem pak začal cestovat po arabských zemích a požadoval reakci tamních představitelů ve prospěch muslimů žijících v Dánsku.

7. prosince 2005 - zasedání Organization of the Islamic Conference (Organizace islámské konference, OIC).⁷⁸ Kauza karikatur se stala jedním z hlavních témat. V závěrečném komuniké OIC bylo Dánsko ostře kritizováno, zejména za jeho pasivitu a „islamofóbií“ v dánském tisku a bylo poukazováno na stoupající nenávisť proti islámu a muslimům v Evropě. Jednoznačně bylo odsouzeno zneužívání svobody projevu jako „*záminky pro hanobení náboženství a znesvěcení podoby proroka Muhammada.*“ Závěr z tohoto zasedání výrazně ovlivnil nálady v islámských zemích.

Tehdejší dánský premiér se muslimům odmítl omluvit a svůj krok vyjádřil tímto zdůvodněním: „...vláda se odmítá omluvit, protože nemá pod kontrolou média a novinový trh; to by bylo zásahem do svobody slova.“

---

⁷⁷ Ahmad 'Abd ar-Rahmán Abú Laban - původně tento Palestinec žil v Egyptě, kde se stal členem Muslimských bratrů. Tento imám je v Dánsku považován za vlivnou osobnost, která svým kázáním umí upoutat publikum a zároveň je známá svými kontakty se členy islámského radikálního hnutí Džamá'at Islámíja.

⁷⁸ Organizace islámské konference, OIC, je organizace, která sdružuje 57 států a byla založena v roce 1969 z popudu vypálení mešity Al-'Aksá sionisty. Cílem OIC je posílit vzájemnou soudržnost, spolupracovat v oblasti politické, kulturní a vědecké oblasti, zároveň chránit důstojnost, nezávislost a národní práva všech muslimů.

Dopad kauzy:

Islámské země: v jednotlivých zemích bylo na postoj Dánska natolik poukazováno, že v nich docházelo k pálení dánských vlajek, vybízení k bojkotu koupě dánského a norského zboží a k ničení dánských zastupitelských úřadů. V mnohých zemích se nenávist dále rozšířila i o země, kde byly karikatury rovněž otištěny, anebo o ty, které Dánsko otevřeně podpořily. Největší nepokoje a demonstrace byly pak v Afghánistánu, pásmu Gazy, Íránu, Libanonu, Libyi, Nigérii, Pákistánu a v Sýrii. Ministři zahraničních věcí islámských zemí posílali protestní nóty a žádali o potrestání osob, jež karikatury zveřejnily.

Evropa: průběh protestů byl v poměrně mírnějším duchu oproti demonstracím v islámských zemích, kromě protestů v Nizozemí a v Belgii. V Amsterdamu skupiny mladých mužů zahalených v maskách volaly slogany podporující islámská radikální hnutí, jako je Hamás, Hizballáh či Islámský džihád. Dále pak strhly dav a začaly házet kamení, ničily výlohy a pokusily se zapálit dánské a norské vlajky. Také v Belgii - Antverpách byly zaznamenány obdobné protestní demonstrace. Naopak poklidná protestní shromáždění proběhla v únoru 2006 ve Francii - v Paříži, a to na základě přetištění karikatur ve francouzských denících France-Soir a Liberation. Německo pak téhož měsíce zažilo protesty v Düsseldorfu a v Berlíně. Shromážděním nebylo ušetřeno ani Švýcarsko - Bern, Bosna a Hercegovina - Sarajevo, Makedonie - Skopje, Tetovo. V Londýně demonstraci uspořádala tamní extremistická muslimská organizace Al-Ghurabá'u (Cizinci), demonstrující měli transparenty vyzývající k radikálním činům.⁷⁹

ČR: Karikatury byly otištěny i v českých denících, a to dne 2. února 2006 Hospodářskými novinami a následného dne, tj. 3. února 2006 v Mladé frontě Dnes. Na otištění těchto karikatur dne 6. února 2006 reagovala íránská ambasáda v Praze. Ve své nótě uvedla, že ambasáda Íránské republiky vnáší silný protest proti přetištění

---

⁷⁹ Poznátka k vzniku kauzy a dopadu byly hlavně zpracovány z ÚZSI. *Evropa a islám v kontextu dění kolem karikatur proroka Mohameda* [online]. ÚZSI, 22. února 2006 [cit. dle 7. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.uzsi.cz/cz/evropa-a-islam-v-kontextu-deni-kolem-karikatur-proroka-mohameda.html>>.

ostudných kreseb hanobících jedno z nejdůležitějších světových náboženství a urážejících náboženské citění světové muslimské komunity. Íránské velvyslanectví žádalo bezodkladnou omluvu a vyjádření lítosti. Téhož dne, tj. 6. února 2006 Ministerstvo zahraničních věcí ČR důrazně v souvislosti s kauzou karikatur odsoudilo útoky proti velvyslanectvím a dalším objektům Dánska, Švédska, Norska, Německa a Evropské komise a proti občanům evropských zemí, stejně jako rozdmýchávání nenávisti pod záminkou obrany náboženství. Ministerstvo mimo jiné vyzvalo ke zdrženlivosti a dialogu.⁸⁰

Muslimská komunita v ČR reagovala na kauzu sice kriticky, ale umírněně. Pokojná demonstrace se konala dne 10. února 2006 před Zastupitelským úřadem Dánska v Praze a přišly na ní pouze dvě desítky osob, které jsou sdružené v islámských nadacích. Ústředí muslimských obcí předalo Zastupitelskému úřadu Dánska protestní petici. Tehdejší ministr vnitra ČR - František Bublan inicioval dne 13. února 2006 vzájemné setkání se členy muslimské komunity. Na tiskové konferenci pak ministr vnitra uvedl, že byl představiteli muslimské komunity v ČR ujištěn o tom, že na našem území nebudou žádné „...*násilnosti tohoto typu, nebo alespoň nebudou podporovány těmito komunitami.*“ Představitel Islámské nadace v Brně Muníb Hassan ar-Ráwí měl k násilnostem spojených s demonstracemi sdělit: „...*chápeme jejich rozhořčení, ale považujeme to za nesprávný způsob prezentace.*“ Situace v ČR je podle něj specifická tím, že velkou část zdejších muslimů tvoří lidé otevření a vzdělaní. Proto je varianta násilných demonstrací téměř vyloučená.⁸¹

Tématika karikatur byla následně zneužita v Brně, kdy se 19. března 2008 ve městě objevily desítky plakátů s karikaturou proroka Muhammada. Jednalo se o jednu z těch, jež byla v roce 2005 otištěna v dánském deníku Jyllands-Posten.

---

⁸⁰ MZV ČR. *Prohlášení MZV k násilnostem po zveřejnění karikatur* [online]. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 6. února 2006 [cit. dle 7. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.mzv.cz/jnp/cz/udalosti_a_media/prohlaseni_a_stanoviska/archiv_prohlaseni_a_stanovisek/archiv_2006/x2006_02_06_nasilnosti_po_zverejneni_karikatur.html>.

⁸¹ *Čeští muslimové u Bublana odsoudili násilí* [online]. iDNES, 13. února 2006 [cit. dle 12. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://zpravy.idnes.cz/cesti-muslimove-u-bublana-odsoudili-nasili-fk1-/domaci.asp?c=A060213_165604_domaci_miz>.

Téhož dne rychle zareagovalo Ministerstvo zahraničí ČR se svým prohlášením odsuzující vylepování těchto plakátů, které mohou podněcovat k náboženské, rasové a etnické nenávisti.⁸² Vzhledem k účelovosti tohoto vylepování a obsahu plakátů panovalo důvodné podezření, že za celou akcí stojí čeští extrémisté, kteří chtěli vyprovokovat místní muslimskou komunitu.

1.4. Území, kde muslimové tvoří většinu

Pro úplnost tématu „Charakter islámské radikalizace na evropském kontinentě na počátku 21. století“ je nutné zmínit i ty země, kde muslimské obyvatelstvo tvoří významnou část. Jedná se zejména o země rozkládající se na Balkánském poloostrově: *Albánie* (muslimové tvoří 70%), *Kosovo* (muslimové tvoří 89%), *Bosna a Hercegovina* (muslimové tvoří 42%), *Makedonie* (muslimové tvoří 33%).⁸³

Každé území má svá specifika a každé má jiné procentuální zastoupení islámských radikálů. Jako ilustrativní příklad radikalizace, která je na evropském kontinentě neobvyklá, jsem vybrala **území Bosny a Hercegoviny**.

Historický exkurz:

6. dubna 1992 - vyhlášení nezávislosti Bosny a Hercegoviny.

7. dubna 1992 - mezinárodní společenství, včetně Evropské unie a USA, uznaly samostatný bosenský stát.

8. dubna 1992 - Srbové žijící na bosenském území, kteří v této době usilovali rovněž o samostatnost, tuto skutečnost nevzali na vědomí, bránili se rozpadu jugoslávské federace a jako reakci na bosenskou nezávislost vyhlásili vznik Republiky srbské, avšak na území Bosny. Tímto byl dán impuls k ozbrojenému

---

⁸² OPLETALOVÁ, Zuzana. *Prohlášení MZV ČR k plakátům s dánskou karikaturou proroka Muhammeda* [online]. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 19. března 2008 [cit. dle 12. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.mzv.cz/jnp/cz/udalosti_a_media/prohlaseni_a_stanoviska/archiv_prohlaseni_a_stanovisek/archiv_2008/x2008_03_19_karikatura_proroka.html>.

⁸³ KETTANI, Houssain. *2010 World Muslim Population* [online]. Universidad Politecnica, leden 2010 [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.pupr.edu/hkettani/papers/HICAH2010.pdf>>.

konfliktu, kdy do bojů o samostatnost a náboženskou identitu vstoupili vedle Bosňáků a Srbů i Chorvaté.

Z pohledu islámského radikalismu nastalo období, které na území zmítajícím se konfliktem, absencí fungování regulérní bosenské vlády a institucí, uvalením embarga na dovoz zbraní a vojenského materiálu na všechny státy bývalé Jugoslávie, poskytl podmínky pro příliv extrémistů - bývalých islámských bojovníků - mudžáhidů⁸⁴ z afghánsko-sovětského konfliktu. Ti společně i s dalšími dobrovolníky - například ze Saúdské Arábie, utvořili v polovině roku 1992 ve městě Zenica tzv. 7. zenickou brigádu, mnohdy nazývanou též pouze jako 7. brigáda, Brigáda mudžáhidů, Muslimská brigáda, Al-Mudžáhid apod. Příslušníci této polovojenské jednotky měli za úkol bojovat proti bosensko-srbským a bosensko-chorvatským oddílům a zároveň vedle ozbrojených akcí šířili myšlenky islámského radikalismu. V této souvislosti jsou odborné dohady, zda-li příslušníci byli vyznavači wahhábismu a do jaké míry. Ačkoli je tato skutečnost zmiňována, na serveru Global politics Michal Vačkář ve svém článku „Islámský radikalismus v Bosně a Hercegovině“ z roku 2007 nevylučuje přítomnost wahhábistů, ale i upozorňuje na skutečnost, že wahhábisté odmítají jakékoliv zobrazování živých tvorů, tj. i fotografování, a právě příslušníci 7. zenické brigády se nechávali fotit s rituálně useknutými hlavami protivníků.⁸⁵

Vedle přílivu muslimských bojovníků vznikalo na území Bosny i mnoho nevládních charitativních organizací, jež logisticky a finančně podporovaly islámské radikály, snažily se o výstavbu mešit a šíření radikálních idejí, zejména wahhábistického směru (viz níže a i podkapitola 3.1.1. *Islámské charitativní organizace*).

21. listopad 1995 - představitelé tří znesvářených národností - Franjo Tuđman, Alija Izetbegović a Slobodan Milošević podepsali v americkém Daytonu

---

⁸⁴ Mudžáhid je osoba, která svými činy, svým chováním, tj. svým životem, naplňuje zjevenou Pravdu, je tedy vykonavatelem džihádu, ať již džihádu srdcem, jazykem, rukou či mečem.

⁸⁵ VAČKÁŘ, Michal. Islámský radikalismus v Bosně a Hercegovině [online]. Global politics, 1. března 2007 [cit. dle 4. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.globalpolitics.cz/clanky/islamsky-radikalismus-bih>>.

mírovou dohodu, čímž byla válka neoficiálně ukončena.⁸⁶ Zároveň panovala dohoda o odchodu všech zahraničních bojovníků z území Bosny a Hercegoviny.

Následně nastala zvýšená migrace muslimů do bosenských oblastí, bylo obnoveno islámské školství a byly rekonstruovány válkou zničené mešity. Obecně lze charakterizovat toto území jako pod vlivem hanafijské právní tradice,⁸⁷ která je společná pro sunnity na Balkáně, zároveň lze v jednotlivých lokalitách nalézt též vyznavače súfismu⁸⁸. Hlavním muftí Bosny a Hercegoviny je Dr. Mustafa Cerić, který byl v roce 2006 opětovně zvolen do této pozice a bude ji zastávat až do roku 2013 (*pozn. poprvé byl zvolen v roce 1999; volitelné období je po dobu 7 let*).

Radikalizační aspekty:

1. příliv financí prostřednictvím islámských charitativních organizací;
2. otázka zahraničních bojovníků;
3. etablance radikálního hnutí, které usiluje i o politickou moc.

Příliv financí prostřednictvím islámských charitativních organizací - hlavní proud financí tekla prostřednictvím Saúdské Arábie. Tato pomoc byla započata v roce 1993 a do země měla přinést téměř 600 milionů dolarů.

Nejznámější charitativní organizace - *Saudi High Commission for Relief to Bosnia-Herzegovina* (Saúdská hlavní komise pro podporu Bosny a Hercegoviny), jejíž sídlo bylo v Sarajevu. Díky ní došlo k vybudování mešit a zároveň podporovala wahhábistické misionáře, aby šířili víru po celé zemi. Zasloužila se i o to, že mnoho mladých Bosňáků - muslimů mohlo studovat v Saúdské Arábii. Po zářijových teroristických útocích v USA místní bosenští úředníci podrobili kancelář Saudi High Commission prohlídce, kde zabavili značné množství dokumentů. Jak se následně ukázalo, tyto *dokumenty prokázaly podporu džihádu na Balkáně; dokonce některé*

---

⁸⁶ Daytonská smlouva mimo jiné stanovila i nové rozdělení území, takže některé tradiční oblasti s islámskou historií připadly Srbům (naopak Bosňáci zase získali i některé lokality, kde dlouhodobě žilo původní srbské obyvatelstvo).

⁸⁷ Jeho zakladatelem je Abú Hanífa (8. stol. n.l.), který působil v Bagdádu. Abú Hanífa kladl důraz na vlastní úsudek a zvykové právo. V tomto právním směru je trestní právo značně tolerantní k jinověrcům a obecně je mírné. V současné době se k tomuto směru hlásí skupiny sunnitů v Sýrii, Iráku, Turecku a Afghánistánu, atd.

⁸⁸ Mystická forma islámu.

finanční cesty vedly i k operativcům Al-Ká'idy. Zanedlouho bylo bosenskými bezpečnostními složkami zatčeno 6 pracovníků (5 Alžířanů a 1 Jemenec) této humanitární organizace, údajně napojených na Al-Ká'idu. Tito muži byli podezřelí z přípravy teroristického útoku na americké velvyslanectví v Sarajevu. Tyto osoby byly v lednu 2002 propuštěny na základě nedostatku důkazů. Avšak byly vydány americké justici a byly transportovány do Kandaháru a následně do věznice na americkou základnu na Kubě - do Guantanáma.⁸⁹

V souladu s Rezolucemi RB OSN č. 1267 a č. 1373 bosenská vláda zmrazila účty několika islámských nevládních organizací (*pozn. - názvy ponechány v angličtině*) - *Benevolence International Foundation, Al-Haramain Islamic Foundation* - v Bosně a Hercegovině se pobočka nazývala „*Vezir*“, *Global Relief Foundation*, neboť měly mít přímé napojení na Al-Ká'idu.⁹⁰

Otázka zahraničních bojovníků - není zjištěn počet, kolik zahraničních bojovníků neuposlechlo nařízení a nakonec zůstalo na území Bosny a Hercegoviny. Je nasnadě, že někteří bývalí mudžáhidové zůstali v zemi, kde získali statut trvale usazeného cizince, či uzavřeli sňatek a následně obdrželi občanství. Zároveň se lze domnívat, že tyto osoby nadále mohou podporovat radikální ideje a mohou tvořit i skrytou síť a podporu dalším islámským radikálům, kteří buď se budou chtít usadit či jen tímto územím tranzitovat. Bezpečnostní složky se v této souvislosti zaměřují zejména na faktory týkající se obchodu se zbraněmi a poskytování cestovních dokladů zahraničním bojovníkům.⁹¹

---

⁸⁹ Srovnej PALLISTER, David. Terrorist material found in Sarajevo charity raid [online]. The Guardian, 23. února 2002 [cit. dle 3. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.guardian.co.uk/world/2002/feb/23/davidpallister>> s SCHWARTZ, Stehen. *Wahhabism and al-Qaeda in Bosnia-Herzegovina* [online]. The Jamestown Foundation, 20. října 2004 [cit. dle 3. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <[http://www.jamestown.org/single/?no_cache=1&tx_ttnews\[tt_news\]=27034](http://www.jamestown.org/single/?no_cache=1&tx_ttnews[tt_news]=27034)>.

⁹⁰ Srovnej VAČKÁŘ, Michal. *Islámský radikalismus v Bosně a Hercegovině* [online]. Global politics, 1. března 2007 [cit. dle 4. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.globalpolitics.cz/clanky/islamsky-radikalismus-bih>> s WEINGLASS, Ilan. *Financial Infrastructure of Islamic Extremists in the Balkans* [online]. The Terror Finance Blog, 17. září 2007 [cit. dle 4. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.terrorfinance.org/the_terror_finance_blog/2007/09/financial-infra.html>.

⁹¹ QUETTEVILLE, Harry. *US hunts Islamic militants in Bosnia* [online]. The Telegraph, 26. července 2004 [cit. dle 4. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/bosnia/1467897/US-hunts-Islamic-militants-in>>.

Etablace radikálního hnutí, které usiluje i o politickou moc - v současné době se ve spojení s islámským radikalismem na území Bosny a Hercegoviny hovoří zejména o hnutí pod názvem **Aktivna Islamska Omladina (AIO)**,⁹² jež bylo založeno v roce 1995 v Zenici, a to muslimy (mnohdy se uvádí i bývalými mudžáhidy), kteří měli vazbu na příslušníky 7. zenické brigády. V současné době pobočky tohoto hnutí lze, kromě Bosny a Hercegoviny, nalézt v i zemích západní Evropy a v USA. Rizikovost tohoto hnutí tkví v tom, že jeho hlavním cílem je *ustanovení islámského státu, který by byl založen na fundamentálním - radikálním výkladu Koránu, přičemž na křesťany a židy je pohlíženo jako na nepřátele islámu.*

Na počátku zřízení Bosny a Hercegoviny radikální ideje propagované AIO přilákaly mnoho mladých Bosňáků a toto hnutí vytvořilo širokou členskou základnu. Nábor je zaměřen zejména na nezaměstnanou mládež a na sirotky z bosenské občanské války (1992 - 1995), členové jsou rovněž činní mezi venkovskou komunitou a mezi sociálně slabými vrstvami obyvatelstva. Od roku 2002 tato organizace rozšířila svoji působnost a svá centra obsahující kanceláře, multimediální knihovny, internetové kavárny, konferenční prostory lze nalézt v Sarajevu, Tuzle, Zenici, Travniku, Mostaru, Zavidovići a v místech Gornji Vakuf a Sanski Most (*pozn. - viz výše - centra se nacházejí i mimo území Bosny a Hercegoviny, respektive tam, kde je silná bosenská diaspora - Evropa, USA*).⁹³ AIO vydává týdeník SAFF, který lze nalézt i v elektronické podobě - <http://saff.ba/>.⁹⁴ Tento týdeník je zejména znám i tím, že publikuje radikální islámská kázání, včetně rozhovorů s teroristy, kteří bojovali proti USA v Iráku, zároveň vyjadřuje solidaritu s džihádisty a sebevražednými atentátníky v Izraeli.

Bosnia.html> s WOEHREL, Steven. *Islamic Terrorism and the Balkans* [online]. The Navy Department Library, 26. července 2005 [cit. dle 4. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.history.navy.mil/library/online/islamic_terrorism.htm>.

⁹² Dále bude v této podkapitole uvedena jen zkratka AIO.

⁹³ OLUIC, Steven. *Radical Islam on Europe's Frontier - Bosna & Hercegovina* [online]. U.S. Military Academy, 23. března 2008 [cit. dle 5. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <hrcak.srce.hr/file/33311>.

⁹⁴ *Magazin SAFF* [online]. Magazin SAFF [cit. dle 5. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://saff.ba/>>.

Po 11. září 2001 AIO neušla pozornosti bezpečnostních složek. V této souvislosti bylo mimo jiné zjištěno, že někteří z arabských kazatelů, kteří ovlivnili kazatele AIO, měli napojení na síť Al-Ká'idy. Konec roku 2002 přinesl otázku o radikálním vlivu AIO na bosenskou mládež, neboť dne 24. prosince 2002 se udála vražda tří etnických Chorvatů (lokalita - Konjic - 80 km jižně od Sarajeva). Útočníkem byl muslimský fanatik Mu'amar Topalović, který se označil za člena AIO. Představitelé tohoto hnutí se však od Topaloviće distancovali.⁹⁵

Je zřejmé, že AIO byla v minulosti hojně, zejména finančně, podporována jednak *Saudi High Commission for Relief to Bosnia-Herzegovina* a *Al-Haramain Islamic Foundation*. Poté, co byly zmrazeny účty Al-Haramain Islamic Foundation a saúdské vládní složky začaly více kontrolovat finanční toky svých charitativních organizací, AIO začala mít nedostatek finančních prostředků a některé své aktivity musela pozastavit.⁹⁶

V současné době v souvislosti s propagací radikálních idejí se představitelé AIO často dostávají do konfliktu se zástupci bosenské umírněné muslimské komunity. Mustafa Cerić, hlavní muftí, se i přes to, že AIO obsahuje radikální prvky, snaží tuto organizaci integrovat a zastřešit v rámci jednotné islámské komunity.

Aktivity mimo území Bosny a Hercegoviny: v tomto ohledu je nutné zmínit osobu Muhammad Porča, jenž působí jako imám v mešitě pod názvem At-Tawhíd, která se nachází ve Vídni a je považován za duchovního vůdce bosenských misionářských salafistů - wahhábovců. Porča se ustanovil jako lídr vznikající islámské mládeže (AIO) v Evropě. Po studiích v Saúdské Arábii začal v roce 1993 působit jako imám v Rakousku (*pozn. v této destinaci zakotvil proto, protože v Sarajevu nezískal pozici na Fakultě islámských studií*) a začal propagovat a následně realizovat ideje wahhábismu a s těmito myšlenkami hodlal sjednocovat

---

⁹⁵ KARAJKOV, Risto. *The Young and the Old: Radical Islam Takes Root in the Balkans* [online]. Wordpress.org, 3. května 2006 [cit. dle 5. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.wordpress.org/Europe/2335.cfm>>.

⁹⁶ ENA, Latin. *Suspicious Islamic Missionaries: Aktive Islamic Youth* [online]. SETimes.com, 30. června 2003 [cit. dle 5. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.setimes.com/cocoon/setimes/xhtml/en_GB/features/setimes/articles/2003/06/030630-ENA-001>.

bosenskou muslimskou komunitu, a to nejen na území Rakouska. (Pozn. rakouská muslimská komunita se od těchto aktivit na svém území distancuje.)⁹⁷

*Dovětek k problematice Bosny a Hercegoviny: aktuální hrozbou se dle studie „Radical Islam on Europe's Frontier - Bosna & Hercegovina“ od Stevena Oluica, PhD, US Military Academy, se na počátku 21. století stalo i velmi malé bosenské hnutí **Muslimansko bratstvo**, a to díky svému portálu <http://www.islambosna.ba/>,⁹⁸ který obhajuje vznik islámského státu v Bosně, vyjadřuje sympatie k Hamásu a vybízí k boji proti USA a Izraeli (viz podkapitola 5.1. Způsoby šíření víry z pohledu islámského radikalismu).⁹⁹*

---

⁹⁷ ANTÚNEZ, Juan, Carlos. *Wahhabism in Bosna-Herzegovina - Part One* [online]. Bosnian Institute, 16. září 2008 [cit. dle 5. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.bosnia.org.uk/news/news_body.cfm?newsid=2468>.

⁹⁸ *Islam Bosna* [online]. Islam Bosna [cit. dle 5. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.islambosna.ba/>>.

⁹⁹ OLUIC, Steven. *Radical Islam on Europe's Frontier - Bosna & Hercegovina* [online]. U.S. Military Academy, 23. března 2008 [cit. dle 5. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://hrcak.srce.hr/file/33311>>.

2. Charakter židovského radikalismu na počátku 21.století

2.1. Zásadní otázky v židovském radikalismu

2.1.1. Vymezení lokality a pojetí očekávaného příchodu Mesiáše

Počátek 21. století směřoval v problematice židovského radikalismu k zásadnímu cíli, a to v očekávání mesiášského věku, které je podmíněno **obnovením biblické Erec Jisra'el**. Klíčové území, jež se stalo a je i nadále stěžejním problémem konfliktu židů a Palestinců, nese pojmenování Palestina. Tento název je odvozen od biblického národa Pelištějců (Filištinů), který patřil do skupiny tzv. *mořských národů*, původem z Balkánu, jež okolo 1200 př. n.l. obsadil oblast, na které vybudoval pětici městských států (Gaza, Ašdód, Aškelón, Gat a Ekrón). Pelištejci nemají nic společného se současným obyvatelstvem, neboť se postupně asimilovali se semitským obyvatelstvem. Geograficky byl název Palestina poprvé použit Herodotem (asi 484 - 430 př. n.l.), následně po porážce Bar Kochbova povstání 135 n.l. jej začali na posměch židům používat Římané. Až teprve ve 20. století opětovně zazněl název Palestina oficiálně, a to pro mandátní území, které bylo dáno Velké Británii do správy po první světové válce. Proto pojem Palestinec se v tomto období začal používat pro Araby žijící na tomto mandátním území. Teprve až rok 1988 přinesl oficiální název Palestinského státu. Židé odmítali nazývat toto území Palestinou, používali raději název Erec Jisra'el (země Izraele), jenž měl symboliku z biblických dob, a to pro potomky Jákoba¹⁰⁰. Tento název pak následně zoficiálnili v roce 1948, 15. května, kdy nad tímto územím oficiálně skončil britský mandát. Židé žijící v Izraeli se sami pojmenovávají Izraelci.

K vymezení území biblické Erec Jisra'el napomůže text ze Starého zákona, tj. Gn 15, 18-21: „*V ten den uzavřel Hospodin s Abramem smlouvu: „Tvému potomstvu dávám tuto zemi od řeky Egyptské až k řece veliké, řece Eufratu, zemi*

---

¹⁰⁰ Identitu Izrael (Jisra'el) dle Genesis 32,23 - 33 přijal Jákob po zápase s Bohem.

Kénijců, Kenazejců a Kadmónců, Chetejců, Perizejců a Refájců, Emorejců, Kenaanců, Girgašejců a Jebúsejců.“¹⁰¹

Podle publikace „*Výklady ke Starému zákonu*“ je „výrazem Boží věrnosti znovu opakované zaslíbení, že potomstvo Abramovo dostane zemi, do níž uvedl Hospodin Abrama. Řeka egyptská může označovat dolní tok Nilu a „řeka velická Eufkrat“ je jednou z hlavních řek Mezopotámie; nejde však o to, že by až sem sahaly hranice zaslíbené země. Spíše tento údaj vymezuje zaslíbenou zemi jako jedinečné a zvláštní místo mezi náboženskou oblastí egyptskou a mezopotámskou, s nimiž se Izrael ustavičně bude stýkat a jimiž bude ohrožován. Seznam deseti pronárodů nevypočítává všechny, jež původně osídlovaly zaslíbenou zemi. Uvádějí se právě jen ty, s nimiž potomci Abramovi měli asi nejvíce co činit. O některých z nich nevíme ze Starého zákona nic bližšího (Kadmónci), jiní však dohrávají svoji úlohu v době královské (např. Chetejci, Emorejci, Perizejci, Jebúsejci - např. 1Kr 9, 20).¹⁰²

Stěžejní otázka spojená k návratu biblické Erec Jisra'el, což lze pouze v souladu s **příchodem Mesiáše**, je v židovském radikalismu vnímána různorodě. V tomto směru je možné charakterizovat **tři hlavní proudy židovského radikalismu**, a to **ultraortodoxní charedim**, **radikální náboženské sionisty** a **židovské radikály jako takové**.

Tyto skupiny, jež mají zcela odlišné způsoby dosažení svého cíle, tj. *mesiášského věku*, se ve vlastním chápání daného problému znesvářily zejména v druhé polovině minulého století.¹⁰³ Pro *ultraortodoxní charedim* je klíčovým faktorem víra v obnovený biblický Erec Jisra'el, který však nemůže být na principu sekulárnosti a s příslušnými státními institucemi. Proto mnozí charedim neuznávají založení státu Izrael z roku 1948. V tomto ohledu hraje pro charedim důležitou roli

¹⁰¹ *BIBLE: Písmo svaté Starého a Nového zákona. Ekumenický překlad.* Přeložily Ekumenické komise pro Starý a Nový zákon. Praha: Biblická společnost v ČSR, 1990. ISBN (neuvedeno). s. 32.

¹⁰² Starozákonní překladatelská komise (ed.). *Výklady ke Starému Zákonu: I. zákon, Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium*. 1. vyd. Praha: Kalich, 1991. ISBN 80-7017-408-0. s. 87.

¹⁰³ Podrobné informace je možné nalézt v podkapitolách 2.2. Ultraortodoxní charedim, 2.3. Radikální náboženští sionisté a 2.4. Kahanisté, židovští radikálové a extrémisté.

mesianistická tradice. Díky ní se mnozí charedim účelově přestěhovali do Palestiny, potažmo Izraele, kde očekávají příchod Mesiáše, jenž znovu nastolí celistvost Erec Jisra'el a bude obnoven chod Chrámu. Charedim ve svém chování zastávají pasivní roli, neboť pevně věří, že všechno konání je v „rukou Božích“. Podle nich je klíčový traktát Ketubót 111a: „*Naši mudrci praví, že když poslal Izraelce do vyhnanství, zavázal je Bůh třemi přísahami: první, že děti Izraele se nikdy nebudou snažit samy o obnovu svého národa; druhá, že nikdy nebudou nelояální k národu, který jim poskytne útočiště; třetí, že tyto národy je nebudou přehnaně utiskovat.*“

Náboženští radikální sionisté tvoří protipól ultraortodoxních charedim. Jejich zásadní tezí je obsadit vlastními silami a prostředky celý biblický Erec Jisra'el, a to co nejdříve, neboť se domnívají, že svými činy uspíší příchod Mesiáše. I když radikální sionisté žijí náboženským způsobem života, uznávají založení a sekulární charakter státu Izrael. Zlomovým okamžikem pro náboženské radikální sionisty bylo vítězství Izraele v tzv. *Šestidenní válce* (5. až 10. června 1967), kdy Izrael připojil ke svému území tyto lokality: od Egypta - *Gazu, Sinaj*; od Jordánska - *Západní břeh Jordánu, Východní Jeruzalém*; od Sýrie - *Golanské výšiny*. Radikální náboženští sionisté a v podstatě i židovští radikálové - kahanisté v tomto vítězství viděli blížící se příchod Mesiáše. Pro ně se vyplnila již výše zmíněna slova ze Starého zákona, tj. Gn 15, 18-21. (Pozn. naopak pro ultraortodoxní charedim bylo toto vítězství krokem zpět, v jejich pojetí naopak mesiášské očekávání bylo zpomaleno.)

Židovští radikálové, zejména kahanisté, se snaží za základě učení jedné osobnosti o urychlení a vytvoření pevného Izraele, který by měl být ovládnut zákony a příkazy Tóry, avšak jejich interpretace byla právě z dílny Davida Me'ira Kahaneho. Příchod mesiášského věku měl být uspíšen i tím, že dojde k vyhnání Arabů, a to i jakoukoli násilnou formou, a tím by měla nastat celková judaizace Izraele. Cesta k tomuto cíli byla a je pro mnohé extrémisty založena zejména na bázi agresivity a militantnosti.

2.1.2. Statut Jeruzaléma a problematika Chrámové hory

Další citlivá otázka související s územím Palestiny a s příchodem Mesiáše je pro židovský radikalismus **statut Jeruzaléma**. I když návrh OSN z roku 1948 na internacionalizaci tohoto města třech náboženství - judaismu, islámu a křesťanství, nebyl vyslyšen a již v roce 1950 izraelský parlament, Kneset, vyhlásil Jeruzalém hlavním městem Izraele, otázka soužití obyvatel Západního, Východního Jeruzaléma a ultraortodoxních čtvrtí byla v minulém století poměrně složitá. Po Šestidenní válce židé opětovně získali pro ně cenné území, a to Východní Jeruzalém. Rok 1980 přinesl zakotvení statutu města Jeruzaléma do tzv. „*Základního zákona*.“ (Pozn. *Základní zákony mají v Izraeli zvláštní status, nejsou obsaženy v jednom dokumentu, avšak jejich působnost spadá do roviny ústavních zákonů.*)¹⁰⁴

Počátek 21. století v souvislosti s mírovými dohodami řešil otázku Jeruzaléma. Významné hovory byly vedeny v červenci 2000 v *Camp Davidu*, a to pod taktovkou tehdejšího prezidenta Billa Clintona a za přítomnosti tehdejšího izraelského premiéra Ehuda Baraka se zástupcem Fatáhu - Jásirem ‘Arafátem. Jednání ohledně Východního Jeruzaléma byla velmi složitá, neboť osídlovací izraelská politika doslova dala podnět k vytvoření prstence zbudovaných velkých měst okolo Východního Jeruzaléma - mezi nejznámější patří např. Ma’ale Adumim nebo Giv’at Ze’ev. Citlivost tématu nedala oběma stranám snahu o vyřešení. Následné mírové hovory byly přerušeny na dlouhých sedm let. Až teprve listopad 2007 v *Annapolisu* (USA) přinesl řadu jednání s cílem obnovení mírového procesu v oblasti a pomoci vyřešit palestinsko - izraelský konflikt. Protějšky byli Ehud Olmert, izraelský premiér, a předseda palestinské samosprávy - Mahmúd ‘Abbás.¹⁰⁵ Předpokladem uzavření mírové smlouvy bylo splnění předběžných závazků z roku

¹⁰⁴ ČEJKA, Marek. *Judaismus, politika a Stát Izrael*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně - Mezinárodní politologický ústav, 2002. ISBN 80-210-3007-0. s. 27.

¹⁰⁵ Představitelé Hamásu, kteří již době rozhovorů v Annapolisu ovládali pásmo Gazy, nebyli k těmto mírovým hovorům přizváni a jejich postoj byl jednoznačně deklarovaný nepodpořit mírové úsilí Abbáse a nadále bojovat proti Izraeli. Aby mírové hovory byly úspěšné a konflikt byl zdárně vyřešen, USA požadovaly mezinárodní podporu i dalších arabských států. Pro splnění požadavku normalizace vztahů Izraele se všemi arabskými státy byla z arabské strany vyslovena žádost k rozšíření mírových rozhovorů Izraele se Sýrií a Libanem.

2003, kdy Palestinci se musí vypořádat s teroristickými skupinami, mezi nimiž byl řazen i Hamás. Izraelci museli naopak přestat na okupovaném území budovat osady. Je nutné podotknout, že v souvislosti s mírovými rozhovory Izrael v minulosti odmítal jednat o stěžejních bodech, jako je například otázka uprchlíků a statut Jeruzaléma, neboť zahájení jednání o těchto citlivých tématech podmiňoval splněním bezpečnostních požadavků ze strany palestinské samosprávy. Problematika Jeruzaléma tak opětovně nebyla řešena.¹⁰⁶ Zdálo se, že jistý krok kupředu přišel z izraelské strany před zářijovým washingtonským setkáním (rok 2010) izraelského premiéra Benjamina Netanjahua a šéfa palestinské samosprávy Mahmúda 'Abbáse. Podle listu ha-Arec izraelský ministr obrany Ehud Barak připravil vizi tzv. „*dvou měst v Jeruzalémě*“ a fungování zvláštního režimu pro „*svatá místa*“.¹⁰⁷ Ačkoli washingtonské setkání vypadalo jako slibný krok k obnovení a řešení citlivých otázek (pozn. nejen statutu Jeruzaléma, ale i například izraelského osídlování okupovaných území), následné dny ukázaly na neoblomnost obou stran k podniknutí větších ústupků vůči druhé straně.

V souvislosti s Jeruzalémem je dlouhodobě citlivé i další téma, respektive lokalita v Jeruzalémě, a to **Chrámová hora** (*Har ha-Bajit*). V judaismu je nadále živá naděje na znovuoobnovení Chrámu (*Bejt ha-Mikdaš*), ta je však spojena s příchodem Mesiáše, tj. Chrám bude znovu vybudován a již nikdy nebude zničen.

Pro židy je místo původní stavby natolik posvátné, že praktikující židé po dlouhá staletí nevstupovali na toto místo, neboť se obávali, že by mohli chodit tam, kde původně stála velesvatyně, kde byla přítomnost Boží (*šchina*). Proto většina ultraortodoxních charedim dle halachických pravidel dodržuje úzus nevstupování na místo, které je považováno za přirozeně posvátné, neboť židé nesmí

---

¹⁰⁶ Srovnej MIKULKA, Milan. *Po sedmi letech obnoveny izraelsko-palestinské rozhovory* [online]. iHNed.cz, 28. listopadu 2007 [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://ihned.cz/3-22514040-annapolis-000000_d-9d> s ISRAEL MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS. *Velvyslanectví státu Izrael, politický zpravodaj - Annapolis* [online]. Israel Ministry of Foreign Affairs, 30. listopadu 2007 [cit. dle 29. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://prague.mfa.gov.il/mfm/Data/127339.pdf>>.

¹⁰⁷ REUTERS. *Barak: Israel ready to cede part of Jerusalem in peace deal* [online]. HAARETZ.cz, 1. září 2009 [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.haaretz.com/news/diplomacy-defense/barak-israel-ready-to-cede-parts-of-jerusalem-in-peace-deal-1.311450>>.

vstoupit na Chrámovou horu, pokud nesestoupí Mesiáš a nevybuduje nový Chrám. Vše je řízeno odkazem z Numeri 19,1 - 22 v týkající se přípravy vody k očišťování (*kněz obětuje červenohnědou krávu, její krvi sedmkrát stříkne ke stanu setkávání /pozn. místo, které předcházelo vybudovanému chrámu/, poté se bude uchovávat její popel k přípravě očištné vody k očišťování hříchů*).¹⁰⁸ Oproti ultraortodoxním charedim radikální náboženští sionisté a židovští radikálové, respektive aktivisté tzv. „*židovského undergroundu*“, v minulém století nehodlali dodržovat platné dohody s muslimskou obcí týkající se Chrámové hory, neboť odmítali pouze opěrnou Západní zeď původního Herodova chrámu považovat za nejposvátnější místo. Proto zorganizovali několik neúspěšných útoků, jež měly vyhodit do povětří muslimské mešity na Posvátném okrsku, těmito akcemi hodlali urychlit příchod mesiášského věku, jehož příchod by byl uspíšen i vyprovokováním muslimů k všeobecnému džihádu.¹⁰⁹

V rámci této problematiky je nutné zmínit, že i z pohledu islámu je Chrámová hora rovněž posvátným místem. Je spojena s prorokem Muhammadem, neboť dle Koránu v roce 621 n.l. Muhammada v Mekce probudil archanděl Gabriel, dovedl jej k okřídlenému koni Buráqovi, který jej přenesl do Jeruzaléma na Chrámovou horu, kde se setkal s Abrahamem, Mojžíšem a Ježíšem. Společně se pomodlili a poté Muhammad ze skaliska Moria vystoupal po žebříku skrze sedm nebi až k Bohu. Díky této tradici nechali chalífové vybudovat na prostoru po bývalém židovském chrámu, jež nazývají tzv. **Posvátný okrsek** (*Al-Harám aš-Šaríf*), dvě posvátné mešity, a to **Skalní dóm** (*Qubbat as-Sachrá'*) v letech 687 - 691 n.l a **Al-'Aksá** (*Masdžid Al-'Aksá*) v letech 709 - 715 n.l.

Díky dlouhodobé osmanské nadvládě v minulosti je i v současné době Chrámová hora pod patronátem muslimské nadace - *waqfu*. Aktuální status quo platný jak pro židy, tak Araby - muslimy, hovoří o tom, že nelze toto posvátné místo

---

¹⁰⁸ *BIBLE: Písmo svaté Starého a Nového zákona. Ekumenický překlad.* Přeložily Ekumenické komise pro Starý a Nový zákon. Praha: Biblická společnost v ČSR, 1990. ISBN (neuvedeno). s.143.

¹⁰⁹ ČEJKA, Marek. *Judaismus, politika a Stát Izrael*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně - Mezinárodní politologický ústav, 2002. ISBN 80-210-3007-0. s. 184 - 185.

využívat k politickým účelům.¹¹⁰ Což na počátku 21. století bylo několikrát porušeno. Nejznámější je zejména procházka tehdejšího opozičního politika, kandidáta na premiéra, Ariela Šarona, který se dne 28. září 2000 vydal na Chrámovou horu za četného doprovodu bezpečnostních složek. Svým provokativním chováním dal částečně i impuls k vypuknutí druhé intifády.¹¹¹ V této souvislosti je však nutné poznamenat, že druhá intifáda byla zejména reakcí na eskalaci do té doby nevyřešených palčivých otázek z předchozích mírových rozhovorů.

2.2. Ultraortodoxní charedim

Charedim (sg. *charedi*), význam kořene tohoto pojmu lze nalézt ve Starém zákoně (Izajáš 66,5): „*Ti, kdož se třesou při jeho slovu.*“¹¹² Veřejnost používá termín ultraortodoxní židé a odborná literatura někdy rovněž, jindy však také termín charedim. Toto zařazení pro skupinu rigorózně věřících začali používat vnější pozorovatelé. Sami charedim se v jazyce jidiš nejčastěji nazývají *jidn*, anebo *ehrliche jidn* (ctnostní židé). Podle jejich přesvědčení se všichni židé musí upřímně a přesně řídit nařízením Tóry.¹¹³ V podstatě se jedná o osoby, které striktně dodržují halachickou tradici v linii Tóra - Talmud - Šulchan Aruch, přičemž jsou přesvědčeni, že je to základní povinnost každého žida. Tímto odmítají přijmout jakékoli prvky modernismu a sionismu, neboť nařízení, které Tóra neobsahuje, jako by neexistovala. Klíčovým faktorem je víra v obnovený biblický Erec Jisra'el, který však nemůže být na principu sekulárnosti a s příslušnými státními institucemi, v tomto ohledu hraje důležitou roli mesianistická tradice. Proto většina ultraortodoxních charedim žije ve svých komunitách nezávislý život na vnějším okolí ať již v diaspoře, anebo v Izraeli (*pozn. to, že struktura*

¹¹⁰ ČEJKA, Marek. *Izrael a Palestina. Minulost, současnost a směřování blízkovýchodního konfliktu*. Brno: Centrum strategických studií, 2005. s. 210.

¹¹¹ Intifáda (arabsky - povstání). První byla od prosince 1987 - září 1993. Druhá byla ukončena v listopadu 2004, a to smrtí Jásira 'Arafáta.

¹¹² *BIBLE: Písmo svaté Starého a Nového zákona. Ekumenický překlad*. Přeložily Ekumenické komise pro Starý a Nový zákon. Praha: Biblická společnost v ČR, 1990. ISBN (neuvedeno). s. 686.

¹¹³ MENDEL, Miloš. *Náboženství v boji o Palestinu: Judaismus, islám a křesťanství jako ideologie etnického konfliktu*. 1. vyd. Brno: Atlantis, 2000. ISBN 80-7108-189-2. s. 51.

tohoto společenství je poměrně složitá, svědčí i ta skutečnost, že některé skupiny po založení státu Izrael se dokonce aktivně zapojily do politiky, neboť v kontextu utrpení během druhé světové války, které bylo ovlivněno i tím, že byly svými rabíny nabádány, aby před nacisty neprchaly do Palestiny,¹¹⁴ náhle nechtěly být mimo dění charakteru nového, židovského státu. Tito charedim pobírají státní dávky jako celoživotní studenti náboženských škol. Do běhu nových struktur zasáhly zejména tyto politické strany - z pohledu Aškenázů *Agudat Jisra'el /Sdružení Izraele/ a Jahadut ha-Tóra /Sjednocený judaismus Tóry/ a z pohledu Sefarditů Šas /Hitachdut Ha-Sfaradim Šomrej Tora - Sjednocení sefardských strážců Tóry/.*

Avšak v kontextu židovského radikalismu je nutné vnímat nejradikálnější z charedim, kteří neuznávají izraelské instituce ani zákony. Tito charedim žijí nejen v Izraeli (nejznámější lokality jsou: Jeruzalém - *Me'a Še'arim*, *Bnej Brak*, v Evropě (např. *Londýn*) a v USA (*New York - Brooklyn*). Tito věřící žijí absolutně uzavřeným způsobem života vůči okolnímu světu a mají svůj samostatný správní a vzdělávací systém. Vedle územní problematiky bojují i za očistu judaismu i proti všemu, co poskytuje výtobytek moderního světa, včetně uznání některých menšinových skupin (např. homosexuálních).

2.2.1. Eda Charedit

Ultraortodoxní skupiny, jež jsou silně antisionistické, lze nalézt v zastřešující aškenázské organizaci **Eda Charedit** (*Komunita bohabojných*, používaný název též *Ha-Eda ha-Charedit*), jež byla založena v roce 1919 rabíny Chajimem Josefem Sonnenfeldem a Jicchakem Jeruchamem Diskinem.¹¹⁵ Tato organizace sdružuje například tyto komunity chasidů: Satmar, Dušinsky či stoupence ješivy Toldot

¹¹⁴ MENDEL, Miloš. *Náboženství v boji o Palestinu: Judaismus, islám a křesťanství jako ideologie etnického konfliktu*. 1. vyd. Brno: Atlantis, 2000. ISBN 80-7108-189-2. s. 55-56.

¹¹⁵ Vrchní rabíni Eda Charedit (funkční období): *Josef Chajim Sonnenfeld* (1920 - 1932), *Josef Cvi Dušinsky* (1932 - 1948), *Zelig Reuven Bengis* (1948 - 1953), *Jo'el Teitelbaum ze Satmaru* (1953 - 1979), *Jicchok Ja'akov Weiss* (1979 - 1989), *Moše Arje Freund* (1989 - 1996), *Jisro'el Moše Dušinsky* (1996 - 2002) a *Jicchok Tuvia Weiss* (2002 - současnost). Prezidenti Eda Charedit - *Jo'el Teitelbaum ze Satmaru* (1953 - 1979), *Moše Teitelbaum ze Satmaru* (1979 - 2006) a *Dovid Solovetčik* (2006 - současnost) - ČEJKA, Marek. *Judaismus, politika v Izraeli*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2009. ISBN 978-80-87029-39-8. s. 112.

Aharon, anebo členy Neturej Karta (*pozn. avšak na počátku 21. století nastaly u Eda Charedit a Neturej Karta výrazné názorové rozdíly - viz níže*). Organizace vydává své tiskoviny (noviny) pod názvem Ha-eda.

Eda Charedit je známá svými ostrými protisionistickými postoji. Představitelé se považují za opoziční organizaci vůči Vrchnímu rabinátu v Izraeli. Osoby sdružené v této organizaci jsou proti založení státu Izrael, neboť, dle jejich idejí, se jedná o porušení Božího záměru. Mnozí v tom dokonce spatřují jakousi formu hereze. V tomto ohledu členové a sympatizanti Eda Charedit se pyšní tím, že přišli na palestinské území dříve, než byl stát Izrael založen. V tomto ohledu neuznávají symboly izraelské státnosti - národní hymnu, státní vlajku aj. Tito charedim jsou rovněž velmi zásadoví - nepřijímají žádou finanční pomoc od státu, včetně financí na podporu jejich školských systémů. Rovněž nenosí identifikační průkazy a ani nechodí k parlamentním volbám. Zase na druhou stranu členové této organizace neplatí daně.¹¹⁶

Jeden z nejvýznamnějších protisionistických představitelů Eda Charedit (vrchní rabín a prezident) - **Jo'el Teitelbaum ze Satmaru** (1887 - 1979),¹¹⁷ stál v čele této organizace v letech 1953 - 1979. Pocházel ze Satmaru (Szatmár - maďarský název města Satu Mare, dnes v Rumunsku) a před 2. světovou válkou vedl tamější židovskou obec. Tehdy bylo město Szatmar jedním z největších ortodoxních židovských center v tamním regionu. Před nacisty se mu podařilo uprchnout, po válce se usídlil v USA, a to ve Williamsburgu v Brooklynu (New York), kde v roce 1947 založil kongregaci Yetev Lev.¹¹⁸ Jo'el Teitelbaum odmítal založení Státu Izrael a i z tohoto důvodu založil organizaci „Židé proti sionismu“

---

¹¹⁶ Srovnej s ČEJKA, Marek. *Judaismus, politika v Izraeli*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2009. ISBN 978-80-87029-39-8. s. 110 - 112.

¹¹⁷ Komplexní informace k této osobě lze nalézt v publikaci ČEJKA, Marek. KOŘAN, Roman. *Rabíni naší doby: Autority judaismu v náboženském a politickém dění 20. století a současnosti*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2010. ISBN 978-80-87487-00-6. s. 243 - 257.

¹¹⁸ Tento přepis ponechávám v angličtině, neboť tato instituce byla založena na americkém území.

(Jews against Zionism) - aktuální webové stránky:
<http://www.jewsagainstzionism.com/>.¹¹⁹

Když Izrael zvítězil v Šestidenní válce (5. až 10. června 1967), byl proti úspěchu izraelské armády a jeho boj proti sionismu ještě více zesílil. Jo'el Teitelbaum napsal příručku *Va-jo'el Moše*, která je v organizaci Eda Charedit považována za normu - je psána formou talmudických úvah a důkazů, přičemž na teologických základech v ní vysvětluje nemožnost založení sekulárního státu. Poskytuje důkazy z Tóry proti sionismu, proč nehlasovat při volbách do Knesetu (parlamentu), proč nelze sloužit v izraelské armádě či nelze přijímat státní finanční podporu.¹²⁰

Aktuální doba - počátek 21. století: v čele Eda Charedit stál jako vrchní rabín - **Jisro'el Moše Dušinsky** (1921 - 2003), a to od roku 1996 až do roku 2002. Jisro'el Moše Dušinsky navázal na učení svého otce - rabína **Josefa Cvi Dušinsky** (1865 - 1948), představitele Eda Charedit v letech 1932 - 1948, zakladatele maďarské komunity v Jeruzalémě, jenž je znám zejména svým červencovým proslovem (16. července 1947) na půdě nově vzniklé Organizace spojených národů proti založení a vzniku státu Izrael a zasláním memoranda, ve kterém byl proti rozdělení Jeruzaléma a obhajoval myšlenku mezinárodního statutu tohoto „svatého“ města (19. listopadu 1947).¹²¹

V roce 2002 byl do funkce vrchního rabína ustanoven **Jicchok Tuvia Weiss**, jenž původně působil v Antverpách (Belgie), kde užíval titul *av bejt din* (rabín předsedající židovskému soudu). Weiss se aktuálně snaží působit nejen v Izraeli

---

¹¹⁹ *Jews Against Zionism* [online]. Jews Against Zionism [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jewsagainstzionism.com/>>.

¹²⁰ JEWS AGAINST ZIONISM. *Satmar Grand Rebbe Joel Teitelbaum* [online]. Jews Against Zionism, datum neuvédno [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.jewsagainstzionism.com/rabbi_quotes/teitelbaum.cfm>.

¹²¹ JEWS AGAINST ZIONISM. *Chief Rabi Josef Tzvi Dushinsky* [online]. Jews Against Zionism, datum neuvédno [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.jewsagainstzionism.com/rabbi_quotes/dushinsky.cfm>.

(respektive v Jeruzalémě), ale jeho aktivity spadají i na americký kontinent, vedle USA rovněž i v Kanadě.¹²²

V současné době je vedle silných protisionistických nálad Eda Charedit známá i jako značná odpůrkyně jakýkoliv aktivit homosexuálů. Například díky demonstrativnímu odporu se nakonec v Jeruzalémě v listopadu 2006 neuskutečnil pochod gayů.¹²³ Zároveň jsou pro zástupce Eda Charedit velmi důležité otázky týkající se religiozity, respektive dodržování předpisů Tóry. Je znám případ, kdy v roce 2008 členové a sympatizanti hnutí vyšli do ulic Jeruzaléma, aby demonstrovali proti nařízení městského soudu týkající se možnosti prodeje kvašeného chleba během svátku Pesach.¹²⁴

Na poli protisionistických reakcí Eda Charedit velmi úzce spolupracuje s představiteli hnutí Neturej Karta (viz níže). Avšak v prosinci 2006 nastala vážná trhlina ve vzájemných vztazích, neboť radikální členové Neturej Karta se v iránském Teheránu zúčastnili konference popírající holocaust (*konání ve dnech 11. - 12.12.2006; název: Mezinárodní konference o přezkoumání globální vize holokaustu*). Radikální rabín Neturej Karta, Moše Hirsch, který se konference nezúčastnil, obhajoval účast členů Neturej Karta na této konferenci svým silným protisionistickým postojem. V souvislosti s touto skutečností Hirsch proklamoval, že za holocaust může sionismus. Dle něj sionisté velmi kladou důraz na holocaust, neboť je to dle nich odůvodnění pro založení státu Izrael. Ani holocaust není podle Hirsche důvodem k okupaci palestinského území.¹²⁵

---

¹²² BERNSTEIN, Dovid. *Harav Yitzchok Tuvia Weiss to Arive in US Today* [online]. Matzav.com, 3. května 2009 [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://matzav.com/harav-yitzchok-tuvia-weiss-to-arrive-in-us-today>>.

¹²³ Viz například články:

Haredim protest Gay Pride Parade in Jerusalem [online]. Jerusalem Post, 18. října 2006 [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jpost.com/Home/Article.aspx?id=38319>>.

WAGNER, Matthew. *Head of Eda Charedit calls for nonviolent demonstrations against gay parade* [online]. Jerusalem Post, 7. listopadu 2006 [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jpost.com/Home/Article.aspx?id=27704>>.

¹²⁴ ETTINGER, Fair. *The Zionists' bread and butter* [online]. HAARETZ, 24. dubna 2004 [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.haaretz.com/print-edition/features/the-zionists-bread-and-butter-1.244519>>.

¹²⁵ WAGNER, Matthew. *Haredim slam fringe over Iran parket* [online]. Jerusalem Post, 14. prosince 2006 [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://jewishdefense.org/neturai_karta/jpnk.htm>.

2.2.2. Neturej Karta

Hnutí **Neturej Karta** (v aramejštině tento pojem znamená „strážci města“). Oficiální webové stránky¹²⁶ vysvětlují obsahový důvod této identifikace. Tu vystihuje příběh z Jeruzalémského Talmudu, traktát Chagiga 76c, v němž rabi Jehuda ha-Nasi poslal na inspekční cestu rabíny Chiju a Ašiho. V jednom městě chtěli vidět tzv. „strážce města“. Napochodovala tedy městská garda. Chija a Aši však řekli, že toto nejsou praví strážci města, a když se obyvatelé ptali, kdo by to tedy měl být, odvětili jim podle Žalmu 127: „zákoníci a žáci“.

Hnutí **Neturej Karta** vzniklo v roce 1938 oddělením od strany Agudat Jisra'el,¹²⁷ která podporovala myšlenku založení židovského státu. Zakladateli a duchovními otci hnutí jsou: rabín **Amram Blau** (1894 - 1974)¹²⁸ a **Aaron Katzenellenbogen**. Zejména Amram Blau ovlivnil směřování a obsahovou stránku hnutí. Odmítal přijetí jakýchkoliv kompromisů se sionisty a byl znám svými protesty proti nejrůznějším stránkám sekulárního života v Izraeli - např. proti porušování šabatu veřejnou dopravou, proti smíšené výuce na školách či proti veřejnému koupání mužů a žen na veřejných koupalištích.¹²⁹

Dalším z významných rabínů hnutí **Neturej Karta** byl již v podkapitole 2.1.1. *Eda Charedit* zmiňovaný rabín **Jo'el Teitelbaum ze Satmaru**, který po dobu několika let předsedal oběma organizacím (*pozn. spojencem pro ideologii hnutí Neturej Karta se stala právě organizace Eda Charedit, a to i přes dílčí názorové konflikty*).¹³⁰

---

¹²⁶ *Neturej Karta* [online]. Neturej Karta [cit. dle 1. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.nkusa.org>>.

¹²⁷ V době odtržení, stranu Agudat Jisra'el vedl bratr rabína Arama Blaua - Moše Blau.

¹²⁸ Komplexní informace k této osobě lze nalézt v publikaci ČEJKA, Marek. KOŘAN, Roman. *Rabíni naší doby: Autority judaismu v náboženském a politickém dění 20. století a současnosti*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2010. ISBN 978-80-87487-00-6. s. 43 - 50.

¹²⁹ ČEJKA, Marek. KOŘAN, Roman. *Rabíni naší doby: Autority judaismu v náboženském a politickém dění 20. století a současnosti*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2010. ISBN 978-80-87487-00-6. s. 46 - 47.

¹³⁰ Viz i podkapitola 2.2.1. *Eda Charedit* - případ radikálních členů **Neturej Karta** na teheránské konferenci.

Aktuálních představitelů hnutí je několik. Potvrzuje to i analýza aktivit a prohlášení hnutí Neturej Karta, která poukazuje na jeho nejednotnost. Lze tedy vnímat dva názorové proudy: první - *umírněný*, početnější, vedený rabínem **Zeligem Reuvenem Katzenellenbogenem**; druhý - *radikální*, vedený v Jeruzalémě rabínem **Mošem Hirschem** (*zemřel 2. května 2010*),¹³¹ jeho následovníkem se stal jeho nejstarší syn **Jisra'el Me'ir Hirsch** a v New Yorku rabíny **Jisro'elem Dovidem Weissem** a **Moše Ber Beckem**.

Díky odmítání existence státu Izrael, jsou početnější komunity členů hnutí spíše v diaspoře - např. velká komunita se nachází v USA, respektive v New Yorku - Brooklynu. V Izraeli lze některé rodiny nalézt v lokalitě Bnej Brak, v Jeruzalémě - ve čtvrti Me'a Še'arim a v oblasti okolo Ramat Bejt Šemeš, jež se nachází v blízkosti Jeruzaléma.

I když v rámci hnutí jsou názorové rozdíly, navenek může působit jako uzavřený celek, který má vlastní vzdělávací instituce, nakladatelství a samozřejmě i modlitební místa - synagógy. Hnutí Neturej Karta, stejně jako organizace Eda Charedit, ignoruje veškeré izraelské státní instituce, nepobírá ani žádnou finančně - sociální podporu. Osoby žijící v Izraeli neplatí žádné daně.

Nejzásadnější myšlenkou hnutí Neturej Karta je nemožnost existence izraelského státu, neboť dle nich tento počín oddaluje příchod Mesiáše. Jejich víra v nevhodnost bytí židovského sekulárního státu na území Palestiny došla dokonce tak daleko, že představitelé začali spolupracovat s Araby. Chtějí napravit chyby učiněné židovským státem, a to zejména navrácením půdy arabskému obyvatelstvu. Jejich předsevzetí je tak silné, že dokonce radikální frakce vedená rabínem - **Moše Hirschem** (*vedený jako „ministr zahraničí“ hnutí Neturej Karta; v roce 1988 dokonce zvolen čestným členem palestinské vlády, jež byla složená Jásirem 'Arafátem. Hirsch v ní získal titul ministra pro židovské záležitosti*) navázala kontakt

---

¹³¹ Komplexní informace k této osobě lze nalézt v publikaci ČEJKA, Marek. KOŘAN, Roman. *Rabíni naší doby: Autority judaismu v náboženském a politickém dění 20. století a současnosti*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2010. ISBN 978-80-87487-00-6. s. 103 - 113.

s palestinskými představiteli a zavázala se k boji proti státu Izrael. V tomto směru jsou zajímavé zveřejněné informace na internetu,¹³² které poukazují na fakt, že Hirsch v roce 2002 dostal finanční podporu od 'Arafáta, aby pokryl náklady na aktivity své skupiny. 'Arafát investoval finance z ideologického hlediska, neboť doufal, že antisionistické postoje přímo od ultraortodoxních věřících pomohou poukázat na nutnost navrácení okupovaných území Palestincům. Ve svém vystoupení dne 28. ledna 2002 v Ramalláhu 'Arafát poznamenal, jak hluboké jsou vazby mezi semitskými náboženstvími, a jako příklad uvedl rabína Moše Hirsche, mimo jiné člena Organizace pro osvobození Palestiny (PLO). Přátelskost a vzájemná názorová náklonnost potvrzovala veřejně propagovaná setkání - například v Ramalláhu dne 16. září 2003.¹³³

Členy Neturej Karta je rovněž vyjadřována absolutní podpora palestinskému lidu při jakémkoliv negativně vnímaném kroku izraelské vlády vůči Palestincům, a to tím, že pořádají protesty před izraelskými ambasádami v diaspoře, podporují právo Palestinců na vlastní suverenitu. V době druhé intifády dokonce pořádali demonstrace proti postupu izraelských vojsk. Každoročně je vyjadřována podpora významného dne Al-Nakba.¹³⁴ V červenci 2008 se konala veřejná vystoupení proti demolicím palestinských domů ve Východním Jeruzalémě a v prosinci téhož roku kvůli konfliktu mezi Hamásem a Izraelem, kdy Izrael podnikl vojenské akce na území Gazy.¹³⁵

---

¹³² *Allotments of large amounts of money to Rabbi Moshe Hirsch, the "foreign minister" of the ultra-orthodox, virulently anti-Zionist Jewish sect known as Neturei Karta* [online]. The Intelligence and Terrorism Information Center, srpen 2004 [cit. dle 14. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.terrorism-info.org.il/malam_multimedia/html/final/eng/sib/9_04/araf_ap17.htm>.

¹³³ NETUREJ KARTA. *Neturai Karta Rabbi Moshe Hirsch meets with president Yasser Arafat* [online]. Neturej Karta, 16. září 2003 [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.nkusa.org/activities/recent/hirsch091603.cfm>>.

¹³⁴ Slaví se 15.května jako připomínka na rok 1948. Palestinci tento rok nazývají svým exodem.

¹³⁵ Dne 19. prosince Hamás prohlásil, že neprodlouží dosavadní šestiměsíční příměří s Izraelem, dokud Izrael nezruší blokádu Gazy. Izrael reagoval týdenním bombardováním a následně pozemní invazí s cílem zastavit raketové útoky z Gazy.

Pestrost dosavadních aktivit prezentují samotné webové stránky hnutí <http://www.nkusa.org>,¹³⁶ které jsou systematicky uspořádané, včetně výčtu veškerých činností, tiskových prohlášení a podaných rozhovorů.

Analýzou informací z těchto veřejně přístupných poznatků je patrné, že **Neturej Karta je stále činná a její aktivity mají zřetelnou zvyšující se tendenci**. Hlavní témata od roku 2000 jsou:

- antisionistické protesty;
- protesty před konferencemi, jež se zabývají sionistickou tematikou;
- každoroční výstupy proti výročí vzniku státu Izrael, včetně symbolického pálení izraelské vlajky;
- protesty proti návštěvám izraelských představitelů či významných osobností v diaspoře;
- protesty proti jakýmkoliv krokům izraelské politiky vůči okolním státům;
- demonstrace proti aktivitám Židovského národního fondu (*založen 10.1.1901 z důvodu vykupování půdy na tehdejším palestinském území; jedná se o neziskovou organizaci, která je spravována Světovou sionistickou organizací*);
- protesty proti vystoupení izraelských interpretů na festivalech.

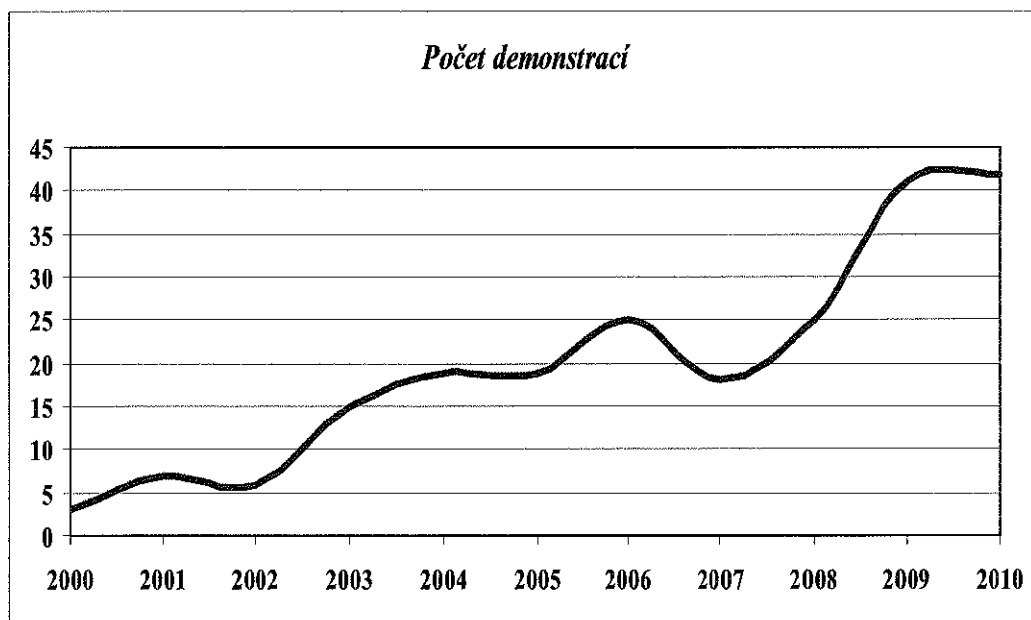
Mezi specifické akce lze zařadit např. dne 15.12.2002 vítání syrského prezidenta Baššára al-Asada v Londýně (Velká Británie). V Londýně se rovněž dne 15.7.2004 uskutečnilo setkání s významným egyptským šejchem Júsufem Al-Qaradáwím (*pozn. druhé setkání proběhlo dne 1.5.2005 v katarském Doha*). Zajímavý je například dne 17.11.2004 protest v Akku proti archeologům, kteří prováděli výzkum na tamějším pohřebišti. V červenci roku 2006 byly vedeny protesty proti izraelsko-libanonskému konfliktu, kde Neturej Karta vyjádřila podporu Libanonu. Je nutné dodat, že představitelé Neturej Karta se vzrůstajícím napětím

---

¹³⁶ *Neturej Karta* [online]. Neturej Karta [cit. dle 1. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.nkusa.org>>.

mezi Izraelem a Íránem dlouhodobě vyjadřují svoji oficiální podporu Íránu. Tento fakt podporují schůzky s íránskými představiteli (*Teherán - 1.3.2006*) a i s íránským prezidentem Mahmúdem Ahmadínedžádem v New Yorku (*21.9.2006 a 24.9.2007*).

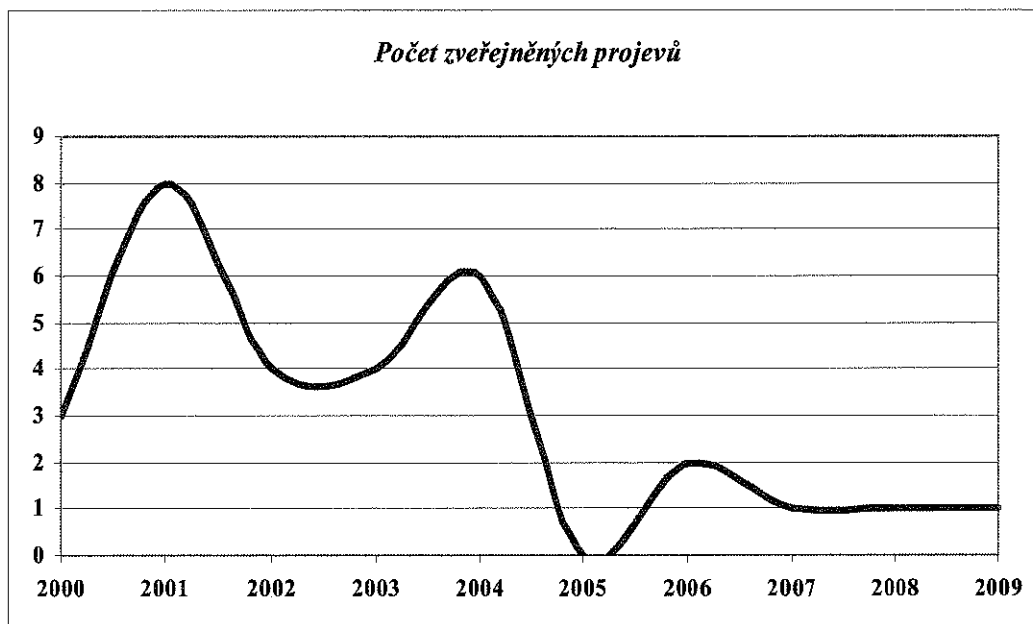
Dle webu mezi viditelné činnosti bezesporu patří pořádání demonstrací - od roku 2000 do roku 2010 se jich mělo konat 220:

Nejvíce demonstrací se uskutečnilo v USA - respektive v New Yorku a Washingtonu, dále pak na americkém kontinentě v Kanadě v Montrealu, Torontu v Ottawě. V Evropě byly uskutečněny četné demonstrace v Londýně, konaly se například i ve Vídni, v Paříži, v Berlíně, dokonce i v Kyjevě. V Izraeli se demonstrace konají zejména v Jeruzalémě, v Akku či Haifě. V Palestině se za desetiletou éru uskutečnily pouze dvě demonstrace v Bejs Chanine (*20.11.2007*) a Umm al-Fahm (*24.3.2009*).

Svůj názor sdělují nejenom dospělí, ale i děti. Ti dokonce v červenci 2007 na letním táboře protestovaly proti izraelskému útlaku a obsazení Svaté země.

Zveřejněných projevů od roku 2000 do roku 2009 (pozn. v roce 2005 a 2010 nebyl zveřejněn žádný projev) je 33:

Je pouze otázkou, když aktivity na poli demonstrací mají vzrůstající tendenci, proč autoři webu nezveřejňují v hojné míře i projevy svých představitelů. Mezi nejaktivnější řečníky patří - *Jisro'el Dovid Weiss, Aharon Cohen, Moše Ber Beck, Jisro'el Feldman, Josef Goldstein* či *Mordechai Weberman*. Zveřejněné projevy jsou zejména z amerického a evropského kontinentu, jeden z Jižní Afriky, dva z Teheránu. A právě ty z Teheránu patří mezi ty kontroverzní. Proslovy ve dnech 11.-12.12.2006 na mezinárodní konferenci pod názvem „*Mezinárodní konference o přezkoumání globální vize holocaustu*“ vedli rabíni *Aharon Cohen* (řeč: „*Pozice ortodoxních židů v době holocaustu*“ - 11.12.2006) a *Jisro'el Feldman* (řeč: „*Židé v Evropě*“ - 12.12.2006).

Kromě veřejných projevů představitelé vydávají rovněž tématicky zaměřená prohlášení. Během desetiletého období (2000 - 2010) jich bylo zveřejněno 58.

2.3. Radikální náboženští sionisté

Radikální náboženští sionisté jsou doslova protipólem ultraortodoxních charedim. Jejich klíčová idea je obsazení celého biblického Erec Jisra'el jakýmkoliv vlastními prostředky, čímž bude uspíšen příchod Mesiáše. I oni žijí náboženským způsobem života, avšak oproti ultraortodoxním charedim uznávají založení a sekulární charakter státu Izrael. Zlomovým okamžikem pro náboženské sionisty bylo vítězství Izraele v Šestidenní válce (5. až 10. června 1967), následně i vítězství pravice ve volbách do Knesetu (pozn. v parlamentních volbách zvítězila strana Likud a premiérský post od roku 1977 do roku 1983 obsadil pravicový politik Menachem Begin /1913 - 1992/). Pravicová vláda plně podpořila a zlegalizovala násilnou a účelovou osadnickou politiku. V minulém století vznikaly rozličné skupiny radikálních sionistů, některé dokonce přešly do politického dění.

Je zřejmé, že radikální náboženští sionisté se etablovali zejména s přijetím **mírového procesu**, kdy Izrael v rámci mírových jednání začal navracet území, která získal v roce 1967. Likvidace osad na okupovaném území a tzv. „ztráta získaného biblického Erec Jisra'el“ byla hluboká rána do idejí židovských osadníků. Zde je stručný výčet zásadních jednání:

- *Camp David* - mírové jednání v roce 1978; Izrael se měl stáhnout z Egypta (*lhůta tři let*) a měl odstranit dvacet tamějších židovských osad. Tomuto konečnému ujednání předcházela návštěva egyptského prezidenta Anwara Sadáta v listopadu 1977 v Jeruzalémě a následně v prosinci 1977 návštěva premiéra Menachema Begin v Egyptě. V Camp Davidu byla dne 17. září 1978 podepsána tzv. *Campdavidská dohoda*. Následně se oba aktéři, nositelé Nobelovy ceny - Sadát a Begin, setkali dne 29. března 1979 ve Washingtonu, a to za přítomnosti amerického prezidenta Jimmyho Cartera.¹³⁷

---

¹³⁷ Srovnej ČEJKA, Marek. *Izrael a Palestina: Minulost, současnost a směřování blízkovýchodního konfliktu*. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2005. ISBN 80-903333-9-7. s. 149 - 150 s JEWISH VIRTUAL LIBRARY. *Camp David day by day* [online]. Jewish virtual library, datum

- *Madridská konference* - říjen 1991 - snaha o znovunastartování mírového procesu za přítomnosti USA a tehdejšího Sovětského svazu. Přítomni: izraelský premiér Jicchak Šamir a palestinská delegace, a to v rámci delegace jordánské. Jásir 'Arafát se účastnil konference jako nepřítomný delegát. Palestinská delegace během jednání odlétala do Tunisu, aby se o svém postupu poradila s 'Arafátem.¹³⁸ Krátce po konferenci se mírový proces zastavil až do konání izraelských parlamentních voleb (červen 1992), z nichž vzešel premiér Jicchak Rabin.
- *Oslo* - březen 1993 - zahájení jednání; *13. září 1993* - historické setkání izraelských a palestinských představitelů ve *Washingtonu*. Před Bílým domem, pod záštitou tehdejšího amerického prezidenta Billa Clintona, došlo k setkání Jicchaka Rabina, Šimona Perese a Jásira 'Arafáta a k tzv. *historickému podání ruky*. Následně byla mezi Šimonem Peresem a Mahmúdem 'Abbásem podepsána „*Dohoda z Osla alias Deklarace principů přechodné samosprávy*“. Ústřední linie - po přechodnou dobu pěti let by měla být na území Západního břehu a pásma Gazy ustanovena Palestinská národní samospráva v okolí města Jericho a ve větší části pásma Gazy. Dohody z Osla obsahovaly ještě jeden aspekt, a to „*Dopisy o vzájemném uznání*,“ což byla korespondence vyměněná mezi Jicchakem Rabinem a Jásirem 'Arafátem. Tato korespondence obsahovala pasáže o uznání práva Izraele na existenci míru a bezpečí a uznání Organizace pro svobození Palestiny (OOP) jakožto zástupce palestinského lidu.¹³⁹

---

neuveдено [cit. dle 8. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Peace/cddays.html>>.

¹³⁸ MEIR LEVI, David. *Jásir Arafat, masový vrah oceněný Nobelovou cenou míru* [online]. Pravda o islámu, 2005. [cit. dle 9. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://pravdaoislamu.cz/arafat.pdf>>.

¹³⁹ ČEJKA, Marek. *Izrael a Palestina: Minulost, současnost a směřování blízkovýchodního konfliktu*. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2005. ISBN 80-903333-9-7. s. 188 - 189.

- *Káhira* - květen 1994 - Jicchak Rabin a Jásir 'Arafát podepsali v Káhiře tzv. „*Smlouvu o odchodu izraelských jednotek z Gazy a Jericha*“.¹⁴⁰ Následně téhož měsíce se Jásir 'Arafát stal oficiálním prezidentem Palestinské samosprávy a v červenci 1994 přesunul své sídlo z Tuniska do Gazy.
- *Washington* - září 1995 - podepsána „*Přechodná dohoda alias Oslo II*“ týkající se měst na Západním břehu, jež měla vyklidit izraelská armáda. Tato města se pak měla dostat pod plnou palestinskou samosprávu - jednalo se například o Ramalláh, Betlém, Džanín, Tulkarem, Kalkíliju a Nábulus.¹⁴¹
- *Šarm aš-Šajch* - březen 1996 - Konference proti islámskému terorismu - mezi účastníky byli i Šimon Peres a Jásir 'Arafát .
- *Izrael, Palestinská samospráva* - leden 1997 - realizován tzv. „*Hebronský protokol*“ - týkající se předání Hebronu. Izraelský parlament tuto dohodu ratifikoval 15. ledna 1997 a o den později izraelští vojáci z větší části opustili město. Bohužel situace ve městě se ani po podepsání smlouvy neuklidnila, protože v části Hebron 2 sídlili nejradikálnější stoupenci kahanistů a extrémistů (*pozn. podle dohody byl Hebron rozdělen na dvě sekce - Hebron 1 a Hebron 2, přičemž Hebron 1 z 80% přešel plně pod Palestinskou samosprávu*).¹⁴²
- *Wye River, Maryland* - říjen 1998 - za přítomnosti Benjamina Netanjahua a Jásira 'Arafáta bylo pod taktovkou tehdejšího amerického prezidenta Billa Clintona podepsáno tzv. „*Memorandum Wye River*“ obsahující

¹⁴⁰ JEWISH VIRTUAL LIBRARY. *Agreement on the Gaza strip and the Jericho area* [online]. Jewish virtual library, datum neuvvedeno [cit. dle 8. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Peace/gazajer.html> >.

¹⁴¹ ČEJKA, Marek. *Izrael a Palestina: Minulost, současnost a směřování blízkovýchodního konfliktu*. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2005. ISBN 80-903333-9-7. s. 194 - 195.

¹⁴² Srovnej ČEJKA, Marek. *Izrael a Palestina: Minulost, současnost a směřování blízkovýchodního konfliktu*. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2005. ISBN 80-903333-9-7. s. 205 s JEWISH VIRTUAL LIBRARY. *Protocol Concerning the Redeployment in Hebron* [online]. Jewish virtual library, datum neuvvedeno [cit. dle 8. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Peace/hebprot.html> >.

postoupení 13 % území Západního břehu a úpravu statutu některých oblastí. Zároveň obsahovalo i statě týkající se americké ekonomické pomoci Palestinské samosprávě a Izraeli s pokrytím nákladů budoucích procesů souvisejících s mírovým procesem.¹⁴³

- *Šarm aš-Šajch* - září 1999 - aktéři podpisu: Ehud Barak a Jásir 'Arafát - dohoda: „*Šarm aš-Šajch memorandum*“ - jednalo se o jakési dodatečné memorandum k dohodám z Wye River, jež vypovídalo o problémech uprchlíků, osadníků, bezpečnostních opatření, hranic a Jeruzaléma.¹⁴⁴
- *Camp David* - červenec 2000 - za přítomnosti tehdejšího amerického prezidenta Billa Clintona se setkali Ehud Barak a Jásir 'Arafát. Jednání je označováno jako historický neúspěch, kdy obě strany se nebyly schopny posunout v klíčových otázkách, jako byla například otázka Východního Jeruzaléma, velikosti palestinského území na Západním břehu či otázka palestinských uprchlíků.¹⁴⁵
- *Annapolis* - listopad 2007 - jednání se zúčastnili tito představitelé protistran: Ehud Olmert a Mahmúd 'Abbás. Předpokladem uzavření mírové smlouvy bylo splnění předběžných závazků z roku 2003, podle nichž se Palestinci musí vypořádat s teroristickými skupinami, mezi nimiž byl řazen i Hamás. Izraelci museli naopak přestat na okupovaném území budovat osady. Na jednání mimo jiné padla dohoda, že by rozhovory měly být dokončeny v roce 2008 tzv. *mírovou dohodou* (blíže viz podkapitola - 2.1.2. *Statut Jeruzaléma a problematika Chrámové hory*).¹⁴⁶

---

¹⁴³ JEWISH VIRTUAL LIBRARY. *The Wye River Memorandum* [online]. Jewish virtual library, datum neuvedeno [cit. dle 8. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Peace/wye.html>>.

¹⁴⁴ Dohoda otevírá cestu ke konečnému kolu mírových rozhovorů - http://zpravy.idnes.cz/dohoda-otevira-cestu-ke-konecnemu-kolu-mirovych-rozhovoru-poa-zahranicni.asp?c=990903_230431_zahranicni_ond - informace zjištěna dne 12.11.2010.

¹⁴⁵ Srovnej ČEJKA, Marek. *Izrael a Palestina: Minulost, současnost a směřování blízkovýchodního konfliktu*. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2005. ISBN 80-903333-9-7. s. 209 - 210.

¹⁴⁶ JEWISH VIRTUAL LIBRARY. *The Annapolis Conference* [online]. Jewish virtual library, datum neuvedeno [cit. dle 3. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Peace/annapolistoc.html>>.

- *Washington* - 2. září 2010 - k úvodnímu jednání došlo, za přítomnosti amerického prezidenta Barcaka Obamy a ministryně zahraničí USA - Hillary Clintonové, mezi Benjaminem Netanjahuem a Mahmúdem 'Abbásem. Předcházela tomu řada jednání protistran s představiteli americké administrativy. Účastníci se zavázali, že druhé kolo jednání povedou ve dnech 14. a 15. září, poté budou navazovat pokračující rozhovory, a to každé dva týdny. *Stěžejní ideje z palestinské strany*: ukončení blokády Gazy a ukončení osidlovací politiky na Západním břehu. *Požadavky izraelské strany*: budoucí palestinský stát nesmí být ozbrojený, izraelská vojenská přítomnost v údolí řeky Jordán, nezpochybnitelná legitimita státu Izrael.¹⁴⁷ Díky neústupnosti obou stran jednat o „citlivých, strategických otázkách“ k druhému kolu mírového jednání nakonec nedošlo.

Vedle mírového procesu na počátku 21. století náboženské radikální sionisty opětovně zaktivizovaly dvě události, které se staly v době premiérského předsednictví Ariela Šarona (2001 - 2006). Jednalo se o **výstavbu bezpečnostní bariéry**, jež poukázala na dělení a ohraničení původní biblické Erec Jisra'el, a o **navrácení pásma Gazy do samosprávy Palestincům** a tímto zrušení vybudovaných obcí na tomto území. Oba dva postupy narušily v očích radikálních náboženských sionistů dosud dosaženou celistvost biblické Erec Jisra'el.

Bezpečnostní bariéra - s návrhem na zahájení stavby byla veřejnost seznámena na počátku roku 2002, termín dokončení - rok 2010. Tato bariéra měla oddělit Izrael od Západního břehu. Ačkoli izraelská vláda proklamovala, že zeď je pouze ochranné opatření, zejména z důvodu „krvavé“ druhé intifády, a ne hranicí,¹⁴⁸ sionističtí radikálové, okupující pro ně klíčová místa, se začali obávat

¹⁴⁷ ČTK. *Izraelci a Palestinci opět jednají o míru, domluvili se už na druhém kole* [online]. Lidovky.cz, 2.září 2010 [cit. dle 29. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.lidovky.cz/izraelci-a-palestinci-opet-jednaji-o-miru-domluvili-se-uz-na-druhem-kole-1no-/ln_zahranici.asp?c=A100902_165052_ln_zahranici_jv>.

¹⁴⁸ ISRAEL MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS. *Israel's security fence* [online]. Israel Ministry of Foreign Affairs, 26. listopadu 2003 [cit. dle 29. září 2010]. Dostupné na World Wide Web:

o jejich případné vystěhování a totální izolaci od Izraele a tímto i oddělení jednolitosti biblické Erec Jisra'el.

Bezpečnostní bariéra sestávající se ze sítě plotů (90 % délky) a zdí (10 % délky)¹⁴⁹ je částečně stavěna na zelené linii z roku 1949, jež určovala hranici mezi Izraelem a Západním břehem, který anektovalo Jordánsko. V důsledku to znamenalo, že bariéra nebude kopírovat hranice z roku 1967, tj. po Šestidenní válce, ale v některých místech bude zasahovat do palestinského území, a to ve snaze připojit k Izraeli některé osady, jež byly zbudovány na okupovaném území.¹⁵⁰ Samozřejmě, že pro radikální sionisty tento záměr byl zcela nedostačující. V dubnu 2006 byla izraelskou vládou schválena výstavba bariéry o celkové délce 703 km. Již v červenci 2007 přinesl deník The Jerusalem Post informaci, že pravděpodobně nebude splněn zamýšlený konečný termín výstavby bariéry, který se předpokládal na rok 2010.¹⁵¹ Toto tvrzení se potvrdilo a do konce roku 2010 nebyla bezpečnostní bariéra hotova.

Evakuace pásma Gazy, respektive jednostranné stažení z této lokality¹⁵² - zaktivizovalo nejen stoupence a sympatizanty náboženských radikálních sionistů, ale i široké skupiny židovských radikálů. V roce 2004 bylo toto území vybráno záměrně. V Gaze žilo téměř jeden a půl miliónů Palestinců a osm tisíc židovských osadníků. Izraelská přítomnost v tomto pásmu byla v rovině 21 vybudovaných

---

<[http://www.mfa.gov.il/MFA/Terrorism-](http://www.mfa.gov.il/MFA/Terrorism-+Obstacle+to+Peace/Palestinian+terror+since+2000/Saving+Lives-+Israel-s+Security+Fence.htm)

+Obstacle+to+Peace/Palestinian+terror+since+2000/Saving+Lives-+Israel-s+Security+Fence.htm>.

¹⁴⁹ Srovnej ZIONISM & ISRAEL INFORMATION CENTER. *Israel High Court Ruling Docket H.C.J. 7957/04: International Legality of the Security Fence and Sections near Alfei Menashe* [online]. Zionism & Israel information center, 15. září 2005 [cit. dle 29. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.zionism-israel.com/hdoc/High_Court_Fence.htm> a ISRAEL MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS. *Israel's security fence* [online]. Israel Ministry of Foreign Affairs, 26. listopadu 2003 [cit. dle 29. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <[http://www.mfa.gov.il/MFA/Terrorism-](http://www.mfa.gov.il/MFA/Terrorism-+Obstacle+to+Peace/Palestinian+terror+since+2000/Saving+Lives-+Israel-s+Security+Fence.htm)

+Obstacle+to+Peace/Palestinian+terror+since+2000/Saving+Lives-+Israel-s+Security+Fence.htm>.

¹⁵⁰ B'TSELEM. *Separation Barrier* [online]. B'TSELEM, datum neuvedeno [cit. dle 3. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.btselem.org/English/Separation_Barrier/>.

¹⁵¹ *Fence to be completed only by 2010* [online]. The Jerusalem Post, 10. července 2007 [cit. dle 30. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://fr.jpost.com/servlet/Satellite?cid=1183980036196&pagename=JPost/JPostArticle/ShowFull>>.

¹⁵² Podle ČEJKA, Marek. *Izrael a Palestina: Minulost, současnost a směřování blízkovýchodního konfliktu*. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2005. ISBN 80-903333-9-7. s. 243 nebyla tato myšlenka zcela nová, neboť se Šaronův plán inspiroval plánem z roku 1993 pod názvem Gaza and Jericho First či separačním plánem izraelské vlády ze 4. listopadu 1995.

židovských osad, dále pak v podobě průmyslových zón a vojenských stanovišť majících pod kontrolou pozemní, vzdušný a mořský prostor a oblasti přiléhající k osadám, včetně dopravní sítě, která zajišťovala bezpečný průchod pro izraelskou armádu a židovské osadníky. Všechno toto stálo Izrael nemalé finanční prostředky. Zároveň bylo v této oblasti neustálé napětí mezi izraelskými a palestinskými silami, jakož i mezi místním obyvatelstvem a židovskými osadníky. *(Pozn. toto napětí bylo umocněno probíhající druhou intifádou, včetně reakcí radikálních náboženských sionistů vůči místnímu palestinskému obyvatelstvu. Ariel Šaron, tvrdý pravicový politik, jenž vždy podporoval osídlovací politiku na okupovaném území, nehodlal jednat s Palestinci o klíčových otázkách, jejichž nevyřešení dalo impuls rozpoutání událostí druhé intifády. Jednalo se o otázku uprchlíků, Východního Jeruzaléma, židovských osad a vzniku Palestinského státu. On se svým návrhem se rozhodl dát Palestincům pro Izrael problematické území a tím ukázat i vstřícnost vůči Palestincům.)* Vládní rozhodnutí, které bylo vydáno 6. června 2004, obsahovalo tyto důležité body:

- Izraeli byla nadále ponechána kontrola nad palestinsko - egyptskými hranicemi, rovněž i kontrola nad vzdušným prostorem a mořem.
- Vedle osad z Gazy mělo dojít i k přemístění čtyř tzv. „ilegálních osad“ ze Západního břehu (*Ganim, Kadim, Sa-Nur, Chomeš*).
- Stávající relevantní bezpečnostní opatření ze strany Izraele měla zůstat v platnosti, včetně bezpečnostní bariéry.¹⁵³

Přestože plán stažení započal v červenci 2004, kdy izraelská armáda dostala za úkol stáhnout bezpečnostní zařízení z Gazy, ještě v říjnu 2004 jednal izraelský parlament o konečném plánu stažení, a to v poměru 67 pro k 45 proti, 7 zákonodárců se zdrželo. Čtyři ministři Šaronovy vlády ze strany Likud pohrozili demisí, pokud o stažení nebude vyhlášené referendum. Politické tažení proti Šaronovi došlo

---

¹⁵³ Srovnej ČEJKA, Marek. *Izrael a Palestina: Minulost, současnost a směřování blízkovýchodního konfliktu*. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2005. ISBN 80-903333-9-7. s. 243 - 245 a CIA. *The World Factbook: Gaza Strip* [online]. Central Intelligence Agency, datum neuveveno [cit. dle 3. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/gz.html>>.

nakonec k sestavení nové vlády, která byla nazývána vládou „národní jednoty“. Proto definitivní kladné rozhodnutí izraelské vlády o odsunu padlo **20. února 2005**, a to v poměru 17 ministrů pro a 5 proti. O čtyři dny dříve (16. února 2005) tomu předcházelo schválení zákona o odškodnění asi 8500 židovských osadníků (z pásma Gazy a ze čtyř osad na Západním břehu). Odškodnění na jednu rodinu se v tehdejší přepočtu pohybovalo okolo 4,6 až 11,5 miliónů korun¹⁵⁴ (pozn. zároveň od října 2004 Izrael vypracovával dohody s mezinárodními organizacemi, které se týkaly převodu majetku z pásma Gazy).

Schválený plán - čtyři etapy vyklízení osad (viz níže).¹⁵⁵ Měly být zbourány domy a synagógy, naopak továrny a školy měly být ponechány. Nakonec byly z náboženského důvodu ponechány i synagógy, které po odsunu byly bourány a vypalovány palestinským obyvatelstvem.

<p>PRVNÍ ETAPA (3 OSADY)</p>	<p><i>Střed pásma Gazy</i> - osady Morag (36 rodin) a Kfar Darom (85 rodin). <i>Jih pásma Gazy</i> - osada Nekarim (60 rodin).</p>
<p>DRUHÁ ETAPA (8 osad)</p>	<p><i>Sever Západního břehu</i> - osady Ganim (36 rodin), Kadim (26 rodin), Chomeš (42 rodin) a Sa-Nur (10 rodin). <i>Jih pásma Gazy</i> - osady Kfar Jam (5 rodin), Širat ha-Jam (13 rodin), Slav (12 rodin) a Tel Katifa (18 rodin).</p>
<p>TŘETÍ ETAPA (11 osad)</p>	<p><i>Jih pásma Gazy</i> - osady Bedolach (31 rodin), Acmona (100 rodin), Gadid (56 rodin), Gan Or (52 rodin), Ganej Tal (75 rodin), Neve Dekalim (<i>největší osada v pásmu</i> - 513 rodin), Necer Hazani (75 rodin), Pat Sade (19 rodin), Katif (65 rodin), Rafi´ah Jam (22 rodin) a Šalin (10 rodin).</p>

¹⁵⁴ ČTK. Izrael ruší osady v Gaze, rozhodla vláda [online]. iDNES.cz, 20. února 2005 [cit. dle 3. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://zpravy.idnes.cz/izrael-zrusi-osady-v-gaze-rozhodla-vlada-ffe-/zahranicni.asp?c=A050220_152758_zahranicni_nad>.

¹⁵⁵ ČTK. Izrael ruší osady v Gaze, rozhodla vláda [online]. iDNES.cz, 20. února 2005 [cit. dle 3. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://zpravy.idnes.cz/izrael-zrusi-osady-v-gaze-rozhodla-vlada-ffe-/zahranicni.asp?c=A050220_152758_zahranicni_nad>.

ČTVRTÁ ETAPA (3 osady)	<i>Sever pásma Gazy - osady Alej Sinaj (85 rodin), Nisanit (280 rodin) a Dugit (17 rodin).</i>
---	--

Od srpna 2005 probíhala dobrovolná evakuace židovských osadníků, a to podle úpravy odškodnění. *14. srpen 2005* - to byla oficiální lhůta směrem k osadníkům, aby dobrovolně opustili pásmo Gazy, následně toto datum bylo posunuto na *17. srpna*.¹⁵⁶

Očekávalo se, že více jak polovina osadníků opustí vesnice dobrovolně. Ostatní, včetně příjždějících extremistů, bude muset vyhnat armáda. S radikálními náboženskými sionisty a se židovskými radikály, kteří nesouhlasili s předáním území, vojenské jednotky a izraelská administrativa počítala dříve, neboť kvůli jejich hromadnému příchodu do pásma Gazy byla izraelská armáda již v červnu 2005 nucena uzavřít místní židovské osady. Jako formu odporu zvolili odpůrci stažení zejména hromadné demonstrace - například byla zablokována dálnice u Jeruzaléma a Tel Avivu, demonstranti si lehali na silnici, rovněž na vozovku byly sypány hřebíky a lit olej.¹⁵⁷ Tyto demonstrace s blížícím se datem odsunu narůstaly. V podstatě lze říci, že od srpna do počátku září Izrael a pásmo Gazy zažívalo velmi bouřlivé období. Oranžová barva se stala symbolem odporu proti stahování. Natírala se na fasády domů, které osadníci museli opustit. V pásmu Gazy a ve čtyřech inkriminovaných osadách na Západním břehu se v synagógách konaly modlitby.¹⁵⁸

17. srpen 2005, datum odchodu, se stal počátkem radikálního odporu osadníků, kteří zůstali v Gaze, vůči izraelské armádě. Izraelští vojáci museli ve vesnicích použít násilí. Po dobu vyklízení osad bylo platné heslo: „*židé nemají vystěhovávat židy*.“ Odpor byl tak silný, že Ariel Šaron při televizním přenosu měl

¹⁵⁶ JEWISH VIRTUAL LIBRARY. *The „Sharon Plan“ - Disengagement* [online]. Jewish virtual library, datum neuvvedeno [cit. dle 3. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Peace/sharonplantoc.html>>.

¹⁵⁷ *Izrael kvůli demonstrantům uzavřel osady* [online]. iDNES.cz, 30. června 2005 [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://zpravy.idnes.cz/izrael-kvuli-demonstrantum-uzavrel-osady-fih-/zahranicni.asp?c=A050630_132716_zahranicni_mad>.

¹⁵⁸ ČEJKA, Marek. *Izrael a Palestina: Minulost, současnost a směřování blízkovýchodního konfliktu*. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2005. ISBN 80-903333-9-7. s. 245.

vyzvat osadníky: „Chci apelovat na všechny, aby neútočili na policisty a vojáky, neobviňovali je a neztěžovali jim jejich práci. Útočte na mě. Já jsem za to odpovědný. Obviňujte mne.“¹⁵⁹

Intenzita protestů byla různorodá. Například v radikální osadě Kfar Darom se zabarikádovalo dva tisíce osadníků a jejich stoupců betonovými panely s ostnatým drátem. Protesty, zejména mladých osadníků, byly též v osadách Morag a Neve Dekalim. I v malých osadách na Západním břehu panoval tuhý odpor, a to za pomoci sionistů, kteří osadníky přijeli podpořit. Příkladem je obec Sanur, lokalizována v hornatém Samaří, jež byla založena v roce 1987, tvořila několik budov okolo bývalé policejní stanice, počet obyvatel se odhadoval na 105. Před jejím zrušením vznikl u této obce stanový tábor odpůrců stažení. Dokonce v jižním Izraeli v Netivot se na protest s odchodem z pásma Gazy pokusila upálit padesátičtyřletá žena.¹⁶⁰ Vyklizení a odjezd izraelské armády z pásma Gazy nastal dne **12. září 2005**.

Vůči Arielu Šaronovi, který byl v minulosti jedním z hlavních propagátorů ohledně legalizace židovských osad na okupovaném území, se vznesla velká vlna odporu a nepochopení. Dokonce na něj byla uvalena **kabalistická klatba, pulsa de nura** (aramejsky: *šlehy ohně*), která znamená žádost ohledně smrti člověka, jenž ohrožuje existenci židovské komunity (*pozn. jedná se o shodnou klatbu, která byla vyslovena vůči bývalému izraelskému premiérovi Jicchaku Rabinovi, na něhož byl spáchán atentát dne 4. listopadu 1995 v Tel Avivu.*) Tato klatba se měla odehrát na hřbitově Roš Pina na severu Izraele a údajně se jí mělo zúčastnit 20 ultrapravicových Izraelců, mimo jiné i z úst Avigdora Eskina, člena

---

¹⁵⁹ Při evakuaci Gazy se pokusila upálit žena a střelelo se [online]. Novinky.cz, 17. srpna 2005 [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.novinky.cz/clanek/63126-pri-evakuaci-gazy-se-pokusila-upalit-zena-a-strilelo-se.html>>.

¹⁶⁰ Viz - V pásmu Gazy pokračuje nucená evakuace osadníků [online] BBC CZECH, 17. srpna 2005 [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.bbc.co.uk/czech/worldnews/story/2005/08/050817_israel_gaza_1910.shtml>. BUTCHER, Tim. *Odbojná osada v pásmu Gazy připravuje boj* [online]. BBC CZECH, 1. července 2005 [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.bbc.co.uk/czech/indepth/story/2005/07/050701_fooc_west_bank_settlers.shtml>. *Izrael posiluje jednotky na severu země* [online]. BBC CZECH, 5. srpna 2005 [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.bbc.co.uk/czech/worldnews/story/2005/08/050805_israel_shooting_0930.shtml>.

Guš Emunim.¹⁶¹ V prosinci 2006 premiér Ariel Šaron po mozkových příhodách upadl do kómatu, do konce roku 2010 se neprobral. Odborná veřejnost tuto událost však přisuzuje vysokému věku (77 let) a zdravotním problémům premiéra, zejména obezitě.

Pro úplnost tématu je nutné dodat, že vedle mírových jednání, stavby bezpečnostní bariéry a odsunu z pásma Gazy k silné radikalizaci náboženských sionistů, včetně židovských radikálů, přispěly i **obě intifády**. *První intifáda* - prosinec 1987 až 1993 (*podepsány mírové Dohody z Osla*). Vyhrocení nevyřešených problémů vyvolalo silnou reakci palestinského obyvatelstva, na niž ještě prudčeji zareagovala izraelská vláda, a to prostřednictvím izraelské armády. Roztočila se spirála, kde svoji roli sehráli i radikální náboženští sionisté, zejména osadníci hnutí Guš Emunim, kteří ještě více rozšířili své aktivity vůči obyvatelstvu na okupovaném území. *Druhá intifáda* - srpen 2000 - listopad 2004 (*smrt Jásira 'Arafáta*). Oproti první se druhá projevila znatelnou mírou násilí a větším počtem obětí na obou stranách. Napětí vyescalovalo díky mnohačetným problémům palestinského obyvatelstva - zvýšení počtu židovských osadníků na palestinských územích, ale i snížení jejich životní úrovně, nezaměstnanost, izraelské restriktce narušující obchodní a investiční aktivity Palestinců, včetně zneužívání zahraniční finanční pomoci na straně Arafatovy exekutivy apod.

2.3.1. Guš Emunim

Kořeny v aktuálním politickém náboženském sionismu lze spatřovat v radikálním sionistickém hnutí **Guš Emunim** (v překladu *Blok věrných*). Vzniklo v únoru 1974 v kibucu Kfar Ecijon na Západním břehu jako reakce na Jomkipurskou válku. Členové tohoto hnutí, kteří pocházeli převážně z mládežnického nábožensky sionistického hnutí *Bnej Akiva* (Synové Akivy), byli nejdříve složkou *Národní náboženské strany - Mafdal*, od které se postupně názorově vyhranili, a to radikálním

---

¹⁶¹ Tuto klatbu lze shlédnout na YOU TUBE. *Kabbalistic Pulsa d'Nura curse on Ariel Sharon 2005* [online]. You Tube, 14. prosince 2007 [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.youtube.com/watch?v=BpXVt0kQwgY>>.

směrem. V minulém století důvody silné radikalizace členů hnutí byly zejména dva: mírová jednání a první intifáda.

Základní ideou hnutí je učení **Abrahama Jicchaka ha-Kohena Kooka** (1865-1935), které převzal a po smrti svého otce přetvořil **Cvi Jehuda Kook** (1891-1982).¹⁶² Dle nich je klíčovou aktivitou všech židů návrat na Sión, obnovení vlády nad zaslíbenou zemí a postupné naplňování mesiášské vize. Avšak příchod Mesiáše a obnova území není chápáno pouze jako jednorázový akt Boží vůle, ale jako proces, jímž je vyvolený lid svým Bohem zkoušen, zda-li je schopen dostat závazkům smlouvy. Návrat a vykoupení vyvoleného lidu je pouze předstupněm k celosvětovému vykoupení, což je hlavní boží záměr.

Abraham Jicchak ha-Kohen Kook byl uznávanou autoritou, jenž měl pravomoc a kvalifikaci interpretovat Talmud a vytvářet nová halachická pravidla v souladu s realitou. Po přestěhování do Palestiny (rok 1904) se stal vrchním rabínem všech aškenazských židů v Palestině. Byl to právě Abraham Jicchak ha-Kohen Kook, který *ohlásil, že mesiášský věk již nastal a byl zastáncem návratu diaspory do zaslíbené země*. Své výroky opíral o skutečnost, že do Palestiny přicházelo stále více židovských osadníků (již na konci 19. století). Odhadoval, že vzhledem k nepokojné situaci ve východní Evropě, vlny nových příchozích budou narůstat. Kook chtěl dát sionistům náboženský podtext. Chtěl, aby budoucí založený stát měl hlavní doktrínu, a to Tóru a halachu. Díky myšlence blížícího se příchodu Mesiáše dal mnohým aktivistům naději a impuls k činnosti, aby příchod Mesiáše byl co nejvíce uspíšen.

V porovnání učení otce i syna Kookových je prvotní a ústřední ideologická linie u otce Abrahama. Syn *Cvi Jehuda Kook* však dokázal dokonale využít situace, vzal dílo otce a přenesl jej do aktuální doby, tj. *po vítězství v Šestidenní válce v roce 1967 hlásal, že touto skutečností nastal mesiášský věk*. Kookovi stoupenci dokonce rok 1967 vyhlásili rokem jedna v letopočtu Vykoupení. Učení otce Kooka

---

¹⁶² Komplexní informace k oboum rabínům lze nalézt v publikaci ČEJKA, Marek. KOŘAN, Roman. *Rabíni naší doby: Autority judaismu v náboženském a politickém dění 20. století a současnosti*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2010. ISBN 978-80-87487-00-6. s. 157 - 170.

v průběhu dějin v očích radikálů zcela vymizelo a hlavním nositelem idejí, byť otcových, se pro stoupence hnutí Guš Emunim stal, pro ně vnímaný, charismatický Cvi Jehuda Kook. Tohoto dosáhl zejména tím, že mnohé otcovy texty zjednodušil a doplnil je poznámkami reagujícími na aktuální politickou situaci. Přesto oproti otcovi, který se mesianismus snažil spojit s modernismem a židovskou mystikou, syn mesianismus spojoval s politikou, která by se měla mesianistické vizi podřídit. Nejznámější kniha Cvi Jehuda Kooka - *Orot* (Světla) se stala hlavním učebním dokumentem pro osadníky Guš Emunim a znamenalo pro ně schválení jejich nelegální osadnické politiky, jež byla zjevná zejména v sedmdesátých a osmdesátých letech minulého století.¹⁶³

Guš Emunim mělo v době svého působení vybudovanou i vlastní vnitřní strukturu institucí: *Mazkirut* (výkonný sekretariát), *Mate Mivca'i* (operační štáb) a *Mo'aca* (rada). Je zjevné, že tato struktura položila základ ke vzniku osadnických organizací *Amana* (Smlouva) a zastřešující instituci *Mo'ecet Ješa* (Radě židovských osad Ješa).¹⁶⁴

Stoupenci hnutí Guš Emunim v době jejich největší aktivity vykazovali na okupovaném území vůči Palestincům dva způsoby chování - *první* - rychlé osídlování, neboť se předpokládalo, že osadníci velmi brzy vytvoří na okupovaném území většinu v prosperujících osadách a Palestinci budou tvořit tzv. *levnou pracovní sílu*. V tomto ohledu je zajímavé, že nebezpečí tohoto aspektu v poměru levné palestinské pracovní síly a vládnoucí mocenské židovské síly popsal ve svých příspěvcích Ješajahu Leibowitz již v 70. letech minulého století. V souvislosti s vývojem Leibowitz odhadl, že *Caha'el* (*Cva Hagana le-Jisra'el* - *Armáda státu Izrael*), která až do vítězství v Šestidenní válce byla vnímána jako armáda národní -

---

¹⁶³ Srovnej MENDEL, Miloš. *Náboženství v boji o Palestinu: Judaismus, islám a křesťanství jako ideologie etnického konfliktu*. 1. vyd. Brno: Atlantis, 2000. ISBN 80-7108-189-2. s. 60-62. s. 77-82 a 116 s ČEJKA, Marek. *Judaismus, politika a Stát Izrael*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně - Mezinárodní politologický ústav, 2002. ISBN 80-210-3007-0. s. 171 - 174.

¹⁶⁴ ČEJKA, Marek. *Judaismus, politika v Izraeli*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2009. ISBN 978-80-87029-39-8. s. 211.

obránná, se stane armádou okupující.¹⁶⁵ *Druhý způsob* chování byl v duchu znepríjemněných podmínek pro arabské obyvatelstvo (*budovaly se osady v blízkosti arabských vesnic, prováděly se časté kontroly, silniční uzavírky, vypínala se elektřina apod.*) Tyto podmínky měly natolik zapůsobit na místní obyvatelstvo, aby se samo rozhodlo opustit území.

V tomto výše uvedeném stručném představení hnutí Guš Emunim a jeho idejí v minulém století nelze nezmínit činnost jednoho z jeho nejvýraznějších představitelů, a to rabína **Moše Levingera** (nar. 1935),¹⁶⁶ který se mimo jiné zasloužil o vznik jedné z nejznámějších radikálních osad, tj. *Kirj'at Arba*, ležící v těsné blízkosti Hebronu. Levinger svým důsledným a nekompromisním jednáním z pohledu osadnické politiky, tj. *zakládáním nelegálních osad na ryze citlivých místech*, se stal pro členy hnutí doslova legendou - viz případy osad *Elon More*, *Kadumim*, *Ofra* a *Šilo*. I jeho žena Miriam se zasloužila o upevnění morálky osadnického ducha pro ostatní členy. Např. v roce 1979 spolu se skupinou asi sedmdesáti členek hnutí obsadila dům ve staré části Hebronu a odmítla z tohoto domu odejít. Nakonec tyto ženy ochránila izraelská armáda.¹⁶⁷

Ke konci 20. století hnutí Guš Emunim zastávalo umírněnější postoje, než tomu bylo v době jejich největšího rozmachu. Tato situace se měla vytvořit na základě trojího aspektu: materializací osadnické komunity, tj. výhody moderní doby zcela pohltily prvotní pionýrské nadšení; nástupem moci technokratů uvnitř hnutí a ústupem dřívějších autorit do pozadí, včetně úmrtí duchovního otce Cvi Jehudy Kooka (rok 1982).¹⁶⁸

---

¹⁶⁵ LEIBOWITZ, Ješajahu. *Štachim 1968* [online]. Leibowitz, datum elektronického zpracování neuvedeno [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://213.8.106.62/leibowitz/leibarticles.asp?id=28>>.

¹⁶⁶ Komplexní informace k této osobě lze nalézt v publikaci ČEJKA, Marek. KOŘAN, Roman. *Rabini naší doby: Autority judaismu v náboženském a politickém dění 20. století a současnosti*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2010. ISBN 978-80-87487-00-6. s. 181 - 188.

¹⁶⁷ ČEJKA, Marek. *Judaismus, politika a Stát Izrael*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně - Mezinárodní politologický ústav, 2002. ISBN 80-210-3007-0. s. 172 - 176.

¹⁶⁸ ČEJKA, Marek. *Judaismus, politika a Stát Izrael*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně - Mezinárodní politologický ústav, 2002. ISBN 80-210-3007-0. s. 174.

2.3.2. Rada židovských osad Ješa, hnutí Amana a radikální Židovské podzemí

Počátek 21. století - v této době již nelze vnímat původní hnutí Guš Emunim, to ztratilo svůj náboj a úlohu v osmdesátých letech minulého století. Pokračovatelkou idejí hnutí se stala navazující instituce pod názvem **Rada Ješa** nebo-li **Rada židovských osad Ješa** (*Mo'ecet Ješa*; Ješa - zkratka pro lokality - Judea, Samaří, Gaza),¹⁶⁹ která byla založena v roce 1970.

Systematické a přehledné oficiální webové stránky <http://www.yesha-israel.com>¹⁷⁰ vypovídají, že Rada Ješa je zastřešující organizace, jež do roku 2005 zastupovala 150 židovských osad na Západním břehu a v pásmu Gazy. Jednalo se i o ty osady, jejichž vznik a vedení není na náboženských základech.

Události z roku 2005, tj. *podnět Šaronovy vlády k jednostrannému stažení z pásma Gazy*, zapříčinily vytvoření výborů:

Nové vedení:

Danny Dajan z Ma'ale Šomron (předseda);

Adi Mintz Dolev;

rabín *Aharon Eisental Hispin*, rabín z Výboru pro Golanské výšiny;

rabín *Elijakim Levanon* z Kirj'at Arba;

Chanan Porat z Kfar Ecijon

Ifat Ehrlich z Ofry;

Jigal Cohen - *Orgad*, prezident Ariel College;

Moše Lešem z Giv'on ha-Chadaša;

Sára Eliáš z Kadumim;

Uri Eliazur z Ofry;

Veřejní činitelé:

Benzi Lieberman - představitel z oblastní rady Šomron;

¹⁶⁹ Anglický překlad: The Council of Settlements in Judea and Samaria (Yesha)

¹⁷⁰ *Yesha* [online]. Yesha [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.yesha-israel.com>>.

Herzel Bar Ari - představitel oblastní rady z Karnej Šomron;

Moše Rosenbaum - představitel z oblastní rady Bet El;

Pinchas Vallerstein - představitel oblastní rady Benjamin;

Saul Goldstein - představitel z oblastní rady Guš Ecijon;

Tavili Bar Chaj - představitel oblastní rady z Har Nevron;

Zev „Zambiš“ Chever - generální ředitel Amany.

Zároveň byla vytvořena tzv. *obecná rada*. V ní je 124 členů - 64 státních úředníků, 23 rabínů a také osoby z oblasti komunikací, akademické půdy, bezpečnostních složek. Členy doplňuje i 15 mladých aktivistů. Z tohoto počtu bylo 60 členů demokraticky zvoleno, tj. 24 představitelů obcí a 36 úředníků.

Vedle obecné rady fungoval i tzv. *náboženský výbor*, který měl 14 členů - rabínů. Spojovací osobností v komunikaci mezi obecnou a náboženskou radou byl a je rabín *Elijakim Levanon*. Vedení a rady mají v současné době několik zásadních úkolů - *rozšíření povědomí o organizaci; sjednotit podskupiny a odpor proti odebrání židovské půdy*.¹⁷¹

Jak již bylo zmíněno výše tzv. „*jednostranné stažení z pásma Gazy*“ ohrozilo celistvost oblasti zvaná Ješa - Judei, Samaří a Gazy. Proto Rada židovských osad Ješa pořádala v srpnu a v září 2005 četné demonstrace a zároveň vyhlásila zablokování přístupu izraelských složek do pásma Gazy, které se měly podílet na odsunu. Osadníci tuto blokádu hodlali realizovat svými vlastními těly.

Hlavním lídrem - stratégem protestů a akcí týkajících se pomoci osadníkům za Radu židovských osad Ješa se stal *Juval Porat*. Vzhledem k tomu, že izraelská armáda přijala již od června bezpečnostní opatření, aby se do pásma nemohli dostat odpůrci stažení, plánoval Juval Porat mimo jiné i proražení bariér. Ti, co se dostali do pásma, zahájili blokáci vstupů do jednotlivých osad, a to spolu s osadníky, kteří zůstali v pásmu.¹⁷²

---

¹⁷¹ *Yesha* [online]. Yesha [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.yesha-israel.com/about/article/id/412/Leadership.htm>>.

¹⁷² SINGER - HERUTI, Roni. *Yesha Council tells 150 000 protesters to block access to Gaza* [online]. Haaretz.com, 12. srpna 2005 [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web:

Oproti předchůdcům z hnutí Guš Emunim se Rada židovských osad Ješa nezapojuje do násilného obsazování. Avšak svými prohlášeními podporuje radikální aktivity k násilnému osídlování okupovaných území. Bylo tomu tak i v případě, kdy v březnu 2007 studenti ješiv z okolí Hebronu obsadili čtyřpatrovou budovu v Hebronu a pojmenovali ji - „*Dům míru*“. Tento inkriminovaný objekt, který leží na strategickém místě - na cestě z Kirj'at Arba ke Hrobce patriarchů, byl částečně dostavěný a prázdný. Židé jej měli v roce 2005 odkoupit od původního arabského vlastníka. Studenti se odhodlali k tomuto násilnému nočnímu obsazení, neboť měli získat informaci o tom, že Arabové se tento dům chystají obsadit. Rada Ješa měla novým obyvatelům domu pográtulovat a tímto i zlegalizovat tento čin.¹⁷³

Hnutí **Amana** (*Smlouva*) vznikla samostatně z Guš Emunim, a to v roce 1978. V podstatě se jedná o *logistickou základu pro nové osadníky* - pomáhá vést obce, jež nemají pevnou řídicí strukturu; vzdělává a hledá pracovní příležitosti v oblasti či realizuje bytové projekty.¹⁷⁴

Na závěr je nutné dodat, že někteří členové hnutí Guš Emunim se v minulém století silně zradikalizovali, a dokonce malá část z nich vytvořila tzv. **The Jewish Underground** (*Židovské podzemí*), které lze charakterizovat jako teroristické. Jednalo se o asi pětadvacetičlennou skupinu židovských radikálních osadníků, kteří nesouhlasili s mírovými dohodami z Camp Davidu (rok 1978). V čele skupiny stáli: *Jehuda Ecijon*, *Menachem Livni* a *Jošu'a Ben Šošan*. Členové zorganizovali bombové atentáty na starosty palestinských měst, zabili několik studentů islámské university v Hebronu, byli za řadou granátových útoků a rovněž se pokusili vyhodit do povětří arabské autobusy plné cestujících (neúspěšně). V roce 1984 chtěla skupina

---

<<http://www.haaretz.com/news/national/yesha-council-tells-150-000-protesters-to-block-access-to-gaza-1.166742>>.

¹⁷³ RONEN, Gil. FENDEL, Hillel. *200 Jews Enter New Building in Hevron: 'Peace House'* [online]. Arutz Sheva, 20. března 2007 [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.israelnationalnews.com/News/News.aspx/121891>>.

¹⁷⁴ *Amana Settlement Movement* [online]. Amana Settlement Movement [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.amana.co.il/>>.

zničit posvátné mešity na Chrámové hoře. Akce byla na poslední chvíli odhalena izraelskou tajnou službou Šin Bet a členové byli zatčeni a skupina se rozpadla.¹⁷⁵

2.4. Kahanisté, židovští radikálové a extrémisté

2.4.1. Kahanisté

Kahanisty se nazývají stoupenci myšlenek rabína **Me'ira Davida Kahane** (1932 - 1990).¹⁷⁶ Většinou se jedná o přestupivší mladé radikální náboženské sionisty či o osoby zradikalizované přímými doktrinálně - násilnými názory zaměřené na urychlení židovských dějin a vybudování židovské společnosti dle idejí rabína Kahane. Rabín Kahane se stal ústřední postavou, lídrem, jenž dokázal oslovit osoby zcela neztotožňující se s radikálními náboženskými sionisty, osoby s násilnými sklony a osoby inklinující k rasismu.

Rabín Kahane v roce 1968 v USA založil radikálně pravicovou stranu pod názvem **Jewish Defense League** (*Židovská obranná liga*). Následně, kdy v roce 1971 emigroval do Izraele, založil **Jewish Defence League - Israel** (*Židovská obranná liga Izraele*), kterou následně přejmenoval na stranu **Kach** - v podstatě se jedná o akronym „*Kahane do Knesetu (Kahane la-Kneset)*“, (pozn. v roce 1973 se Kahane se poprvé pokusil kandidovat do Knesetu. Úspěch se dostavil až po 11 letech, tj. v roce 1984. Na základě této skutečnosti byla iniciována změna zákona, která nedovolovala stranám s rasistickým postojem kandidovat. Tento zákon je přezdíván „*Lex Kahane*“.)

Rabín **Me'ir David Kahane** svou identičností a extrémními názory vyplnil pro mnohé prázdnotu po zemřelém rabínovi *Cvi Jehudovi Kookovi* (zemřel 1982). Rabín Kahane se snažil o urychlení vytvoření pevného Izraele, který by měl být ovládnut zákony a příkazy Tóry, avšak jejich interpretace byla právě z dílny

¹⁷⁵ ČEJKA, Marek. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-19-0. s. 201.

¹⁷⁶ Komplexní informace k této osobě lze nalézt v publikaci ČEJKA, Marek. KOŘAN, Roman. *Rabini naší doby. Autority judaismu v náboženském a politickém dění 20. století a současnosti*. Brno: Barrister & Principal, 2010. s. 135 - 145.

Kahaneho. Cílem bylo „vyhnání Arabů“, aby se dosáhlo „judaizace Izraele.“ Cesta ke splnění tohoto úkolu vedla extrémními činy a názory. Strana Kach se v podstatě stala stranou jedné osobnosti, která určovala názorový směr a jiné nepřipouštěla. Již v roce 1974 se Kahane stal zastáncem teorie „*Teror neged teror*“ (teror proti teroru), tj. *na arabský teror odpovídat židovským terorem*. Využívaly se praktiky zastrašování, zneužití náboženských symbolů k mobilizaci veřejnosti, vedly se i rasistické akce.

Kahanismus se pro mnohé extrémisty stal životním stylem založeným na bázi agresivity a militantnosti. Příkladem tohoto faktu bylo i v roce 1982 založení tzv. „*milicí Kachu*“ pod názvem **Výbor pro bezpečí na silnicích**. Původně měla tato skupina sloužit nejprve jako ochrana židovských řidičů na okupovaných územích, respektive v okolí Hebronu. Posléze přijala funkci týkající se ochrany židovského hřbitova na Olivetské hoře ve Východním Jeruzalémě a i některých ješív, které byly založeny v blízkosti arabsky osídlených oblastí, a právě členové tohoto výboru, jehož centrum utvořili osadníci z radikální osady Kirj'at Arba, konali násilné akce vůči palestinskému obyvatelstvu.¹⁷⁷ V současné době je velmi aktivní představitel tohoto Výboru - *Baruch Marzel* (pozn. v současné době by měl pracovat jako asistent pravicového aktivisty Michaela Ben Ariho - poslance Národní jednoty - *Ha-Ichut ha-le'umi* - viz níže).

Po smrti Kahaneho (*byl na něj spáchán atentát /zastřelen/ radikálním islamistou dne 5. listopadu 1990 v New Yorku*) došlo k rozkolům uvnitř strany a příznivci byli rozštěpeni do *dvou následnických proudů* strany Kach. První si ponechali název **Kach** a jejich centrum bylo zejména v osadě Kirj'at Arba. *Druzí* - američtí židé lokalizovaní v obci Kfar Tapuach - nazvali svou stranu **Kahane chaj!** (*Kahane žije!*). Ideu pokračovatelky původní strany Kach zaštitil syn rabína Me'ira Davida Kahaneho - **Benjamin Ze'ev Kahane**, a to až do své smrti,

---

¹⁷⁷ ČEJKA, Marek. *Judaismus, politika a Stát Izrael*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně - Mezinárodní politologický ústav, 2002. ISBN 80-210-3007-0. s. 179 - 181 a 187 - 188.

kdy byl dne 31. prosince 2000 na něj spáchán atentát (*palestinskou radikální organizací Síla 17*) v blízkosti židovské osady Ofra ležící na Západním břehu.

Oba subjekty - Kach i Kahane chaj! - schvalovaly teror proti Arabům. V devadesátých letech strana Kach jako reakci na mírové dohody mezi Izraelem a Palestinou vystupňovala své akce proti palestinskému obyvatelstvu. Obě pokračovatelky strany Kach byly **postaveny mimo zákon** po akci *Barucha Goldsteina*, židovského osadníka a doktora medicíny, který dne 25. února 1994 v hebronské svatyni Machpela (Hrobka patriarchů) při ramadánové bohoslužbě se samopalem v ruce zastřelil 29 muslimů a 100 zranil. Od tohoto incidentu působí tyto strany ilegálně. Goldstein, jenž chtěl tímto činem pozastavit mírové aktivity tehdejšího premiéra Jicchaka Rabina, byl kahanisty glorifikován a nazýván *spravedlivým „cadikem“*.¹⁷⁸

Díky zákazu a militantním - teroristickým aktivitám se v současné době strana Kahane chaj!, respektive Kach, nachází na seznamu americké administrativy týkající se zahraničních teroristických organizací.

Ministerstvo financí USA uvádí i další frakce a organizace, jež jsou vedeny v duchu kahanismu. Níže uvedený seznam ukazuje, jaký obrovský vliv kahanismus měl. V dokumentu je přepis 38 organizací, webových stran, fondů a ješív, jež byly pod vlivem učení rabína Me'ira Davida Kahane a jeho následovníků (*pozn. z důvodu původního dokumentu jsou ponechány anglické přepisy, webové stránky jsou pro přehlednost zvýrazněny*):¹⁷⁹

AMERICAN FRIENDS OF THE UNITED YESHIVA
AMERICAN FRIENDS OF YESHIVAT RAV MEIR
COMMITTEE FOR THE SAFETY OF THE ROADS
DIKUY BOGDIM
DOV
FOREFRONT OF THE IDEA

¹⁷⁸ ČEJKA, Marek. *Judaismus, politika a Stát Izrael*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně - Mezinárodní politologický ústav, 2002. ISBN 80-210-3007-0. s. 181 - 183.

¹⁷⁹ U.S. TREASURY. *Terrorism - What You Need To Know About U.S. Sanctions* [online]. U.S. Treasury, 23. března 2010 [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Documents/terror.pdf>>.

FRIENDS OF THE JEWISH IDEA YESHIVA
JEWISH IDEA YESHIVA
JEWISH LEGION
JUDEA POLICE
JUDEAN CONGRESS
KAHANE
KAHANE LIVES
KAHANE TZADAK
KAHANE.NET
KAHANE.ORG
KAHANETZADAK.COM
KACH
KFAR TAPUAH FUND
KOACH
MEIR'S YOUTH
NEW KACH MOVEMENT
NEWKACH.ORG
NO'AR MEIR
REPRESSION OF TRAITORS
STATE OF JUDEA
SWORD OF DAVID
THE COMMITTEE AGAINST RACISM AND DISCRIMINATION (CARD)
THE GOMEMIYUT MOVEMENT
THE HATIKVA JEWISH IDENTITY CENTER
THE INTERNATIONAL KAHANE MOVEMENT
THE JEWISH IDEA YESHIVA
THE JUDEAN LEGION
THE JUDEAN VOICE
THE RABBI MEIR DAVID KAHANE MEMORIAL FUND
THE VOICE OF JUDEA
THE WAY OF THE TORAH
THE YESHIVAT OF THE JEWISH IDEA
YESHIVAT HARAV MEIR

Jak již bylo zmíněno výše, v současné době kahanisté či sympatizanti těchto radikálních idejí působí v Izraeli a i v diaspoře v ilegalitě. Jejich činnost je ve dvou rovinách - *elektronické* a *fyzické*.

Elektronické aktivity - na výše uvedeném seznamu zakázaných webů jsou zmíněny i čtyři elektronické adresy *kahane.org*; *kahane.net*; *kahane.com* a *newkach.org*. V této souvislosti je zajímavé, že web <http://kahane.org/> byl ještě funkční v roce 2008 a byl věnován rabínovi Me'iru Davidovi Kahane a jeho synovi Benjaminu Ze'evu Kahane. Byla zde prezentována mimo jiné bibliografie obou osob, včetně obsahu jednotlivých vystoupení, přednášek, komentářů jednotlivých oddílů Tóry, audio a videonahrávek, fotogalerie apod. Aktuálně nás web automaticky přesune na <http://www.kahanenet.org/>,¹⁸⁰ kde se dovídáme o rozhodnutí označení organizace Kahane Chaj! jako teroristické. Přesto na webu nechybí odkazy na koupení zájmové kahanistické literatury či symbolu kahanistů (zařatá pravá pěst v šesticípé hvězdě) a krátkých vyjádření. Ostatní *kahane.net*; *kahane.com* a *newkach.org* nejsou funkční (*pozn. stav k prosinci 2010*).

Je zajímavé, že ačkoli se na seznamu nacházejí též stránky <http://www.kahanetzadak.com>¹⁸¹ a dala by se předpokládat jejich nefunkčnost, web je stále aktivní a přenáší hlavní myšlenky Me'ira Davida Kahaneho.

Extrémistickou - kahanistickou roli převzaly stránky **Židovské obranné ligy** - <http://www.jdl.org/>,¹⁸² které již na úvodní straně pod heslem „Never again“ (Nikdy více) prohlašují, že Židovská obranná liga je nejvíce kontroverzní, ale nejúčinnější ze všech židovských organizací. V podstatě se stále řídí heslem Me'ira Davida Kahane, že na násilí je nutno odpovědět násilím.

Na webových stránkách je prezentace pěti základních principů této organizace:

- *Za prvé* se hovoří o lásce k židovskému národu, Izraeli (*ahavat Jisra'el*), která je koncipována s tím, že židovský národ je jednotný a nedělitelný dovršený přestěhováním všech židů do Izraele.

---

¹⁸⁰ *Kahane Net* [online]. Kahane Net [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.kahanenet.org/>>.

¹⁸¹ *Kahane Tzadak* [online]. Kahane Tzadak [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.kahanetzadak.com/KT/Writings/Writings.html>>.

¹⁸² *Jewish defense league* [online]. Jewish defense league [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jdl.org/>>.

- *Za druhé* se jedná o důstojnost a hrdost (*hadar*) - židé by měli být hrdí na to, že jsou židé. Tato hrdost a důstojnost souvisí i se znalostí židovské tradice, víry, kultury a historie.
- *Za třetí* - princip železa (*barzel*). Tato skutečnost souvisí zejména s tendenčním obrazem židů v diaspoře. Proto je nutné tento obraz změnit, a to i prostřednictvím násilí, pokud je to nezbytné. V této souvislosti Židovská obranná liga chce pomoci vytvářet fyzicky silné, neohrožené a odvážné jednotlivce.
- *Za čtvrté* se jedná o disciplínu a jednotu (*mišma'at*). Tento princip je nutné z pohledu tohoto učení pěstovat, neboť nedostatek kázně a židovské jednoty vedl k neustálému ničení židovského národa.
- *Za páté* - víra v nezničitelnost židovského národa (*bitachon*). Jedná se o víru, která je postavena na víře v Boha zástupů, který v minulosti pomohl židům překonat překážky a porazit nepřátele.

V souvislosti s touto organizací je zajímavá ta část webových stránek, kde je zmíněna připravovaná sekce týkající se tzv. „*svépomocného poradenství*“, tj. jak se vyrovnat s nenávisť vůči židům. Oproti jiným webovým stránkám židovských radikálních hnutí, v těchto si členové či sympatizanti mohou založit i své vlastní blogy.

V duchu kahanismu jsou aktivní radikální i webové stránky pod názvem **Masada 2000** - <http://www.masada2000.org/>.¹⁸³ Díky svým extrémistickým a radikálním názorům, urážejícím článkům, včetně hanobících karikatur, byl web v minulosti zakázán, následně byl opětovně povolen.

---

¹⁸³ *Masada 2000* [online]. Masada 2000 [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.masada2000.org/>>. Podrobné informace je možné nalézt v podkapitole 5.3. Způsoby šíření víry z pohledu židovského radikalismu.

Na poli propagace kahanismu je možno vyhledat stránky **Knihy rabího Me'ira Kahane**: <http://www.jewishidea.org/start.htm>¹⁸⁴, na nichž si lze objednat (zakoupit) literaturu tohoto rabína.

Fyzické aktivity - díky působení v ilegalitě je dohledatelnost činnosti kahanistů poměrně složitá, přesto se v médiích se objevují jednotlivé zprávy, které poukazují na fakt, že odkaz rabína Me'ira Kahane nebyl zapomenut. To dosvědčuje i období druhé intifády (září 2000 - listopad 2004), kdy členové obou zakázaných stran byli podezřelí z řady útoků, nikdy jim však účast nebyla plně prokázána. Avšak na druhé straně jsou i známy případy účasti členů na bombových útocích - např. v dubnu 2002 izraelská policie zatkla bývalého mluvčího strany Kach pro podezření ze spojení na přípravě bombového útoku ve Východním Jeruzalémě. V podstatě i za násilné protesty v roce 2005 ohledně „jednostranného stažení z pásma Gazy“ lze hledat bývalé členy a sympatizanty stran Kach a Kahane chaj!¹⁸⁵ Tak například dne 5. srpna 2005 devatenáctiletý *Eden Natan Za'ada*, původem žijící v osadě Kfar Tapuach, stoupenec kahanismu (v roce 2004 se přidal k radikální židovské organizaci *Kahane chaj!*), oblečený v uniformě izraelské armády a s jarmulkou na hlavě, v autobuse číslo 165, který přes Šefar'am mířil dále do Haify, zastřelil čtyři Arabů a další zranil. Dav útočníka ubil k smrti. Před tímto incidentem Za'ada dezertoval z armády, a to na protest proti stahování z pásma Gazy.¹⁸⁶

V současné době stopy činnosti původní organizace *Kach - Jewish Defence League* (Židovská obranná liga) lze hledat v organizaci pod názvem **I.B.F.** (*Israel's Best Friends*). Toto uskupení se prezentuje jako skupina židů z celého světa, která se v Izraeli zapojuje do bojů na obranu židů proti teroristickým útokům. I.B.F. by měla vysílat své dobrovolníky do Izraele. Oficiální webové stránky

---

¹⁸⁴ *Jewish idea* [online]. Jewish idea [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jewishidea.org/start.htm>>.

¹⁸⁵ *Kach, Kahane Chai (Israel, extremists)* [online]. Council on foreign relations, 20. března 2008 [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.cfr.org/israel/kach-kahane-chai-israel-extremists/p9178>>.

¹⁸⁶ *Izrael posiluje jednotky na severu země* [online]. BBC CZECH, 5. srpna 2005 [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.bbc.co.uk/czech/worldnews/story/2005/08/050805_israel_shooting_0930.shtml>.

<http://www.defendisrael.net/>¹⁸⁷ uvádějí mimo jiné i to, že 20 dobrovolníků se podílí na činnosti Jewish Defence League. Aktuálně by se dobrovolníci I.B.F. měli podílet na ochraně osad Tapuach a Kirj'at Arba.

Ideje kahanismu lze dohledat i ve spojení s děním okolo Chrámové hory. **The center for protection of democracy of Izrael** (Centrum ochrany demokracie v Izraeli) vydalo v lednu 2001 studii pod názvem - „*Současný pohled na hrozby od extrémistů a mesiášských skupin týkající se Chrámové hory*“. V dokumentu je možno dohledat poznatky o aktivitách dalšího syna rabína Me'ira Davida Kahaneho, a to *Barucha Kahane*, jenž je činný v organizaci pod názvem *Šocharej ha-Mikdaš* (Přátelé Chrámu). Jedná se o zastřešující uskupení pro skupiny zabývající se aktivitami týkajícími se Chrámové hory. V jeho čele je aktuálně profesor Hillel Weiss a konkrétním cílem je sjednotit všechny skupiny zabývající se problematikou Chrámové hory.¹⁸⁸

Další osobnosti, které jsou věrni kahanismu a zabývají se chrámovou problematikou, jsou rabín *Jisra'el Ari'el* (pozn. v *sedmdesátých letech byl vedle rabína Me'ira Davida Kahaneho na kandidátce strany Kach do Knesetu; v roce 1980 byl obviněn z provokací týkajících se jeho vstupu na Chrámovou horu*) a *Michael ben Chorin*. Ti v roce 1983 spolu s *Mošem Neumanem* v židovské čtvrti historické části Jeruzaléma založili tzv. *Machon ha-Mikdaš* (Chrámový institut). Rabín *Jisra'el Ari'el* zdůrazňoval, že Chrám se nevystaví zázraku, ale k tomu je potřeba aktivní iniciativa. Proto Organizace *Machon ha-Mikdaš* opětovně připravuje pravidla na aktivní život v období fungování Chrámu.¹⁸⁹

Pro úplnost tématu je nutné dodat, že zejména v 90. letech byly činné rovněž frakce napojené na stranu *Kach*, jednalo se zejména o skupinu **Ejál** (Židovská bojová

---

¹⁸⁷ *Israel's Best Friends* [online]. Israel's Best Friends [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.defendisrael.net/>>.

¹⁸⁸ BE'ER, Yizhar. *Targeting The Temple Mount: A Current Look at Threats to the Temple Mount by Extremist and Messianic Groups* [online]. The center for protection of democracy in Izrael, leden 2001 [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.keshev.org.il/siteen/FullNews.asp?NewsID=53&CategoryID=14>>.

¹⁸⁹ BE'ER, Yizhar. *Targeting The Temple Mount: A Current Look at Threats to the Temple Mount by Extremist and Messianic Groups* [online]. The center for protection of democracy in Izrael, leden 2001 [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.keshev.org.il/siteen/FullNews.asp?NewsID=53&CategoryID=14>>.

organizace), která byla založena v roce 1992 studentem a pracovníkem Šin Bejt *Avišajem Ravinem*. Její přívrženci skládali přísahu u hrobu *Avrahama Sterna (1907 - 1942, pozn. vedl ultranacionalistickou skupinu pod názvem Lechi - Lochamej Chejrut Jisra'el - Bojovníci za svobodu Izraele)*. Tato skupina byla známá zejména útoky proti palestinskému obyvatelstvu v Hebronu a zveřejněným plakátem tehdejšího premiéra Jicchaka Rabina v nacistické uniformě. Členem uskupení byl též atentátník na izraelského premiéra Jicchaka Rabina - Jig'al Amir.¹⁹⁰

Do povědomí veřejnosti se dostalo také uskupení pod názvem **Výbor pro oběti arabského teroru**, jenž usiloval o tresty smrti pro palestinské teroristy.¹⁹¹

2.4.2. Ideje kahanismu v politice

V současné době lze konstatovat, že adekvátní pokračovatelkou strany Kach na poli politickém se stala strana **Moledet (Vlast)**. Tato pravicová strana byla založena v roce 1988 generálem *Rechav'amem Ze'evim*. Hlavním cílem v duchu kahanismu je absolutní a násilný odsun arabského obyvatelstva ze Západního břehu do sousedních arabských zemí. Zároveň je strana proti dělení Jeruzaléma na západní a východní část. Jeruzalém chápe jako jednotný, nedělitelný celek. Oficiální webové stránky <http://www.moledet.org.il>¹⁹² obsahují základní teze této strany. Díky svému radikálnímu programovému prohlášení tato strana převzala značnou část voličů zakázané strany Kach a Kahane chaj!

V roce 1999 Moledet úspěšně vytvořila pravicovou koalici s osadnickou stranou **Tkuma (Znovuzrození)**, která je vedena radikálními židovskými osadníky, a se stranou **Chejrut ha-Chadaša (Nový Chérut)**, v jejímž čele mimo jiné stál syn Menachema Begina - *Ze'ev Begin (pozn. Menachem Begin vystoupil ze strany Likud,*

---

¹⁹⁰ ČEJKA, Marek. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-19-0. s. 56.

¹⁹¹ ČEJKA, Marek. *Judaismus, politika a Stát Izrael*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně - Mezinárodní politologický ústav, 2002. ISBN 80-210-3007-0. s. 189.

¹⁹² *Moledet* [online]. Moledet [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.moledet.org.il/>>.

a to díky nesouhlasu s tehdejší stranickým vedením, v jehož čele stál Benjamin Netanjahu). Tato koalice pod názvem **Ha-Ichud ha-le'umi** (Národní jednotu) byla ve volbách v roce 1999 úspěšná, neboť soustředila hlasy, jež byly proti nastavenému mírovému procesu. V souvislosti s tímto úspěchem se Rechav'am Ze'evi v březnu 2001 stal ministrem turismu v nově vytvořené Šaronově vládě. Ze'evi ne zcela souhlasil s postoji Šaronovy vlády, neboť některé kroky nebyly v souladu s hlavním programovým prohlášením strany Moledet. Dne 14. října 2001 Ze'evi vydal prohlášení o své rezignaci, neboť dle rozhodnutí vlády měla izraelská vojska opustit lokalitu Abú Sneina v blízkosti Hebronu. Uskutečnění rezignace bylo ohlášeno na 17. října 2001, a to v 11:00 hod. Dne 17. října 2001 ráno byl v jeruzalémském hotelu Hyatt spáchán na Ze'eviho atentát, kterému podlehl. K němu se přihlásila Lidová fronta pro osvobození Palestiny - PFLP.¹⁹³

Následně byl do čela strany Moledet zvolen rabín *Benny Elon* a byla zmíněna programová prohlášení a strana začala preferovat pouze dobrovolný odchod arabského obyvatelstva z okupovaných území. Benny Elon, který Ze'eviho nahradil i ve vládě, opustil své vládní místo v polovině roku 2004, a to díky nesouhlasu se Šaronovým plánem o stažení z pásma Gazy. V roce 2002 Benny Elon představil svůj mírový plán na vyřešení izraelsko-palestinského konfliktu. Tento plán v podstatě poukazuje na formální anexi Západního břehu a pásma Gazy do Izraele. Palestinci budou občany nového palestinského státu v Jordánsku. Jeruzalém bude hlavním městem Izraele, Ammán zase hlavním městem Palestiny. Avšak po roce 2006 (tento rok přinesl izraelsko-libanonský konflikt a vítězství Hamásu v palestinských volbách) Elon pomalu upustil od návrhu na zřízení palestinského státu v Jordánsku.¹⁹⁴

---

¹⁹³ Srovnej ČEJKA, Marek. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-19-0. s. 196 a ČEJKA, Marek. *Judaismus, politika a Stát Izrael*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně - Mezinárodní politologický ústav, 2002. ISBN 80-210-3007-0. s. 176 - 179.

¹⁹⁴ ELON, Binyamin. *The Elon Peace Initiative* [online]. Izrael info Center, 23. června 2002 [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.israelinfocenter.com/ElonPeacePlan.pdf>>.

Při parlamentních volbách do 17. knesetu (období 2006 - 2009) strana získala dvě křesla - pro *Bennyho Elona* a profesora *Ari'e Eldada*. Dne 3. listopadu 2008 strana Moledet oznámila pro nadcházející volby do 18. knesetu vytvoření koalice s **Ha-Ichud ha-le'umi** (*Národní jednota*), **Miflaga Datit Le'umit** (*Národní náboženská strana*) a **Tkumou** (*Znovuzrození*). Společně vytvořili pravicové křídlo pod názvem **Ha-bajit ha-jehudi** (*Židovský dům*). Avšak členové strany Moledet byli vesměs vyjmuti z hlavní kandidátky pro volby 2009.

To vyvolalo pohoršení, a proto se strana Moledet nakonec vklínila do **obnovené Ha-Ichud ha-le'umi**, která pro volby 2009 byla vedle **Moledetu** tvořena ještě stranami: **ha-Tikva** (*Naděje*), **Erec Jisra'el še-lanu** (*Naše země Izrael*) a části členů strany **Tkuma**, která se před volbami rozdělila. Toto uskupení ve volbách v roce 2009 vyhrálo 9 křesel, z toho jedno z nich obsadil člen Moledetu - *Ja'akov Katz*.¹⁹⁵

Vedle strany Moledet v Izraeli existuje také strana **Moledet v USA**, která té původní zajišťuje podporu. Tato vzniklá frakce sestávající se z amerických občanů (mohou být i nežidé, kteří musí plně podporovat záměry strany Moledet) přijala za svůj programový cíl - Elonův mírový plán jako jediné možné řešení konfliktu Izrael versus Palestina.

2.4.3. Židovští radikálové a extrémisté

V Izraeli působí i malá uskupení židovských extrémistů, jež jsou většinou založena nelegálně, mnohdy s militantním pozadím. Členové a sympatizanti jsou přesvědčeni, že jejich násilné činy mohou přispět k rychlejšímu dění ohledně příchodu Mesiáše. Vznik a zánik těchto skupin je různorodý a jejich činnost je proměnlivá. Jejich násilným cílem jsou v převážné míře palestinství Arabové.

V souvislosti s těmito tendencemi můžeme hovořit například o extrémně pravicové organizaci s religiózními prvky - **Židovské vedení** (*Manhigut Jehudit*).

---

¹⁹⁵ *Moledet* [online]. Moledet [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.moledet.org.il/>>.

Vznik - rok 1998. Zakladatelé - *Moše Feiglin* a *Šmuel Sackett*.¹⁹⁶ Budoucnost Izraele členové této organizace spatřují v teokracii, arabští obyvatelé by byli pouze rezidenty s omezenými politickými právy. Židovské vedení v minulosti uzavřelo koalici s extrémní skupinou pod názvem **Žije a existuje** (*Chaj Ve-Kajam*), jež je známa svým alternativním návrhem Deklarace nezávislosti, která místo demokratických principů preferuje teokracii. V souvislosti s problematikou Chrámové hory členové tohoto uskupení se pokoušejí o skupinové modlitby v muslimské části Chrámové hory. Tato činnost jasně ukazovala na přímé porušení *statutu quo* tohoto posvátného místa.¹⁹⁷

V souvislosti s kultem Chrámu v Izraeli existuje mnoho radikálních a extrémistických skupin, jejichž hlavním cílem je náboženský návrat na Chrámovou horu. Z tohoto pohledu je možné zmínit hnutí **Věrní chrámové hoře** (*The Temple Mount Faithful; Ne'emanaj Har ha-Bajit*). Toto hnutí má své sídlo v Jeruzalémě a klíčovou osobností je *Geršon Salomon*. Cílem je vybudování nového Chrámu na Chrámové hoře v Jeruzalémě, kde aktuálně stojí dvě významné mešity. Díky tomu se členové hnutí často dostávají do kontaktu s jeruzalémskými muslimy. Je zajímavé, že finanční podporu hnutí zajišťují zejména křesťanské sionistické organizace v zahraničí.¹⁹⁸

V minulém století byly rovněž aktivizovány organizace, které ostře vystupovaly proti nastaveným mírovým rozhovorům tehdejších izraelských vlád. V této souvislosti lze hovořit zejména o **Odbojovém centru pro zastavení plánu autonomie** (*The Struggle Center to Stop the Autonomy Plan*), o **Centru úsilí** (*Mate Ma'amac*) a o organizaci **To je naše země!** (*Zo Arcenu!*). Tato vyjmenovaná uskupení se snažila narušit mírový proces svým vlastním způsobem, a to i podle toho, jaká osobnost stála u jejich založení. Tak například *Odbojové centrum pro*

---

¹⁹⁶ ČEJKA, Marek. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-19-0. s. 122.

¹⁹⁷ ČEJKA, Marek. *Judaismus, politika a Stát Izrael*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně - Mezinárodní politologický ústav, 2002. ISBN 80-210-3007-0. s. 186.

¹⁹⁸ ČEJKA, Marek. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-19-0. s. 190 - 191.

zastavení plánu autonomie, jehož zakladatelem byl právník *Elijakim Haecni* z osady Kirj'at Arba, propagovalo agresivní kampaň proti propagátorům mírového procesu, zejména proti Jicchaku Rabinovi a Šimonu Peresovi. V ideji opuštění okupovaných území v rámci mírových dohod Haecni shledával porušení základních lidských práv osadníků a dle něj to byl důvod k občanské neposlušnosti. *Centrum úsilí* šlo cestou delegitimizace vlády a protivládních protestů. Organizaci *Zo Arcenu!* (vznik 1993) založily shodné osoby jako u organizace *Židovské vedení* (pozn. to však vzniklo o pět let později - v roce 1998) - *Moše Feiglin* a *Šmu'el Sackett*. Organizaci zaštitil *Benny Elon* (viz výše) a myšlenky tohoto hnutí propagoval i jako pozdější ministr turismu. *Zo Arcenu!* se pokusila zorganizovat zakládání nepovolených židovských osad, aby byl znemožněn mírový proces. Těmto snahám zabránila izraelská policie.¹⁹⁹

Vedle výše uvedených organizací působí i mnoho velmi malých, nevýznamných hnutí. Například na podzim 2002 byli zadrženi židovští teroristé z tzv. skupiny **Mstitelé zavražděných nemluvnat**. Jednalo se ilegální osadnickou organizaci, která se v témže roce přihlásila k nezdařeným bombovým výbuchům v Ramalláhu a pokusila se o pumový atentát na dívčí školu ve Východním Jeruzalémě.²⁰⁰

---

¹⁹⁹ Srovnej ČEJKA, Marek. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-19-0. s. 143, 197 a ČEJKA, Marek. *Judaismus, politika a Stát Izrael*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně - Mezinárodní politologický ústav, 2002. ISBN 80-210-3007-0. s. 183 - 190.

²⁰⁰ ČEJKA, Marek. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-19-0. s. 131.

3. Charitativní a finanční podpora

Charitativní a finanční podpora je pro radikální islámské a židovské skupiny zcela klíčová. Obě se prolínají a jsou na sobě v mnoha případech doslova závislé, tj. **radikálové obě tyto podpory zneužívají ve prospěch svých aktivit**. Vzhledem k této skutečnosti je stěžejním cílem bezpečnostních složek jednotlivých států zprůhlednění charitativní a finanční podpory směrem k radikálům a odhalení tajných sponzorů, kteří touto svojí činností plně podporují jak islámský, tak židovský radikalismus.

Podpora, ať již charitativní či finanční, může být jakákoli - ze strany jednotlivce, nadace, firemní organizace, může se jednat i o vládní pomoc apod. Rovněž není podmínkou, že by islámské či židovské radikální organizace profitovaly pouze z islámského a židovského prostředí. Například je známá podpora křesťanských sionistických hnutí vůči židovským radikálům. V souvislosti s mnoha specifickými faktory (anonymita, cesta finanční podpory, nemožnost kontrolovatelnosti výše částek, ...) nelze ztotožnit přesný výčet konkrétních skupin a jednotlivců, kteří se na těchto zpracovávaných „*nelegálních*“ aktivitách ve prospěch radikálů podílejí. I přes to, že například Ministerstvo financí USA, které se mimo jiné zabývá zneužitím finančních prostředků charitativních organizací ve prospěch radikalismu, převážně islámského, zveřejňuje rizikové charitativní organizace a i sponzory radikálních aktivit, mnozí tzv. *donátoři* mohou radikály podporovat i nevědomě. Může se tedy stát, že finance, jež jsou určeny zcela k legálnímu účelu, nakonec skončí u jiného cíle, tedy v rukou radikálů.

Charitativní podpora je mnohdy veřejně proklamovaná, otevřená a pouze v okrajových případech skrytá. Podpora pro radikály může být jakákoliv - humanitární pomoc počínaje sbírkami čehokoli, ale i dodávka léků, učebních pomůcek, distribuce náboženských knih, podpora pro stavbu náboženských center, škol, nevyjímaje dodávky zbraní, munice, výbušnin apod. **Finanční podpora** je oproti charitativní více skrytá (*pozn. pokud tedy pomineme fakt, že mnohé webové*

stránky radikálních uskupení přímo vybízejí k donátorství). Zveřejněná podpora má spíše ideologický význam, jako je tomu třeba u íránské finanční podpory radikální organizaci libanonských ší'itů Hizballáh, anebo v minulém století izraelská vládní pomoc osadnickému radikálnímu hnutí Guš Emunim. Skryté finance plynou od donátorů, kteří si nepřejí být zveřejněni a z nelegálních aktivit (*drogová oblast, falešné dokumenty, nelegální migrace...*). V souvislosti s porovnáním islámského a židovského radikalismu je nutné podotknout, že v oblasti islámského radikalismu je sponzoring aktivit převážně ilegální - skrývaný.

V rovině charitativní a finanční podpory jsou pro radikální kruhy (zejména islámské) velmi aktivní tzv. *nevládní organizace*, jež nesou označení **Non-government organizations** (NGO's). Jedná se o charitativní organizace, které jsou i nositelkami finanční pomoci. Vznikají buď v zemích, kde je vysoká životní úroveň, anebo přímo v chudých lokalitách, kde ony radikalizující skupiny působí. V jejich čele může stát vlivná osobnost, která k sobě přitahuje různé donátory, kteří buď chtějí být viděni, anebo sponzorují tuto nevládní organizaci skrytě. Mnohé nevládní organizace mají pevnou organizovanou strukturu, systém sbírek a vlastní členskou základnu. Z tohoto pohledu jsou významné zejména ty nevládní organizace, které vznikly v „bohatých“ arabských zemích Perského zálivu a v jejichž čele stojí významná osobnost (šajch, princ). Tyto organizace mohou sponzorovat malé charitativní organizace či jednotlivce sídlící přímo v lokalitách, kde je radikalizace zjevná, anebo ony dále tyto finanční prostředky předávají a tímto způsobem zcela očišťují mateční nevládní organizaci nebo soukromého donátora od jakéhokoli podezření z finanční podpory radikálů.

V celkovém výčtu je nutné připomenout, že současná doba s rozvojem *elektronické komunikace dala podnět k propagaci donátorství* (zejména u židovského radikalismu). V rámci oficiálních webů může buď otevřeně, anebo skrytě přispět na podporu radikálních aktivit v podstatě kdokoli.

3.1. Charitativní a finanční podpora z pohledu islámského radikalismu

Charitativní a finanční podpora islámských radikálů je díky mnohým směrům v islámském radikalismu vysoce populární a na základě toho **velmi rozšířená a v podstatě spojená**. Oproti židovskému radikalismu je dokonce i v některých případech institucionalizovaná. Je to zejména z toho důvodu, že jedním ze základních trendů islámu, tj. *pěti pilířů islámu*, je mimo jiné i vzájemná pomoc a soudržnost formulovaná do tzv. **zakkátu** (v překladu - očištění). Jedná se o tzv. *daň z majetku a příjmů, která je určena k dobročinné pomoci*. Blíže o tom Korán, Súra číslo 9 s názvem **Pokání (tawba)**, verš 60 hovoří o tom, že: „*Almužny jsou pouze pro chudé a nuzné, pro ty, kdož je vybírají, pro ty, jejichž srdce se sjednotila, pro otroky a zadlužené, pro boj na cestě Boží a pro toho, kdož po ní kráčí dle ustanovení Božího, a Bůh je vševědoucí, moudrý.*“²⁰¹ Almužna je zde vyjádřena slovem - *sadaqa*, je dobrovolná a má širší význam než pojem *zakkát*, kterým je míněna pravidelná a povinná dobročinnost. Avšak je nutné poznamenat, že *sadaqa* v podstatě zahrnuje i pojem *zakkát*, což právě vyjadřuje verš 60.

Pokud bychom se blíže podívali na tento verš, nacházíme v něm tři roviny - pomoc chudým, potřebným (zadluženým) a pomoc pro boj na cestě Boží. Je zřejmé, že Korán dává pouze obecné zásady, pokyny a návody týkající se výběru *zakkátu*. Český překlad Dr. Ivana Hrbka „Vznešený Korán“ z roku 2007 obsahuje komentáře od ‘Abdulláha Júsufa ‘Alího, který vysvětluje ve verši 60 význam smyslu „*lidí potřebných*“, jak tomu ukazují výše zmíněné roviny. Vedle nuzáků - chudých, jsou ti, kdož potřebují pomoc:

- lidé pronásledováni za pravdu, jimž hrozí pronásledování, dokud si v novém prostředí nevytvoří nové vztahy;
- lidé v poddanství - doslova i v přeneseném slova smyslu - např. váleční zajatci;

---

²⁰¹ VZNEŠENÝ KORÁN: S komentářem a rejstříkem, překlad významu do jazyka českého. Přeložil Ivan Hrbek, komentář napsal ‘Abdulláh Júsuf ‘Alí a přeložil Josef Procházka. 1. české vyd. Praha: AMS, 2007. ISBN 978-80-902419-0-9. s. 223.

- ti, kdo se ocitli v dluzích, takovým je třeba dopomoci k ekonomické svobodě;
- **ti, kdo bojují za svatou věc perem, nebo se zbraní v ruce; či tím, že plní povinnosti, které jim byly uloženy imámem, a proto nejsou s to hmotně zabezpečit své rodiny;**
- cizinci, kteří se ocitli v bezvýchodné situaci na cestách.

Z pohledu islámského radikalismu je zřejmé, že část verše, kdy almužna je potřeba „*pro boj na cestě Boží a pro toho, kdož po ní kráčí dle ustanovení Božího*“ byla zneužita k podpoře výkladu týkajícího se financování džihádu mečem, nebo-li ozbrojeného džihádu.

(Dovětek k problematice zakkátu: v islámských zemích, pokud pomineme zakkát ve prospěch islámských radikálních uskupení a jednotlivců, má zakkát většinou podobu státní daně. Dobročinnou úlohu si v podstatě zachoval tzv. *zakkát al-fitr*. Jedná se o dobrovolný příspěvek chudým na závěr postního měsíce ramadán.)

V souvislosti s dobročinností je nutné též zmínit pojem **waqf** (nezcizitelné) - tj. „*specifická - nezcizitelná dobročinná nadace*.“ Jedná se o trvale darovaný majetek pro charitativní účely. V raném islámu byl institut waqf (použití shodného pojmu) rovněž známý zejména s pozůstalostí v závěti. Jednalo se o odkaz třetiny pozůstalosti v závěti, většinou ještě za života zakladatele. Šlo o majetky, nejčastěji pozemky, jejichž výnos měl podle ustanovitelovy vůle trvale, neodvolatelně a nezcizitelně sloužit k vydržování mešity, školy ... Postupem let byly waqfy institucionalizovány a v současné době jsou spravovány převážně ministerstvy pro náboženské záležitosti. Došlo k tomu, že soukromé rodinné waqfy se postupnými úpravami staly „*zcizitelnými*“, a to ze strany státu.²⁰²

3.1.1. Islámské charitativní organizace

V úvodu této podkapitoly je nutné minit, že ne všechny islámské nevládní

²⁰² KROPÁČEK, Luboš. *Duchovní cesty islámu*. 4. vyd. Praha: Vyšehrad, 2006. ISBN 80-7021-821-5. s. 132 - 133.

organizace pracují ve prospěch islámských radikálů či jsou nevědomky zneužity svými vlastními zaměstnanci. Většina z islámských charitativních nevládních organizací pomáhá v oblastech s velkou chudobou; v oblastech, kde místní obyvatelstvo je postiženo ozbrojenými konflikty (kmevými či mocenskými). Mnoho z nich přispívá k zlepšení vzdělanosti muslimů a v neislámských oblastech k pokojnému šíření umírněného islámu apod.

Ještě v první polovině minulého století islámské charitativní organizace byly převážně lokálního charakteru a měly velmi omezený přísun financí. Následně **po objevení bohatých ložisek ropy,**²⁰³ zejména v oblasti Perského zálivu, se **vliv islámských charitativních organizací,** disponujících značnými financemi, z lokálního prostředí **přenesl za hranice tamního regionu.** K jejich rozmachu mimo jiné přispěl i v 80. letech minulého století protisovětský džihádistický boj v Afghánistánu. Následně po stáhnutí sovětských vojsk se mnoho islámských charitativních nadací přesunulo do dalších konfliktních oblastí počínaje Balkánem až po jihovýchodní Asii. Aktuálně lze tedy nalézt tyto organizace celosvětově - v bohatých a v chudých islámských zemích, v Asii, v neislámských zemích na americkém kontinentě, v Evropě, ale i v Austrálii. Je nasnadě, že jejich větší přítomnost či dosah ze zahraničí (např. pobočky velkých organizací) je zejména v tzv. „*současných civilizých, konfliktních místech*“, jako je např. Afghánistán, Pákistán, Somálsko, Čečna, Západní břeh apod.

Hlavními *sponzory* těchto organizací, ať již v islámském či neislámském prostředí, jsou ve většině případů donátorské kruhy ze zemí ležící v blízkosti Perského zálivu (*členové královských rodin, šejchové, duchovní, obchodníci apod.*). Existují i výjimky a donátor v takovýchto případech může být jakákoli osoba, organizace, hnutí apod.

Zneužití charitativní podpory lze charakterizovat dvojím směrem. Buď se jedná o islámské nevládní organizace, jejichž hlavním cílem může být podpora konkrétního islámského radikálního hnutí, anebo se jedná o organizace,

---

²⁰³ Zejména 70.-tá léta minulého století.

jejichž bezúhonnost zneužili vlastní zaměstnanci a dobrovolníci, kteří mnohdy působí v oblastech, kde je pomoc poskytována. Ti mohou finanční i další dary zneužít, tj. předat je dál bez vědomí vedení.

Jak již bylo zmíněno výše, na počátku 21. století působnost islámských charitativních organizací lze nalézt i mimo islámské země, respektive v Evropě a na americkém kontinentě. Citelné kroky, a to **zmrazení aktiv charit**, nastaly zejména **po útocích z 11. září 2001**, a to ze strany americké exekutivy z pozice boje proti terorismu. Nastal tvrdý mediální a politický tlak na činnost islámských charit, který se negativně promítl i do jejich „pozitivní“ činnosti.²⁰⁴ Na poli zjišťování důkazů a odhadnutí míry zneužití islámskými radikály popisuje Ibrahim Warde v publikaci „*Cena strachu. Finanční boj s terorismem*“ například případ, jak je velmi těžké odhalit hranici, kdy finance proudí ještě na „správné“ účely a kdy na tzv. „nesprávné“ a jak je pro bezpečnostní složky složité získat a obhájit kvalitní důkazový materiál. Popisovaný případ - působení organizace - *Benevolence International Foundation* sídlící na předměstí Chicaga (pozn. zahájení činnosti v roce 1992 - podpora v Bosně; následně charita měla poslat miliony dolarů do dalších muslimských zemí - např. v roce 2000 poslala 685 000 \$ muslimským bojovníkům do Čečenska). Americká vláda zmrazila aktiva charity 14. prosince 2001, a to z důvodu podpory islámských radikálů a kontaktů na Al-Ká'idu. Toto napojení se opíralo, dle obhajoby charity, o údajně získané fotografie a dokumenty z 80. let, kdy Usáma bin Ládín hojně pomáhal Američanům v období sovětsko - afghánského konfliktu. Nakonec byl představitel této nadace Enaam Arnaout zproštěn obvinění z napojení na Al-Ká'idu (nedostatek prokazatelných důkazů) a byl „pouze“ obviněn z vyděračství. Klamal dárce, pokud šlo o rozdělování finanční podpory. Finance nešly na podporu vdov, siťorků a chudých, ale nakupovaly se boty, pláště, stany, uniformy a další.²⁰⁵

---

²⁰⁴ BERÁNEK, Ondřej. ŤUPEK, Pavel. *Dvojitá tvář islámské charity*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. ISBN 978-80-7325-163-5. s. 87.

²⁰⁵ WARDE, Ibrahim. *Cena strachu: Finanční boj s terorismem*. Překl. Jan Krist. 1. české vyd. Praha: DEUS, 2009. ISBN 978-80-87087-07-7. s. 151 - 153.

Ministerstvo financí USA, které se mimo jiné zabývá zneužitím finančních prostředků charitativních organizací ve prospěch radikalismu, respektive terorismu, **udává tyto rizikové islámské charitativní organizace a sponzory islámských aktivit** (*pozn. z důvodu původního dokumentu jsou ponechány anglické a francouzské přepisy*).²⁰⁶

AFGHAN SUPPORT COMMITTEE;	AID ORGANIZATION OF THE ULEMA;
AL AKHTAR TRUST;	AL AQSA FOUNDATION;
AL FURQAN;	AL-HARAMAIN & AL MASJED AL-AQSA CHARITY FOUNDATION;
AL HARAMAIN ISLAMIC FOUNDATION;	HARAMAIN ISLAMIC FOUNDATION;
AL HARAMAIN - ALBANIA;	AL HARAMAIN - BANGLADESH;
AL HARAMAIN ISLAMIC FOUNDATION (VAZIR a/k/a) - BOSNIA;	AL HARAMAIN ISLAMIC FOUNDATION - COMOROS ISLANDS;
AL HARAMAIN - ETHIOPIA;	AL HARAMAIN ISLAMIC FOUNDATION - INDONESIA;
AL HARAMAIN ISLAMIC FOUNDATION - KENYA AND TANZANIA;	AL HARAMAIN - THE NETHERLANDS;
AL HARAMAIN ISLAMIC FOUNDATION - PAKISTAN;	AL HARAMAIN ISLAMIC FOUNDATION - SOMALIA;
AL HARAMAIN ISLAMIC FOUNDATION - UNITED STATES;	AL RASHID TRUST;

²⁰⁶ U.S. TREASURY. Protecting Charitable Organizations - Complete List of Designations [online]. U.S Treasury, 10. října 2006 [cit. dle 7. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.treasury.gov/resource-center/terrorist-illicit-finance/Documents/designationsum-.pdf>>.

BENEVOLENCE INTERNATIONAL FOUNDATION;	COMITE DE BIENFAISANCE ET DE SECOURS AUX PALESTINIENS A ASSOCIATION DE SECOURS PALESTINIEN;
GLOBAL RELIEF FOUNDATION;	THE HOLY LAND FOUNDATION FOR RELIEF AND DEVELOPMENT;
INTERNATIONAL ISLAMIC RELIEF ORGANIZATION;	INTERNATIONAL ISLAMIC RELIEF ORGANIZATION PHILIPPINES;
INTERNATIONAL ISLAMIC RELIEF ORGANIZATION INDONESIA;	ISLAMIC AFRICAN RELIEF AGENCY (IARA) / ISLAMIC RELIEF AGENCY (ISRA);
ISLAMIC RESISTANCE SUPPORT ORGANIZATION;	LAJNAT AL DAAWA AL ISLAMIYYA;
MAKHTAB AL-KHIDAMAT / AL KIFAH;	THE PALESTINIAN ASSOCIATION IN AUSTRIA (PVOE);
RABITA TRUST;	REVIVAL OF ISLAMIC HERITAGE SOCIETY - PAKISTAN AND AFGHANISTAN BRANCHES;
THE SANABIL ASSOCIATION FOR RELIEF AND DEVELOPMENT;	TAIBAH INTERNATIONAL (BOSNIA);
UMMAH TAMEER E-NAU (UTN);	Wafa HUMANITARIAN ORGANIZATION

Z charitativně - finanční podpory byla a stále je v mnoha směrech skloňována **Saúdská Arábie**. V jejím případě nelze ani používat pojem nevládní organizace, neboť většina „velkých“ islámských charitativních organizací fungovala a stále funguje na principu vládní pomoci. Vládní záštita je spojena s osobnostmi královské dynastie - králem a královskou oligarchií.

Bližší tedy k situaci v Saúdské Arábii - zakkát je v této zemi vybírán na základě Královského dekretu z roku 1960 (*pozn. zakkát musí odvádět nejen*

občané Saúdské Arábie, ale je uvalen i na zisk saúdských podílů ve společnostech spoluvlastněných cizinci). V minulosti daly impuls k saúdské podpoře islámské věci dvě okolnosti.

První - ideologická:

- 60. léta 20. stol. - tehdejší situace na Blízkém východě - arabský nacionalismus zastoupený především egyptským násirismem a syrským a iráckým baasismem;
- rok 1979 - iránská islámská revoluce a aktivizace ší'itů v muslimském světě;
- 80. léta 20. stol. - sovětsko - afghánský konflikt.

Druhá - finanční:

- rok 1973 - obrovský vzestup cen ropy;
- rok 1974 - Saúdská Arábie přispěla více jak 10 miliardami dolarů do Islámského fondu solidarity a byla založena Islámská rozvojová banka v Džiddě;
- 80. léta 20. stol. - saúdská podpora muslimských komunit se přesouvá i na evropský a americký kontinent;
- rok 1985 - prudký pokles příjmů z těžby ropy, Saúdská Arábie mobilizuje veřejnost (zejména díky sovětsko - afghánskému konfliktu) a vzniká nespočet soukromých islámských charitativních organizací (donátoři - obchodníci, bankéři apod.)²⁰⁷

Již v době afghánsko-sovětského konfliktu si Saúdská Arábie pravděpodobně uvědomovala, že ne všechny saúdské islámské charitativní organizace plní svůj původní cíl. Až v roce 1994, po značném tlaku Egypta a Pákistánu, byl vydán zákon týkající se kontroly financí vybíraných charitativními organizacemi (pozn. vznikl tzv. *Vrchní výbor pro islámské záležitosti - neefektivní činnost*) a skončila podpora výcvikových táborů kontrolovaných islamisty na afghánsko-pákistánských hranicích. Po 11. září 2001 byla Saúdská Arábie pod neustálým

---

²⁰⁷ BERÁNEK, Ondřej. ŤUPEK, Pavel. *Dvoji tvář islámské charity*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. ISBN 978-80-7325-163-5. s. 92 - 94.

mezinárodním tlakem vyvíjeným zejména USA, aby zpřísnila kontrolu nad saúdkými nevládními organizacemi. Díky tomu např. na základě rezoluce č. 1267 Rady bezpečnosti OSN zmrazila aktiva hnutí Tálíbán. Avšak je pravdou, že terorismus Saúdská Arábie považovala za problém, který se jí osobně netýká. Vše změnil až **květen 2003** (pozn. 12. května 2003 - čtyři sebevražedné útoky v Rijádu), kdy saúdské vyšetřování poukázalo na fakt, že za financováním Al-Ká'idy stojí mnohé saúdské charitativní organizace. Saúdská Arábie požádala některé charitativní organizace, aby pozastavily svoji činnost v zahraničí, než vzejde v platnost mechanismus, který by ukončil zneužívání saúdské charity. Zároveň bylo v květnu 2003 vydáno nařízení, aby se všechny saúdské instituce podrobily **40 doporučením ohledně praní špinavých peněz a financování terorismu**, jež vydala organizace Financial Action Task Force (FATF - Finanční akční výbor proti praní špinavých peněz).²⁰⁸ Jedná se např. o tyto kroky:

- sloučení všech účtů do jednoho; vklady na účet jsou možné pouze tehdy, pokud vkladatel bance poskytne všechny požadované údaje;
- k účtům nesmí být vydány kreditní karty;
- nesmí docházet k zahraničním převodům;
- právem k operování s účtem mohou mít pouze dvě osoby autorizované dozorčími radami charitativní organizace.²⁰⁹

Následně v srpnu 2003 Saúdská Arábie schválila novou legislativu týkající se praní špinavých peněz a financování terorismu - tresty mohou být až do výše 15 let odnětí svobody plus značné pokuty. V únoru 2004 byl založen výbor pro dohled nad charitativními organizacemi, jehož cílem byla zejména kontrola rozdělování jejich prostředků. Zároveň vláda vydala nařízení, podle něhož se měly zrušit všudypřítomné pokladničky v ulicích, v mešitách, u obchodů. Zjistilo se totiž,

---

²⁰⁸ Organizace založená v roce 1989 členskými státy G8. Jejím cílem je kontrola praní špinavých peněz a finanční kriminalita.

²⁰⁹ FATF. *Finanční akční výbor proti praní peněz: Čtyřicet doporučení* [online]. FATF, 20. června 2003 [cit. dle 7. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/40dopFATF.pdf>>.

že jejich majitelé jsou zejména islamisté.²¹⁰

Nejdůležitější saúdskou charitativní islámskou organizací, která slouží k propagaci tzv. „*saúdské salafije*“ je *Muslim World League* (Světová muslimská liga). Byla založena již v roce 1962 a do současné doby má více jak 100 poboček po celém světě. Je štědře podporována saúdskou vládou a nejvlivnějšími saúdskými podnikatelskými rodinami. V souvislosti s touto organizací je zajímavé zmínit fakt, že v době sovětsko-afghánského konfliktu ředitelem pobočky v pákistánském Pěšaváru byl šejch ‘Abdalláh ‘Azzám, ke kterému se připojil i Usáma bin Ládín. Přes tuto pobočku vedl mocný tok financí určených do Afghánistánu.

Avšak mezi nejznámější saúdskou charitativní organizací, která se v roce 2004 dostala na seznam Ministerstva financí USA a dosáhla i zákazu v Saúdské Arábii, a to kvůli důvodnému financování činnosti islámských radikálů, je Al-Haramajn (*vznik 1988*). Tato nevládní charitativní organizace, jež podléhala přímému dohledu ministerstva pro náboženské záležitosti, působila celosvětově, její aktivní pobočky bylo možno nalézt nejen v Saúdské Arábii, ale i v Afghánistánu, Pákistánu, Keni, Tanzánii, Etiopii, Somálsku, Bangladéši, Indonésii. Vysoce činné byly i odnože v Evropě - v Albánii, Bosně a v Nizozemí. Fungující pobočku bylo možno nalézt i v USA či na Komorských ostrovech. V obecném slova smyslu Al-Haramajn, včetně svých poboček, se měla zabývat podporou islámské výuky. Ročně měla rozdělovat okolo 40 - 50 miliónů \$. Americká exekutiva shromáždila důkazy, že zástupci, členové této charitativní organizace se podíleli na finanční a logistické podpoře islámských radikálních hnutí, jako je Al-Ká’ida, egyptský Islámský džihád, Džamá‘at Islámíja, Laškar E-Taiba a Hamás. Ze zveřejněných poznatků vyplývá, že díky této finanční podpoře byly například nakupovány zbraně či byla financována příprava různých teroristických útoků. Zároveň osoby pracující pro Al-Haramajn byly i tzv. „*kurýry mezi organizací a islamisty*“. Pobočka Al-Haramajn v Oregonu měla například porušovat daňové

---

²¹⁰ BERÁNEK, Ondřej. ŤUPEK, Pavel. *Dvoji tvář islámské charity*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. ISBN 978-80-7325-163-5. s. 99-101.

předpisy, byla zapojena do praní špinavých peněz a snažila se mimo jiné zakrýt finanční transakce pro Čechensko.²¹¹ Sama Saúdská Arábie již 11. března 2002 dala zmrazit některé pobočky Al-Haramajn a v květnu 2003 zakázala této charitativní organizaci veškerou činnost až do doby, kdy nebudou uvedeny mechanismy na kontrolu toku financí a jejich ochrany.²¹²

Další z rizikových organizací, jejichž činnost byla po 11. září 2001 vyšetřována (viz výše uvedený seznam), je možné uvést např. *International Islamic Relief Organization* (Mezinárodní organizace islámské pomoci), která byla založena v roce 1978. Má okolo 100 poboček, jež jsou zejména v Asii a v Africe. Ačkoli tato organizace je známá celou řadou „pozitivních“ charitativních projektů mimo jiné i obětím přírodních katastrof a rodin obětí válečných konfliktů, údajně značná část finančních prostředků určených na vzdělávání, zdravotnictví a dobročinné účely skončila v rukou militantních hnutí. Je zřejmé, že finance této organizace skončily např. u zástupců hnutí Hamás, egyptského Islámského džihádu, ale i u ozbrojené skupiny Abú Sajjáfa.²¹³

Zkusme se na uvedenou problematiku podívat z druhé strany, tj. od příjemce financí. Jako příklad si vezměme radikálně islamistickou organizaci - **Hamás**, tj. její roli v rámci zneužívání charitativní pomoci, včetně obecného popisu získávání finančních prostředků. Je prokázáno, že legitimní charitativní činnost, dobročinné dary jsou u tohoto hnutí často zástěrkou militantních aktivit. Hnutí Hamás ročně získává desítky miliónů dolarů po celém světě - spoléhá se na dary Palestinců žijící mimo území Palestiny; své donátory nachází u mnohých arabských států,

---

²¹¹ Srovnej U.S. TREASURY. Protecting Charitable Organizations - Complete List of Designations [online]. U.S Treasury, 10. října 2006 [cit. dle 7. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.treasury.gov/resource-center/terrorist-illicit-finance/Documents/designationsum-.pdf>> a BERÁNEK, Ondřej. TŮPEK, Pavel. *Dvoji tvář islámské charity*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. ISBN 978-80-7325-163-5. s. 98.

²¹² BERÁNEK, Ondřej. TŮPEK, Pavel. *Dvoji tvář islámské charity*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. ISBN 978-80-7325-163-5. s. 59.

²¹³ Srovnej BERÁNEK, Ondřej. TŮPEK, Pavel. *Dvoji tvář islámské charity*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. ISBN 978-80-7325-163-5. s. 96 - 97 a IMMIGRATION AND REFUGEE BOARD OF CANADA. Egypt: The International Islamic Relief Organization (IIRO) and whether it is involved in funding terrorist activities [online]. Refworld, 28. ledna 2003 [cit. dle 7. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.unhcr.org/refworld/type,QUERYRESPONSE,,EGY,3f7d4d901c,0.html>>.

ale i v zemích západní Evropy a severní Ameriky. Je zcela běžné, že financování, tj. poskytnutí peněžitého daru, může být u Palestinců žijících v zahraničí vynucováno. Mnohdy se stává, že dárci (byť i významné a bohaté osoby z arabského světa) se domnívají, že jejich finance jsou určeny ve prospěch humanitární činnosti, avšak nejsou informováni o konečném zamýšleném cíli takovéto pomoci. Je zřejmé, že aktivity Hamásu výrazně ohrožují blízkovýchodní mírový proces, proto islámské charitativní organizace, které toto hnutí podporují, se dostaly na listinu Ministerstva financí USA. Jedná se o tyto charitativní organizace: *Al Aqsa Foundation*, *Association de Secours Palestinien*, *Comité de Bienfaisance et de Secours aux Palestiniens*, *Holy Land Foundation for Relief and Development*, *Interpal (Palestinian Relief & Development Fund)*, *Palestinian Association in Austria (PVOE)*, *Sanabil Association for Relief and Development*.

3.1.2. Získávání a cesty finančních prostředků

Získávání finančních prostředků - kromě zneužití finančních prostředků islámských charitativních organizací proudí do islámských radikálních kruhů finance buď oficiálně, tj. jedná se o **veřejnou pomoc islámské země**, anebo z **nelegálních aktivit**.

Oficiální pomoc - jedná se o veřejnou státní pomoc, i když suma financí, která nakonec skončí v rukou radikálních uskupení zůstává utajena. Islámská země si tak upevňuje svůj vliv a projevuje snahu o etablování islámu v dané lokalitě, kde radikálové působí. Typickým příkladem je iránská finanční podpora radikální organizaci libanonských ší'itů Hizballáh. Írán měl zpočátku vydávat značné finanční prostředky na chod a etablování Hizballáhu v libanonském mocenském systému, včetně financování výzbroje a bojových tréninků. Následně pak od 90. let (po ukončení libanonské občanské války /1975-1990/) plynuly finance i na sociální zařízení, která Hizballáh zakládal (školy, nemocnice, mešity, média apod.) Samotné financování mělo probíhat prostřednictvím *iránských bonjád*, tj. charitativních trustů

a nadací - např. přes *Bonjád-e mostazafán* (Nadaci mučedníků).²¹⁴ Takovéto charitativní nadace byly a jsou financovány ze státního rozpočtu, z vlastních ekonomických aktivit, ale i z majetku zabaveného Íráncům, kteří se nacházejí v exilu. Údajně Írán je rovněž hlavním sponzorem libanonské televize Al-Manár, propagačního nástroje Hizballáhu.²¹⁵

Nelegální aktivity - zřetelným příkladem je například financování islámského radikálního hnutí Al-Ká'ida, tak jak je popsáno ve studii z prosince 2002 pod názvem „*Terrorism Financing - Roots and trend of Saudi terrorism financing, report prepared for the President of the Security Council United Nations*“.²¹⁶

Podle tohoto dokumentu jsou finance získávány z:

- příspěvků;
- investičních projektů;
- firem, falešných smluv;
- únosů;
- vydírání;
- pašování zbraní;
- různých obchodů - drogy, osobní automobily;
- okrádání státních bank (bankovních úředníků);
- padělání šeků, kreditních karet apod.

90 % z těchto prostředků by mělo jít do budování infrastruktury tohoto hnutí, tj. do komunikací, školících zařízení, do ochrany. Následných 10 % je zahrnuto do operačních nákladů - plánování teroristických útoků a jejich následná realizace.

---

²¹⁴ Bližší informace k této organizaci - BERÁNEK, Ondřej. TUPEK, Pavel. *Dvojitá tvář islámské charity*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. ISBN 978-80-7325-163-5. s. 158.

²¹⁵ Srovnej BYMAN, Daniel. *Deadly Connections: States that Sponsor Terrorism*. 1. vyd. Cambridge: Cambridge University Press, 2005. ISBN 13-978-0-521-83973-0. s. 88 a KRAUS, Josef. *Komparace strategie íránské podpory terorismu na příkladu Hamásu a Hizballáhu* [online]. Euro Atlantic quarterly, 31. ledna 2011 [cit. dle 2. února 2011]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.eaq.sk/clanok/2011-01-31-komparace-strategie-iranske-podpory-terorismu-na-prikladu-hamasu-hizballahu>>.

²¹⁶ BRISARD, Jean, Charles. *Terrorism Financing - Roots and trend of Saudi terrorism financing, report prepared for the President of the Security Council United Nations* [online]. The Investigative project on Terrorism, 19. prosince 2002 [cit. dle 12. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.investigativeproject.org/documents/testimony/22.pdf>>.

Také zpráva „*U.S. House of Representatives - Permanent Select Committee on Intelligence*“ z června 2006 pojednávající o Al-Ká'idě potvrzuje zcela záměrně vybudovanou sofistikovanou síť, přičemž její odkrytí je pro bezpečnostní složky velice komplikované. Zpráva rovněž informuje o tom, že ještě před útoky z 11.zář 2001 v USA Al-Ká'ida využívala služeb Dubajské islámské banky (Dubai Islamic Bank) ve Spojených arabských emirátech, jejíž platební systém je založen na základě islámských principů. (*Pozn. po 11. září 2001 Spojené arabské emiráty přijaly přísná opatření ve svém bankovním systému.*)

CIA v roce 2004 odhadovala, že Al-Ká'ida ročně využívá okolo 30 miliónů \$ na podporu svých aktivit. V této souvislosti bylo zřejmé, že Usáma bin Ládín nevyužívá bohatství rodiny Bin Ládín, které vybudoval jeho otec. Ze šetření, které se týká financování Al-Ká'idy v letech 2004 - 2006, vyplynulo, že s touto problematikou souvisí tyto evropské státy: Bosna a Hercegovina, Belgie, Francie, Irsko, Itálie, Lichtenštejnsko, Německo, Švédsko, Švýcarsko a Velká Británie.²¹⁷

Cesta finančních prostředků - i v tomto směru přelom tisíciletí zaznamenal značný vývoj. Opětovně se v tomto smyslu uvádí zlomové datum 11. září 2001. Islamistické, teroristické, organizace před tímto datem používaly k finančním transakcím běžné bankovní kanály. Byly vždy zřízeny účty na identity jednotlivců či charitativních organizací, jejichž prostřednictvím se zprůchodnil tok financí a finance putovaly z jednoho účtu na druhý. V publikaci „*Dvoji tvář islámské charity*“ od autorů Mgr. Ondřeje Beránka, Ph.D. a Mgr. Pavla Ťupka je zmíněn fakt, že nejznámější bankou zabývající se „*praním špinavých peněz*“ byla **Bank of Credit and Commerce International** (Mezinárodní kreditní a obchodní banka, zánik - rok 1991). Zajímavá je informace, že „*tato původně malá pákistánská banka založená v roce 1972 byla za pomoci saúdské tajné služby přeměněna na celosvětovou finanční síť v dějinách určenou na praní špinavých peněz. V dobách největšího*

---

²¹⁷ U.S. HOUSE PERMANENT SELECT COMMITTEE ON INTELLIGENCE. *Al-Qaeda: The many Faces of an Islamist Extremist Threat*. 1. vyd. Washington: U.S. Government Printing Office, June 2006. ISBN 0-16-076897-7. s. 11.

rozkvětu měla přes 400 poboček v 78 zemích světa a disponovala aktivy ve výši 25 miliard dolarů.“ Pro zajímavost účet u této banky měl např. i Abú Nidál. Vyšetřování činnosti této banky započalo v roce 1989, následně po dvou letech byla banka uzavřena. Poté se měla začít mezi islamisty a jejich donátory budovat nová finanční síť.²¹⁸ Jak již bylo zmíněno výše, Usáma bin Ládín, respektive Al-Ká'ida, využívala následně v 90. letech služeb **Dubai Islamic Bank** (Dubajské islámské banky) ze Spojených arabských emirátů.

Díky mnoha zmrazeným účtům po 11. září 2001 se začal mezi islamisty využívat zcela jiný druh finančního převodu, poměrně běžný v islámském světě, který dokáže, aby finance bez jakýkoliv problémů mohly bez záznamu proudit ke koncovému uživateli. Jedná se o běžně užívaný systém zvaný **hawala** (v překladu *důvěra*, v hindštině je užíván pojem *hundi*). Jde o mimobankovní, neformální, bezpapírový, zcela rychlý systém převodu financí, který zajišťuje anonymitu. Většina klientů v běžném použití jsou imigranti, kteří zasílají finance svým příbuzným ze zahraničí do domovské země a naopak. Kdokoli chce poslat finance, zajde za osobou poskytující hawalovou službu (v odborných kruzích nazývána *hawaladar*), té složí finance. Tato osoba pak zavolá do lokality, kde má být částka vyplacena (většinou jde o příbuzného, člena rodového klanu, obchodního partnera apod.), který uvedenou částku za mírný poplatek vyplatí příjemci. Později dochází k vyrovnání finančních částek u obou osob provozujících hawalu. Tento systém je hojně používaný v Pákistánu, Indii, v zemích Perského zálivu a v jižní Asii. Panují diskuze, které podniky (majitelé) jsou nejčastěji v islámském světě zapojeny do hawaly - dle Interpolu jsou to firmy:

- import / export;
- cestovní kanceláře a s tím spojené služby;
- oblast klenotů (šperky, zlato, drahé kameny);
- devizy (směnárny);

---

²¹⁸ BERÁNEK, Ondřej. ŤUPEK, Pavel. *Dvoji tvář islámské charity*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. ISBN 978-80-7325-163-5. s. 102 - 103.

- obchody s koberci;
- půjčovny automobilů;
- obchody s mobilními telefony / pagery.

Je nasnadě, že hawalové finanční toky mohou vést k praní špinavých peněz či k neplacení daní. Zpráva Interpolu z ledna 2000 pod názvem „*The hawala alternative remittance system and its role in money laundenring*“ legitimní, oprávněnou hawalu nazývá „*bílou hawalou*“, nelegální, používanou k praní špinavých peněz „*černou hawalou*“. Dle tohoto dokumentu hawala se využívá hlavně z těchto šesti důvodů: efektivita nákladů, účinnost, spolehlivost, nebyrokratičnost, anonymita, daňové úniky.²¹⁹

Evropské kroky k zabránění financování terorismu - Evropa, potažmo Evropská unie, vynakládá nemalé prostředky k zabránění financování terorismu. Díky návrhu Evropské komise ze 3. října 2001 (reakce na útoky z 11. září 2001) byly zmrazeny veškeré finanční prostředky z vytvořeného seznamu EU týkající se organizací a jednotlivců s teroristickým podtextem.²²⁰ V souvislosti s aktivitami, jejichž cílem bylo financování terorismu, Rada Evropské Unie a Evropský parlament přijaly v říjnu 2005 tzv. „*třetí směrnici proti praní špinavých peněz*“, která reflektuje doporučení mezinárodní skupiny The Financial Action Task Force (FATF - Finanční akční výbor proti praní špinavých peněz),²²¹ ustavené G-8 v roce 1989. Podle této obsažné směrnice s názvem „*Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES ze dne 26. října 2005 o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu*“²²² musí být např. každá

²¹⁹ JOST, Patrick. SANDHU, Harjit, Singh. *The hawala alternative remittance system and its role in money laundering* [online]. Interpol, leden 2000 [cit. dle 1. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.interpol.int/Public/FinancialCrime/MoneyLaundering/Hawala/default.asp>>.

²²⁰ OFFICIAL JOURNAL OF THE EUROPEAN UNION. Council common position 2009/67/CFSP [online]. EUR - Lex, 26. ledna 2009 [cit. dle 28. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:023:0037:0042:EN:PDF>>.

²²¹ *The Financial Action Task Force* [online] The Financial Action Task Force [cit. dle 1. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.fatf-gafi.org/pages/0,2987,en_32250379_32235720_1_1_1_1_1,00.html>.

²²² OFFICIAL JOURNAL OF THE EUROPEAN UNION. *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES ze dne 26. října 2005 o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu* [online]. EUR - Lex, 26. října 2005 [cit. dle 2. prosince 2010].

podezřelá transakce nad 15 000 Euro ohlášena speciálním útvarům pro boj s finanční kriminalitou, které mají v gesci financování terorismu a praní špinavých peněz. V prosinci 2005 Komise navrhla společný postup pro předávání informací o podezřelých finančních operacích mezi členskými státy a pravidla pro zlepšení finanční transparentnosti a účetnictví neziskových, charitativních organizací. Rada EU následně v prosinci 2005 přijala tzv. „*pět principů*“, které by měly být brány v potaz při implementaci opatření proti zneužívání neziskových organizací pro financování terorismu.²²³

3.2. Charitativní a finanční podpora z pohledu islámského radikalismu - analytický závěr v souvislosti s Českou republikou

Analýza dostupných informací poukázala na fakt, že z pohledu islámského radikalismu je nutné počítat s tím, že **rizikové charitativní organizace mají a budou mít zájem o získání kontaktů a vytvoření pobočky na našem území a i z prostředí ČR může docházet k finanční podpoře islámským radikálním uskupením.** V souvislosti s touto skutečností se naše země zapojila do evropské bezpečnostní politiky týkající se opatření proti praní špinavých peněz a financování terorismu.

V oblasti **charitativní podpory** byly zaznamenány dvě islámské nevládní organizace, které v přeneseném slova smyslu (*viz níže*) působily a působí na našem území, a to **3th World Relief Agency (TWRA - Agentura pro podporu třetího světa, viz podkapitola 6.1.1. Bezpečnostní informační služba - výroční zprávy z let 1998, 1999 a 2003)** a **World Assembly of Muslim Youth (WAMY - Světové sdružení muslimské mládeže).**

Dostupné na World Wide Web: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/cs/oj/2005/l_309/l_30920051125cs00150036.pdf>.

²²³ *EU a boj proti terorismu* [online]. EurActiv. cz, 2. října 2006 [cit. dle 22. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.euractiv.cz/bezpecnost-a-spravedlnost0/link-dossier/eu-a-boj-proti-terorismu>>.

TWRA - *historie TWRA*:²²⁴ tato organizace byla založena v roce 1987 se sídlem v Súdánu. Její významná pobočka se nacházela ve Vídni v Rakousku, další se nacházely v Německu, Švýcarsku a na Balkáně (Sarajevo). Zakladatelem byl **Muhammad al-Fátih Hasanajn** (bývalý student medicíny v Jugoslávii; člen súdánské Národní islámské fronty; v březnu 1992 se stal súdánským kulturním atašé ve Vídni; úzká vazba na tehdejšího prezidenta Bosny a Hercegoviny - Aliju Izetbegoviće). Oficiální aktivity měly zahrnovat humanitární pomoc, šíření islámu v Evropě a v republikách bývalého Sovětského svazu. Místo toho její hlavní *činností* byl nákup zbraní a jejich převoz do Bosny.

V roce 1991 byl představitelem TWRA islamista **Hasan at-Turábí** (úzká vazba na Usámu bin Ládina, kterému pomohl se usadit v Súdánu; kontakt na slepého radikálního šejcha 'Umara 'Abd-ar-Rahmána - např. členové TWRA měli po Evropě distribuovat videonahrávky s proslovu tohoto šejcha).

Léta 1992 - 1995 - balkánský konflikt - Súdán byl jednou z hlavních tranzitních zemí pro nelegální dodávky zbraní do Bosny. Hasanajn, v té době představitel vídeňské pobočky TWRA, hrál velmi významnou úlohu v tzv. projektu „*Muslimský soused v nouzi*“. Tento projekt měl zajistit finance muslimským (bosňáckým) jednotkám. Údajně byly zřízeny účty, kam přicházely finanční prostředky zejména ze Saúdské Arábie. Dalšími sponzorskými místy byl Írán, Súdán, Pákistán, Turecko, Kuvajt, Brunej či Malajsie.

Září 1995 - provedli příslušníci rakouských a německých bezpečnostních složek razii ve vídeňských kancelářích TWRA ve skladovací hale v Dolních

---

²²⁴ K historii TWRA byly použity informace z těchto materiálů:

BERÁNEK, Ondřej. TUPEK, Pavel. *Dvoji tvář islámské charity*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. ISBN 978-80-7325-163-5. s. 123-124.

BERGER, J.M. *Bush CIA Nominee Turned Blind Eye As Arms Flowed To Al Qaeda In 1994, 1995* [online]. INTELWIRE.com, 8.května 2006 [cit. dle 5. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://intelwire.egoplex.com/hayden-bosnia.htm>>.

SCHINDLER. *Profile: Third World Relief Agency (TWRA)* [online]. History Commons, 2007 [cit. dle 5. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.historycommons.org/entity.jsp?entity=third_world_relief_agency_1>.

TESAŘ, Filip. *Vědecký projekt MZV ČR č. RM/03/25/04: Působení mezinárodních islámských organizací na Balkáně* [online]. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 23. července 2007 [cit. dle 5. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <www.mzv.cz/public/8c/39/66/73364_14945_RM_03_25_04.rtf>.

Rakousech a zároveň uskutečnili domovní prohlídky v desítkách bytů obývaných Bosňany ve Vídni a v Salcburku kvůli údajnému podezření ohledně pašování zbraní. (Pozn. v této době Hasanajn již nebyl ve Vídni, neboť poté, co koncem roku 1994 zahájily rakouské úřady vyšetřování činnosti TWRA, odjel i se svojí rodinou z Rakouska a usadil se pravděpodobně v Turecku - Istanbulu.)

Říjen 1995 - jeden ze zaměstnanců TWRA spáchal v chorvatské Rijece sebevražedný atentát. Objevila se vazba na bývalého vůdce mudžáhidů ze Zenice - **Anwara Ša'bána**, který v tomto období plánoval spolu se zástupci Al-Ká'idy a Džamá'at Islámíja útoky na vojenské jednotky NATO. Zbraně k tomuto účelu byly pašovány prostřednictvím pobočky TWRA v Záhřebu. Ta byla okamžitě uzavřena.

Přelom let 1995 a 1996 - zcela utichá činnost TWRA.

Situace v ČR: v publikaci autorů Miloše Mendla, Bronislava Ostřanského a Tomáše Rataje „*Islám v srdci Evropy*“ se hovoří o tom, že již v roce 1991 byly upevněny vztahy muslimské obce s vídeňskou pobočkou TWRA a tímto vymizely prvotní nesnáze, jež se dotýkaly zejména finančního zabezpečení. Kontakty byly potvrzeny i v letech 1993 až 1996.²²⁵

Snaha o registraci organizace s názvem Third World Relief Agency byla započata v roce 1995. Jednalo se o povolení zřídit na našem území organizaci cizích státních příslušníků podle zákona č. 116/1985 Sb., o podmínkách činnosti organizací s mezinárodním prvkem v ČSFR. Tuto žádost podal český občan *JUDr. Jiří Rubek*, zmocněnec oprávněný jednat za organizaci. Iniciátorem byl Súdánec *Ing. Arch. Muhammad 'Abbás* (syn bývalého súdánského velvyslance v ČR, představitel Muslimské unie a šéfredaktor Muslimských listů). Registrace byla zamítnuta.

Následná léta byla provázena opětovnými snahami a zamítavými žádostmi. Situace nakonec vyústila k „úspěšné registraci“ společenského sdružení TWRA - Third World Relief Agency, IČO 27041514, adresa Praha 4 - Krč, U Michelského lesa 366, s datem 29. června 2006. Motto organizace: *TWRA byla zřízena*

---

²²⁵ MENDEL, Miloš. OSTŘANSKÝ, Bronislav. RATAJ, Tomáš. *Islám v srdci Evropy: Vlivy islámské civilizace na dějiny současnosti českých zemí*. 1. vyd. Praha: Academia, 2007. ISBN 978-80-200-1554-9. s. 383 - 384.

k uskutečňování spolupráce se všemi organizacemi a institucemi, které mají kulturní charakter v zemích třetího světa, v islámském světě a v České republice. Mezi její aktivity se řadí - pořádání seminářů, odborných přednášek, vzdělávacích kurzů za účelem rozvoje duchovních hodnot a humanitních cílů. Avšak analýza dostupných zdrojů ukazuje na tu skutečnost, že současné aktivity tohoto sdružení jsou mediálně nulové a je zřejmé, že i aktuální činnost tohoto sdružení je minimální (pozn. aktivity jsou zejména v rovině vydávání publikací - v nakladatelství AMS /jde v podstatě o společnost A.M.S. trading, jejímž jednatelem je Ing. Arch. Muhammad 'Abbás, což ukazuje na neustálou angažovanost této osoby/ byl v roce 2007 za přispění TWRA vydán „VZNEŠENÝ KORÁN: S komentářem a rejstříkem, překlad významu do jazyka českého.“)

WAMY - historie WAMY: vznik 1972 se sídlem v Rijádu, Saúdská Arábie. Donátoři pocházejí ze saúdské královské rodiny a ze saúdských vládních kruhů. Cílem této organizace je šíření islámu mezi mládeží a její ochrana před „zkaženými idejemi“ Západu. V roce 2001 měla organizace okolo 500 poboček v 55 zemích. V tomto směru je zajímavé, že např. pobočku v USA založil bratranec Usámy bin Ládina - 'Abdalláh bin Ládín. V době šetření po útocích z 11. září 2001 bylo zjištěno, že tato americká pobočka šířila literaturu podporující ozbrojený džihád a útoky na židy. Tato skutečnost potvrdila fakt, že WAMY je zejména známá tím, že jejím prostřednictvím se propagují radikální islamistická díla.²²⁶

V souvislosti s výše uvedenou TWRA je nutné zmínit, že v 90. letech Muhammad al-Fátih Hasanajn vedl ve Vídni nejen pobočku TWRA, ale i WAMY.²²⁷ (Pozn. analytický pohled na toto propojení poukazuje na přesun financí ze Saúdské Arábie, a to prostřednictvím WAMY, na aktivity TWRA v Bosně).

---

²²⁶ BERÁNEK, Ondřej. ŽUPEK, Pavel. *Dvoji tvář islámské charity*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. ISBN 978-80-7325-163-5. s. 97.

²²⁷ LEDERER, Gyorgy. *Contemporary Islam in East Europe* [online]. NATO, 15. července 1999 [cit. dle 6. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.nato.int/acad/fellow/97-99/lederer.pdf>>.

Situace v ČR: Na počátku 90. let měla WAMY finančně podpořit překlad prvního vydání knihy „Zaostřeno na islám“ od Hammúda ‘Abd al -‘Atího, který v ČR vydalo Ústředí muslimských obcí.²²⁸

Rok 2003 - Islámská nadace v Praze měla vydat přeložené tištěné materiály týkající se WAMY, respektive letáčky s názvem: „*Co jest Islám?*“²²⁹, zároveň byla vydána publikace „*Stručný průvodce k porozumění islámu*“ od I.A.Ibrahima.²³⁰ V téže roce Islámská nadace v Praze a Islámské nadace v Brně ve spolupráci s WAMY měly uspořádat tzv. „*Letní islámské shromáždění*“ v Brně.²³¹

Rok 2004 - WAMY finančně podpořila pouť českých a maďarských muslimů do Saúdské Arábie.²³²

Na základě těchto výše popsaných skutečností, lze aktuálně konstatovat, ačkoli jsou na našem území minimálně činné dvě charitativní islámské organizace, jejich aktivity v současné době **nevedou k logistické či finanční podpoře islámských radikálů**. Přesto jejich působení a snaha o **případnou etablaci** ukazuje na „*určitou*“ propojenost, která **může mít do budoucna varovný potenciál**.

V oblasti **finanční podpory**, tj. „*finanční transakce ve prospěch radikálů a převody systémem hawala*“ je v souvislosti s naší zemí minimum informací. Z výroční zprávy BIS z roku 2005 je patrné, že bezpečnostní složky se o tento trend

---

²²⁸ ‘ABD AL-‘ATÍ, Hammudah. *Zaostřeno na islám*. Překl. Karel Klusák a Ústředí muslimských obcí. Ústředí muslimských obcí. 1. vyd. Praha: Ústředí muslimských obcí, 2010. ISBN (neuvedeno). Pozn. bohužel k dispozici bylo pouze následné vydání ‘ABD AL-‘ATÍ, Hammudah. *Zaostřeno na islám*. 2. vyd. Překl. Robert Hýsek a Islámská nadace v Praze. Praha: Islámská nadace v Praze, 2010. ISBN 978-80-904373-6-4.

²²⁹ Co jest islám - 11 letáčku hovořících např. o tématech: islám a muslimové, co říkají o Koránu, co říkají o islámu apod., vydala Islámská nadace v Praze a WAMY ve spolupráci s nakladatelstvím Núr v lednu 2003. ISBN 80-903196-0-2.

²³⁰ IBRAHIM, I. A., *Stručný průvodce k porozumění islámu*. Překl. Sylvia Reitmanová, Zuzana Masáková, Helena Trojanová, 1. čes. vyd., Praha: Núr, 2003. ISBN 80-903196-1-0. V roce 2009 Ústředí muslimských obcí vydalo 2. vydání pod ISBN 978-80-904373-4-0.

²³¹ Pravidelná shromáždění muslimů v ČR, zejména muslimské mládeže, a to v létě a v zimě. Jde o přednáškovou činnost týkající se náboženských témat.

²³² Srovnej MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2005. ISBN 80-903333-8-9. s. 261 a *24th January 2004 - Guest pilgrims from Czech Republic and Hungary arrived to perform Hajj* [online]. SAMIRAD, 42. ledna 2004 [cit. dle 6. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.saudinf.com/display_news.php?id=1518>.

zajímají.²³³ Z únorového vystoupení tehdejšího ředitele ÚZSI (rok 2006) na zasedání Zahraničního výboru Poslanecké sněmovny, které se týkalo kauzy karikatur proroka Muhammada, byla vyslovena zmínka, že například na Slovensku na universitě v Bratislavě byly zjištěny propagandistické projevy a finanční sbírky ve prospěch Hizballáhu.²³⁴

Mnoho otázek zřejmě vyvstává i ohledně financování islámských aktivit na našem území, byť kontrolovatelných aktuálními představiteli islámských nadací v Praze a v Brně. Je zřejmé, že finance získané ze zahraničí, patrně od soukromých donátorů (Brno - zahraniční sponzoři, zejména ze Saúdské Arábie, Teplice - původní sponzor ze Spojených arabských emirátů, Praha - arabští podnikatelé, rovněž i ze Saúdské Arábie)²³⁵ a ze sbírek od muslimů žijících na našem území nekončí v rukách islámských radikálů a ani nejdou na jejich logistickou podporu.

Závěrem je nutné dodat, že legislativně je zpracovávána problematika na našem území ošetřena zákonem č. 153/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, novelizující zásadním způsobem zákon č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosu z trestné činnosti a zrušující jeho prováděcí předpisy. Zároveň byla do tohoto zákona zpracována doporučení mezinárodních orgánů, a to například The Financial Action Task Force (FATF - Finanční akční výbor proti praní špinavých peněz) a Select Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures (PC-R-EV - Výboru expertů pro hodnocení opatření proti praní peněz) Rady Evropy. V souvislosti s bojem proti financování terorismu zákon řeší v rámci charakteru jím upravované oblasti naplnění části závazků vyplývajících z přijatých opatření v boji proti terorismu na úrovni OSN. V dané problematice zákon rozšiřuje

---

²³³ BIS. *Výroční zpráva 2005* [online]. Bezpečnostní informační služba, 1. září 2006 [cit. dle 28. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.bis.cz/n/2006-09-01-vyrocní-zprava-2005.html>>.

²³⁴ ÚZSI. *Evropa a islám v kontextu dění kolem karikatur proroka Mohameda* [online]. ÚZSI, 22. února 2006 [cit. dle 7. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.uzsi.cz/cz/evropa-a-islam-v-kontextu-deni-kolem-karikatur-proroka-mohameda.html>>.

²³⁵ MENDEL, Miloš. OSTŘANSKÝ, Bronislav. RATAJ, Tomáš. *Islám v srdci Evropy: Vlivy islámské civilizace na dějiny současnosti českých zemí*. 1. vyd. Praha: Academia, 2007. ISBN 978-80-200-1554-9. s. 398, 416, 423.

i působnost Ministerstva financí ČR. V rámci ministerstva byly již v roce 2000 (vyhláška č.53/2000) vyřešeny kroky týkající se nestandardních (podezřelých) finančních aktivit. Zejména o tomto problému hovoří hlava III. s názvem „*Postup při podezřelém obchodu*“; ustanovení § 20 týkající se odkladu splnění příkazu klienta, či o zajištění jeho majetku, jenž nabývá právní moci jeho vyhlášením a nelze proti němu podat rozklad. Zároveň v hlavě V. s názvem „*Zvláštní ustanovení o úvěrových a finančních institucích*“ umožňuje ministerstvu podle § 25 vyžadovat od úvěrových

a finančních institucí, a to i v případech, kdy jsou to zahraniční osoby, informace o obchodních vztazích s fyzickými a právnickými osobami v předchozích deseti letech. Pozice zahraničních osob působících na území ČR je vůči ministerstvu stejná, jako je tomu u osob národních, a není pro účely tohoto zákona rozhodující, zda-li jde o pobočku, organizační složku, provozovnu, nebo zahraniční osobu bez sídla na území ČR.²³⁶

3.3. Charitativní a finanční podpora z pohledu židovského radikalismu

Charitativní a finanční podpora je u jednotlivých proudů židovského radikalismu **různorodá**, respektive **rozliční** jsou **její donátoři**. Tato skutečnost souvisí s rozdílnými ideovými základnami. U všech směrů můžeme nalézt anonymní, blíže neurčené, donátory. V tomto ohledu je hojně využíván internet, tj. jednotlivé webové stránky daných organizací. Tato nenásilná, pohotová a vybízející forma, která navenek vypadá jako zcela neškodná, je v podstatě neprůhledným tokem financí určených dané organizaci.

Avšak specifikum židovského radikalismu je, že donátoři většinou neskrývají svoji identitu. U *ultraortodoxních hnutí* se převážně jedná o osoby z ultraortodoxních

---

²³⁶ REZKOVÁ, Marie. *Zákon proti praní špinavých peněz a proti financování terorismu: Komentář s překlady a předpisy související*. 1. vyd. Praha: Linde Praha a.s, 2008. ISBN 978-80-7201-733-1. s. 9 - 10.

či chasidských kruhů, z vytvořených fondů a neziskových organizací či v minulosti od palestinských „vládních“ kruhů. U *radikálních náboženských sionistů*, kromě sionistických stoupců a sympatizantů, to byl v minulém století i Stát Izrael. Značná podpora plyne i od křesťanských evangelikálních a sionistických kruhů, zejména z amerického kontinentu. Díky zákazu stran *Kach a Kahane chaj!* jsou ideje kahanismu u pokračovatelů a sympatizantů sponzorovány zejména soukromými donátory. *Židovské radikály*, kromě skrytých donátorů, sponzorují i křesťanská zahraniční sionistická hnutí, a to zejména v těch případech, pokud jsou jejich ideje spjaty s Chrámovou horou v Jeruzalémě.

U ultraortodoxních charedim, radikálních náboženských sionistů, kahanistů a židovských radikálů existují identické cíle podpory, jako je:

- celková podpora hnutí;
- podpora vzdělávacích institucí;
- podpora týkající se propagace a uspořádání protestů;
- podpora při vydávání prohlášení, knih;
- podpora pro spravování webových stran apod.

Zásadní rozpor je však v podpoře osídlovací politiky, která je stěžejním cílem pro radikální náboženské sionisty, kahanisty a židovské radikály (*pozn. každá skupina však tuto skutečnost projevuje jinými prostředky*).

Ultraortodoxní charedim (antisoinisté): vzhledem k tomu, že odmítají jakoukoli finanční podporu od státu Izrael, hraje charitativní financování jejich života, aktivit a provozu institucí prioritní úlohu.

Webové stránky jednotlivých hnutí a frakcí přímo vybízejí k finanční podpoře. Tak například stránky hnutí Neturej Karta - <http://www.nkusa.org>²³⁷ - vyzývají buď k platbě *kreditní kartou*, a to prostřednictvím *služby PayPal* (pozn. systém, který umožňuje bezpečný přesun financí mezi účty, které jsou identifikovány emailovými adresami), anebo je uvedena *kontaktní adresa*,

---

²³⁷ *Neturej Karta* [online]. Neturej Karta [cit. dle 1. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.nkusa.org>>.

kam lze finanční položku zaslat.

Dále pak se na finanční podpoře mohou podílet i jednotlivé *finanční fondy*. Známy je peněžní fond pod názvem *Keren ha-Cole* (Zásada spásy), který v roce 1979 založil významný chasid - představitel Eda Charedit i Neturej Karta - Jo'el Teitelbaum ze Satmaru. Cílem tohoto fondu je získávat a následně financovat židovské vzdělávací instituce nacházející se v Izraeli a na okupovaném území s tím, že nepřijmou žádnou finanční pomoc od izraelské vlády. V současné době je představitelem této nadace rabín *Leibiš Leizer z Pševorska z Antverp*.

Na podobném principu stojí i *nezisková organizace True Torah Jews against Zionism* (Opravdoví Židé Tóry proti sionismu), jejímž cílem je informování „světa, americké veřejnosti a politiků“ o škodlivosti sionismu v souvislosti s tradičním učením judaismu. Kořeny této organizace jsou rovněž spjaty s osobností Jo'ela Teitelbauma ze Satmaru, který se podílel na založení této organizace. Na příslušných webových stránkách <http://www.jewsagainstzionism.com>²³⁸ lze nalézt, jakým způsobem je možné tuto organizaci podpořit. Jsou nabízeny čtyři způsoby: první - šekem, anebo poštovní poukázkou na příslušnou adresu v New Yorku, druhý - jednorázovou platnou kreditní kartou přes systém PayPal, třetí - pravidelnou měsíční platbou 10 \$ přes systém PayPal - Payment Plan, a čtvrtý - platba z účtu přes systém PayPal.

Existují i poznatky o *finanční podpoře ze strany Palestinců*. Díky zveřejněným informacím od izraelského Intelligence and Terrorism Information Center at the Center for Special Studies z roku 2004 je zjevné, že radikální křídlo hnutí Neturej Karta získávalo finanční podporu přímo od Jásira 'Arafáta. Tento fakt vyplynul na povrch během operace Obranný štít. Mezi zajištěnými dokumenty byly i dva poukazující na finanční výplatu rabína Moše Hirsche, a to ze strany Jásira 'Arafáta. První částka z 13. ledna 2002 byla 25 000 \$ a druhá 30 000 \$ ze 14. února 2002. V odůvodnění vyplacených částek byly

---

²³⁸ *Jews against zionism* [online]. Jews against zionism [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jewsagainstzionism.com>>.

tzv. „náklady na činnost.“ Odborníci předpokládali, že Hirsch mohl od ‘Arafáta dostávat pravidelné platby.²³⁹

Z pohledu **radikálního náboženského sionismu** je nutné nejdříve zmínit značnou finanční podporu osadnické politiky od izraelské vlády, a to především po vítězství v Šestidenní válce v roce 1967 a následně po vítězství v parlamentních volbách v roce 1977. Izraelská vláda na konci minulého století (zejména 80. léta) na okupovaných územích hojně podpořila vznik nových osad. Díky této podpoře se vytvořila „hustá“ infrastruktura pod stálým izraelským vojenským dohledem. Marek Čejka v článku „*Izraelský pravicový radikalismus a fenomén osadnictví*“ uvádí, že jedna z příčin vládní podpory osadnictví v té době „*bylo zastoupení stran náboženského sionismu v izraelských vládách, především Národní náboženské strany (náboženské strany nesionistické jako Šas či Jahadut ha-Tóra hrají v tomto případě roli podstatně menší). Národní náboženská strana (známá též pod zkratkou Maftal) se po Šestidenní válce odchýlila od své umírněné politické linie směrem doprava a stala se hlavním stoupencem politiky osadnictví.*“ To se vlastně mohlo dít i za předpokladu, že v té době byl zcela opomíjen lidský rozměr okupace, neboť se na okupované území po roce 1967 hledělo pouze ze strategických důvodů.²⁴⁰

Aktuální organizace, které se staly pokračovatelkami radikálních náboženských sionistů, rovněž vedle státní podpory využívají možnosti pobídky k donátorství prostřednictvím *webových stránek*. Dokazují to veřejně dostupné webové stránky *ješivy Mercaz ha-Rav*.²⁴¹ Vedle poskytnuté adresy je možno finance předat prostřednictvím kreditní karty. Ze zveřejněného formuláře je patrné,

---

²³⁹ Srovnej INDEPENDENT MEDIA REVIEW AND ANALYSIS. *Neturei Karta paid off by Arafat* [online]. Zionism Israel, 13. prosince 2006 [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://zionism-israel.com/israel_news/2006/12/document-neturei-karta-paid-off-by.html> s *Allotments of large amounts of money to Rabbi Moshe Hirsch, the “foreign minister” of the ultra-orthodox, virulently anti-Zionist Jewish sect known as Neturei Karta* [online]. The Intelligence and Terrorism Information Center, srpen 2004 [cit. dle 14. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.terrorism-info.org.il/malam_multimedia/html/final/eng/sib/9_04/araf_ap17.htm>.

²⁴⁰ ČEJKA, Marek. *Izraelský pravicový radikalismus a fenomén osadnictví* [online]. Global politics, 4. února 2002 [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.globalpolitics.cz/clanky/osadnictvi>>.

²⁴¹ *Yeshivat Mercaz HaRav* [online]. Yeshivat Mercaz HaRav [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.mercazharav.org/>>.

že tato ješiva vyžaduje minimální informace o svém donátorovi, proto je nutno v tomto formuláři vyplnit identitu, město, odkud donátor pochází, země, telefon a e-mailovou adresu. Platit lze jednorázově, měsíčně, ale i vícekrát nepravidelně.

Institucí, kde zcela nesporně dochází k přelévání finančních prostředků, je radikální nábožensky sionistické hnutí *Ateret Kohanim*, jež díky finančním darům a příspěvkům znovu vykupuje objekty v historické části Jeruzaléma, které v minulosti byly v držení židů. Členy tohoto hnutí jsou také i studenti shodně pojmenované ješivy.²⁴² Ta mimo jiné rovněž využívá vlastních webových stránek k žádosti o finanční podporu jak své vlastní, tak i hnutí *Ateret Kohanim*. Zároveň k žádosti vyzývá k vyplnění formuláře, avšak jeho vyplnění není povinné. Všeobecně je známo, že toto hnutí přijímá i finanční prostředky od některých *amerických evangelikálních skupin a amerických křesťanských sionistů*.²⁴³ To vyvolává řadu diskuzí. Zakladatel ješivy Šlomo Aviner mnohokrát musel uvádět, v podstatě ospravedlňovat, proč přijal například finance od křesťanského *Friendship Fund* (Zpřátelený fond). Ohledně tohoto problému lze nalézt mnoho blogů (privátních webových stránek) odpůrců těchto křesťanských darů. Rovněž „rozporuplným“ sponzorem hnutí *Ateret Kohanim* byl v minulosti kontroverzní Irwing Moskowitz (zakladatel hráčských center a zejména instituce hry - bingo), který rovněž podporuje pravicové proizraelské organizace v USA a radikální židovské osadníky v Izraeli. Jeho finanční pomoc v roce 2001 činila 350 000 \$, což tehdy znamenalo polovinu ročního finančního rozpočtu hnutí.²⁴⁴

---

²⁴² Hnutí *Ateret Kohanim* bylo založeno v roce 2000, zahrnuje 150 studentů ješivy (mimo jiné sloužící v armádě) a její sympatizanty. Aktuálně by hnutí mělo vlastnit přibližně 70 budov v muslimské čtvrti a jeho jmění je odhadováno na 10 milionů \$. Mnoho z těchto 70 objektů bylo v minulosti v majetku židů, kteří byli vyhnáni v době arabských bouří v letech 1929 a 1936. Je známo, že i Ariel Šaron si v duchu tohoto hnutí koupil dům v muslimské části historického Jeruzaléma.

²⁴³ Křesťanský sionismus vznikl v anglosaské protestantské teologii v 19. století. Jedná se o aspekt věrouky některých současných křesťanských skupin, hlavně části evangelikálních hnutí v USA. Jejich podpora sionismu má mesianistický podtext. Tyto skupiny usilují o návrat židů do Svaté země, tím se uspiší opětovný příchod Ježíše Krista. Avšak křesťané věří v to, že v Soudný den židé buď přijmou křesťanství, nebo budou zavrženi - viz ČEJKA, Marek. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-19-0. s. 108.

²⁴⁴ Srovnej *Yeshivat Ateret Kohanim* [online]. Yeshivat Ateret Kohanim [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.ateret.org.il>> s Ateret Jerushalayim - <http://www.ateret.org.il> a STOP MOSKOWITZ. *American Friends of Ateret Cohanim* [online].

Významná suma financí pro hnutí Ateret Kohanim pravidelně plyne od tzv. mateřské organizace - *American Friends of Ateret Kohanim* (Američtí přátelé hnutí Ateret Kohanim). Podle izraelského deníku ha-Aretz byly do Izraele odeslány z této organizace tyto finanční částky:

rok 2004 - 2 milióny \$;

rok 2005 - 900 000 \$;

rok 2006 - 1,3 miliónů \$.

Zároveň je potvrzen fakt, že ačkoli je *American Friends of Ateret Kohanim* je oficiálně zapsána v USA jako organizace, jež financuje vzdělávací instituce v Izraeli, účel finanční pomoci je zcela jasný - nákup arabských nemovitostí ve východním Jeruzalémě.²⁴⁵ Zajímavé jsou rovněž zveřejněné finanční údaje této organizace z roku 2009 - celkové příjmy 1 689 354 \$ a celkové náklady 1 677 672 \$.²⁴⁶

Jak již bylo zmíněno výše, mnohé křesťanské sionistické organizace podporují aktivity židovských, i radikálních, osadníků na okupovaných územích, neboť se domnívají, že tímto krokem podporují zcelení biblické Erec Jisra'el. Tím dojde k návratu židů na Sijón a dokončí se idea Soudného dne, avšak v křesťanském duchu, kdy všichni budou muset přijmout křest, včetně židů. Pokud ne, budou zatraceni. Typickým podporovatelem - sponzorem je organizace *International Christian Embassy Jerusalem* (Mezinárodní křesťanské velvyslanectví v Jeruzalémě, ICEJ). Informace o české pobočce lze nalézt na webových stránkách

---

Stop Moskowicz, datum neuvedeno [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.stopmoskowicz.org/ateret.html>>.

²⁴⁵ BLAU, Uri. *U.S. group invests tax-free millions in East Jerusalem land* [online]. HAARETZ.COM, 17. srpna 2008 [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.haaretz.com/print-edition/news/u-s-group-invests-tax-free-millions-in-east-jerusalem-land-1.282112>>.

²⁴⁶ CHARITY NAVIGATOR. *American Friends of Ateret Cohanim: Providing funding for Yeshiva Ateret Cohanim, a higher educational in Israel* [online]. Charity navigator, datum neuvedeno [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.charitynavigator.org/index.cfm?bay=search.summary&orgid=4918>>.

<http://www.icej.cz/>.²⁴⁷

Kahanisté - strany Kach a Kahane chaj! figurují na seznamu zahraničních teroristických organizací Ministerstva financí USA (Foreign Terrorist Organizations - FTO's) a to od října 1997. Poprvé byla tato hnutí uvedena jako rozdílné organizace v roce 1995 na dokumentu pod názvem Executive Order 12947, jenž byl nazván „Zákaz transakcí s teroristy, kteří ohrožují mírový proces na Středním východě“. (Pozn. tento dokument zaštil bývalý americký prezident Bill Clinton. Dne 5. října 2001, necelý měsíc po teroristických útocích z 11. září 2001, byly obě organizace vedeny jako „jediná organizace“. V roce 2003 byl název Kahane chaj! začleněn jako jedno z možných přezdivek strany Kach).

V roce 2001 Ministerstvo financí USA Kongresu představilo zprávu ohledně finančního jmění teroristických organizací. Oproti islámským radikálním skupinám bylo na na účtech patřících skupině Kahane Chaj! pouze 200 \$ a v roce 2002 vzrostlo toto „jmění“ o jeden dolar! Podle poznatků z roku 2002 byl finančním kontaktem (plátcem) Michael Guzofsky (*pozn. tato osoba figurovala ve finančním toku i pod různými aliasy*).²⁴⁸

Z těchto informací je zcela zřejmé, že na zablokované účty nechodí žádná podpora této zakázané organizaci. Přesto se lze domnívat, i když v rovině hypotézy, že kahanisté, byť činní skrytě, mají stálou podporu financí, a to z amerického kontinentu. Tato hypotéza je založena na faktu, který se týká mnohačetné americké základny v době „rozkvětu“ kahanistických idejí na konci minulého století. V této souvislosti lze předpokládat, že „určitou, skrytou“ podporu mají i radikální skupiny v obcích Kfar Tapuach a Kirj'at Arba.

Následovníci kahanistických idejí: konkrétní žádosti o finanční podporu je možné dohledat na oficiálních webových stránkách Židovské obranné ligy -

---

²⁴⁷ *Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém: česká pobočka* [online]. Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém: česká pobočka [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.icej.cz/> >.

²⁴⁸ THE DC INVESTIGATIVE JOURNALISM COLLECTIVE. *Kach's U.S. Representatives Continue to Solicit Funds for Banned terrorist group* [online]. Wrmea.com, listopad 2007 [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: < http://www.wrmea.com/archives/November_2007/0711030.html >.

<http://www.jdl.org>.²⁴⁹ Návštěvník webu může přispět dvojitou cestou - buď finančním darem, anebo zakoupením oblečení, předmětu (*pozn. v prosinci 2010 byly tzv. obchodní stránky prázdné, bez jakékoliv nabídky a zároveň chybělo i číslo účtu, kam by se mohl případný finanční dar složit*). To webové stránky I.B.F. (*Israel's Best Friends*) - <http://www.defendisrael.net>²⁵⁰ v sekci věnování daru uvádí možnost zkontaktování buď cestou emailu, anebo přes zveřejněnou adresu.

Pro úplnost přehledu je nutné dodat, že ideje kahanismu byly přeneseny i na politickou scénu prostřednictvím strany Moledet. Tato strana má své vlastní donátory, avšak v přeneseném slova smyslu prostřednictvím této strany jsou ideje Davida Me'ira Kahane podporovány i Státem Izrael.

Židovští radikálové - velmi zajímavou cílovou skupinou pro sponzoring jsou ty radikální skupiny, které mají co dočinění s chrámovou problematikou. Na tyto skupiny se váží zejména křesťanská sionistická hnutí. Příkladem je izraelská mesianistická organizace *Machon ha-Mikdaš* (Chrámový institut), který byl v roce 1983 založen židovskými radikály, pozdějšími členy strany Kach. Jejich hlavním posláním je výstavba Chrámu a obnovení chrámového kultu na Chrámové hoře v Jeruzalémě. V souvislosti s touto organizací je zajímavý fakt, že podpora přichází nejen od amerických křesťanských sionistických hnutí, soukromých donátorů, ale i od Státu Izrael - <http://www.templeinstitute.org>.²⁵¹

Podobné zaměření má i židovské radikální mesianistické hnutí *Ne'amanej Har ha-Bajit* (Věrní chrámové hoře), <http://www.templemountfaithful.org/>,²⁵² které má rovněž silnou podporu u křesťanských sionistických hnutí v zahraničí.²⁵³

U ostatních skupin židovských radikálů se opětovně lze pouze domnívat,

---

²⁴⁹ *Jewish defense league* [online]. Jewish defense league [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jdl.org/>>.

²⁵⁰ *Israel's Best Friends* [online]. Israel's Best Friends [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.defendisrael.net/>>.

²⁵¹ *The Temple Institute* [online]. The Temple Institute [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.templeinstitute.org/>>.

²⁵² *Temple Mount & Erez Jisrael Faithful Movement - Jerusalem* [online]. Temple Mount & Erez Jisrael Faithful Movement - Jerusalem [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.templemountfaithful.org/>>.

²⁵³ ČEJKA, Marek. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-19-0. s. 190-191.

kdo sponzoruje jejich aktivity. Informace jsou velmi těžko dostupné.

3.4. Charitativní a finanční podpora z pohledu židovského radikalismu - analytický závěr v souvislosti s Českou republikou

Na území ČR se **nenachází žádná židovská radikální charitativní organizace**, proto **není možné hovořit o konkrétní - přímé podpoře židovským radikálním hnutím či jejich sympatizantům**. Avšak díky elektronické komunikaci, která umožňuje dostupnost radikálních webových stran, je možné, že v podstatě kdokoli v ČR, kdo má přístup k informacím, může finančně přispět. Lze to udělat přímo s uvedením svých identifikačních dat a s číslem kreditní karty, anebo i skrytě, kdy na uvedené adresy lze zasílat finanční obnosy, třeba i pod falešnou identitou. Je nasnadě, že otevřenost zpřístupněných informací cestu finanční podpory usnadňuje.

4. Radikalizace náboženských škol - madrasy versus ješivy

Velice významnou úlohu k posilování uvědomování si vlastní identity hrají v současné době v obou náboženských směrech - jak z pohledu radikálních islamistů, tak i u radikálních židovských kruhů - **náboženské školy**. Shodně lze konstatovat, že stěžejní účel a následný cíl je zcela shodný, a **to přiblížit víru danému uchazeči, vtáhnout jej do dění, tj. do aktivního praktikování náboženského života či praktikování dle radikálních idejí a vklínit do něj pocit zodpovědnosti k dalšímu šíření radikálních myšlenek.**

Pokud bychom se na vzdělávací problematiku podívali z obecného nadhledu, tak analýza dostupných poznatků poukazuje na tu skutečnost, že systém vzdělávání je u židovského náboženského školství mnohem jednotnější a propracovanější. Je to zejména z toho důvodu, že židovský národ je více kompaktnější, i když rozlišujeme ritus Aškenázů a Sefarditů, ať již žijících v Izraeli, anebo v diaspoře. Oproti tomu islámské náboženské školství, které pojímá mnohá rozdílná etnika, vyznavače sunny či ší'í, je díky národní různorodosti zcela roztržštěné.

V souvislosti s náboženským vzdělávacím systémem zaznívají dva pojmy - v judaismu - **ješiva** (v překl. sezení, zasedání) a v islámu - **madrasa** (v překl. centrum učení).²⁵⁴

Obsah výuky u obou institucí je možno zahrnout do dvou důležitých linií:

- *první* - seznámení se stěžejními texty daného náboženství - jejich četba, výklad jednotlivých náboženských autorit, memorace;
- *druhá* - výuka náboženského práva a základních norem běžného denního chodu náboženského života.

Důležitou roli hraje **radikální autorita**:

---

²⁵⁴ Bližší vysvětlení v podkapitolách - 4.1. Radikální madrasy a 4.3. Radikální ješivy.

- *představitel radikálního směru* - např. konkrétní vzdělávací instituce jsou založeny a spjaty s učením dané autority (žijící v minulosti či v přítomnosti);
- *autorita v podobě učitele* - může snadno vést k radikalizaci jednotlivých studentů, kteří jsou využitelní pro jakékoli extrémní projevy, ať již ve slovní, anebo fyzické podobě.

Dále pak **prostředí a lokalita** radikálních vzdělávacích institucí:

- území, kde se vyskytuje četná radikální skupina;
- místo, které je svázáno s působením či s pietním místem týkajícím se radikální osobnosti;
- místo, které je spojeno se silnou náboženskou dikcí;
- v blízkosti modlitebních míst.

Avšak vedle shodných prvků existuje i *několik zásadních rozdílů*:

- *Četnost* - počet radikálních ješív je podstatně nižší a jedná se o méně rozšířenější jev, než jak je tomu u radikálních madras.
- *Důvod a vliv* - radikální ješívky vznikají zejména pod vlivem židovských radikálních hnutí - příkladem jsou okupovaná území, anebo s přispěním ultraortodoxních stran. Naopak nejrozšířenějším důvodem u radikálních madras je chudoba a nemožnost po absolvování studia uplatnění se ve společnosti. Určitou roli hraje i náboženské cítění a snaha o islamizaci území.

4.1. Radikální madrasy

Madrasa - centrum učení, škola, v kontextu středověké muslimské společnosti vyšší náboženské učení. Tato *instituce je v islámském světě chápána různorodě*. Tak například v Egyptě a v Libanonu tento pojem zahrnuje všechny vzdělávací instituce, ať již jsou sponzorovány státem či soukromými donátory a z toho vyplývající sekulárního či náboženského charakteru. Oproti tomu třeba

v Pákistánu, Bangladéši madrasa znamená vždy náboženskou školu. Jedno je však poplatné pro jakýchkoliv typ madrasy, tyto instituce jsou úzce navázány na ummu (v obecném smyslu - obec věřících, v moderní době - národ) a od muslimů je vůči nim vyžadovaná naprostá loajalita.

*Historický exkurz:*²⁵⁵

Z historického pohledu vzniku madras je zajímavé, že oproti ješívám po dlouhou dobu základní vzdělávací funkci v islámu plnily mešity a takzvaní neformální učitelé, později nazývaní šajchové. V tomto ohledu je nutné si uvědomit, že mešity neplnily pouze funkci místa určeného k modlitbám, ale hrály důležitou sociální roli, tj. byly prostorem pro setkání muslimů, probíhala zde výuka a konaly se v nich i soudní pře. První výuka byla v podstatě založena na *memorizaci Koránu* a na tzv. *hadith* (záznamy o výročí proroka Muhammada, které jsou předávány islámskou tradicí sunna) a na islámskému právu - *fiqh*. Následně s růstem počtu madras se přidávala aritmetika, geometrie, astronomie a často také medicína. Islámská výuka, včetně jejích institucí, byla podporována prostřednictvím charitativních organizací - *waqfu* (viz *podkapitola 3.1. Charitativní a finanční podpora z pohledu islámského radikalismu*).

První historicky doložená madrasa je z roku 859, byla založena ve městě Fás pod názvem Džámi‘at al-Qarawíjín, situována v mešitě al-Qarawíjín (dnešní Maroko). Avšak nárůst četnosti madras je zaznamenán až díky seldžucké²⁵⁶ expanzi na východě islámského světa, a to na konci 10. stol. Už na počátku 11. stol. existovaly v Níšápúru v severovýchodním Íránu tři madrasy. Velkou zásluhu na šíření madras měl seldžudský vezír *Nizám al-Mulk* (Abú ‘Ali al-Hasan at-Túsi

---

²⁵⁵ Informace použity z OSTRÁNSKÝ, Bronislav. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*. 1. vyd. Praha: Libri, 2009. ISBN 978-80-7277-404-3. s. 198 - 199. MERI, Josef. W. *Medieval Islamic Civilization an Encyclopedia. Volume II*. 1. vyd. New York: Routledge, 2006. ISBN 0-415-96692-2. s. 457 - 458 a BLANCHARD, Christopher, M. *CRS Report for Congress: Islamic Religious Schools, Madrasas: Background* [online]. The Federation of American Scientists, 13. ledna 2008 [cit. dle 7. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.fas.org/sgp/crs/misc/RS21654.pdf>>.

²⁵⁶ Velká Seldžucká říše byla založena roku 1037. Jedná se o středověkou sunnitsko-muslimskou monarchii, v dobách svého největšího rozmachu kontrolovala rozsáhlé území táhnoucí se od dnešního Afghánistánu až do východní Anatolii (Turecko) a oblast Střední Asie až k Perskému zálivu. Postup Seldžuků do Střední Asie znamenal začátek držení moci v rukou turkických národů v této oblasti, přetrvávající v podstatě až dodnes.

Nizám al-Mulk, nar. 1018 - 14.10.1092 /zavražděn/), jenž v Bagdádu v roce 1065 založil první hlavní oficiální akademickou instituci s názvem: „*Nizámija*.“ Vezír al-Mulk jako první vytvořil systém státních madras. V dalších desetiletích se tyto islámské vzdělávací instituce úspěšně etablovaly i v Egyptě a v zemích Maghrebu.

V následných staletích madras rapidně přibývalo, a to díky dvěma faktorům. První - *upevňování víry*, a to i v oblastech, kde docházelo k šíření jiného světového náboženského směru (např. křížácké výpravy); druhý - *sociální* - bezplatná výuka, ubytování a stravování.

Během 19. a na počátku 20. století, kdy mnohé země s převahou muslimského obyvatelstva byly pod koloniální nadvládou, bezplatné madrasy ustoupily světským školám. Ale i doba kolonialismu přinesla vznik radikálních hnutí, která si zřizovala vlastní madrasy - například se jedná o deobandisty v Indii. (*Pozn. deobandismus - rigorózní hnutí, které bylo založeno v roce 1867 ve městě Deoband v indickém státu Utarpraděš. Ideologie hnutí se vyznačuje striktním dodržováním pravidel sunnitského islámu. Stoupence hnutí lze nalézt nejen v Indii, Pákistánu, Afghánistánu, ale i ve Velké Británii.*)

V souladu s novým náboženským cítěním, vypořádáním se s prvky bývalé koloniální nadvlády a snahou zbavit se vlivů západní kultury, dochází zejména na Středním východě v 70. letech 20. století k rozvoji náboženského školství - madras, a to například v Pákistánu, Íránu, následně pak i v Afghánistánu. Madrasy mají odstupňovanou úroveň od nejnižší, střední až po vysokou, která je rovna univerzitnímu studiu. Díky enormnímu zvýšení životní úrovně v zemích Perského zálivu, a to zejména v Saúdské Arábii a v Kuvajtu, vzniká řada charitativních organizací, jež začaly náboženské školství podporovat. Až do tohoto momentu lze konstatovat, že pokud na madrasách docházelo k radikalizaci, jednalo se především o lokální případy, řešené v rámci daného území.

Historie a současnost radikálních madras:

Pokud předejdeme historii, lze konstatovat fakt, že v současné době radikální madrasy jsou poměrně rozšířeným jevem nejenom na Blízkém a Středním východě,

v Asii (Indie, Indonésie), v Africe, ale lze je ve specifické podobě nalézt i v Evropě a na americkém kontinentu. Jejich přesný počet nelze vyčíslit, neboť tyto vzdělávací instituce mohou vznikat prakticky kdekoli legálně, či nelegálně. Obsah výuky směřuje k militantnímu islámu, tj. k ozbrojenému džihádu - k boji proti židům a „západnímu“ světu, a to již od útlého věku studenta. **Aktuálně je problematika radikálních madras celosvětovým jevem, jež je nutno monitorovat a najít vhodné kroky k řešení vedoucí k snížení jejich počtu a vlivu na studenty, včetně eliminace působení radikálních imámů na těchto institucích.**

Z historického pohledu zlomovými body vedoucí k radikalizaci madras, nejmarkantněji to lze pozorovat na Středním východě, byla *sovětská válka v Afghánistánu* (1979 - 1989), *Íránská islámská revoluce* (rok 1979) a *Íránsko - irácká válka* (1980 - 1988).

Faktory pro etablaci radikálního školství:

- území se silnou islámskou tradicí;
- působení radikálních uskupení;
- špatná životní úroveň.

Typickým příkladem pro asijskou oblast je **situace v Afghánistánu a Pákistánu**. Radikální madrasy v Afghánistánu hrály v konfliktu s tehdejšími Sovětským svazem významnou úlohu, z nich se rekrutovali mudžáhidové - bojovníci, kteří ve jménu Alláha bojovali v tzv. „*svaté válce*“ proti nepřátelům islámu, tehdy proti vojákům Sovětského svazu. Údajně na financování těchto afghánských madras se měly podílet USA, evropské vlády (bez bližších podrobností), Saúdská Arábie a další země Perského zálivu. Absolventi madras se po ukončení konfliktu, kdy země byla zdecimována válkou, nevrátili zpět k běžnému - civilnímu způsobu života, ale začlenili se buď do vzniklé Al-Ká'idy, anebo se připojili k hnutí Tálibán (*v překl. „studenti“ z madras*), či se přesunuli do míst, kde opět hrál islám významnou úlohu v boji o náboženskou identitu a nezávislost jako například válka v Bosně a Hercegovině (1992 - 1995).

A právě radikální madrasy v Afghánistánu a v nejchudší oblasti Pákistánu jsou v současné době jednou z mála možností k dosažení určitého stupně vzdělání u místního obyvatelstva. Hornatá hraniční oblast mezi Afghánistánem a Pákistánem skýtá tamnímu obyvatelstvu několik předem daných ekvivalentů, které samotný jednotlivec nemůže změnit -

- kmenová hierarchie;
- neúrodná oblast;
- nulové pracovní příležitosti;
- finanční tíseň;
- díky častým úkrytům členů islámských teroristických uskupení i neustálá pozornost bezpečnostních a ozbrojených složek.

Jak již bylo zmíněno, jedinou možností vzdělání je, alespoň pro mužskou populaci, studium na madrase, kde je bezplatné vyučování, stravování a ubytování. A proto výše uvedené skutečnosti zajišťují madrasám dostatečný příliv studentů.²⁵⁷

Výuka spočívá v memoraci posvátných textů a ze starých učebnic se studenti učí číst a psát. Jedná se v podstatě o uzavřený kruh, neboť tyto madrasy jsou pod vlivem místních radikálních uskupení, jež jsou financovány od různých donátorů, kteří jsou ve většině případů v utajení. V těchto islámských zemích nepřekvapí, když je u *moci extrémistická organizace*, jako například Tálibán do roku 2001, anebo v Pákistánu Džamá'at Islámíja, které spravují síť madras, že tyto *organizace řídí tak důležitý sociální systém*. Bohužel většina studentů jak v Afghánistánu, tak v Pákistánu skončí mezi nezaměstnanými a odtud je pouze krátká cesta k začlenění se do extrémistických hnutí.²⁵⁸

---

²⁵⁷ Srovnej ARMANIOS, Febe. *CRS Report for Congress: Islamic Religious Schools, Madrasas: Background* [online]. The Federation of American Scientists, 29. říjen 2003 [cit. dle 7. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.fas.org/irp/crs/RS21654.pdf>> s BLANCHARD, Christopher, M. *CRS Report for Congress: Islamic Religious Schools, Madrasas: Background* [online]. The Federation of American Scientists, 13. ledna 2008 [cit. dle 7. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.fas.org/sgp/crs/misc/RS21654.pdf>>.

²⁵⁸ HUDEMA, Marek. PEČINKA, Bohumil. Dobyť červené mešity. *Reflex*, 2007, roč. 2007, č. 29, s.12.

Oproti Afghánistánu, kde do současné doby je poněkud nepřehledná vnitropolitická situace, lze v *Pákistánu* nalézt 3 typy *religiózních institucí*:

- koránistické školy, kde se vyučuje Korán;
- základní školy u mešit, kde je vyučován nejenom Korán, ale i světské předměty;
- madrasy.²⁵⁹

V zemi je okolo 10 000 madras, a protože mnoho z nich vychovalo osoby později spojené s islámskými radikálními hnutími, včetně Al-Ká'idy a Tálíbanu, tak pákistánská vláda oznámila (pozn. na popud mezinárodního tlaku, zejména USA, po útocích z 11. září 2001) v červenci 2003 plán *odměnit ty madrasy, které se zaregistrují, aby mohla kontrolovat obsah učebních osnov*. S registrací madrasám plynuly výhody - odborná příprava, platy učitelům a finanční podpora, avšak již tato snaha se setkala s odporem nacionalistických a islamistických skupin.²⁶⁰ Snad nejvýrazněji začala pákistánská vláda bojovat proti radikálním madrasám po teroristických útocích v červenci 2005 v Londýně, kdy se zjistilo, že útočníci byli vesměs pákistánského původu a před útokem studovali na madrasách v Pákistánu. Proto pákistánský prezident Parváz Mušaraf ještě v červenci 2005 oznámil, že všichni *cizinci, kteří v Pákistánu studují na místních madrasách, musí tato vzdělávací zařízení opustit*. V té době se odhadovalo, že se jedná asi o 1700 studentů, z důvodu tohoto nařízení 1000 těchto studentů opustilo zemi k 1.1.2006. Pákistánský prezident zároveň sdělil, že zahraničním zájemcům o studium na madrasách nebude uděleno vízum Pákistánu. A aby byl získán přehled o počtu madras a jejich financování, vydala pákistánská vláda ještě téhož roku nařízení o povinné registraci škol. Cílem této registrace bylo zajistit, aby nebyla šířena náboženská nenávisť. Avšak mnoho madras odmítlo toto nařízení uposlechnout,

---

²⁵⁹ USAID, *Strengthening Education in the Muslim World: Country Profiles and Analysis* [online]. - DevTech System, Inc., duben 2004 [cit. dle 2. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.devtechsys.com/assets/Uploads/docs/publications/strengthening-education-in-the-muslim-world-country-profiles.pdf>>.

²⁶⁰ BLANCHARD, Christopher, M. *CRS Report for Congress: Islamic Religious Schools, Madrasas: Background* [online]. The Federation of American Scientists, 13. ledna 2008 [cit. dle 7. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.fas.org/sgp/crs/misc/RS21654.pdf>>.

neboť nechtěly zveřejnit zdroje svého financování. Nakonec se však k lednu 2007 zaregistrovalo přes 12 000 madras z celkového počtu 13 000.²⁶¹

Zároveň, aby se zabránilo nekontrolovatelné činnosti radikálních madras, přislíbila Velká Británie v roce 2006 příliv finančních prostředků, které by byly použity na reformu madras. Tímto krokem chtěli Britové zajistit, aby radikálové z madras z Pákistánu, kde je jim poskytnut i základní výcvik, nepodporovali hnutí Tálibán v sousedním Afghánistánu, kde jsou Britové vojensky zaangažováni.²⁶²

V souvislosti s finanční podporou týkající se reformy pákistánského školství se v září 2002 americká vládní agentura *United States Agency for International Development* (Americká agentura pro mezinárodní rozvoj, USAID)²⁶³ zavázala poskytnout 100 miliónů \$, a to během následných pěti let. V roce 2008 na podporu vzdělávacích institucí v oblasti Středního východu a Maghribu, včetně Egypta, Jemenu, Jordánska, Iráku, Libanonu a Maroka americká administrativa v rámci USAID požadovala okolo 259 miliónů \$ a na podobné programy v jižní a centrální Asii, včetně Afghánistánu, Pákistánu a Bangladéši 118 miliónů \$. V souvislosti s nárůstem madras a jejich zvyšující se rizikovostí dokonce Bushova administrativa požadovala 150 miliónů \$ ve prospěch *The Middle East Partnership Initiative* (Partnerská iniciativa na Středním východě, MEPI)²⁶⁴ a jeho vzdělávacích programů v islámském světě.²⁶⁵

---

²⁶¹ Srovnej *Některé madrasy v Pákistánu odmítají registraci* [online]. BBC CZECH, 24. srpna 2005 [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.bbc.co.uk/czech/worldnews/story/2005/08/050824_pakistan_madras_1720.shtml> a BLANCHARD, Christopher, M. *CRS Report for Congress: Islamic Religious Schools, Madrasas: Background* [online]. The Federation of American Scientists, 13. ledna 2008 [cit. dle 7. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.fas.org/sgp/crs/misc/RS21654.pdf>>.

²⁶² Britové zaplatí reformu pákistánských madras. *Hospodářské noviny*, 2006, roč. 2006, vydáno dne 20.11.2006, s. 6.

²⁶³ *United States Agency for International Development* [online]. United States Agency for International Development [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.usaid.gov/>>.

²⁶⁴ *The Middle East Partnership Initiative* [online]. The Middle East Partnership Initiative [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://mepi.state.gov/>>.

²⁶⁵ Srovnej ARMANIOS, Febe. *CRS Report for Congress: Islamic Religious Schools, Madrasas: Background* [online]. The Federation of American Scientists, 29. říjen 2003 [cit. dle 7. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.fas.org/irp/crs/RS21654.pdf>> s BLANCHARD, Christopher, M. *CRS Report for Congress: Islamic Religious Schools, Madrasas: Background* [online]. The Federation of American Scientists, 13. ledna 2008 [cit. dle 7. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.fas.org/sgp/crs/misc/RS21654.pdf>>.

Role Saúdské Arábie - tato „velmi bohatá“ země hraje i specifickou roli týkající se radikálního islámského školství, a to díky finančnímu sponzoringu vzdělávacích institucí prostřednictvím charitativních organizací (v Bangladéši, Bosně a Hercegovině, Indonésii, Pákistánu, Uzbekistánu, ale i v USA) se zároveň stává vývozcem islámských myšlenek - wahhábismu (*pozn. blíže viz podkapitola 3.1.1. Islámské charitativní organizace*). Díky zapojení saúdských státních občanů do teroristických útoků z 11. září 2001 se saúdská vláda rozhodla přezkoumat obsah učebnic a zároveň požadovala, aby učitelé vedli své žáky k toleranci a porozumění k ostatním náboženským směrům.²⁶⁶ Ale toto rozhodnutí nemohlo totálně změnit po desetiletí „zavedený“ vzdělávací systém.

Podíváme-li se tedy blíže na saúdský vzdělávací systém, tak náboženská výuka, respektive ideje salafiji prostupují i výukou literatury a dějepisu. Vliv je patrný ohledně učení, které se dotýká jiných kultur a náboženství. Saúdské učebnice sice přímo nevybízejí k džihádu proti „nevěřícím“, avšak mnohé pasáže navzdory koránské tradici označují křesťany a židy jako bezvěrce či nepřátele islámu. Často je v této souvislosti používána radikální doktrína *al-walá' wa 'l-bará'* - „...čili zdůrazňování lojality a náklonnosti ke členům řádných věřících v protikladu k nenávisti a odporu vůči ostatním. Tato doktrína umožňuje radikálním muslimům přisvojit si právo rozhodovat o tom, kdo je a kdo není řádný muslim.“²⁶⁷ (Pozn. je nasnadě, že takto pojatá doktrína byla platná zejména v období mekkánských válek a v raných etapách islámu.) V souvislosti s touto doktrínou pak mnohá radikální islámská hnutí praktikuje tzv. instituci *takfir* - obvinění muslimů z bezvěrectví. Zajímavý je v učebnicích postoj k Západu, ten je mnohdy

---

²⁶⁶ Srovnej ARMANIOS, Febe. *CRS Report for Congress: Islamic Religious Schools, Madrasas: Background* [online]. The Federation of American Scientists, 29. říjen 2003 [cit. dle 7. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.fas.org/irp/crs/RS21654.pdf>> s BLANCHARD, Christopher, M. *CRS Report for Congress: Islamic Religious Schools, Madrasas: Background* [online]. The Federation of American Scientists, 13. ledna 2008 [cit. dle 7. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.fas.org/sgp/crs/misc/RS21654.pdf>>.

²⁶⁷ BERÁNEK, Ondřej. *Saúdská Arábie mezi tradicemi a moderností*. 1. vyd. Praha: Volvo Globator, 2007. 252 s. ISBN 978-80-7207-647-5. s. 197.

zobrazován jako strůjce pohrom islámského světa - počínaje křížovými výpravami a konče sodomií, onemocněním AIDS apod.²⁶⁸

Jihovýchodní Asie - díky rozšířenosti islámu jako celosvětového náboženství v současné době vzrůstá popularita náboženského školství i v jihovýchodní Asii, například v Indonésii (domov nejvyššího počtu muslimů na světě - téměř 20 - 25%) a v Bangladéši. V Indonésii se islámské náboženské školy nazývají *pesantrens* (islámské náboženské školy), jejich počet je odhadován na 14 000, a jejich hlavním úkolem je vyplnit vakuum vzdělávacích institucí v nejchudších oblastech a v nejvzdálenějších oblastech souostroví. Obecně jsou pesantrens charakterizovány jako umírněné, pouze 2 % jsou s radikálním podtextem. Odborná veřejnost se shoduje, že po teroristických útocích na Bali (1. října 2005, kdy sebevražední atentátníci zabili 26 osob a 100 zranili) indonéská vláda udělala v boji proti islámskému extremismu významné kroky k jeho potlačení. Sama vláda vypovídá, že se snaží o nenásilný monitoring islámských škol, avšak ten spočívá ve formě poradenství, pokynů a návodů při hledání finančních prostředků a rozvoji zařízení.²⁶⁹

Evropa - ačkoli na tomto kontinentu žije silná muslimská populace, je zřejmé, že na území Evropy svoji **rolí v islámském radikálním vzdělávání hrají spíše mešity, respektive radikální kázání a případná výuka radikálního kazatele** (*pozn. kromě zemí z Balkánského poloostrova*). Buď se jedná o etablované radikální imámy, anebo o ty, kteří přijíždějí do Evropy, většinou neznají dané prostředí a svým odlišným postojem dokáží přilákat zejména mladé, nespokojené a od společnosti odtržené muslimy či konvertity. Je sice pravdou, že i na evropském kontinentě, zejména na západě, vznikly islámské instituty, ať již vzdělávacího či duchovního typu na výchovu imámů (*pozn. například ve Francii - od roku 1992 Islámský vysoký institut v Nièvre; ve Velké Británii lze nalézt ústavy v Londýně a v Coventry; v Nizozemí od roku 1995 v Diemenu, v Rotterdamu byla dokonce*

²⁶⁸ BERÁNEK, Ondřej. *Saúdská Arábie mezi tradicemi a moderností*. 1. vyd. Praha: Volvo Globator, 2007. 252 s. ISBN 978-80-7207-647-5. s. 198.

²⁶⁹ KATYAL, Sugita. ARGA. Adhityani. *Indonesia' Islamic boarding schools defy stereotypes* [online]. Reuters, 5. srpna 2007 [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.reuters.com/article/2007/08/06/us-indonesia-islamic-idUSSP13850820070806>>.

v roce 1998 otevřena islámská universita; v Rakousku zase o rok později, tj. v roce 1999 založena islámská pedagogická akademie), jejich kladný přínos pro muslimy žijící v Evropě není však natolik dostačující, aby se zabránilo radikálním tendencím.

Díky tomu, že evropský kontinent je ryze tzv. „křesťanským územím,“ islámské vzdělávání muslimů žijících v Evropě jako takové je poměrně různorodé. V Evropské unii neexistuje v této otázce jednotná politika. V této problematice by se mohly zjednodušeně specifikovat tři hlavní proudy:

1. *soukromé islámské školy a kurzy při mešitách* - financovány z muslimských soukromých sbírek, islámských charitativních nadací a z islámských zemích;
2. *islámské soukromé školy* - financovány ze státních prostředků formou dotací (například Dánsko, Irsko, Nizozemí či Řecko);
3. *oficiální povolení výuky islámu, arabštiny v rámci osnov státních škol.*²⁷⁰

Jak již bylo zmíněno výše (viz celá kapitola 1. *Charakter islámského radikalismu na evropském kontinentě na počátku 21. století*) v podstatě celý západ Evropy řeší problémy s radikalizací muslimské komunity. Klasickým příkladem je *Velká Británie*, kde se prolínají různé radikální proudy. Silný vliv mají zejména *deobandisté*. V roce 2007 byla v britském deníku *The Times* s odvoláním na kopii policejní zprávy zveřejněna informace, že více než 600 z 1350 mešit ve Velké Británii mají pod kontrolou zastánci tvrdé linie islámského učení - *deobandisté*, kteří mimo jiné řídí i 17 z 26 islámských seminářů v této zemi. V těchto radikálních seminářích dostává vzdělání okolo 80 % imámů, kteří pak v zemi působí. Paradoxem celé situace je to, že mnozí duchovní získali finance na studia z grantů místních

---

²⁷⁰ KROPÁČEK, Luboš. Půlměsíc na severní obloze: Muslimové v zemích Evropské unie: Uchování a rozvíjení tradic v novém prostředí. In OBUCHOVÁ, Lubica (ed.). *Variace na Korán: Islám v diaspoře*. 1. vyd. sv. 1. Praha: Orientální ústav Akademie věd ČR - Archiv orientální, 1999. ISBN 80-85425-34-3. s.36-37.

úřadů.²⁷¹ Vedle deobandistů má britská společnost silné obavy z obsahu radikálních kázání muslimů, jež jsou příznivci hnutí Hizbu't-Tahír.²⁷² Souhrně lze konstatovat, že ohledně radikálních skupin, které ovládají mešity, islámské semináře, je ze strany britských úřadů, v podstatě všech evropských, uplatňován shodný „bezpečnostní“ postup. Jde zejména o monitoring radikální výuky a rizikových kázání zaměřujících se zejména na muslimy druhé a třetí generace, kteří s potřebou „někam“ patřit naslouchají radikálním idejím.

Obdobné situace v souvislosti s radikálním vzděláním zažívají i další evropské země se silnou muslimskou populací, jako je Francie, Nizozemí, Španělsko a Německo. V souvislosti s poslední jmenovanou zemí - *Německem* je zajímavé zmínit neuvěřitelný moment týkající se islámského vzdělání. V této zemi je ústavou daná odluka církve od státu, ale německý školský systém poskytuje ve školních osnovách i čas na náboženskou výchovu. V této souvislosti jde o dobrovolnou záležitost. Početná turecká muslimská komunita požádala německou vládu o souhlas, aby se směl na školách vyučovat islám. Německé úřady souhlasily pod podmínkou, že si muslimové musejí obstarat učitele a učebnice. Turci odpověděli, že mají vynikající učebnice, které se používají v Turecku v tamních školách. Avšak díky principu odluky církve od státu, německé úřady tuto možnost zamítly, neboť zmiňované učebnice vydávala turecká vláda. Proto si muslimové museli obstarat vlastní učebnice. Tímto vznikl veliký paradox, kdy žáci muslimské komunity v Turecku používají učebnice, které je seznamují s moderní, umírněnou verzí islámu a žáci turecké muslimské komunity v Německu se učí z učebnic ze Saúdské Arábie propagující wahhábismus.²⁷³

---

²⁷¹ *Britští radikální islamisté obsazují mešity* [online]. Týden. cz, 10. září 2007 [cit. dle 4. září 2010]. Dostupné na World Wide Web:<http://www.tyden.cz/rubriky/zahranici/evropa/britsti-radikalni-islamiste-obsazuji-mesity_21790.html>.

²⁷² Hizbu't-Tahír - v překl. Strana osvobození - jedná se o radikální islamistickou skupinu usilující o sjednocení muslimů v jednom kalifátu, neuznává volební demokracii a mnoho západních výtobytků považuje za protiislámské. Přestože oficiálně svůj cíl nespojuje s násilím, je v mnoha muslimských zemích (Egyptě, Bangladéši, ve střední Asii, ale i v Německu) postavena mimo zákon.

²⁷³ LEWIS, Bernard. Svoboda a spravedlnost v islámu. In OBČANSKÝ INSTITUT. *Válka proti terorismu a protiraketová obrana: Studie OI č. 17*. 1.vyd. Praha: Občanský institut, červenec 2007. EAN: 978-80-86972-19-0. s. 6.

Bosna a Hercegovina - v této zemi lze v současné době v Evropě nalézt nejvíce škol s islámským vzdělávacím systémem. Nejde však o radikální výuku islámu. Žáci nejdříve studují v neformálních základních školách, které se nazývají *maktab*. Poté mohou navštěvovat vysoké islámské školy - *madrasy* (v *Cazinu*, *Mostaru*, *Sarajevu*, *Travniku*, *Tuzle*, *Visoko*) a i *Fakultu islámských studií*, která se nachází v *Sarajevu*. Bosenské *madrasy* se nacházejí i mimo území Bosny a Hercegoviny, a to v *Novim Pazaru* v *Srbsku* a v *Záhřebu* v *Chorvatsku*.

Zároveň vedle islámského vzdělávacího systému, jenž je pod kontrolou bosenské vlády, existuje další vzdělávací systém, který je však pod vlivem *Saúdské Arábie*. V této souvislosti se jedná o *dvě islámské akademie* (v *Bihaći* a v *Zenici*). Zároveň v roce 2000 v *Sarajevu*, na předměstí *Ilidža*, bylo vybudováno z finančních prostředků *Saúdské Arábie* *Kulturní centrum krále Fahda*, které se skládá z mešity, administrativního úřadu a z *madrasy*. V podstatě toto centrum má svůj specifický statut i ohledně šíření *wahhábistických* idejí v zemi. Dle studie „*Radical Islam on Europe's Frontier - Bosna & Hercegovina*“ od *Stevena Oluica*, PhD, *US Military Academy*, je na území tohoto státu proud *wahhábismu* vnímán jako poškozující zájmy této země a zároveň negativním způsobem ovlivňuje i místní obyvatelstvo.

Radikální hnutí činnorodě působící na tomto území - „*Aktivna Islamska Omladina*“ vzdělává své studenty zejména prostřednictvím výuky na letních táborech a v mládežnických centrech.²⁷⁴

4.2. Radikální *madrasy* - analytický závěr v souvislosti s Českou republikou

Na území *ČR* se nenacházejí instituce nesoucí název a shodné znaky označující *madrasu* a zároveň v *ČR* neexistuje ani samostatná islámská vzdělávací instituce. Je zřejmé, že tento stav aktuálně zobrazuje nízkou populaci

---

²⁷⁴ OLUIC, Steven. *Radical Islam on Europe's Frontier - Bosna & Hercegovina* [online]. U.S. Military Academy, 23.března 2008 [cit. dle 5. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <hrcak.srce.hr/file/33311>.

muslimů na našem území a i jejich neaktivní a dostatečně neprůbojný přístup k tomu, aby jakákoliv instituce, jako je tomu v židovském ohledu, vznikla. Z dosavadních informací tomu pravděpodobně brání i finanční otázka. Díky podmínkám v zákoně č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností, Ústředí muslimských obcí²⁷⁵ neprošlo dvojstupňovou registrací a nezískalo tímto oficiální status s mnohými výhodami týkajícími se i státních dotací ohledně výuky islámu.

Je nasnadě, že ČR teprve prožívá tzv. „*předstupeň vzdělání*“ konvertitů a muslimů žijících na našem území. Nejedná se ryze školský systém, ale výuka probíhá prostřednictvím přednášek, kurzů či setkání muslimské mládeže. Děje se tak dvojitým způsobem - *snahou o vytvoření soukromého vzdělávacího subjektu či prostřednictvím místních islámských nadací a dalších islámských organizací.*

*Soukromý vzdělávací subjekt*²⁷⁶ - příkladem je *Jazyková škola Alfirdaus*, sídlící v Brně v Masarykově ul. č.p. 30.²⁷⁷ Ta se sice zabývá výukou arabštiny, vedle toho však pořádá i např. kurzy Koránu pro děti a zároveň slouží i jako modlitebna vedle oficiální brněnské mešity ve Vídeňské ulici č.p. 38a. Oblíbenost tohoto místa roste.²⁷⁸

Vzdělání prostřednictvím místních islámských nadací a dalších islámských organizací - v tomto ohledu hrají důležitou úlohu *Islámská nadace v Praze* (Blatská 1491, Praha 9 - Kyje) a *Islámská nadace v Brně* (adresa: Vídeňská 38a, Brno), jež spravují oficiální modlitební místa - mešity. O pravidelných vzdělávacích aktivitách informuje oficiální webová stránka obou nadací -

---

²⁷⁵ Ústředí muslimských obcí - koordinuje činnost muslimských obcí zejména ve věcech náboženských, sociálních, vzdělávacích a kulturních - *Ústředí muslimských obcí* [online]. Ústředí muslimských obcí [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.umocr.cz/>>..

²⁷⁶ V této souvislosti do přehledu nezahrnuji české státní a soukromé vzdělávací instituce týkající se výuky arabštiny, religionistiky ..., neboť tato místa nejsou institucemi, kde by docházelo i k pravidelným modlitbám apod.

²⁷⁷ *Jazyková škola Alfirdaus* [online]. Jazyková škola Alfirdaus [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.alfirdaus.cz/>>.

²⁷⁸ FASUROVÁ, Hana. *Muslimové chtějí v Brně novou, větší mešitu i s minaretem* [online]. Deník.cz, 21. července 2009 [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.denik.cz/regiony/muslimove-chteji-v-brne-novou-vetsi-mesitu-i-s-min.html>>.

<http://www.islamweb.cz/>.²⁷⁹ Zveřejněné informace dokazují, že výuka je vedena v adekvátních konturách islámu a tvoří ji zejména dle Islámské nadace v Praze²⁸⁰ tzv. „osvětová činnost.“ Viz i zveřejněný text - „*jedním z hlavních úkolů Nadace a Islámského centra je pravdivě informovat o islámu a reprezentovat muslimskou komunitu na veřejnosti.*“ Osvěta je zaměřena jednak do řad muslimů, jednak směrem k nemuslimské komunitě. Z pravidelných akcí: páteční kázání, sobotní lekce z Koránu, sobotní výuka dětí, přednášky pro české muslimy a zájemce o islám (každou první sobotu v měsíci).

Představitelé nadací navštěvují školy a islám v jeho mírné podobě prezentují i ve sdělovacích prostředcích. Rovněž poskytují konzultace studentům a pozornost věnují překladům a tisku knih a brožur o islámu. Na všech těchto akcích obě nadace spolupracují s Ústředím muslimských obcí a s Muslimským svazem studentů a mládeže.²⁸¹

A právě organizace Muslimský svaz studentů a mládeže je poměrně činná na poli duchovního vzdělávání. Je např. garantem tzv. „*zimních a letních kongresů,*“ které jsou většinou tématicky zaměřeny. Na tyto kongresy jsou zváni přednášející - může se jednat o představitele nadací, o zahraniční duchovní či se s příspěvkem může přihlásit kdokoli z muslimské komunity.

Analýza dostupných informací (Ministerstva vnitra ČR, Bezpečnostní informační služba, oficiální weby islámských nadací v ČR) **i na poli vzdělávacích aktivit potvrzuje tzv. „umírněnost“ muslimské komunity v naší zemi.** Sice Bezpečnostní informační služba uvádí, že muslimové pobývající v ČR udržují kontakty s představiteli muslimů v zahraničí, a ačkoli o některých muslimech přijíždějících ze zahraničí bylo zřejmé, že vyznávali fundamentální výklad islámu, na území ČR obvykle vystupovali umírněně, a to bez extrémních výroků

---

²⁷⁹ *Islámská nadace v Praze, Islámská nadace v Brně* [online]. IslamWeb.cz [cit. dle 3. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.islamweb.cz/>>.

²⁸⁰ *Islámská nadace v Praze* [online]. Islámská nadace v Praze [cit. dle 6. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.praha.muslim.cz/about.html>>.

²⁸¹ *Muslimský svaz studentů a mládeže* [online]. Muslimský svaz studentů a mládeže [cit. dle 6. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://svazmuslim.cz>>.

a projevů.²⁸² V této souvislosti je zcela evidentní, že představitelé islámských nadací, kteří kladou důraz na výuku i za pomoci přednášek od zahraničních osobností z islámského světa, se zároveň chovají profylakticky - ochranně. Vzhledem k tomuto faktu lze vyvodit i tvrzení, že v současné době a v nejbližší budoucnosti není zřejmé, že by se modlitební místa zradikalizovala a stala se centem radikální výuky.

I přes všechna tato oficiální fakta se domnívám, že je stále **nutné věnovat pozornost hypotetické možnosti radikalizace**, a to za prvé prostřednictvím *muslimů přijíždějících ze zahraničí* - viz např. misijní cesty Tablígí Džamá'at, které mohou místní muslimy oslovit, etablovat a následně jim zaplatit cestu do radikální vzdělávací instituce a za druhé prostřednictvím *radikálních muslimských studentů* či *radikálních konvertitů*, kteří mohou v místech, kde se schází malý počet muslimů, konvertitů, ovlivnit své posluchače. K tomu, v duchu radikální výuky, jim mohou dopomoci například propagační proklamace a videozáznamy stažené z internetu.

4.3. Radikální ješívy

Ješíva - sezení, zasedání - instituce vyššího židovského vzdělání, určená ke studiu Talmudu.

*Historický exkurz:*²⁸³

Jak mnohé encyklopedie uvádějí, vznik židovského náboženského školství spadá již do 5. stol. př. n.l., kdy židé odešli do babylónského exilu, kde vznikly i první synagogy. V tomto období je poprvé zaznamenán předchůdce ješív, tzv. **bejt midraš** (dům bádání). V podstatě se jednalo o studovnu, jež byla zřízena u synagóg, které se díky oblíbenosti a následného skončení exilu rozšířily například i do Jeruzaléma. Z bejt midraš se vyvinuly tzv. **akademie** a *vzhledem k tomu, že podle židovské tradice mají studenti při výuce sedět, byl následně odvozen název*

---

²⁸² BIS. *Výroční zpráva 2006* [online].Bezpečnostní informační služba, 21. listopadu 2007 [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.bis.cz/n/2007-11-21-vyrocní-zpráva-2006.html>>.

²⁸³ Informace použity z NEWMAN, Ja'akov. SIVAN, Gavri'el. *Judaismus od A do Z*. 1 české vyd. Překl. Markéta a Dušan Zbavitelovi. Praha: Sefer, 1992. ISBN 80-900895-3-4. s. 67-68 a WERBLOWSKY, R., J., Zwi. WIGODER, Geoffrey. *The Oxford Dictionary of the Jewish Religion*. 1 vyd. New York: Oxford University Press, 1997. ISBN 0-19-508605-8. s. 741 - 742.

institute na ješívu, což v doslovném překladu znamená „sezení“ nebo „zasedání“. Tento způsob výuky se přenesl i do označení dvou velkých talmudských akademií v Babylónii - do Sury a Pumbedity, které byly známy jako *Štej ha-ješivot* (dvě školy). Díky tomu tradice přejala označení ješíva pro školy poskytující vyšší židovské vzdělání.

V gaónském období (6. - 11. stol. n.l.) se jako ekvivalent výrazu ješíva začal používat výraz z aramejštiny **metivta**. A právě v tomto období, respektive v 8. stol. n. l., byly založeny první ješívy mimo území Erec Jisra'el a Babylónii, a to zejména v severní Africe - ve městech Fez²⁸⁴ (dnešní Maroko), Tlemcen (dnešní Alžír) a Kairouan (dnešní Tunisko). V 9. stol. měla vzniknout významná ješíva ve městě Lucena ve Španělsku, v 10. stol. v Narbonne (dnešní Francie), v 11. a 12. stol. v Damašku a v Aleppu (dnešní Sýrie) a např. ve 14. stol. ve Vídni.

Lze tedy konstatovat, že v období středověku (5. - 15. stol.) byla instituce židovské vzdělanosti rozšířena v mnoha městech diaspory. V této době do nich docházelo mnoho židovských studentů, aby si vyslechli přednášky (*ši'urim*) slavných učenců či představitelů ješívy (*rašej ješivot*). V některých oblastech byla správa ješív a starost o studenty záležitostí obce, neboť mnoho žáků pocházelo z velmi chudých poměrů. Absolventi ješív se stávali rabíny a vedli místní synagógy.

Po roce 1492, kdy došlo k násilnému vyhnání židů ze Španělska, se centra sefardské vzdělanosti přenesly do Jeruzaléma, Safedu, Istanbulu (dřívější Konstantinopole - dnešní Turecko) a do Soluně (dnešní Řecko). 18. století dalo podnět k vytvoření kvalitní sítě ješív, a to na bázi moderního školství. Zasloužil se o to *Ha-Gaon Rabi Eljahu ben Šlomo*, alias **Gaón z Vilna** (1720 - 1797), jedna z největších autorit aškenázských židů, vůdce mitnagdim (pozn. hnutí, které otevřeně vystoupilo proti idejím a praktikám chasidismu), jenž působil na teritoriu východní Evropy a díky němuž se v této lokalitě ješívy rychle rozšířily. Do okruhu moderních ješív patří například ty v Litvě, v Bělorusku (Voložin) či na Slovensku (Bratislava). Tyto ješívy zahrnovaly vedle talmudického učení i etické tzv. *musar*, jehož cílem

---

²⁸⁴ Arabská transkripce pro toto město používá identitu Fás.

je zdokonalit člověka v myšlení a jednání.

Po první světové válce se systém ješív dostal též na americké území a hlavně do oblasti dnešního Izraele. Talmudické školy zakládali bývalí žáci ješív, v té době emigranti v daných destinacích. Těsně před druhou světovou válkou vznikla velká ješiva v polském Lublinu.

Druhá světová válka zpřetrhala síť evropských, respektive aškenázských ješív. Ty však v poválečném uvědomování si vlastní identity nabyly svého pevného postavení právě v Izraeli a v USA. Yeshiva University v New Yorku byla inspiračním impulsem k rozvoji rozsáhlé sítě náboženských škol v USA. V té době izraelskou paralelou byly tzv. *městské ješivy* (ješivot tichoni'ot) a *ješivy mládežnického hnutí Bnej Akiva*. Hebrejšтина začala plně nahrazovat jazyk ješív - jidiš.

Aktuální situace:

V současné době se odhaduje, že v Izraeli stále stoupá zájem o náboženské studium a ješivy mají v izraelském školství své pevné místo. Na náboženskou výuku bedlivě dohlížejí religiózní strany. V Izraeli existují tzv. *státní bezplatné náboženské školy*, jež mají blízko ke straně *Ha-Miflaga Ha-Datit Le'umit* (Mafdal - Národní náboženská strana) a tzv. „*nezávislé školy*“, jež jsou spojeny s aškenázskou ultraortodoxní religiózní stranou *Agudat Jisra'el* (Svaz Izraele). A i když tyto soustavy škol mají rozdílné osnovy, obě spadají pod ministerstvo školství. Vedle toho je zcela zvláštní školský náboženský systém spadající pod sefardskou ultraortodoxní religiózní stranu *Hitachdut Ha-Sfaradim Šomrej Tora* (Šas - Sjednocení sefardských strážců Tóry). Tento systém má zcela odlišné osnovy, v němž jsou světské předměty naprosto opomíjeny.²⁸⁵

Současné stupňovité členění ješív je rovněž velmi rozmanité. Zcela nejnižší úroveň se nazývá *cheder* (místnost). Tento pojem má však rozličný význam u reformních a ultraortodoxních židů. V diaspoře u reformních židů se tento termín

---

²⁸⁵ ČEJKA, Marek. *Judaismus, politika a Stát Izrael*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně - Mezinárodní politologický ústav, 2002. ISBN 80-210-3007-0. s. 91.

uvádí pro základní studium těch dětí, které nenavštěvují židovské školy. Takovýto cheder je pořádán pod záštitou synagogy, anebo místní komunity. Ultraortodoxní systém užívá pojmu cheder pro předškolní výuku, kterou navštěvují chlapci od 3 až 4 let. Malé děti, vychovávané v duchu ultraortodoxie, které se v chederu naučí číst hebrejsky, docházejí následně do tzv. „*ješiva ketana*“ - malá ješiva. V ní po celou dobu výuky probíhá převážně studium Tóry, u reformních židů tato škola vstřebává širší základní vzdělání. V diaspoře si žáci, kteří neumí hebrejsky, na typu této školy osvojují jazykové znalosti. Tento typ ješivy by měl žáka dostatečně motivovat a připravit k akademickému studiu. *Metivta* (viz výše) či výraz *mechina* (přípravka) - vyšší učení - kombinuje intenzivní židovské náboženské a vyšší sekulární vzdělání.²⁸⁶ *Mechina*, praktikovaná v Izraeli, je zejména pro absolventy vysokých škol, kteří si přejí studovat ještě jeden rok, než nastoupí povinnou vojenskou službu. *Bejt midraš* (viz výše) - je pro absolventy vysokých škol, kteří jej mohou navštěvovat buď jeden rok, anebo několik let, což je závislé od učebního plánu každého zájemce. A nakonec *kolel* (shromáždění), ješiva pro ženaté muže. Tento typ ješivy je velmi populární a rozšířený zejména v USA a v Izraeli.²⁸⁷

Zcela specifickým typem ješivy je tzv. „*ješiva hesder*“ (uspořádaná, dohodová). Tato ješiva je spravována izraelskými obrannými silami. Tento typ ješivy má mnoho variant - například studenti takovéto ješivy v druhém roce studia nastoupí vojenskou službu na 16 měsíců (celková doba studia na tomto typu ješivy bývá asi tak 5 let), poté se opět věnují náboženskému studiu.²⁸⁸

---

²⁸⁶ Tento dvojitý učební plán poprvé zavedla v roce 1916 Talmudická manhattanská akademie, v současné době známá jako Talmudická akademie Marshy Sternové.

²⁸⁷ Informace použity z:

NEWMAN, Ja'akov. SIVAN, Gavri'el. *Judaismus od A do Z*. 1 české vyd. Překl. Markéta a Dušan Zbavitelovi. Praha: Sefer, 1992. ISBN 80-900895-3-4.s. 56.

WERBLOWSKY, R., J., Zwi. WIGODER, Geoffrey. *The Oxford Dictionary of the Jewish Religion*. 1 vyd. New York: Oxford University Press, 1997. ISBN 0-19-508605-8. s. 214 - 215, 314, 404.

JEWISH VIRTUAL LIBRARY. *Yeshivot* [online]. Jewish virtual library, datum neuvedeno [cit. dle 8. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/judaica/ejud_0002_0021_0_21249.html>.

²⁸⁸ Srovnej JEWISH VIRTUAL LIBRARY. *Yeshivot* [online]. Jewish virtual library, datum neuvedeno [cit. dle 8. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/judaica/ejud_0002_0021_0_21249.html> a YESHIVAT

Dále pak lze nalézt zařízení pod názvem *ba'al tšuva* pro muže a *ba'alat tšuva* pro ženy - v překladu označení pro někoho, kdo dospěl k lítosti, pokání - ta jsou zřízena pro ty, kteří přejdou k ortodoxnímu vyznání.²⁸⁹

Analýza dostupných pramenů potvrdila skutečnost, že **výše uvedený vzdělávací institucionální systém (od chederu po ješivu) je v podstatě poplatný i všem radikálním směrům.** Přestože radikálních ješiv je **minimální počet**, lze je nalézt nejen v Izraeli, ale i v diaspoře. Tyto radikální ješivy jsou ve většině případů založeny výraznou osobností či na její počest a jejich osnovy vedou k výchově studentů v duchu radikálních tezí. Obsahová náplň poukazuje na to, zda-li byla daná instituce založena ultraortodoxní osobností, radikálním sionistou či osobou s ostře vyhraněnými radikálními názory.

Ultraortodoxní charedim - vzdělávací systém ultraortodoxních charedim sdružujících se v hnutí Eda Charedit a Neturej Karta je vysoce propracovaný. Zahrnuje systém ješiv a dalších vzdělávacích institucí, k nimž patří velmi oblíbené bejt midraše. Je nutné připomenout, že díky totálnímu odmítání státních příspěvků je systém vzdělání placen převážně z donátorských příspěvků. Je zcela logické, že ješivy se nachází v centrech, kde má komunita silné zastoupení (např. diaspora - USA - New York; Velká Británie - Londýn či v Izraeli - Jeruzalém - čtvrť Me'a Še'arim, anebo v blízkosti Tel Avivu - Bnej Brak).

Díky tomu, že ultraortodoxní charedim tvoří uzavřené skupiny, není zcela veřejný jejich soukromý či vzdělávací systém. Je známo, že stoupenci Neturej Karta tvoří četnou komunitu, např. ve čtvrti Me'a Še'arim v Jeruzalémě. Zde mají své vzdělávací centrum v rámci synagógy *Tora ve-Jir'a*. Avšak z této „pro neortodoxní nepřístupné čtvrti“ je spíše známý komplex zástupců hnutí Eda Charedit - *Toldot Aharon komplex*, který zahrnuje nejen ješivu, ale i synagógu, kolel, speciální obchody pro charedim apod. V blízkosti významných synagóg

---

HESDER NAHAR-DEIAH. *History of Yeshivot Hesder* [online]. Yeshivat Hesder Nahar-Deiah, datum neuvedeno [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.nahariya.co.il/Eng/Index.asp?ArticleID=150&CategoryID=92&Page=1>>.

²⁸⁹ NEWMAN, Ja'akov. SIVAN, Gavri'el. *Judaismus od A do Z*. 1 české vyd. Překl. Markéta a Dušan Zbavítelovi. Praha: Sefer, 1992. s. 20.

se pro ultraortodoxní charedim nacházejí bejt midraše, které se u této skupiny rigorózních věřících těší veliké oblibě.

Radikální židovští sionisté - nejznámější pro radikální židovské osadníky, a nejen je, je ješiva *Merkaz ha-Rav*,²⁹⁰ která se nachází v Jeruzalémě.

Tato ješiva byla založena v roce 1924 tehdejším vrchním rabínem Abrahamem Jicchakem ha-Kohenem Kookem (1865-1935), jenž měl dle oficiálních webových stránek v úmyslu v duchu svých idejí vzdělávat žáky a vůdce Izraele k lásce k Tóře a k zemi izraelské. Tuto ješivu zpočátku vedl rabín Aharon Bronstein, ve vedení ješivy stál i několik let i syn ha-Kohena Kooka - Cvi Jehuda Kook, tj. až do své smrti v roce 1982. Následný představitel ješivy ha-Rav Avraham Šapiro byl bývalým vrchním rabínem Izraele, jenž byl významným učencem dané generace týkající se studia Tóry. Ješivu vedl až do své smrti, tj. do roku 2007. Nástupcem se stal jeho syn - Ja'akov Šapiro.

Počet studentů ješivy výrazně stoupal a od založení do současné doby čítá několik tisíc studentů. V současné době je nutné tuto ješivu vnímat jako instituci se širokou organizační strukturou. S ohledem na vysokoškolská studia je ješiva *Merkaz ha-Rav* jednou z největších talmudických škol v Izraeli. Aktuálně by mělo do vyučování docházet asi 500 studentů a do kolelu 200.

Mezi hlavní studijní obory patří Talmud, dílo poskim,²⁹¹ interpretace halachy a studium myšlenek významných židovských učenců. Absolventi talmudického vysokoškolského studia jsou pověřeni vedením dalších vzdělávacích institucí, od chederu až například po ulpany a michlaloty pro dívky.

Významnou úlohu v tomto systému hrají rovněž hesder ješivy a kolely. V kolelu jsou vedeny intenzivní kurzy pro studenty, které je připravují pro jejich budoucí práci v komunitě. Jejich úkolem je většinou duchovní činnost a následné zavádění principů Tóry do praxe. Nelze zapomenout ani na roli bejt

---

²⁹⁰ *Yeshivat Mercaz HaRav* [online]. Yeshivat Mercaz HaRav [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.mercazharav.org/>>.

²⁹¹ Poskim - kodifikátoři - vyznačují se tím halachická rozhodnutí poskim - kodifikátorů, kteří působili v období vzniku Babylónského Talmudu (dokončení 6. století n.l.); termín poskim rovněž znamená celý korpus talmudické literatury zabývající se halachickými výnosy.

midrašů, jejichž půda slouží k setkávání studentů s rabínskými soudci.

Dle zveřejněných informací má ješiva Merkaz ha-Rav své pobočky:

- v Bejt Lechem - pod názvem *Nechmat Rachel*;
- v Tel Avivu - pod názvem *Michtam le-David*;
- v Haifě - pod názvem *Cror ha-Mor*;
- v Eilat - pod názvem *Orot Jisra'el*;
- v Petach Tikva - *Racon Jehuda*.

Zároveň je spravováno osm mateřských škol pro chlapce a dívky, dvě základní školy pro chlapce a dívky, cheder s názvem *Talmud Tora Moraša* a v neposlední řadě i školu pro pokročilé studium v oboru pedagogickém, rabínském a judikatury.

Ješiva le-Ce'irim, nebo-li *Ješivat Jerušalajim le-Ce'irim*, byla založena v roce 1964 žákem Cvi Jehudy Kooka - rabínem Ja'akovem Filberem, slouží jako vzdělávací institut pro dospívající chlapce z komunity okolo ješivy Mercaz HaRav. V této ješivě studuje přibližně 300 studentů.

Organizace El Ami - ideje ješivy Merkaz ha-Rav, tato instituce pořádá kroužky, kurzy a semináře.

Institut ha-Rav Cvi Jehudy ha-Kohena Kooka - cílem je šířit rukopisy otce i syna Kookových.

Institut Halacha Brura - je zodpovědný za zveřejňování koncepcí Abrahama Jicchaka ha-Kohena Kooka týkající se částí halachy a Talmudu.

Zároveň existuje i organizace sídlící v New Yorku, a to pod názvem „*American Friends of Mercaz HaRav Kook*“.²⁹² Mezi významné studenty institutů vzdělávacího systému Merkaz ha-Rav patří například:

- rabín Šlomo Aviner (představitel ješivy Ateret Kohanim);
- Azri'el Carlebach (zakladatel denního tisku Ma'ariv);
- Moše Levinger (významný představitel hnutí Guš Emunim);
- Chanan Porat (politik, rovněž zakladatel hnutí Guš Emunim);

---

²⁹² V této souvislosti ponechávám anglický překpis.

Benny Elon (představitel politické strany Moledet);

David Razi'el (velitel Irgunu).

Arabské sdělovací prostředky, např. libanonská TV Al-Manár, považují i v současné době ješívu Merkaz ha-Rav stále jako baštu sionistického radikalismu.²⁹³ Tuto skutečnost nepřímo potvrdil i čin 'Ala' Abú Dheima, který dne 6. března 2008 zaútočil (zahájil palbu) na studenty ješívy a smrtelně zranil osm studentů.

Ideje ješívy Merkaz ha-Rav jsou přenášeny jejími studenty, ti pak zakládají na shodné obsahové bázi další ješívy. Jedná se například o ješívu *Bejt El*, která vznikla v roce 1977 na okupovaných územích, a to v osadě Bejt El v blízkosti Ramalláhu.²⁹⁴

Do okruhu vzdělávacích institucí, které jsou spjaty s radikálním sionismem, je možné zahrnout též ješívu pod názvem *Ateret Kohanim*, která byla založena v roce 1978 v muslimské čtvrti v historické části Jeruzaléma, a to na místě původní ješívy pod názvem *Torat Chajim* v ulici ha-Gaj, která se nachází naproti Chrámové hoře. To, že ješíva Ateret Kohanim se nachází na tomto místě, má svůj historický a ideologický podtext. Ješíva Torat Chajim vznikla v roce 1886, a to díky aktivitě rabína Jicchaka Winongrada z Polska. Svoji činnost byla nucena ukončit v roce 1936 během arabských bouří. Budova a její zařízení byla předána arabskému správci, který se o ní staral až do vítězství Izraele v Šestidenní válce (rok 1967).

Aktuálně v čele ješívy Ateret Kohanim stojí rabín Šlomo Aviner, bývalý student ješívy Merkaz ha-Rav. V rámci ješívy je i kolel pro ženaté muže. Významnou úlohu hraje i mechina Ateret Kohanim, lokalizována v těsné blízkosti Chrámové hory, která vychovává okolo 50 studentů, jež chtějí nastoupit kariéru vojenských důstojníků v elitních bojových jednotkách. V jejím čele stojí rabín

---

²⁹³ *Merkaz Harav Yeshiva: Stronghold of Zionist Extremism* [online]. Al Manar, datum neuvedeno. [cit. dle 12. října 2008]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.almanar.com.lb>>. Původně byla informace zjištěna dne 12.10.2008, v prosinci 2010 již byla na serveru libanonské Al Manar nedohledatelná.

²⁹⁴ *The Beit-El Yeshiva Center* [online]. The Beit-El Yeshiva Center [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.yeshiva.org.il/about/eng%5C>>.

Netan'el Har'el. Obsahem jednorocní výuky je zejména intenzivní studium vojenských náležitostí v duchu židovského zákona, etiky a filozofie.²⁹⁵

V souvislosti s aktivitami ješivy a hnutí Ateret Kohanim je rovněž nutné podotknout, že ani ona není ušetřena útokům arabských radikálů. Například dne 10. srpna 2007 se arabský útočník zmocnil zbraně bezpečnostní stráže ješivy Ateret Kohanim a chtěl začít střílet, avšak druhý člen bezpečnostní ochranky jej zastřelil.²⁹⁶

Zajímavé v rámci této problematiky jsou i rozhodnutí nadstavbových organizací, jako je například stanovisko Rady Ješa v prosinci 2006 ohledně map Izraele ve školních učebnicích. Tehdy ministryně školství Juli Tamir nařídila svým zaměstnancům, aby zajistili, aby v učebnicích, v mapách Izraele, byla zaznamenána tzv. Zelená linie (označující demarkační hranici přiměří mezi Izraelem a Jordánskem v letech 1949 až 1967 a následně mezi „malým Izraelem“ a Judeí a Samařím. Na základě tohoto rozhodnutí Rada Ješa vyzvala všechny školy, aby v duchu sionistického vzdělávacího systému nezahrnovaly nové učebnice do svých studijních plánů.²⁹⁷

Kahanisté - díky tomu, že stranám Kach a Kahane chaj! je od roku 1994 zakázaná činnost a následně i jejím institucím, které šířily ideje kahanismu, je zřejmé, že aktuální vzdělávací systém v duchu idejí oficiálně nefunguje.²⁹⁸

Historicky: rabín Me'ir David Kahane založil v roce 1987 v blízkém okolí Jeruzaléma - v Makor Baruch ješivu pod názvem *Ha-Ra'ajon ha-Jehudi* (Židovská idea, The Jewish Idea Yeshiva). V roce 1989 změnila tato ješiva adresu - ulice Šmari'a 11 v Šmuel ha-Navi, Jeruzalém. Rabín Kahane v této ješivě vedle

---

²⁹⁵ *Yeshivat Ateret Kohanim* [online]. Yeshivat Ateret Kohanim [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.ateret.org.il>>.

²⁹⁶ *V Jeruzalémě zastřelen útočící arabský terorista* [online]. Eretz.cz, srpen 2007 [cit. dle 6. září 2008]. Dostupné na World Wide Web: <<http://eretz.cz/content/view/3025/41/>>. *Informace byla v roce 2010 nedostupná.*

²⁹⁷ *Nařízení ministryně školství: Učebnice musí uvádět hranice z roku 1967* [online]. Eretz.cz, 23. března 2008 [cit. dle 6. září 2008]. Dostupné na World Wide Web: <<http://eretz.cz/content/view/1319/41/>>. *Informace byla v roce 2010 nedostupná.*

²⁹⁸ U.S. TREASURY. *Terrorism - What You Need To Know About U.S. Sanctions* [online]. U.S. Treasury, 23. března 2010 [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Documents/terror.pdf>>.

studia Tanachu, midrašů a Talmudu, vyučoval židovskou filosofii. Obsah jeho přednášek lze nalézt v jeho díle pod názvem Or ha-Ra'ajon (Židovská idea), které bylo přeloženo do angličtiny a publikováno ve dvou svazcích. Kolel se nacházel v historické části Jeruzaléma, v ulici ha-Gaj. Po smrti rabína Kahaneho (rok 1991) jej vedl Nachman Kahane, bratr Me'ira Davida Kahaneho. V minulosti v jeho čele též stál syn rabína Me'ira Davida Kahaneho - Benjamin Ze'ev Kahane, avšak ten po násilné smrti svého otce, v roce 1991, spolu s některými studenty ješivy Ha-Ra'ajon ha-Jehudi založil ješivu v osadě Kfar Tapuach - v působišti kahanistů. InSTITUTE nesla název Ješiva rabína Me'ira Kahane, někdy známá pouze jako *Kfar Tapuach ješiva*. (Pozn. byla to reakce na nesouhlas vedení ješivy Ha-Ra'ajon ha-Jehudi, neboť se jim nezdál přiměřený věk Benjaminu Ze'eva Kahane - 23 let.) Obě ješivy byly v podstatě činné až do smrti Benjaminu Ze'eva Kahaneho, tj. do roku 2001.

V souvislosti s idejemi kahanismu je zajímavé, že představitel strany Moledet (pokračovatelka hnutí Kach na poli politickém) rabín Benny Elon (narozen 1954) je jedním ze spoluzakládajících členů (druhým byl rabín Chanan Porat) ješivy - *Bejt Orot*, která byla vybudována v roce 1990 na severní straně Olivetské hory, a Benny Elon byl až do roku 1996 jejím představitelem. V osobnosti rabína Benny Elona se skloubily myšlenky kahanismu a radikálního židovského sionismu, ty pravděpodobně převážily. Benny Elon vystudoval ješivu Merkaz ha-Rav a následně *Kolel ha-idra* v Golanských výšinách. Po své ordinaci působil v USA, poté vyučoval v Machon Me'ir a na ješivě Ateret Kohanim. Po založení ješivy Bejt Orot se stal rovněž zakladatelem institutu *Tov Ro'i* (pozn. součást ješivy Bejt Orot), jehož hlavní náplní je editování a publikování díla rabína Abrahama Jicchaka ha-Kohena Kooka. Součástí této ješivy je *Ješiva a koleje Irvinga Moskowitzze*, původní název byl *Bejt Orot hesder ješiva* (pozn. přejmenování je podle význačného donátora - Irvinga Moskowitzze - kontroverzní osobnosti - zakladatele hráčských

center - viz *podkapitola 3.3. Charitativní a finanční podpora z pohledu židovského radikalismu*).²⁹⁹

Židovští radikálové - je nasnadě, že židovští radikálové nemají vlastní vzdělávací systém, ale jejich radikalizace vzešla z původních myšlenek radikálního náboženského sionismu či kahanismu, samozřejmě přizpůsobených idejím dané radikální skupiny.

Vedle výše uvedených hlavních směrů v rámci židovského radikalismu lze, a to zejména v diaspoře, nalézt i radikální ješivy stojící zcela osamoceně, které akcentují například celospolečenské problémy západního světa, tj. nepřijatelné odchylky od tradice judaismu, a snaží se s nimi svým způsobem bojovat. Příkladem je ješiva s názvem Svara, Illinois (USA), která na svých oficiálních webových stránkách <http://www.svara.org>³⁰⁰ uvádí, že se jedná o tradiční radikální ješivu zabývající se vážným studiem Talmudu, jeho výkladem a návratem k židovské tradici. Ve svých přednáškových blocích popírá vše, co by mohlo být znečišťující pro současný judaismus - tranvestité, homosexuální a lesbické svazky apod.

4.4. Radikální ješivy - analytický závěr v souvislosti s Českou republikou

V České republice se v současné době nenacházejí radikální ješivy. Jejich založení a následná aktivní činnost není na našem území v nejbližší době pravděpodobná. Toto analytické tvrzení podporuje několik pohledů - *historický, územní a společenský*.

Z pohledu *historického* se jedná zejména o události druhé světové války - šo'á a následný totalitní režim znemožňující rozvoj židovské komunity, včetně jejího školského systému. Toto umocňuje také *územní* faktor, neboť na území ČR není lokalizováno výrazně početné centrum židovské komunity,

---

²⁹⁹ *Beit Orot* [online]. Beit Orot [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.beitorot.org/English>>.

³⁰⁰ *Svara* [online]. Svara [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.svara.org>>.

jak je tomu například v USA - New Yorku nebo ve Velké Británii - Londýně, kde jsou vedle velkých židovských komunit činné i ty radikální.

Z pohledu *společenského*, který úzce souvisí s nízkým počtem žijících „praktikujících“ židů na našem území, byla do nedávné doby i patrná absence židovského školského systému. Teprve až v srpnu 1996 bylo pod záštitou Židovského muzea v Praze otevřeno tzv. „*Vzdělávací a kulturní centrum*.“³⁰¹. O rok později se otevírá systém tzv. „*Lauderových škol při Židovské obci*“ (1997 - základní škola Gur Arje; 1999 - čtyřleté gymnázium; 2009 - osmileté gymnázium Or Chadaš a mateřská škola Gur Arje).³⁰² Učební osnovy se opírají o vzdělávací systém le-Chajim, který respektuje oficiální české vzdělávací programy Ministerstva školství a tělovýchovy ČR pro základní a gymnaziální vzdělávání. Doplněk tvoří židovská výchova a výuka hebrejštiny.³⁰³ (Pozn. hlavním sponzorem obou institucí je *The Ronald S. Lauder Foundation*.)³⁰⁴

Institut ješivvy byl na českém území obnoven v podstatě až po tři sta letech. V Praze byl otevřen tzv. „*Maharal institut*“ (činný od židovského nového roku - Roš Hašana 23. - 24. září 2008).³⁰⁵ Jeho zakladatelé jsou členové hnutí Chabad (představitel lubavičských chasidů rabín Manis Barash působí v ČR od roku 1996).³⁰⁶ V době otevření měl institut 10 studentů, kteří se zabývají nejen dílem

³⁰¹ *Vzdělávací a kulturní centrum* [online]. Židovské muzeum v Praze [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jewishmuseum.cz/cz/czvkc.htm>>.

³⁰² *Lauderovy školy při Židovské obci v Praze* [online]. Lauderovy školy [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://lauder.cz/cs/zakladni_skola.html>.

³⁰³ Srovnej VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Encyklopedie náboženských směrů v České republice*. 1. vyd. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-798-1. s. 138 s *Lauderovy školy při Židovské obci v Praze* [online]. Lauderovy školy [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://lauder.cz/cs/zakladni_skola.html>.

³⁰⁴ *The Ronald S. Lauder Foundation* [online]. Lauder Foundation [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.lauderfoundation.com/>>.

³⁰⁵ O této události například hovoří:

LAKEIN, Dvora. *The Maharal Institute Opens in Prague* [online]. Chabad Lubavitch, 25. září 2008 [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://lubavitch.com/news/article/2024144/The-Maharal-Institute-Opens-in-Prague.html>>.

YOUTUBE. *Opening of the Maharal Institute in Prague* [online]. Youtube, datum neuvédno [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.youtube.com/watch?v=ZGK1Cl84BvI>>.

³⁰⁶ Chabad - komunita lubavičských chasidů. Jejich působiště je v Praze, v Pařížské ulici č. 3, kde ve dvoře domu je vybudovaná synagoga. Představitel pražského hnutí - Američan Manis Barash, nar. 1971, přicestoval do Prahy v roce 1996, původně žil v USA - v New Yorku. V roce 1999 spolu se svojí manželkou založil společnost Chabad Lubavitch - Czech republic (vzdělávací a náboženské aktivity). Pražská komunita od počátku své činnosti sloužila spíše cizincům.

Maharala (*rabína Jehuda Löwa ben Becalela /1525 - 1609/*), ale i odkazu jeho žáků, včetně studia Talmudu, židovského práva a židovské mystiky. Institut by navíc měl pořádat přednášky významných rabínů, vědců a měl by se zabývat i vydavatelskou činností. V souvislosti s touto institucí je zajímavý fakt, že tato ješiva nemá vlastní webové stránky. Zmínka o založení institutu, včetně fotografické ilustrace, je na webových stránkách hnutí Chabad v Praze.³⁰⁷

Závěrem chci uvést, že v souvislosti s nulovým faktorem týkajícím se přítomnosti oficiálních radikálních kruhů židovských radikálů v ČR nepředpokládám, že by další případné vybudované ješivy na našem území měly radikální kontext. Toto lze tvrdit i díky tomu, že ve většině případů je židovský radikalismus, včetně radikálních ješiv, veřejně přístupný - otevřený. Proto se nedomnívám, že by na našem území radikální ješiva vznikla skrytě, tj. bez publicity a zájmu místní židovské komunity.

---

³⁰⁷ CHABAD CENTER PRAGUE. *Maharalův institut* [online]. Chabad Lubavitch, datum neuvedeno [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.chabadprague.cz/templates/articlecco_cdo/aid/1090805/jewish/Maharalv-Institut.htm>.

5. Způsoby šíření víry

Šíření víry ve smyslu absolutního přesvědčení o dané pravdě a snahy o přiblížení a ovlivnění posluchače je dalším ze zásadních shodných znaků radikálního islámu a judaismu. **Cíl je u obou náboženských směrů jednotný - oslovit, zaujmout, přesvědčit a v krajním případě i naverbovat či nabádat k radikálním aktivitám.** Velmi záleží i na příjemci radikálních myšlenek, zda-li se jedná o osobu vyrůstající v daném náboženském směru v domovské zemi, či o osobu, která již žije v kulturně jiném prostředí, kde se může cítit i osamocena (vykořeněna) a snaží se navrátit k původnímu smyslu své náboženské existence, anebo jde o konvertitu. Ke konečnému cíli, tj. k radikalizaci daného jedince, lze dojít různými směry, včetně použití nejmodernějších technologií.

Významnost způsobu šíření víry z pohledu historického a logického je následovná - tradice autorit a s tím spojené výzvy, které jsou zprostředkovány zejména prostřednictvím internetu, přičemž hlavní úlohu hrají specifické webové stránky. Avšak analýza této problematiky poukázala na skutečnost, že aktuální významnost zaměřená na rok 2010 vykazuje zásadní obrat - v popředí stojí internet, kde na roveň můžeme dát chatová a diskusní fóra a specifické webové stránky. Tradice autorit hraje spíše zastřešující úlohu a výzvy, jejichž význam byl zejména na konci druhého tisíciletí, ustoupily do pozadí, jako i tištěné materiály (knihy, propagační letáky apod.) K úplnosti přehledu je nutné uvést, že následným pokračovatelem šíření víry a jejím upevňovatelem se ke konci minulého století staly výcvikové tábory, jejichž význam, zejména v oblasti islámského radikalismu, i na počátku 21. století nadále roste.

V tomto úvodním seznámení se s jednotlivými způsoby šíření víry zachováme pořadí historické - tj. nejdříve se budeme v obecné rovině zaobírat tradicí autorit, včetně výzev, následovně možnostmi na internetu a nakonec problematikou výcvikových táborů.

1. **Tradice autorit** má své kořeny v době vzniku obou náboženských směrů. Prvními autoritami byly v podstatě Muhammad a Abraham. V současné době se může jednat jak o osobnost z minulosti, tak o žijící osobu. Představitel z minulosti je většinou zakladatel radikálního hnutí a následující autority pokračují v jeho odkazu. Úkolem současné autority je dokázat svým kázáním zaujmout a přesvědčit širokou masu posluchačů, vytyčit směr daného, anebo zcela nového učení. Tato osoba může působit samostatně, v rámci radikálního hnutí, či přednáší v rámci radikálních vzdělávacích institucí. Svými proslovy přispívá k utužení radikalizace posluchačů, k radikalizaci umírněných osob, popřípadě k rekrutaci, anebo k myšlence páčání radikálních aktivit.

Je zřejmé, že tradice autorit má dvojí klíčovou úlohu, a to globální a lokální. Globální, nebo-li celosvětová,³⁰⁸ souvisí s tím, že některé osobnosti se staly imaginárními modlami pro stoupence radikálních hnutí - příkladem je pro islamisty Usáma bin Ládín, pro židovské radikály Me'ir David Kahane. Lokální úloha souvisí s oblastmi, kde panují chudinské poměry a životní podmínky jsou na velice nízké úrovni, včetně značné ngramotnosti. Proto v těchto zaostalých oblastech má stále velkou váhu charisma šířitele radikálních idejí - síla osobnosti radikálního kazatele či učitele.³⁰⁸

S rolí vůdčí osoby souvisí též mocnost **výzev**. V islámském prostředí má výzva svůj specifický výraz - **fatwa**.³⁰⁹ V odborném smyslu by se mělo jednat o formální právní názor nebo výnos náboženského vůdce v záležitosti islámského zákona. V současné době je diskutován zejména význam a dopad islámských výzev týkající se boje proti Západu, křesťanům a židům.

2. **Internet** se za poslední desetiletí stal ve vyspělých zemích běžnou součástí každodenního způsobu života. Jeho význam, díky jednoduchosti,

---

³⁰⁸ Podrobné informace je možné nalézt v kapitole 4. Radikalizace náboženských škol- madrasy versus ješivy.

³⁰⁹ Podrobné informace je možné nalézt v podkapitole 5.1. Způsoby šíření víry z pohledu islámského radikalismu.

možnosti anonymity a tím i následné oblíbenosti, v prostředí židovských i islámských radikálů diametrálně vzrostl a tento trend nepolevuje. Díky svému celosvětovému rozsahu, snadné dostupnosti a své komunikační jedinečnosti se zároveň stal zneužitelným prostředkem v rukou radikálů obou porovnávaných náboženských celků. Využívají ho nejen jednotlivci, ale i radikální organizace, hnutí či radikální školy apod. V této souvislosti je však nutné poznamenat, že židovští radikálové možnosti této datové sítě objevili poněkud dříve. V Izraeli a v diaspoře je jeho použití běžnou záležitostí několik desítek let. Islámští radikálové se jej rovněž velmi rychle naučili používat a svou časovou prodlevu zdatelně dohnali mírou globálního využívání. Rozšířenost v krátkém čase se mezi islámskými radikály zdá doslova neuvěřitelná, neboť například Saúdská Arábie dovolila použití internetu ve své zemi až v roce 1996. Z toho vyplývá, že s uvolněním rigorózních pravidel islámského světa, kdy arabské vlády, islámské školy a islámští učenci pochopili význam internetu, se toto komunikační médium stalo běžně dostupným prostředkem i v zemích Blízkého a Středního východu, kromě zcela chudinských lokalit.

Vlastnosti internetu - rychlost informování, celosvětové rozšíření, možnost vyhledat jakékoli informace, komunikace, anonymita či naopak zviditelnění.

Cíl - propagace ve smyslu možnosti prezentace svých zájmových cílů a možnost přilákání nových sympatizantů, členů či donátorů, včetně ovlivňování veřejného mínění. Je nutné si uvědomit, že vedle propagace na shodné úrovni lze v současné době vnímat rizikový faktor přístupu uživatele k množství jakýchkoliv informací, které získává prostřednictvím internetu nebo dalších databázových sítí.³¹⁰

Obsahová část - nositelkou je webová stránka (web). Mnohé z nich,

---

³¹⁰ Existují mnohá databázová centra zcela nezávislá na internetu - jedná se například o SPRINT-NET, TYMNET nebo NEXTEL. Jejich služby jsou převážně placené.

co do rozpracovanosti jsou na vysoké úrovni a lze na jich nalézt rozličné materiály - například propagačního charakteru (včetně videí), radikální přednášky, prohlášení, komentáře událostí, výzvy k účasti na jednotlivé akce apod. Je zřejmé, že jejich základním smyslem je zaujmout, a to nejen v dané lokalitě, ve které vznikly, ale i mimo islámský a židovský svět s cílem oslovení osob umírněně smýšlejících, které nehovoří ani arabsky, ani hebrejsky. Práce s vyhledávači jasně ukázala na fakt, že ti, kdo tématické stránky zřizují, mají na vědomí zcela jednoduchou věc, a to, aby se důležité informace našly snadno. Proto stačí ve vyhledávači zadat základní klíčové slovo, které radikální skupinu charakterizuje, mnohdy to může být i nelogická soustava písmen a objeví se požadované stránky.

Využívané možnosti anonymní a i otevřené komunikace - například anonymní e-mailové účty a chaty. Na emailovém účtu je snadné uvést fiktivní identitu nebo jakoukoli zkratku. Je zřejmé, že v této souvislosti jednotlivé osoby mohou znát i hesla k jednotlivým účtům a e-mailové dopisy ve složce rozepsané si snadno přečíst. V této souvislosti je nejnějnější vybrat si nejvíce vyhledávanější elektronickou poštu a v tisíci účtech skrýt svůj záměr. Nehledě, že v zasílaných poštách jsou šifrované zprávy, pro běžného uživatele zcela nepochopitelné. Tak jako tomu bylo například i u teroristů z 11. září 2001, kdy komunikace mezi jednotlivci vypadala jako příprava na svatbu.

Vedle emailů mají stále zásadnější význam chaty na různých arabských a židovských serverech. V podstatě se jedná o internetová diskusní fóra, která umožňují otevřenou, avšak v případě radikálů anonymní diskusi. Servery rovněž nabízejí možnost tzv. důvěrného chatu, zde je však nutnost znát patřičné heslo, aby došlo k přijetí daného uchazeče k diskusi. Tímto doslova jednoduchým způsobem, v rámci svého domova, výcvikového tábora, mešity či synagógy mohou sdělit důvěrné informace například izraelští či američtí členové ilegálního židovského hnutí Kahane chajl,

anebo libanonští či palestínští zástupci šířtské organizace Hizballáh. Odkazy na chat lze nalézt na webových stránkách nejen židovských a islámských center, ale i na stránkách radikálních organizací. V rámci chatů jsou vedeny on-line rozhovory³¹¹ s učenci. Určená autorita může okamžitě zareagovat na dotazy a na psychické rozpoložení dotazovatele, což se dá z jednotlivých zpráv vydedukovat. Rozhovory jsou vedeny na rozličná témata. Je naprosto zřejmé, že takovýto způsob komunikace může vést k manipulovatelnosti a radikalizaci jedince, se stále větším významem v diaspoře.

Na závěr je bohužel nutné konstatovat, že díky moderní technice se zcela do pozadí dostávají i další možnosti týkající se způsobů šíření víry - **tištěné propagační materiály**, a to ve formě knih, časopisů, učebnic, přednáškových skript, letáků apod.

Výcvikové tábory jsou převážně doménou islámských radikálů a dostupné informace napovídají, že jsou nadále hojně provozovány a využívány. I na poli židovského radikalismu lze získat poznatky o fungování výcvikových táborů, avšak jsou ojedinělé, neboť jejich éra byla zejména v době aktivní činnosti hnutí Guš Emunim a strany Kach. Proto níže uvedený popis se týká charakteristiky islámských táborů.

Musím k této problematice poznamenat, že díky ztížené dostupnosti informací nelze kvalifikovaně hovořit o konkrétním počtu výcvikových táborů. Existuje několik typů táborů, které jsou proměnlivé v souvislosti s účelem výcviku, lokalitou a s obsahem, které to dané radikální hnutí zaštiťuje. Počátek 21. století ukázal, že do výcvikových táborů islámských radikálů jsou vybíráni nejen muži, ale v hojné míře i ženy a děti.

Analýza tohoto problému ukázala, že výcvikové tábory lze velmi zjednodušeně vnímat ve dvou rovinách. První tvoří lokální výcvikové tábory, které trénují bojovníky pro konkrétní hnutí. Do takovéhoho typu tábora jsou převážně

---

³¹¹ Např. *Islam Online* [online]. Islam Online [cit. dle 2. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.islamonline.net>>.

rekrutování ti, kteří žijí v blízké lokalitě, respektive v tomto táboře není národnostní pestrost jeho účastníků. Náboženský a vojenský dril vede k určitému cíli, tj. vycvičení uchazeče pro konkrétní úkol, jenž může být velmi často spojen s násilnou činností, včetně příprav k sebevražedným atentátům. Do této skupiny patří i nechvalně známé výcvikové tábory, které cvičí děti pro boj nebo jako budoucí sebevražedné atentátníky. Dětem jsou vštěpovány verše Koránu hovořící o jejich hrdinství, zároveň jim je dáván příklad ráje, kde mohou bezstarostně žít v palácích, vychutnávat báječné jídlo apod.³¹² Druhým okruhem jsou výcvikové tábory, kde je mnohonárodnostní složení rekrutů, včetně osob z Evropy, z australského a amerického kontinentu. Cíl a směr výcviku může mít široké hranice. Striktním náboženským životem jsou absolventi vedeni k nenávisti proti všemu, co je dle „radikálních trenérů“ postaveno proti islámu. Vedle různých propagandistických materiálů, kázání radikálních autorit, je předpoklad i silné psychologické motivace plynoucí z prostředí a aktivity jeho účastníků. Osoby, které výcvikem prošly, mohou být pověřeny mnoha úkoly, ať již od plánování a tipování vhodných objektů v jejich domovské zemi či v místě, kam jsou posláni, k získávání materiální a finanční podpory, k rekrutaci dalších osob až po úkoly, jež mohou skončit i spácháním teroristického útoku.

5.1. Způsoby šíření víry z pohledu islámského radikalismu

Šíření islámské víry úzce souvisí s islámskou výzvou *ad-da'wa al-islámíja*, ta je však mnohdy v rámci radikalismu zneužita. Islámská výzva, obsahově nazývaná i jako misie, je v pojetí islámského radikalismu brána jako výzva do vlastních řad, a to na bázi návratu k ranému islámu, který je představován Koránem a sunnou, tj. žít život v souladu s „autentickou zvěstí“, případně šířit dále tuto víru.³¹³

Hlavní šířitelé radikální víry jsou **radikální náboženské autority, radikální**

---

³¹² HOVEYDA, Fereydoun. *The broken crescent: The „Threat“ of Militant Islamic Fundamentalism*. 2. vyd. Westport: Praeger Publisher, 1998. ISBN 0-275-95837-X. s. 183 - 184.

³¹³ MENDEL, Miloš. *Džihád: Islámské koncepce šíření víry*. 1. vyd. Brno: Atlantis, 1997. ISBN 80-7108-151-5. s. 58.

misijní hnutí, vyřčené specifické fatwy, média, internet a výcvikové tábory.

Tradice duchovních autorit je v islámském radikalismu velmi významná skutečnost. V prostředí duchovních můžeme nalézt rozličná oslovení, a to například dle titulu, významu a lokality. V této souvislosti se setkáváme s termínem *'ulámá*, popřípadě *fuqahá* (nejobecnější označení duchovních; jedná se o teologicky a právnicky vzdělané muže; tyto autority však mohou působit i jako soukromí, nezávislí odborníci či jako placení zaměstnanci náboženských škol apod.); *šajchy* (chápano jako starší, ctihodné muže; tento titul mohou také nést významné osobnosti mimo duchovní sféru); *mawlá* či *mulla* (pán); *imám* (předák, vážený věřící stojící v čele při společné modlitbě); *chatíb* (kazatel). V perském prostředí se duchovní obecně nazývají *mollá*, *šajchové* či *áchondi*. Všeobecně je rovněž známý titul *ajatolláh* (v překladu: znamení Boží).³¹⁴

V islámském radikálním prostředí můžeme vyzorovat tři linie duchovních autorit. Za první - osobnosti historické; za druhé - osobnosti současné s celosvětovou autoritou; za třetí - osobnosti současné, které jsou uznávané v daném lokálním prostředí (radikální hnutí, madrasa, mešita, ...).

Osobnosti historické jsou prvními šířiteli radikálních idejí a mnohé současné islámské radikální autority vycházejí, či jsou pokračovateli, jejich učení. Seznam těchto historických osobností je poměrně dlouhý, proto nelze uvést všechny zásadní osobnosti. Pro ilustraci byly vybrány ukázky radikálních myšlenek dvou autorit, a to **Sajjida Qutba** a **Muhammada ibn 'Abd'al-wahhába**.

Sajjid Qutb (1906 - 1966) egyptský spisovatel, pedagog a novinář, známý odmítnutím tzv. „západních hodnot.“ Jeho traktát „*Ma'álim fi-t-tariq*“ v překladu „*Milníky na cestě*“ popisuje stav islámského světa jako *džáhilíje* (období nevědomosti, barbarství). Qutb dal tomuto pojmu nový ideologický rozměr. Dle něj je *džáhilíja* stavem neospravedlnitelným, neboť lidé žijí v bludu vědomě, protože žijí v přímém rozporu s ideály prvotní Muhammadovy obce a podřizují

---

³¹⁴ KROPÁČEK, Luboš. *Duchovní cesty islámu*. 4. vyd. Praha: Vyšehrad, 2006. ISBN 80-7021-821-5. s. 225 - 226.

se bezvěreckým režimům. A právě tato klíčová idea praktikovaná na počátku 21. století zapříčinila nenávist vůči Západu a poukázala na vše negativní, co mnohdy „západní svět s sebou přináší“, tj. pití alkoholu, drogy, anabolika ve sportu, prostituce, předmanželská s mimomanželská sexuální promiskuita, rozpad rodinných vazeb, mediální pornografie, vysoká míra kriminality a jiné.³¹⁵

Muhammad ibn ‘Abd’al-wahháb (1703 - 1792) žil na území dnešní Saúdské Arábie. **Ibn ‘Abd’al-wahháb** své učení spojil s vojenskou mocí tehdejšího beduínského emírského rodu Saúďů. Toto trvalé nábožensko-politické spojenectví dodnes symbolizuje státní vlajka Saúdské Arábie, tj. na zelené barvě islámu kaligrafický text *šahády* (vyznání víry) a pod ním meč. V minulosti si stoupenci ibn Abd’al-wahhába říkali *muwáhhidín* - důslední monoteisté.³¹⁶ Ibn ‘Abd’al-wahháb usiloval o přísné pojetí víry a práva založené na rigorózním výkladu Koránu, o očištění islámu od cizích vlivů a modernizačních snah, a to vše pod vlivem hanbalovského směru. Klíčové zásady, na které se odvolávají islámská radikální hnutí, například s podtextem salafii, a na jejichž základě ospravedlňují i své radikální kroky vůči islámskému a neislámskému světu, lze nalézt v díle Ibn ‘Abd’al-wahhába - „*Kniha odkrytí nejasností v tawhídu*“ (arabsky: *Kitáb kašf aš-šubahát fi ‘t-tawhíd*), respektive z kapitoly pojednávající o věcech, které zneplatňují islám. Prakticky se jedná se o deset prohřešků, jež každého automaticky vylučují z příslušnosti k islámu:

- 1) přidružování kohokoli či čehokoliv k Bohu;
- 2) dovolání se zprostředkování k Bohu (zejména prostřednictvím svatých);
- 3) pochybnosti o tom, že nemuslimové jsou nevěřící;
- 4) soudy na základě neislámského práva a víra v to, že takové právo je nadřazené právu božímu;
- 5) nenávist k čemukoliv, co prováděl prorok Muhammad;

---

³¹⁵ MENDEL, Miloš. *Spuškou a Koránem*. 1. vyd. Praha: Orientální ústav Akademie věd České republiky, 2008. ISBN 80-85425-63-5. s. 99 - 101.

³¹⁶ KROPÁČEK, Luboš. *Islámský fundamentalismus*. 1. vyd. Praha: Vyšehrad, 1996. ISBN 80-7021-168-7. s.151.

- 6) vysmívání se islámu nebo Muhammadovi;
- 7) používání nebo schvalování magie;
- 8) podpora nevěřících v boji proti muslimům;
- 9) víra v to, že někdo má právo přestat praktikovat islám;
- 10) odvrácení se od islámu zanedbáním jeho studia či praxe.³¹⁷

Osobnosti s celosvětovou působností - jedná se o ty autority, jež jsou uznávané různými vrstvami radikálních islamistických hnutí či dokáží upoutat pozornost a oslovit radikálními idejemi umírněné muslimy a konvertity. Nepochybně nejznámější osobností byl Saúd'an Usáma bin Ládín (1957 - 2011),³¹⁸ obchodník, pocházející z prominentní rodiny bin Ládínů (jeho otec byl významným stavitelem s úzkou vazbou na tehdejší královskou rodinu), mudžáhid, jeden z nejhledanějších teroristů současnosti. Celosvětově známý jako duchovní otec islámského radikálního hnutí Al-Ká'ida (základna).³¹⁹ Jeho doslovná „gloriola“ je tak silná, že nadstavbové výroky ve stylu fatew dokázaly povzbudit k násilným činům i ty islámské radikály, kteří nebyli v přímém kontaktu s touto osobností. Typickým příkladem jsou prohlášení z roku 2003 a 2004, která vyzývala k boji proti spojencům v Iráku. Zároveň tato autorita i zpětně schválila a posvětila již vykonané činy islámských radikálů, což potvrzuje i prohlášení z dubna 2004 po útocích v Madridu.³²⁰ Pokračovatelem shodné linie výroků se stal tzv. „muž číslo 2 Al-Ká'idy“ - Egypt'an Ajmán az-Zawáhirí, lékař a spisovatel.

³¹⁷ BERÁNEK, Ondřej. *Saúdská Arábie mezi tradicemi a moderností*. 1. vyd. Praha: Volvo Globator, 2007. 252 s. ISBN 978-80-7207-647-5. s. 45.

³¹⁸ Hledaný terorista byl dopaden a zastřelen členy amerického speciálního komanda dne 2. května 2011 v pákistánském městě Abbottábád vzdáleném jen sto kilometrů severně od hlavního města Islámábád.

³¹⁹ Vznik označení vysvětlil Usáma bin Ládín v rozhovoru s reportérem Al-Džazíry Tajsírem Allúním v říjnu 2001: „Al-Ká'idě se tak začalo říkat už dávno, aniž to někdo opravdu chtěl. Zesnulý Abú 'Ubaida al-Banšírí (egyptský aktivista), vybudoval výcvikový tábor pro mudžáhidy proti ruskému terorismu. Zvykli jsme si říkat táboru „základna“. A to pojmenování už zůstalo...“ - KEPEL, Gilles. *Válka v srdci islámu*. Překl. Olga a Zdeněk Velíškoví. 1. české vyd. Praha: Universita Karlova v Praze - Karolinum, 2006. ISBN 80-246-1217-8. s. 109.

³²⁰ Srovnej WINDR, Robert (ed.). *Timeline of al-Qaida statements* [online]. MSNBC.com, 22. srpna 2005 [cit. dle 8. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.msnbc.msn.com/id/4686034/ns/world_news-hunt_for_al-qaida/> a *Chronology - Bin Laden messages since Sept. 11, 2001* [online]. REUTERS, 21. března 2008 [cit. dle 8. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.reuters.com/article/2008/03/21/idUSL21438083>>.

Z pozice učenců nelze opominout například osobnost Egyptana - šajcha **Júsuf al-Qaradáwího**, který ve svých pravidelných kázáních a prohlášeních, jež mimo jiné přenáší satelitní televizní Al-Džazíra, je znám svým pozitivním postojem k sebevražedným atentátům, které jsou ve prospěch nepřátel islámu.

Ani evropský kontinent se nevyhnul působení islámských radikálních autorit. Jejich osudy jsou známé i prostřednictvím médií. Příkladem je Velká Británie, která až v posledních letech začala radikální kazatele zatýkat a vyhošťovat. V tomto ohledu je známý případ jednorukého a jednookého Egypta **Abú Hamza al-Masrí**, mudžáhida z Afghánistánu, který prošel ideologiemi Muslimského bratrstva a Hizbu't-Tahír a své radikální projevy uplatňoval v mešitě ve Finsbury Park, v Londýně. Nakonec byl al-Masrí v únoru 2006 odsouzen na odnětí svobody v délce trvání sedmi let, mimo jiné i za podněcování rasové nenávisti. V současné době je velký zájem o vydání al-Masrího do USA.³²¹ V Londýně též měl značný okruh stoupců Syřan **'Umara Muhammada Bakrího**, jenž své ideje od Muslimského bratrstva a následně od Hizbu't-Tahír zformoval do hnutí Al-Mudžáhirún „*Imigranti*“. Zjednodušeně lze říci, že z počátku bylo toto nové hnutí dle slov Bakrího tzv. „*separátní jednotka*“ uvnitř Hizbu't-Tahír. Avšak v době, kdy se Bakrí definitivně rozešel s hnutím Hizbu't-Tahír, ideově odlišil i od hnutí Al-Mudžáhirún, a to například v chápání chalífátu (*pozn. Hizbu't-Tahír pouze v určené specifické zemi, oproti Al-Mudžáhirún, jenž šíří myšlenky založení kdekoli, kde má své členy*). Hnutí Al-Mudžáhirún zaniklo v roce 2004 a Bakrí byl následného roku vyhoštěn z Velké Británie.³²² Zcela shodný případ je i u Jamajčana **'Abdulláha al-Fajsala**, který schvaloval útoky proti neverčícím, Američanům, židům

---

³²¹ Srovnej *Profile: Abu Hamza* [online]. BBC NEWS, 5. listopadu 2010 [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.bbc.co.uk/news/uk-11701269>> a *Abu Hamza jailed for seven years* [online]. BBC NEWS, 7. února 2006 [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/4690224.stm>.

³²² Srovnej CASCIANI, Dominic. *Profile: Omar Bari Mohammed* [online]. BBC NEWS, 12. srpna 2005 [cit. dle 12. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/4144892.stm> a ABEDIN, Mahan. *Al-Muhajiroun in the UK: An Interview with Sheikh Omar Bakri Mohammed* [online]. The Jamestown Foundation, 25. května 2005 [cit. dle 12. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <[http://www.jamestown.org/single/?no_cache=1&tx_ttnews\[tt_news\]=290](http://www.jamestown.org/single/?no_cache=1&tx_ttnews[tt_news]=290)>.

a hinduistům.³²³ Je zřejmé, že Velká Británie není výjimkou mezi evropskými zeměmi, značné množství radikálních autorit bychom mohli nalézt i v těch evropských zemích, kde jsou velké muslimské komunity - jako je tomu ve Francii, Španělsku, Německu, Nizozemí apod.

Poslední skupinou jsou tzv. *osobnosti současné, které jsou uznávané v daném lokálním prostředí*. Do tohoto oddílu patří v podstatě všichni představitelé islámských radikálních hnutí, kteří jsou pro své stoupence nejen duchovní, ale hlavně mocenskou autoritou. Zároveň to jsou představitelé a učitelé v místních radikálních madrasách, jejichž učení ovlivňuje danou skupinu posluchačů a v neposlední řadě jsou to imámové, jenž působí v mešitách a modlitebnách.

Vedle samotných autorit lze v radikálním islámském prostředí zaznamenat i **radikální misijní hnutí**, která mají specifickou úlohu. Vedle prvotní úlohy, tj. šíření radikálních idejí a snaha o co největší množství oslovení osob a jejich případnou konverzi, je účelová pomoc při hledání vlastní náboženské identity, a to ve většině případů formou studia v zahraničí. Tito tzv. studenti končí v radikálních madrasách či ve výcvikových táborech.

Vzhledem k informaci z výroční zprávy Bezpečnostní informační služby, která hovoří o tom, že na našem území působí misijní hnutí **Tablighí Džamá‘at** (překl. *Společenství pro šíření víry*), považují za nutné se tomuto uskupení blíže věnovat,³²⁴ a to i přes to, že názory odborníků jsou na toto hnutí odlišné, což dokazuje i analýza „*The Islamist Networks*“ organizace United States Institute of Peace,³²⁵ kterou tento institut zveřejnil na svých webových stránkách v srpnu 2006.

V této zprávě je jasně uvedeno, že názory politiků, odborníků a islámských učenců

---

³²³ *Hate preaching cleric jailed* [online]. BBC NEWS, 7. března 2003 [cit. dle 12. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/england/2829059.stm>.

³²⁴ Informace byla zaznamenána v roce 2005 - viz BIS. *Výroční zpráva 2005* [online]. Bezpečnostní informační služba, 1. září 2006 [cit. dle 28. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.bis.cz/n/2006-09-01-vyrocní-zpráva-2005.html>>.

³²⁵ United States Institute of Peace je nezávislá instituce vytvořená a financována Kongresem USA - HOWENSTEIN, Nicholas. *Islamist Network: The Case of Tablighi Jamaat* [online]. United States Institute of Peace, říjen 2006 [cit. dle 9. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.usip.org/publications/islamist-networks-case-tablighi-jamaat>>.

se zcela různí v hodnocení tohoto misionářského hnutí. Existují dvě názorové linie. První bere toto hnutí doslova jako „bránu terorismu“ s tím, že mnohé země podcenily bezpečnostní rizika vyplývající z činnosti Tablígíhí Džamá‘at. Portfolio dalo jakýsi odrazový můstek k radikalismu. Druhá názorová linie týkající se významu tohoto misijního hnutí hovoří o Tablígíhí Džamá‘at pouze jako o misijním uskupení, které do světa přináší islámskou výzvu, jež se ve svém úsilí snaží o reformu společnosti.

Nedávná historie však ukázala, že Tablígíhí Džamá‘at není nevinnou misionářskou organizací, o čemž například svědčí rizikové informace o rekrutování a výcviku zástupců Tablígíhí Džamá‘at v pákistánském centru v Raiwindu. Noví členové tohoto hnutí, kteří byli osloveni po celém světě, přijíždějí do Pákistánu, kde prodělávají většinou čtyřměsíční misionářský výcvik. Do tohoto střediska mají přístup členové islamistických radikálních hnutí, kteří mohou oslovit nové uchazeče, aby prodělali i vojenský výcvik.³²⁶ Teorii o tom, že mnoho islámských radikálů bylo nejdříve členy, mnohdy i sympatizanty hnutí Tablígíhí Džamá‘at, podporují případy osob, právě bývalých členů tohoto misionářského hnutí - **Jose Padilly** (*narozený 18. října 1970, americký občan, byl dne 8. května 2002 zatčen pro podezření z napojení na Al-Ká‘idu s tím, že plánoval odpálit v USA pumu s radioaktivním odpadem*); **Richarda Reida** (*narozený 12. srpna 1973, britský občan, konvertoval k islámu, zatčený dne 22. prosince 2001, kdy se pokoušel zničit dopravní letadlo, a to výbušninou ukrytou v jeho botách*) a **Johna Walkera Linda** (*narozený 9. února 1981, americký občan, původně pokřtěný u římskokatolické církve, v 16-ti letech konvertoval k islámu, prošel výcvikovými tábory - za první v Pákistánu /středisko pro členy Harakatu‘l-Mudžáhidín/ a za druhé v táboře Al-Ká‘idy - Al-Farúq v Afghánistánu, poté bojoval po boku Talíbců proti armádě USA, Lindh byl v prosinci 2001 zajat při povstání vězňů, převážně mudžahedínů, ve vězení Qala-i-Jangi*).

---

³²⁶ ALEXIEV, Alex. *Tablighi Jamaat: Jihad's Stealthy Legions* [online]. Middle East Forum, zima 2005 [cit. dle 9. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.meforum.org/686/tablighi-jamaat-jihads-stealthy-legions>>.

Z historického pohledu - hnutí Tablígíhí Džamá‘at bylo založeno již v roce 1926,³²⁷ a to Maulanem Ilyasem ve městě Mewat, které se nachází v severní Indii. Vzniklo v době, kdy se představitelé tamní muslimské komunity obávali, že muslimové ztrácí svoji duchovní identitu na úkor hinduismu. Po desetiletí se toto hnutí formovalo jako misionářské s cílem oslovovat muslimy. Velmi rychle se šířilo, a to zejména s migrací jihoasijské komunity, až v postatě nabylo celosvětového působení. Do současné doby je misijní činnost tohoto hnutí vybudována na původních šesti principech, které stanovil Ilyas. Zjednodušeně se jedná o jednotu (pevnost) víry (víra v Alláha a v jeho posla proroka Muhammada), o zbožnost (povinné zachování počtu pravidelných modliteb), studium Koránu a čtení hadíthů, vzájemnou úctu (ke starším a k učencům - duchovním), šíření víry a snahu o obrácení k víře ostatní, včetně šíření islámské výzvy - *ad-da‘wa al-islámíja*. Vedle zbožnosti a dodržování všech pravidel je klíčovou aktivitou každého člena tohoto hnutí misionářská činnost. Tablígíhí Džamá‘at nemá žádný systém členství ani registrace. Jedná se o naprosto „volné“ hnutí, a proto je velmi složité vyčíslit počet jeho přívrženců a sympatizantů.³²⁸

Klíčová centra hnutí Tablígíhí Džamá‘at se nacházejí v Indii, Bangladéši a v Pákistánu. Od svého vzniku hlavní sídlo, respektive mezinárodní ústředí, je lokalizováno ve West Nizamuddin v Indii. Avšak silný počet příznivců dal vytvoření dalších dvou centrálních středisek, a to v Raiwindu (Pákistán) a v Tongi (Bangladéš). Jednotlivá střediska nesou název „Markaz“. Národní centrály je možno vyhledat ve 120 zemích světa. Přesto stále stěžejní lokalitou je jihovýchodní Asie, kde členy tohoto hnutí se staly osoby celého společenského spektra od nejnižších vrstev až po příslušníky vlád.

V souvislosti s tímto misionářským hnutím v Evropě Gilles Kepel

---

³²⁷ Rok vzniku se v různých encyklopediích a v elektronických médiích odlišuje - uvádí se i 1925 a 1927.

³²⁸ *Muslim Networks and Movements in Western Europe* [online]. The Pew Forum on religion & public life, 15. září 2010 [cit. dle 7. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://pewforum.org/Muslim/muslim-Networks-and-Movements-in-Western-Europe-Tablighi-Jamaat.aspx>>.

ve své studii „*Boží pomsta: Křesťané, židé a muslimové znovu dobývají svět*“ hovoří o tzv. „reislamizaci zdola“. Neboť Tablíhí Džamá‘at dokázalo v některých zemích západní Evropy v minulém století oslovit ty muslimy, kteří se cítili v neislámské zemi cizí. Reislamizace „zdola“ byl jejich způsobem obnovy identity ve světě, pro ně nevyzpytatelném, destrukturalizovaném a odcizeném. Proto hnutí dokázalo oslovit široké masy muslimů - mladistvých a nezaměstnaných. Toto dospělo v minulém století na konci 80. let k tomu, že Tablíhí Džamá‘at mělo v evropských městech pod svojí kontrolou celé městské čtvrti. To vedlo k tomu, že z apolitického hnutí ideje jeho představitelů začaly směřovat i do politiky.³²⁹

Hlavní evropské sídlo vzniklo v 70. letech minulého století ve Velké Británii - v Dewsbery, tzv. „*Dewsbery Markaz*“. Zde se také nachází hojně navštěvovaná madrasa. A právě ve Velké Británii byl na počátku 21. století vyvolán velký zájem veřejnosti a médií, neboť hnutí Tablíhí Džamá‘at poskytlo finance na vybudování doslova obří mešity. Ta by v budoucnu měla být nazývána „*London Markaz*“ a měla by pojmout až 40 000 věřících. V rámci tohoto objektu by měla být škola, knihovna, ubytování pro příchozí věřící a zahrada. Vše je uzpůsobeno tak, aby během hlavních islámských svátků mohl komplex pojmout dalších 30 000 věřících. Tento projekt vyrůstá ve východním Londýně, a to v těsné blízkosti olympijského areálu (Olympijské hry jsou plánovány na rok 2012). Panují odhady, že uvedený komplex by měl stát okolo 100 miliónů £.³³⁰

Střediska hnutí v evropských zemích jsou dále například ve Španělsku – Barceloně či ve Francii v St. Denis. Podle studie „*Muslim Networks and Movements in Western Europe*“, která byla zveřejněna na webových stránkách organizace zabývající se otázkami náboženství a veřejného života - The Pew Forum on religion & public life dne 15.9.2010, je Tablíhí Džamá‘at ve Velké Británii je tvořeno osobami jak z nižší, tak i ze střední třídy. Naopak ve Francii a Španělsku jsou

³²⁹ KEPEL, Gilles. *Boží pomsta: Křesťané, židé a muslimové znovu dobývají svět*. Překl. Růžena Ostrá. 1. české vyd. Brno: Atlantis, 1996. ISBN 80-7108-120-5. s. 36 - 38.

³³⁰ BAIRD, Tom. *Giant mosque for 40,000 may be built at London Olympics* [online]. The Sunday Times, 27. listopadu 2005 [cit. dle 9. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.timesonline.co.uk/tol/news/uk/article597161.ece>>.

zástupci hnutí zejména osoby nižší třídy pocházející z Maghrebu (sever Afriky).³³¹ Pokud bychom se podívali na našeho západního souseda, jsou zajímavé informace z výroční zprávy německé zpravodajské služby Spolkový úřad na ochranu ústavy (Bundesamt für Verfassungsschutz), a to již z roku 2004, v níž se jasně hovoří o vzrůstající základně členů a sympatizantů hnutí v Německu.³³²

Analýzou dostupných poznatků je zřejmé, že Tablígí Džamá‘at si udržuje specifický odstup od médií a zveřejňování informací o své struktuře a aktivitách, což dokazuje například i webová stránka <http://www.tablighijamaat.org/>.³³³ V současné době hnutí tvoří dvě linie, první s pevnou strukturou a druhá s měnící se činností. Tu první tvoří pevná hierarchická síť mešit. Zároveň je stanovena i tzv. „řídící rada“ (shura), v níž jsou převážně vážené osoby z mešit řízené Tablígí Džamá‘at. Této radě by měl předsedat tzv. „amír.“ Měnící se část tvoří různé sestavené skupinky věřících, které praktikují misionářskou činnost, jež je základní doktrínou hnutí. Misionářské skupinky (*džamá‘at*), mnohdy okolo 10 osob, vykonávají různě dlouhou misi. Obsah těchto misí provázaně souvisí s její délkou. Představitel takovéto skupinky je rovněž nazýván „amír“. Ti, kteří konají třídní misi, se většinou zaměřují na místní města a mešity. Zatímco během měsíční pouti jsou navštěvována různá místa v dané zemi. Pokud mise trvá čtyři měsíce až jeden rok, většinou misionáři v tomto případě cestují do zahraničí. Tyto misijní cesty znamenají vysílání skupinek členů do oblastí, kde hnutí nemá svá stálá modlitební místa. Toto je i případ ČR. Vedle misí pravidelné skupinky okolo sídelní mešity vykonávají denní návštěvu muslimů a žádají mužskou část rodin, aby se účastnila večerní modlitby (salát al-maghrib). Ti, kteří se jí účastní, jsou seznamováni se šesti

---

³³¹ *Muslim Networks and Movements in Western Europe* [online]. The Pew Forum on religion & public life, 15. září 2010 [cit. dle 7. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://pewforum.org/Muslim/muslim-Networks-and-Movements-in-Western-Europe-Tablighi-Jamaat.aspx>>.

³³² MUKHOPADHYAY, Alok, Rashmi. *Tabligh-e-Jama‘at Under the Scanner of German Intelligence* [online]. Institute for Defence Studies & Analyse, duben 2005 [cit. dle 9. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.idsa.in/strategicanalysis/Tabligh-e-JamaatUndertheScannerofGermanIntelligence_armukh_opadhyay_0405>.

³³³ *Tablighi Jamaat* [online]. TablighiJamaat.org [cit. dle 9. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.tablighijamaat.org/>>.

základními principy a jsou vybízeni k vytvoření vlastní misionářské skupinky - „*džamá‘at*“.³³⁴

Závěrem k tomuto hnutí lze pouze dodat, že jeho nenápadná činnost, poměrně značná rozšířenost si zaslouží pozornost nejen na půdě odborné, ale i bezpečnostní.

Následný způsob šíření víry je poměrně specifický, jedná se o tzv. „*fatwy*“ (sg. *fatwá*, pl. *fatáwá*; turecky *fetva* - v překl. výzvy), které v radikálním islámu mají své nezaměnitelné místo. *Fatwy* mají charakter posudků, právních stanovisek, které vedou k rozřešení konkrétních případů. Tato sdělení či odpovědi na dané otázky poskytuje tzv. *muftí*, což je kvalifikovaný *učenec* - *duchovní* (‘*álím*, *faqíh*, *mudžtahid*). Konkrétní tazatel je nazýván - *mustaftí*. Základem pro *fatwu* je konkrétní téma. V této souvislosti pak existují dva typy odpovědí. První spočívá ve formulaci právního názoru na jednoduchý životní problém nebo právní normu. V podstatě se jedná o původní účel *fatwy*. Avšak druhá odpověď, hojně využívaná i v islámských radikálních kruzích, je obecný, až metaforický výklad společenských otázek, na něž nebyly položeny konkrétní dotazy. V tomto případě jde o to, že *učenec* vyslovuje *fatwu* z vlastní iniciativy vyplývající zejména ze snahy vysvětlit, anebo glosovat aktuální problém. Pojetí sunnitské se liší od ší‘itského. Sunnitské využívá oba typy odpovědí, zatímco ší‘itské v tomto termínu pouze první typ, druhý typ pojímá *ar-risála al-‘amalíja* (volně přeloženo jako kniha náboženské praxe). *Fatwy* se v současné době publikují v právních sloupcích v časopisech, a jde-li o výroky významných právníků, vycházejí i knižně na CD-ROMu či na internetu (například server *Islamicity Question and Answer* či *Fatwy on line* nejvyššího egyptského *muftího* /*Dár al-‘iftá al-misrija*/). Oblíbené jsou též konzultace telefonem při islámskoprávních pořadech, v rozhlase a v televizi. Aktuálně jsou velmi vlivné též názory, které vyslovuje šajch Júsuf al-Qaradáwí

---

³³⁴ Srovnej HOWENSTEIN, Nicholas. *Islamist Network: The Case of Tablighi Jamaat* [online]. United States Institute of Peace, říjen 2006 [cit. dle 9. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.usip.org/publications/islamist-networks-case-tablighi-jamaat>> a ALI, Jan, A. *Tabligh Jama‘at: A transnational movement of Islamic faith regeneration* [online]. European Journal of Economic and Political Studies, 2010 [cit. dle 9. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://ejeps.fatih.edu.tr/docs/articles/67.pdf>>.

v satelitní televizní stanici Al-Džazíra.³³⁵

Je zřejmé, že instituce fatwy přešla ve známost do neislámského světa zejména díky ajatolláhovi Sajjidovi Rúhulláhovi Músavímu Chomejníovi, který dne 14. února 1989 kvalifikoval novelu spisovatele Ahmeda Salmana Rushdieho Satanské verše (vydána v roce 1988) jako rouhačskou a jeho autora za odpadlíka (murtadd). *„Dávám všem zbožným muslimům celého světa na vědomí, že autor knihy „Satanské verše“, jež byla sepsána, vytištěna a zveřejněna proti islámu, Prorokovi a Koránu, jakož i nakladatelé, kteří obsah knihy znají, jsou odsouzeni k smrti. Vyzývám každého muslima, aby je zabil, kdekoli se jich může zmocnit, takže nikdo další již se neodváží urážet svaté hodnoty muslimů. Každý, kdo by snad na této cestě položil život, je - Bůh tomu tak chce - mučedníkem.“*³³⁶

Z pozice radikálního islámu jsou na počátku 21. století fatwy „zneužívány“ radikálními autoritami, které ze své pozice, byť neoprávněně, tato prohlášení na základě islámského práva vydávají. Avšak síla takovéto radikální autority dokáže ovlivnit masy islámských radikálů, doslova je např. přesvědčit k účasti na ozbrojeném džihádu. Tyto výzvy jsou pro ně jakousi motivací, voláním po náboženské „čistotě“. Četnost a mocnost fatew roste spontánně v souvislosti buď s lokálními konflikty, anebo s vývojem na mezinárodním poli (aktuálně zaměřený boj proti terorismu s islámským podtextem). Je zřejmé, že současné výzvy islámských radikálů jsou vynášeny dvojím směrem - za první na jednotlivce a za druhé na celé národy a na náboženské směry. Tyto fatwy vyřčené nelegitimními autoritami jsou pro mnohé obhajobou ozbrojeného džihádu.

Četnost radikálních fatew, respektive sdělení, je na počátku 21. století nespočítatelná. Mediálně jsou nejznámější výzvy týkající se otevřeného džihádu vůči Západu, USA a Izraeli. Plamenná vyjádření přišla zejména s konfliktem

---

³³⁵ Srovnej KOUŘILOVÁ, Iveta. MACHÁČEK, Štěpán. MENDEL, Miloš. OSTŘANSKÝ, Bronislav. *Cesta k prameni: Fatwy islámských učenců k otázkám všedního dne*. 1. vyd. Praha: Orientální ústav Akademie věd České republiky, 2003. ISBN 80-85425-53-X. s. 25-26 a KROPÁČEK, Luboš. *Islám a Západ: Historická paměť a současná krize*. 1. vyd. Praha: Vyšehrad, 2002. ISBN 80-7021-540-2. s. 192.

³³⁶ ULFKOTTE, Udo. *Hrozba terorismu: Islamisté a jejich tajná síť*. Překl. Petr Dvořáček. 1. české vyd. Praha: Ikar, 2003. ISBN 80-249-0162-5. s.153.

v Afghánistánu a Iráku. To, že radikální autority posvěcují teroristické útoky a podporu jejich vykonavatelům, ukazuje i tato výzva vyslovená dne 24. dubna 2006, jejímž autorem je Usáma bin Ládin. „*Pro ummu je povinností, a to všech skupin - mužů, žen a mladistvých, osobně darovat své finance a zajistit materiální podporu. Džihád je v dnešní době zcela nezbytný pro každého muslima. Umma se dopustí hříchu, pokud se zaváže k neposkytnutí materiální podpory džihádu.*“³³⁷ Charakter výzev se nemusí týkat pouze džihádu, například v roce 2004 vyzval šajch Júsuf al-Qaradáwí k bojkotu amerických a izraelských produktů.

Zcela moderním a nejvýznačnějším způsobem šíření islámské výzvy, a to zejména v Evropě, jsou z technického pohledu na počátku 21. století bezesporu **média**. Islámský svět, včetně islámských radikálů, hodnotí média dvojím způsobem - pozitivně a negativně. Pozitivní role byla přijata poté, co islámští učenci v minulém století rozpoznali, že média, včetně internetu, dokáží oslovit stále více osob. V současné době je zřejmé, že islámští radikálové používají média jako hlavní propagační prostředek, díky nimž jsou muslimové informováni o výzvách a jednotlivých prohlášeních. V této souvislosti hrají klíčovou úlohu **arabské satelitní televize** - například Al-Džazíra,³³⁸ Al-‘Arabíja,³³⁹ jejichž pořady lze sledovat již v několika jazycích. Al-Džazíra byla založena v Kataru v roce 1998, ale reálně vešla ve známost až v září 2000 v průběhu druhé palestinské intifády. Byla to jedna ze stanic, která po teroristických útocích v září 2001 přenášela projevy Usámy bin Ládina.³⁴⁰ Al-‘Arabíja, soukromá stanice financovaná z Kuvajtu, Saúdské Arábie a Libanonu, začala vysílat v březnu 2003 z Dubaje a během krátké doby se stala silnou konkurentkou Al-Džazíry, a to zejména v období přenášení zpráv

---

³³⁷ U.S. HOUSE PERMANENT SELECT COMMITTEE ON INTELLIGENCE. *Al-Qaeda: The many Faces of an Islamist Extremist Threat*. 1. vyd. Washington: U.S. Government Printing Office, June 2006. ISBN 0-16-076897-7. s. 3 srovnej s THACKRAH, John Richard. *Dictionary of Terrorism*. 2. vyd. London: Routledge, 2004. ISBN 0-415-29820-2. s. 98.

³³⁸ *Al Jazeera English* [online]. Al Jazeera English [cit. dle 7. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://english.aljazeera.net/>>.

³³⁹ *Al Arabiya News Chanel* [online]. Al Arabiya News Chanel [cit. dle 7. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.alarabiya.net/en_default.html>.

³⁴⁰ THACKRAH, John Richard. *Dictionary of Terrorism*. 2. vyd. London: Routledge, 2004. ISBN 0-415-29820-2. s. 8.

ohledně situace postupu spojeneckých vojsk v Iráku.³⁴¹ Vzhledem k aktuálním snahám současných investigativních novinářů je zpravodajství jednotlivých médií stále obohacováno i o vystoupení islámských radikálů. Doslova je možné z tohoto pohledu konstatovat, že významné islámské autority své nahrávky se svými sděleními záměrně posílají do médií, kde předpokládají jejich uveřejnění. Tímto i jejich autorita nabývá na globálnosti, neboť muslimové v diaspoře velmi často vyhledávají arabské satelitní vysílání, jelikož chtějí být informováni o dění ve svých domovských lokalitách, anebo díky jazykové bariéře v dané zemi (neznalost místního jazyka) jim arabské vysílání dodává dostatek podnětů z jejich původního kulturního prostředí. Zároveň přes média stále častěji dochází i k radikalizaci jednotlivců. V tomto ohledu však hlavní roli hraje internet (viz níže).

Negativní hodnocení médií ze strany islámských radikálů vyplývá zejména ze specifického způsobu informování o islámu ze strany neislámských, západních médií. V této souvislosti je nutné si uvědomit, že anglo-americká média dominují světovému zpravodajství. Televizní zpravodajské společnosti, satelitní a kabelové televize, tiskové agentury v různých jazykových verzích mohou ovlivňovat světové mínění a pohledy na určitá fakta. Je zřejmé, že styl a obsah jsou mnohdy neslučitelné s tendencemi radikálních idejí. Zároveň tzv. „šíření islamofobie“ může mít i za následek postupnou radikalizaci těch muslimů, kteří se v zemích diaspory stali oběťmi tohoto fenoménu. Z tohoto pohledu je zřejmé, že zpravodajství globálních anglo-amerických společností je napadáno ze strany radikálních osobností - kazatelů.³⁴² Dalším důležitým specifikem je to, že Západ dle Andreje Ananicze, analytika Centra východních studií Varšavské univerzity, vnikl skrze média do islámského světa a začal ničit tuto tradiční kulturu a způsob života,

---

³⁴¹ REDAKCE. *Soukromé stanice Al Arabija a Al Džazira dráždí USA* [online]. SatCentrum, 29. července 2003 [cit. dle 8. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.satcentrum.com/clanky/624/arabske-stanice-al-arabija-a-al-dzazira-drazdi-usa/>>.

³⁴² NOORANI, A.G. *Islam & Jihad: Prejudice versus Reality*. 1. vyd. London: Zed Books, 2002. ISBN 1 84277 271 6. s. 39-42.

a to zcela prostými faktory - hudbou, filmy, společenským upořádáním.³⁴³

Na počátku 21. století se poměr sil v způsobu šíření víry poměrně změnil a klíčovou úlohu, zejména pro sofistikované skupiny a islámské radikály v diaspoře, hraje **internet**. Jeho výhodou je snadný přístup, získání jakékoli informace, možnost skryté komunikace, anonymní možnost vlastní prezentace či vysoká rychlost informování.

Aktuálně lze, a to u mnohých radikálních uskupení, vyzorovat zvýšenou gramotnost v oblasti informačních technologií a závislost na internetu. Význam tohoto moderního média je pro islámské radikály mnohočetný. Od vlastní publicity a propagace až po komunikaci a vybízení k zaslání finanční pomoci. Tímto médiem lze oslovit i osoby neznalé arabštiny, neboť mnohé webové stránky a chatové místnosti jsou vedeny v mnohojazyčných uskupeních. V této souvislosti lze použít i různé překladače - například <http://translate.google.com>, které mohou přeložit i jakoukoli stránku z arabštiny.

Internet a práce okolo něj je dobře fungující systém. Představitelé, či k tomu určené osoby, zpracovávají webové stránky; komunikují s ostatními příznivci - členy, předávají zprávy - jsou to tzv. „elektroničtí kurýři“, oslovují příznivce a nové členy; dávají odpovědi na otázky; vedou k radikalizaci a následné rekrutaci; zveřejňují čísla bankovních kont a žádají o finanční pomoc; vyhledávají potřebné informace, a to nejen o „nepříteli“, ale mohou i tipovat cíle jejich radikální činnosti. V této souvislosti bylo například zjištěno, že při jedné razii v Afghánistánu americké síly zjistily, že v domácnostech známých teroristů se v počítačích nacházely informace o významných objektech v USA, například o Hoover Dam³⁴⁴, o finančním sektoru v New Yorku a o vládních budovách ve Washingtonu (bez udání

---

³⁴³ ANANICZ, Andrej. Diktát džihádu versus Svoboda Západu. In DANČÁK, Břetislav (ed.) *Perspektivy západní civilizace a pět let globálního terorismu: sborník z konference*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně - Mezinárodní politologický ústav, 2008. ISBN 80-210-4003-3. s. 39.

³⁴⁴ Hoover Dam - přehrada, která je vystavěna na řece Colorado na rozmezí amerických států Arizona a Texas.

časového období).³⁴⁵ Jen z tohoto příkladu lze vyvodit, že PC (včetně nejrozšířenějšího typu, a to notebooku) je možné nalézt i v oblastech, kde se apriori předpokládá chudoba a nízká gramotnost. Internet se prakticky stal klíčovým a zcela běžným prostředkem pro předávání myšlenek. Tento závěr potvrzuje i zpráva U.S. House of Representatives - Permanent Select Committee on Intelligence z června 2006, v níž se hovoří, že internet se pro Al-Ká'ida stal prvořadým nástrojem k předávání idejí. Tímto Al-Ká'ida doslova získala „mezinárodní publikum“.³⁴⁶

V rámci celkového výčtu úloh směřující k radikalizaci je nutné zmínit i roli vzdělávací, a to u nejmenších - u dětí. Zcela nenápadně vypadající stránky dětského elektronického časopisu na <http://www.al-fateh.net>³⁴⁷ obsahují vedle dětských příběhů a výkladů týkajících se islámu, respektive Koránu, i hrdinné příběhy mučedníků, fotografie dětí, včetně jejich emotivního příběhu o následku jejich zranění během útoku izraelských vojsk. Je nasnadě, že už i malé děti používají internet jako prostředek dorozumívání a jsou ovlivněny záměrným informačním útokem na jejich emoce a národní citění.

V souvislosti s islámským radikalismem je aktivních webových stran nespočet, v podstatě nelze v současné době hovořit reálně o kvalifikovaném, konkrétním počtu, a to hlavně i díky tomu, že web si může založit v podstatě kdokoli a jeho „životnost“ může být také různorodá. Účel a cílová skupina webu je rovněž rozmanitá, také založení, zřizovatel a poskytovatel připojení - viz například:

- <http://www.hizb-ut-tahrir.org/>, prezentace Hizbu't-Tahír, která byla zaregistrována u Al-Khilafa Publications in London, Velká Británie; IP adresa:³⁴⁸ 83.170.75.19; ISP:³⁴⁹ UK2-Net v Londýně; doména -

---

³⁴⁵ U.S. HOUSE PERMANENT SELECT COMMITTEE ON INTELLIGENCE. *Al-Qaeda: The many Faces of an Islamist Extremist Threat*. 1. vyd. Washington: U.S. Government Printing Office, June 2006. ISBN 0-16-076897-7. s. 21.

³⁴⁶ U.S. HOUSE PERMANENT SELECT COMMITTEE ON INTELLIGENCE. *Al-Qaeda: The many Faces of an Islamist Extremist Threat*. 1. vyd. Washington: U.S. Government Printing Office, June 2006. ISBN 0-16-076897-7. s. 20.

³⁴⁷ *Al-Fateh* [online]. Al-Fateh [cit. dle 12. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.al-fateh.net/>>.

³⁴⁸ IP (Internet Protocol) adresa - identifikuje síťové rozhraní v počítačové síti.

³⁴⁹ ISP (Internet Service Provider) - poskytovatel internetového připojení; zprostředkovatel přístupu do internetu.

poskytovatel: Net Access Corporation in Parsippany, New Jersey, United States: zoneedit.com.³⁵⁰

Mnohé stránky byly v rámci boje proti terorismu zrušeny či jejich zřizovatel ukončil jejich platnost. Toto se událo i například u webů www.shareeah.org/2.html (webová stránka šajcha Abú Hamzy); www.nasrollah.org (webová stránka generálního tajemníka Hizballáhu Hassana Nasrallaha); <http://ansar-alsonnah.8k.com> (webová stránka hnutí Ansár as-Sunna, podporovatele Al-Ká'idy).³⁵¹

Prostřednictvím internetu může dojít i k rychlému nárůstu radikalizace. Velmi názorným příkladem je bosenské hnutí Muslimansko bratstvo, které spravuje webové stránky <http://www.islambosna.ba/>. Tyto stránky obsahují radikální výzvy směřující k obhajobě vytvoření rigidního islámského státu na území Bosny a Hercegoviny. Zveřejňuje informace, které účelově propagují radikální formu islámu, sympatizuje s Hamásem a vyzývá k boji proti USA a Izraeli. Muslimansko bratstvo díky tomuto portálu a zejména distribuovaným propagačním materiálům, jako jsou videoklipy a letáky, přilákalo mnoho mladých Bosňáků. Tento web potvrzuje tu skutečnost, že mnoho mladých džihádistů bylo naverbováno prostřednictvím internetu.³⁵²

To, že bezpečnostní složky monitorují radikální stránky a vyhledávají účastníky chatů a e-mailů, dokazuje případ, který popsala Claudia Dantschke, vědecká pracovnice Centra demokratických kultur (Zentrum Demokratische Kultur) v Berlíně. Dne 17. srpna 2000 v Německu vznikla emailová skupina pod názvem AYPÄ-KIN (AYPA- Nenávist), které mimo jiné užívala radikální islámské stránky www.tevhid.de. Tento web patří k domovské stránce Qoqas - Kavkaz, na níž se v 17-ti jazycích navádí k ozbrojenému džihádu alias svaté válce v Čečensku, přičemž jsou dostupné i pokyny pro dobrovolné bojovníky. Provozovatel tohoto

³⁵⁰ 1000 Terrorist web sites [online]. Internet Interpol Agency, datum neuvédno [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://fraudevidencelocker50744.yuku.com/forum/viewtopic/id/606>>.

³⁵¹ 1000 Terrorist web sites [online]. Internet Interpol Agency, datum neuvédno [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://fraudevidencelocker50744.yuku.com/forum/viewtopic/id/606>>.

³⁵² OLUIC, Steven. *Radical Islam on Europe's Frontier - Bosna & Hercegovina* [online]. U.S. Military Academy, 23.března 2008 [cit. dle 5. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <hrcak.srce.hr/file/33311> a *Islam Bosna* [online]. Islam Bosna [cit. dle 5. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.islambosna.ba/>>.

webu byl Talip Tolgay z Wiesbadenu. V průběhu vyšetřování po teroristických útocích z 11. září 2001 v USA byl Tolgay dne 27. září 2001 ve Wiesbadenu spolu se dvěma Jemenci zadržen. Obžaloba zněla - členství v radikálním islamistickém teroristickém uskupení. Bylo to zejména díky tomu, že němečtí vyšetřovatelé monitorovali síť qoqaz, respektive probíhající e-mailovou korespondenci³⁵³

Díky stále zvyšujícímu se kvalifikovanému využití počítačových technologií se v souvislosti s islámským radikalismem stále častěji hovoří i o tzv. „**kybernetickém terorismu**.“³⁵⁴ Obavy bezpečnostních aparátů evropských zemí upozorňují na možnost kybernetické války namířené proti civilním cílům, jako jsou například letiště a elektrárny.³⁵⁵

Celou statí týkající se využíváním internetu prolíná fakt, že mnohé teroristické organizace jsou „nadšenými“ uživateli internetu a islamistická skupiny jej více používají k propagandě a k vzájemné komunikaci než k vedení kybernetických průnikových operací.³⁵⁶ Jsou k dispozici informace, že pokud je vytvořen a spuštěn nový virus nebo je objevena nová chyba v internetovém softwaru, aktivní stránky využívané islámskými radikály jako jedny z prvních přizpůsobí svůj obranný systém.³⁵⁷

Aktuální útoky islámských radikálů v Evropě jsou ve velké míře demonstrativního charakteru, ale zneužití tzv. „*kyber prostoru*“ může být i v logistické, respektive finanční podpoře, jak o tom informuje i Výroční zpráva BIS z roku 2008: „*Podle závěrů některých mezinárodních organizací umožňuje paralelní existence virtuálního a reálného světa např. převody finančních prostředků mezi jednotlivými subjekty bez jakékoli kontroly a bez ohledu na hranice států. Takové*

³⁵³ DANTSCHKE, Claudia. Freiheit geistig-politischer Auseinandersetzung: islamistischer Druck auf zivilgesellschaftliche Akteure. In BUNDESMINISTERIUM DES INNERN. *Islamismus*. 3. vyd. Berlin: Bundesministerium des Innern, 2004. s. 128 - 129.

³⁵⁴ Kybernetický terorismus - útok na elektronické nástroje či na získání elektronických dat, které ve svém cíli znamená násilnou hrozbu vůči vojenským i civilním cílům.

³⁵⁵ GRAY, John. *AL KAJDA a co to znamená být moderní*. Překl. M. Turner. 1. české vyd. Praha: Mladá fronta, 2005. ISBN 80-204-1270-0. s.89.

³⁵⁶ BRZYBOHATÝ, Marian. *Současné vývojové trendy terorismu a vybrané pedagogické problémy výcviku speciálních jednotek*. 1. vyd. Praha: Policejní akademie ČR, 2001. ISBN 80-7251-073-8. s. 15.

³⁵⁷ DUNNIGAN, James, F. *Bojiště zítřka: Jak čelit globálnímu nebezpečí kyberterorismu*. Překl. Kateřina Došlíková. 1 české vyd. Praha: Baronet a.s., 2004. ISBN 80-7214-642-4. s. 33.

*finanční prostředky mohou pocházet z nezákonných aktivit nebo mohou být pro takové aktivity následně používány. Existuje riziko, že podobným způsobem mohou realizovat některé finanční operace také různé islamisticky extremistické skupiny.*³⁵⁸

Na závěr se podíváme na problematiku **výcvikových táborů**, jako na pokračovatele a upevňovatele šíření radikálních idejí. Jejich význam stále roste i na počátku 21. století. Je zřejmé, že ve výcvikových táborech arabských dobrovolníků v Afghánistánu se vyvinula nová forma radikálního islámu, často nazývaná „*džihadistický salafismus*“. Klíčovou postavou pro formulaci uvedené doktríny a organizaci obsahu výcviku byl univerzitní učitel ‘Abdalláh ‘Azzám (1941 - 1989), mezi jehož žáky patřil v 70. letech Usáma bin Ládín. Ve svém díle pod názvem „*Bránit muslimskou zemi*“ uvádí, že nejdůležitější povinností každého muslima je dávat nový rozměr ozbrojenému džihádu, a to transnacionální a panislamistický. Své myšlenky opírá o učení Ahmada ibn Tajmíji (1263 - 1328), reformátora, který se pokoušel čelit vlivu súfismu a usíloval o návrat k základním principům Koránu a sunny. ‘Azzám jednotlivá místa konfliktu, jako je palestinský národně - osvobozenecký boj a afghánský, uzavírá do jednolitého boje a zároveň hlásá myšlenku dekolonizace, tj. svatou válku vedenou za účelem dobytí zpět těch území, které křesťanská Evropa (včetně Ruska) v posledních několika stoletích vzala islámu.³⁵⁹

V souvislosti s výcvikem radikálů je patrné, že **Evropa není na počátku 21. století místem, kde by aktivně tyto tábory fungovaly**. Vzhledem k tomu, že výcvik musí probíhat v určité lokalitě a má svá specifika, včetně striktního života jeho účastníků, a to podle islámských pravidel, nelze tuto skutečnost utajovat vůči okolí. Je zřejmé, že evropské obranné systémy by takovéto činnosti zabránily. Problém na území Evropy spíše tkví v tom, že Evropa se stala místem pro rekrutaci. Pro vůdce islámských radikálů je výhodné naverbovat osoby (široké spektrum

---

³⁵⁸ BIS. *Výroční zpráva BIS 2008* [online]. Bezpečnostní informační služba, 31. srpna 2009 [cit. dle 13. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.bis.cz/n/2009-08-31-vyrocní-zprava-2008.html>>.

³⁵⁹ BARŠA, Pavel. *Západ a islamismus: Střed civilizací, nebo dialog kultur?* 1 vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2001. ISBN 80-85959-96-8. s. 120 - 121.

- se základním až vysokoškolským vzděláním, technicky zdatné apod.) sžité s prostředím a podnítit jejich emoce proti Západu. Následně je podpořit a umožnit jim cestu do center islamistu, tj. do zemí, kde výcvikové tábory a radikální madrasy plně fungují. V současné době se v této souvislosti především hovoří o Blízkém, Středním východě a o jihovýchodní Asii. Překvapivě výcvikové tábory je možné nalézt i v Kanadě a v USA. Po absolvování radikální výuky a výcviku se zpět do evropské země vrací osoba, jež vyznává radikální doktrínu daného specifického radikálního uskupení. Návrat a následné chování takovéto osoby je velmi rozličné. Buď je na první pohled patrná výrazná změna - většinou si muži nechají narůst vous, změni oblečení, zpřísní náboženské chování (dodržování časů modliteb), včetně ukončení konzumace alkoholu, anebo osoby se vůči svému okolí snaží chovat beze změny, poučeny od svých instruktorů, aby nevyvolaly podezření a neodhalily tak účel své následující mise (viz i ideologie Hizbu't-Tahír).³⁶⁰

Díky internetu jsou pro širokou veřejnost dostupné videosekvence z výcvikových táborů, včetně propagandistických prohlášení. To lze například nalézt na webových stránkách americká NEFA Foundation - <http://www.nefafoundation.org/>.³⁶¹ Tato dobročinná nadace byla založena po útocích z 11. září 2001 v USA, její tým se sestává ze zkušených vyšetřovatelů, vědců a analytiků, včetně partnerů v USA a v zahraničí. Klíčovým záměrem nadace je zabránit tragédiím v zemi, a proto odhaluje ty osoby, jež jsou zodpovědné za plánování, financování a provádění teroristických aktivit. V mnoha případech se tato nadace zaměřuje zejména na radikální islamisty. Tak například zveřejněný videozáznam z dubna 2008 z výcvikového tábora Svazu islámského džihádu v Pákistánu (IJU) ukazuje na bojový výcvik, zároveň i na výrobu a zkoušení výbušnin, včetně výcviku dětí jako bojovníků. Záznam z května 2008 představuje

---

³⁶⁰ Tuto problematiku srovnej s MAZARR, Michael, J. *Unmodern men in the modern world: Radical islam, terrorism and the war of modernity*. 1. vyd. New York: Cambridge University Press, 2007. ISBN 978-0-521-71291-0. s. 176 - 202.

³⁶¹ *The NEFA Foundation* [online]. The NEFA Foundation [cit. dle 18. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.nefafoundation.org/>>.

výcvikový tábor hnutí Al-Ká'idy v islámském Maghribu (AQIM), v němž rekruti postupují testy fyzické zdatnosti, učí se bojovým taktikám, včetně používání zbraní.

V současné době je hodně skloňován i výcvik dětí. V Evropě pro děti a mládež hrají důležitou úlohu tzv. „*specifické letní tábory*“, například mládežnické tábory hnutí AIO (Aktivna Islamska Omladina). Na Blízkém východě zase v pásmu Gazy letní tábory Hamásu. Ty například pro mladší děti pod rouškou skautismu aktivují chuť do budoucna stát se palestinskými vojáky a policisty za účelem boje proti Izraeli. Ačkoli Hamás proklamuje, že tyto tábory jsou čistě rekreační, vzdělávací nebo náboženské, realita jasně ukázala, že jejich obsahová náplň se přibližuje brannému výcviku. Dle slov jednoho z vychovatelů se účastníci učí umění, plavání, jízdy na koni a historii, zároveň se pořádají speciální tábory, jež se zaměřují na počítačovou gramotnost. Tábory pro starší a pokročilejší se již údajně nemaskují za skautismus. Dokonce v jednom z nich byl simulován únos izraelského vojáka - desátníka Gilada Šalita, který byl Hamásem unesen v červnu 2006 na izraelské straně. Výcvik palestinské mládeže dokumentuje příběh šestnáctiletého Muhammada - „*Před rokem podstoupil trénink v nošení zbraní a získal povolení pomáhat bojovníkům odboje a podnikat noční průzkumné mise, mapovat postup izraelských vojsk. Získal rovněž trénink, jak z dálky asistovat v ozbrojených střetech. Muhammad doufá, že zemře při obraně vlasti pro Boha a bude následovat své druhy, kteří již dosáhli ráje.*“³⁶²

V souvislosti s problematikou výcvikových táborů považuji za nutné zmínit **případ** Libanonce, občana Švédska, **Usáma 'Abd'alláha Kassira**, alias Abú 'Abd'allaha, alias Abú Chadíja, který **byl na českém území**, respektive na letišti Praha - Ruzyně, **zadržen dne 11. prosince 2005**, když cestoval ze Stockholmu do Bejrútu. Kassir byl hledán Interpolem na základě pátrání vyhlášeného soudem jižního okresu New York pro podezření z vazby na mezinárodní teroristickou síť. Městský soud v Praze po Kassirově zadržení

---

³⁶² *Skautské tábory podle Hamásu: kung-fu a korán* [online]. Týden.cz, 21. srpna 2008 [cit. dle 4. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.tyden.cz/rubriky/zahranici/asie-a-oceanie/skautske-tabory-podle-hamasu-kung-fu-a-koran_134950.html>.

rozhodl o umístění zadrženého do předběžné vazby. O dva dny později USA podaly oficiální extradiční žádost. ČR dne 18. září 2007 vydala Kassira do USA na základě rozhodnutí tehdejšího ministra spravedlnosti Jiřího Pospíšila, který tak učinil v souladu se závazky ČR v oblasti mezinárodní spolupráce v boji proti trestní činnosti. Potvrdil tak rozhodnutí Městského soudu v Praze o vydání do USA, a to z 25. dubna 2007.

Až v květnu 2009 byl Kassir shledán Federálním soudem v New Yorku vinným z účasti na vytvoření výcvikového džihádistského tábora v Bly ve státě Oregon, konečný rozsudek měl padnout v září 2009, verdikt zněl vinný - doživotní trest. Kassirovi v této činnosti měli pomáhat - James Ujaama, Haroon Rashid Aswat a Semi Osman.³⁶³ Tuto aktivitu měl financovat a z Londýna řídit duchovní Abú Hamza al-Masrí (původní identita Mustafá Kámil Mustafá), který je mimo jiné zakladatelem a podporovatelem hnutí Supporters of Shariah (SOS) - http://www.geocities.com/suporters_of_sharia/.³⁶⁴ Snaha o vytvoření výcvikového tábora na území USA byla ovlivněna zájmem radikálních islamistů o zapojení amerických muslimů do džihádu. Cílem tohoto výcvikového tábora byla příprava stážístů pro cestu do Afghánistánu, kde by vlastní výcvik dokončili.

Prvotní myšlenka o zřízení výcvikového tábora v Bly údajně vzešla od Ujaamy, a to i přes to, že ranč v Bly, původně používaný jako ranč pro chov ovcí neměl žádné sociálně - materiální zázemí (zařízení, koupelny, elektřinu). Ujaama v říjnu 1999 prostřednictvím faxu zkontaktoval al-Masrího s tím, že okolí ranče připomíná terén v Afghánistánu. Dne 26. listopadu 1999 al-Masrí do Bly posílá Aswata a Kassira a finanční obnos okolo 4 000 £ na uhrazení nákladů týkajících se vybudování tábora. Jejich hlavním úkolem bylo prozkoumání lokality, včetně podmínek vzniku. V době, kdy Aswat a Kassir pobývali v Bly (*přibližně měsíc - odjezd z lokality v prosinci 1999*), byly projednávány plány do budoucna,

---

³⁶³ Identity byly ponechány v autentické podobě podle dokumentu - GRUEN, Madeleine. *The Conspiracy to Establish a Jihad Training Camp in Bly, Oregon* [online]. The NEFA Foundation, červen 2004 [cit. dle 19. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.nefafoundation.org/miscellaneous/FeaturedDocs/NEFA_Bly0609.pdf>.

³⁶⁴ Tato stránka v době zpracování disertace již nebyla aktivní.

a to i nelegálně získávání finančních prostředků pro fungování tábora. V uvedeném časovém období byli cvičeni i první rekruti. Pravděpodobně okolo 10 - 15 osob. Následné dva měsíce Kassir před opuštěním USA strávil v Seatlu, poblíž mešity Dár as-Salám.

Pro úplnost tohoto případu je nutné dodat, že Kassir byl vedle výcvikových a rekručních aktivit rovněž obviněn ze zřízení a provozování internetových stránek, jejichž prostřednictvím učil a dával návod, jak vyrábět bomby a jedy („*Mujahideen Explosives Handbook*“ a „*The Mujahideen Poisons Handbook*,“). Tyto webové stránky, pravděpodobně se jednalo o 3, byly provozovány od prosince 2001 až do Kassirova zatčení.³⁶⁵

5.2. Způsoby šíření víry z pohledu islámského radikalismu - analytický závěr v souvislosti s Českou republikou

Zveřejněné poznatky bezpečnostních složek ČR potvrzují dosavadní trend. Místní muslimská komunita je umírněná, a proto v současné době **není předpoklad, že by došlo k její záměrné radikalizaci, která by byla spojena se šířením idejí a probíhala by uvnitř této komunity, jež dlouhodobě pobývá na našem území.** V souvislosti s tímto faktem je možné vyvodit závěr, že představitelé místních islámských nadací se snaží jednat profylakticky a šíření radikálních idejí by bylo v rozporu s jejich názory a postoji. Proto i na webových stránkách, jež islámské nadace reprezentují, nejsou k nalezení žádné odkazy na radikální výroky, prohlášení, fatwy či radikální hnutí. Pro úplnost tématu je nutné dodat, že aktuálně³⁶⁶ se v ČR **nevyskytuje radikální kazatel, specifická webová stránka radikálního islámského hnutí či výcvikový tábor.**

---

³⁶⁵ Srovnej MS ČR. *ČR vydala Oussama Abdullaha Kassira do USA* [online]. Portál veřejné správy České republiky, datum neuvedeno [cit. dle 19. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/7226/_s.155/10202?docid=111779> s GRUEN, Madeleine. *The Conspiracy to Establish a Jihad Training Camp in Bly, Oregon* [online]. The NEFA Foundation, červen 2004 [cit. dle 19. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.nefafoundation.org/miscellaneous/FeaturedDocs/NEFA_Bly0609.pdf>.

³⁶⁶ Pozn. prosinec 2010 - zakončení práce na této disertaci.

Avšak v celkovém kontextu umírněnosti **nelze vyloučit skutečnost, že na našem území mohou působit jednotlivci nebo malé skupinky osob, které skrytě a zcela účelově mohou díky internetu zprostředkovávat a záměrně šířit islámský radikalismus.** Taktéž se v ČR mohou vyskytovat osoby, které **souhlasí s idejemi islámských radikálů,** chtějí se etablovat či být nápomocny. Detekování islámských radikálů a odhalování jejich aktivit je, dle výročních zpráv, jedním z hlavních úkolů bezpečnostních složek ČR.

Díky specifčnosti historie naší země byla **tradice autorit** z prostředí islámu (*pozn. a to nejen u tohoto světového náboženství*) doslova potlačena, a jak již bylo uvedeno výše, představitelé místní muslimské komunity dbají zejména o nekonfliktnost vůči české společnosti. To se týká i imámů, kteří působí v oficiálních mešitách a modlitebnách. Do ČR jsou také zvány duchovní autority, které zde vyvíjejí zejména přednáškovou činnost. Informace o konání jsou zveřejňovány na oficiálních webových stránkách nadací. Typickým příkladem je přednáška Saúd'ana 'Abdulláha al-Musliha, která se konala dne 9. července 2010 v prostorách brněnské mešity.³⁶⁷ Řada duchovních je též zvána na tzv. „zimní a letní kongresy,³⁶⁸“ které se konají pod záštitou Muslimského svazu studentů a mládeže.³⁶⁹ Oficiální stránky této organizace však návštěvníkovi nenabízejí historii konaných kongresů, a tak o řadě identit ze zahraničí nejsou veřejně přístupné informace.

Z pohledu působení **radikálního misijního hnutí** je nutné se pozastavit u poznatku o působení hnutí Tablígí Džamá'at na našem území, respektive v tom ohledu, pokud se stále členové tohoto hnutí pohybují v ČR.³⁷⁰ Je zřejmé, že geografické umístění naší země může lákat mnohé islámské radikály a hnutí, neboť Evropa se stává útočištěm a dobrou odezvou pro ty, kteří chtějí radikálními

---

³⁶⁷ *Islámská nadace v Brně* [online]. Islámská nadace v Brně [cit. dle 19. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.mesita.cz/>>.

³⁶⁸ V roce 2010 se konal 21. zimní kongres a 11. letní kongres.

³⁶⁹ *Muslimský svaz studentů a mládeže* [online]. Muslimský svaz studentů a mládeže [cit. dle 6. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://svazmuslim.cz/>>.

³⁷⁰ Ojedinelá zmínka o působení hnutí Tablígí Džamá'at pochází pouze z výroční zprávy BIS z roku 2005 - BIS. *Výroční zpráva 2005* [online]. Bezpečnostní informační služba, 1. září 2006 [cit. dle 28. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.bis.cz/n/2006-09-01-vyrocní-zpráva-2005.html>>.

prostředky demonstrovat vliv a sílu. Díky hnutí Tablíghí Džamá‘at mohou případní radikálové cestovat po Evropě a tipovat tak své budoucí potencionální následovníky.

Pokud se blíže zaměříme na způsob šíření islámských radikálních idejí prostřednictvím **médií**, je jasné to, že na území ČR se nenachází žádná televizní ani rozhlasová stanice, která by takovéto myšlenky pro své posluchače zprostředkovávala. Díky časté jazykové bariéře je pochopitelné, že muslimská komunita sleduje česká média minimálně a v domácnostech a na kolejích dominuje vysílání arabských satelitních stanic.

Konkrétní případy, respektive pokusy o šíření idejí radikálních hnutí, lze vystopovat prostřednictvím **internetu**. Je však nutné se podívat do minulosti. V roce 2001 údajně dlouhodobý stoupenec radikálního ší‘itského hnutí Hizballáh, pocházející z kosovoalbánského prostředí,³⁷¹ vytvořil české propagační stránky pod názvem: „*Al Shiaa Middle East Info*,“³⁷² které měly být po 11. září 2001 staženy, následně fungovaly i v letech 2002 a 2003. V úvodním proslovu zaznívají věty: „...*Tyto islámské, ší‘itské, stránky jsou zaměřeny na problematiku dnešního světa, který je ovládán sionistickým židovstvem. ... Ústřední banky, Hollywood, americká vláda, obchodní firmy, to vše je v rukou sionistických židů, kteří usilují ovládnout svět. Budete otroky židovského světa?...*“ I přes tu skutečnost, že tyto webové stránky jsou dohledatelné i v současnosti, mnohé odkazy s rizikovými protizraelsky laděnými idejemi, o kterých informuje v publikaci „*Terorismus v ČR*“ Miroslav Mareš, nejsou aktivní.³⁷³ Zároveň již není aktivní web „*1982Islámská obroda*“, jenž měl umírněnější formou rovněž upozorňovat

---

³⁷¹ V minulosti se měl na arabských chatech označovat za křesťana, na stránkách českého Hizballáh se podepisoval jako Mustafa Ameen - MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2005. ISBN 80-903333-8-9. s. 254 a 278.

³⁷² *Al Shiaa Middle East info* [online]. Hyperlink.cz [cit dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://web.archive.org/web/20010606211724/http://www.hyperlink.cz/hizbollah/shiastr.htm>>. 12.12.2010.

³⁷³ Srovnej MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2005. ISBN 80-903333-8-9. s. 254 - 255 a *Al Shiaa Middle East info* [online]. Hyperlink.cz [cit dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://web.archive.org/web/20010606211724/http://www.hyperlink.cz/hizbollah/shiastr.htm>>.

na libanonský odpor a palestinskou problematiku. Autor příspěvků vystupoval pod identitou „*Abu Tahreer*“.³⁷⁴

Aktuální „*české - muslimské*“ internetové prostředí, lze rozdělit do dvou linií. V té první se jedná o webové stránky, pozitivně laděné, určené pro osoby, které se chtějí s islámem seznámit, a pro praktikující muslimy. V druhé o webové stránky kritizující islám a mnohdy v jejich kontextu lze nalézt i prvky islamofobie.

Do první skupiny lze zařadit stránky islámských nadací v Praze a v Brně. Islámská nadace v Praze je reprezentována <http://praha.muslim.cz/>³⁷⁵ a vedle české a arabské verze je možno stránky navštívit i v angličtině. Je zde k nalezení působiště pražské mešity (Blatská 1491, Praha 9 - Kyje) a modlitebny v centru Prahy (Politických vězňů 14, Praha 1), a to včetně telefonních kontaktů a emailů. Poznatky týkající se aktivit a činnosti nadace mají na webových stránkách pouze informační - obecný charakter. Jedná se o výuku arabštiny, o charitativní pomoc v sociální oblasti (*včetně finančních darů zakát a sadaqa, jež jsou určeny do sociální oblasti*), o sledování situace v uprchlických táborech (*rovněž i poskytnutí finančních příspěvků, ale i dodání ošacení, zajištění výuky pro děti apod.*) či o pomoc ve vězeňství (*vězněným muslimům například nadace zasílá dopisy, knihy, časopisy*). Vedle sociálních aktivit je důležitou činností nadace také osvěta, ať již mezi muslimy, či nemuslimy. Webové stránky Islámské nadace v Brně, prezentované na <http://www.mesita.cz/>,³⁷⁶ jsou poněkud „skromnější“ a obsahují pouze základní kontaktní údaje (adresa: Vídeňská 38a, Brno) a informace o historii vzniku mešity. Avšak obě islámské nadace zaštitují ještě jeden trojjazyčný web. Jde o www.muslim.cz, který odkazuje na <http://www.islamweb.cz>.³⁷⁷ Pro návštěvníka těchto stran se otevírá informační vysvětlení podstaty islámu, včetně

---

³⁷⁴ Tento web <http://www.sweb.cz/1982-03./UntitledFrame-2.htm> byl aktivní ještě dne 16.3.2003. - informace získána z publikace MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2005. ISBN 80-903333-8-9. s. 255 a 455.

³⁷⁵ *Islámská nadace v Praze* [online]. Islámská nadace v Praze [cit. dle 6. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.praha.muslim.cz/about.html>>.

³⁷⁶ *Islámská nadace v Brně* [online]. Islámská nadace v Brně [cit. dle 19. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.mesita.cz/>>.

³⁷⁷ *Islámská nadace v Praze, Islámská nadace v Brně* [online]. IslamWeb.cz [cit. dle 3. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.islamweb.cz/>>.

výkladu pojmů. Zároveň obsahují důležité poznatky pro praktikující muslimy týkající se například času modliteb, pátečních kázání či doby zahájení postního měsíce ramadán. Tyto stránky myslí i na děti, kdy v tzv. dětském koutku jsou příběhy spojené s poselstvím islámu, ať již vklíněné do minulosti, anebo do aktuální současnosti. Tento web rovněž odkazuje na další islámské webové stránky svědčící o tom, že se správci stran islamweb nejen snažili představit informační možnosti v ČR, ale poskytli i kontakty na Slovensko, Polsko a Německo. Rovněž do odkazů zasadili neužívanější weby v angličtině - jako je například <http://www.islamonline.net/ar/Page/Home>.³⁷⁸

V celkovém přehledu umírněných webů je nutné se zastavit i u stránek „*Infomuslim, to jsou praktické stránky pro muslimy v ČR*“ - <http://infomuslim.euweb.cz/>.³⁷⁹ Tyto velmi přehledné webové stránky podávají úplný seznam modlitebních míst v ČR. Z pozice šíření idejí je tento seznam klíčový a jediný, kde lze nalézt všechna modlitební místa. Takže vedle hlavních mešit v Praze a Brně, a pobočky Islámské nadace - modlitebně v Praze a v Teplicích, mohou muslimové navštívit i modlitebny na vysokoškolských kolejích (Praha, Liberec, Olomouc, Plzeň), v kulturních centrech (Hradec Králové), v lázeňských oblastech (Lázně Darkov, Dubí) apod. To, že souhrn poznatků je k jednotlivým místům vyčerpávající, dokazují zpřístupněné adresy, emailové kontakty, programy (přednášky, páteční kázání), odkazy na weby jednotlivých míst. Na chatu, na kterém komunikují místní muslimové, jsou velmi kladně, a to zejména konvertity, hodnoceny nejen zpřístupněná páteční kázání, ale i Korán - online, který je doplněn českými titulky Ivana Hrbka. Samozřejmostí tohoto webu patří informace o konaných přednáškách a akcích. Účelnost tohoto webu a jeho vnitřní život dává prostor pro muslimy žijící v ČR, kteří mohou prostřednictvím těchto stran inzerovat, chatovat, dozvědět se o akcích, halál prodejnách apod.

---

³⁷⁸ *Islam Online* [online]. Islam Online [cit. dle 2. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.islamonline.net>>.

³⁷⁹ *Infomuslim* [online]. Infomuslim.euweb.cz [cit. dle 6. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://infomuslim.euweb.cz/>>.

Kromě těchto webových stran muslimská komunita v ČR podporuje a zpřístupňuje i například další webové stránky:

„*Minber.cz*“: <http://www.minber.cz/>³⁸⁰ (*projekt duchovního na našem území - šejcha Emira Omiće a jeho spolupracovníků; jedná se o informace převážně duchovního charakteru; prostřednictvím tohoto webu mohou být vzneseny dotazy na duchovního - imáma v ČR*);

„*Muslimský svaz studentů a mládeže*“ - <http://svazmuslim.cz/>³⁸¹ (*aktivní stránky informující zejména o akcích pro studenty a muslimskou mládež; možná i chatová diskuse nad „palčivými“ problémy - například týkající se situace v Gaze*).

Do druhé skupiny, kterou lze charakterizovat jako **kritika islámu s prvky nadnesených a účelově - citově zabarvených výroků**, je možné zařadit zejména tři webové stránky:

- „*Pravda o islámu*“ - <http://pravdaoislamu.cz/>,³⁸²
- „*Eurabia*“ - <http://www.eurabia.cz/>,³⁸³
- „*Budoucnost Evropy*“ - <http://home.graffiti.net/budoucnost-evropy> - fungující do roku 2009.

První zmíněné - webové stránky „*Pravda o islámu*“ mají ve svém podtitulu motto: „*S militarismem islámu je třeba bojovat vojensky a s jeho ideologií zase ideologicky. Jsou dvě fronty války proti barbarství.*“ Zpřístupněné informace většinou pocházejí z webu „*FaithFreedom.org*“ - <http://www.faithfreedom.org/>,³⁸⁴ ale své články a hodnotící poznatky mohou posílat i anonymní zájemci. Obsah těchto stran je nejen kritický, ale i v určitých pasážích urážející islám a jeho podstatu jako takovou. U této webové stránky lze jednoznačně říci, že je i šířitelkou

---

³⁸⁰ *Minber.cz* [online]. *Minber.cz* [cit. dle 30. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.minber.cz/>>.

³⁸¹ *Muslimský svaz studentů a mládeže* [online]. *Muslimský svaz studentů a mládeže* [cit. dle 30. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://svazmuslim.cz/>>.

³⁸² *Pravda o islámu* [online]. *Pravda o islámu* [cit. dle 30. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://pravdaoislamu.cz/>>.

³⁸³ *Eurabia* [online]. *Eurabia* [cit. dle 30. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.eurabia.cz/>>.

³⁸⁴ *FaithFreedom.org* [online]. *FaithFreedom.org* [cit. dle 30. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.faithfreedom.org/>>.

islamofobie. V souvislosti s obsahem je zajímavé, že oproti oficiálním stránkám islámských nadací v ČR je jako kontakt uvedena pouze emailová adresa.

Následné webové stránky „*Eurabia*“ mají dle analytického zhodnocení jakoby intelektuální, odborný přístup, v jehož skrytém kontextu je rovněž strach z rostoucího vlivu islámu v Evropě a poukazování na aktivity islámských radikálů mohou v návštěvnících tohoto webu vzbuzovat obavy z islámu jako takového. Tento pohled zcela jasně poukazuje již první odkaz „o nás“, kde myšlenky týkající se islámu v Evropě zaznívají a v postatě tvoří klíčovou linii celého webu, a to i přesto, že významnými informacemi jsou i poznatky ohledně dění z Blízkého a Středního východu. „*Eurabia*“ neskrývá identity své redakce ani kontaktní adresu a dokonce vyzývá k finanční podpoře.

Poslední zmíněné stránky, aktuálně neaktivní, jsou stránky iniciativy „*Budoucnost Evropy*“, které jako jedno z hlavních nebezpečí spatřují vstup Turecka do Evropské unie. Značný prostor byl na stránkách věnován muslimské komunitě v ČR a jejím představitelům. Avšak v článcích, které je představovaly, již zaznívaly z kontextu vyňaté prohlášení některých autorit a jejich slovní zneužití a dovedení těchto výroků do krajnosti. Tak jako autoři stran „*Pravda o islámu*“ se zpracovatelé webu „*Budoucnost Evropy*“ schovávají pouze za emailový kontakt.³⁸⁵

V rámci vydávání propagačních materiálů je zajímavé zmínit případ, který podle publikace „*Terorismus v ČR*“ Miroslava Mareše měla zveřejnit na počátku roku 2002 Česká televize. Jordánská počítačová firma Turath se sídlem v Loděnicích měla u firmy GZ Digital Media zakázku ohledně vylisování CD-ROMů s názvem „*Útok na Ameriku*“. Celý CD-ROM, jenž byl v arabském jazyce, negativně hodnotil protiteroristickou koalici, která vznikla po útocích z 11. září 2001. Ačkoli půlhodinový dokument odsuzoval terorismus, relativizoval jeho islámskou variantu s poukazem na působení USA a Izraele. Ospravedlňoval i činnost skupin jako je Hamás a Islámský džihád a předpovídal neúspěch spojeneckých vojsk bojujících

---

³⁸⁵ Srovnej s MENDEL, Miloš. OSTŘANSKÝ, Bronislav. RATAJ, Tomáš. *Islám v srdci Evropy: Vlivy islámské civilizace na dějiny současnost českých zemí*. 1. vyd. Praha: Academia, 2007. ISBN 978-80-200-1554-9. s. 458 - 464.

proti Tálíbánu. Podle Policie ČR, která byla na případ upozorněna loděnickou firmou, obsah CD-ROMu nebyl nenávistný a nenaplňoval skutkovou podstatu trestného činu.³⁸⁶

5.3. Způsoby šíření víry z pohledu židovského radikalismu

Závěr v daném tématu je jednoznačný. Šíření víry z pohledu židovského radikalismu hraje významnou úlohu, a to dvěma způsoby - z pozice **výrazných kazatelů** - rabínů a prostřednictvím **médií**, respektive internetu. Ve srovnání se situací týkající se islámského radikalismu v Evropě, kde stěžejní roli ve větší míře převzala média, na počátku 21. století je proces ustupování vlivu židovských radikálních osobností pozvolný. Lze uvést, že váha obou způsobů šíření víry je vyrovnaná. K úplnosti je nutné dodat, že zcela do pozadí ustoupila role výcvikových táborů.

Autority radikálních osobností lze hledat v minulosti - jsou to v přeneseném slova smyslu tzv. „duchovní otcové“ židovského radikalismu. Tyto osoby lze rozdělit do dvou skupin - první skupinu tvoří zejména výrazné osobnosti (žijící i nežijící) - zakladatelé radikálních proudů, lídři bojovných akcí v době formování státu Izrael, anebo aktuální kazatelé. Druhou skupinu tvoří osoby, které svým radikálním činem oslovily specifickou skupinu osob, jež takovéto radikály doslova glorifikovala.

Do první skupiny lze tedy zařadit klíčové osobnosti jednotlivých radikálních proudů. U ultraortodoxních charedim se jedná především o osoby působící v minulém století - Jo'ela Teitelbauma ze Satmaru, Josefa Cvi Dušinsky a Amrama Blaua. Aktuální představitelé hnutí Eda Charedit a Neturej Karta jsou výrazné osobnosti, které dokáží získat přívržence pro učení svých předchůdců a rovněž pro současná nastolená témata související s mírovým procesem, vazbou na Írán a s protesty proti jakýmkoliv aktivitám izraelské vlády, potažmo armády. Zásadní

---

³⁸⁶ MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2005. ISBN 80-903333-8-9. s. 277.

slovo v tomto ohledu mají tyto autority obou hnutí - Jicchok Tuvia Weiss, Zelig Reuven Katzenellenbogen, Moše Hirsch (nedávno zesnulý - květen 2010), Jisro'el Dovid Weiss a Moše Ber Beck. Z dostupných informací je zřejmé, že tito představitelé využívají jakýkoliv způsob pro prezentaci názorů, včetně projevu hlasového (kázání, prohlášení, přednášky), elektronického (internet) a tištěného (knihy, články). Jejich výroky mají zásadní vliv pro formování jednotlivých členů hnutí.

Duchovní otec náboženských radikálů rovněž působil v minulém století. Jedná se o Cvi Jehudu Kooka, který svými radikálními výroky zcela zastínil svého otce Abrahama Jicchaka ha-Kohena Kooka. Na roveň Cvi Jehuda Kooka lze postavit i Moše Levingera, který v minulosti dokázal zmanipulovat masy k nelegální osidlovací politice. Avšak současné aktivity Rady Ješa, reprezentující pokračování osadnického hnutí Guš Emunim, jsou rozprostřené a oproti ultraortodoxních charedim svoji úlohu v systému této struktury hraje více osobností. Nad nimi může stát mediálně známý Danny Dajan, který v převážné míře vydává za Radu Ješa komentáře k proběhlým událostem.

V souvislosti s tradicí je u židovských radikálů do současné doby uznávána osobnost, která žila v minulém století a dosud nebyla v tomto dokumentu zmíněna. Jedná se o Avrahama „Ja'ira“ Sterna (1907 - 1942), představitele radikální skupiny Lechi (Lochamej Chejrut Jisra'el - Bojovníci za svobodu Izraele), která ve své době zastávala silné protibritské postoje.³⁸⁷ Zároveň nelze opominout výraznou osobnost Me'ira Davida Kahaneho. Kahane zakladatel specifického radikálního učení dokázal ovlivnit stovky židovských radikálů, a to nejen v Izraeli, ale i v diaspoře. Jeho ideologie dodnes oslovuje řadu jeho následovníků. V této souvislosti je však nutné zmínit, že kahanistické strany v tom pravém slova smyslu - Kach a Kahane chaj! jsou v Izraeli zakázány, a proto působí v ilegalitě a své názory vyjadřují

---

³⁸⁷ V domě, kde byl Stern zabit Brity, je v současné době muzeum připomínající hnutí Lechi. JEWISH AGENCY FOR ISRAEL. *Stern Avraham* [online]. Jewish Agency for Israel, 2. května 2005 [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jafi.org.il/JewishAgency/English/Jewish+Education/Compelling+Content/Eye+on+Israel/Gallery+of+People+%28Biographies%29/Stern+Avraham.htm>>.

zejména prostřednictvím elektronických médií - internet (webové stránky, chat - viz níže). Následovníci Kahaneho na poli politickém, kromě Rechav'ama Ze'eviho a Benny Elona, nedokázaly již upoutat pozornost a ve větším měřítku ovlivnit umírněné stoupence.

Klasický reprezentant druhé skupiny (*pozn. tvoří ji osoby, které svým radikálním činem oslovily specifickou skupinu osob*) je židovský osadník - kahanista Baruch Goldstein, útočník v hebronské svatyni Machpela (Hrobka patriarchů), kdy dne 25. února 1994 při ramadánové bohoslužbě se samopalem v ruce zastřelil 29 muslimů a 100 zranil. Goldstein byl kahanisty glorifikován a nazýván spravedlivým „cadikem.“ Goldstein byl pohřben v Kirj'at Arba v parku Me'ir Kahane. Hrob se stal poutním místem mnoha židovských extrémistů.³⁸⁸

Jak již bylo zmíněno výše, na roveň výrazných kazatelů je možné postavit úlohu **médií**, míněno tím **internet**, neboť jde o nejjednodušší a nejkvalitnější formu šíření víry. Aktuálně³⁸⁹ u židovských radikálů Internet zcela potlačil i taková média, jako jsou například rozhlasové a televizní vysílání, neboť elektronické prostředí nabízí mnohé služby, které jsou hojně využívány i židovskými propagátory radikálních idejí (například videozáznamy - You Tube - <http://www.youtube.com/>).

Webové stránky u židovských radikálních proudů (ultraortodoxních charedim, radikálních náboženských sionistů, židovských radikálů, včetně příslušných školských institucí) vykazují známky kvalitní propracovanosti a zároveň snahu o přehlednost a informovanost. Jejich úroveň je vysoká a kromě vstupu v hebrejštině lze mnohé prezentované poznatky převést alespoň do jednoho světového jazyka (převážně angličtiny). Jejich funkčnost je nejen pro stálé členy a sympatizanty, ale i v hledání nových podporovatelů, včetně donátorů.

Webové stránky týkající se židovského radikalismu lze rozdělit do dvou skupin. Tu první skupinu lze popsat v tom smyslu, že jejich autoři se snaží v daném radikálním kontextu o korektní informování o obsahu učení, včetně jejich základní

---

³⁸⁸ ČEJKA, Marek. *Judaismus, politika v Izraeli*. 1 vyd. Brno: Barrister & Principal, 2009. ISBN 978-80-87029-39-8, s. 244.

³⁸⁹ Doba dokončování této disertační práce - prosinec 2010.

prezentace. Druhá skupina se snaží o provokativní agresi.

Zcela ukázkovým příkladem první skupiny je vysoký nadstandard webových stran ultraortodoxního hnutí charedim - Neturej Karta - <http://www.nkusa.org/>,³⁹⁰ které lze s originální grafikou a s jednotlivými odkazy v angličtině převést do arabštiny, ruštiny, italštiny, španělštiny, němčiny, francouzštiny a perštiny. Zároveň je k dispozici odkaz na oficiální překladač, který může tyto strany přiblížit dalším různojazyčným návštěvníkům. Neturej Karta se v prezentaci své ideologie zaměřila na totální otevřenost týkající se přístupu k informacím, jež se dotýkají nejen vymezení směřování a historie tohoto hnutí, ale i podrobnému popisu a statistické přehlednosti jednotlivých akcí, prohlášení, výstupů, a to včetně fotografií a video-sekvencí. Zároveň tyto stránky vynikají celkovou přehledností a snadností vyhledávání konkrétních informací. V souvislosti s aktualizací daných informací je patrná jejich včasnost.

Jako agresivního a provokujícího zástupce druhé skupiny je možné uvést webové stránky hnutí Masada 2000 - <http://www.masada2000.org/>.³⁹¹ Obsahem jsou extrémní projevy v rasistickém duchu. Názory, články, fotografie, video-sekvence zcela napadají arabské obyvatelstvo, přičemž poukazují na neexistenci palestinského národa, na násilnosti, v podstatě teroristické, páchané ze strany palestinského lidu, na výchovu palestinských dětí jednostranně zaměřených na zabíjení izraelských občanů apod. Zároveň obsahují zesměšňující karikatury palestinských osobností. V záložce je 34 tzv. ponaučení, které se věnují extrémnímu rozboru jednotlivých témat, a to na základě příkladů ve snaze o odůvodnění daných tezí.

V souvislosti s erudicí židovských radikálů, kteří vesměs vyrůstají v technicky vyspělých zemích, lze předpokládat i jejich zapojení do e-mailové a chatové komunikace. Pro běžného uživatele je prakticky nemožné zmapovat

---

³⁹⁰ *Neturej Karta* [online]. Neturej Karta [cit. dle 1. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.nkusa.org/>>.

³⁹¹ *Masada 2000* [online]. Masada 2000 [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.masada2000.org/>>.

a ohodnotit stav této skutečnosti. Avšak lze předpokládat, že bezpečnostní složky jednotlivých zemí vedou tuto situaci v patrnosti.³⁹²

Z pohledu způsobu šíření víry židovského radikalismu je nutné zmínit i problematiku **výcvikových táborů**. Jak již bylo zmíněno v obecném úvodu, jejich rozšířenost byla přirozeně potlačena zánikem radikálního křídla hnutí Guš Emunim a zakázem činnosti stran Kach a Kahane chaj!. Sice existují malá radikální židovská uskupení, jejich aktivity jsou převážně ilegální, a proto informace o výcviku členů jsou nedostupné. Existuje však ojedinělá zmínka, a to „*emotivně*“ pojatá výpověď příslušníka I.B.F. (Israel's Best Friends) Ezra Rudnitskyho.³⁹³

5.4. Způsoby šíření víry z pohledu židovského radikalismu - analytický závěr v souvislosti s Českou republikou

Analýza dostupných mediálních zdrojů potvrzuje skutečnost, že šíření víry z pohledu židovského radikalismu - radikální kazatelé, protesty a radikální prohlášení na specifických webech, je na našem území minimální. Jedná se o ojedinělé signály a na „české poměry“ se výrazněji projevují zejména prostřednictvím internetu.

Vzhledem k obsahové stránce daného tématu chci opětovně uvést, že židovská komunita v ČR je charakterizována umírněnými postoji a není zjevné, že by svým portfoliem lákala radikální kazatele či se snažila pro radikální myšlenky získávat osoby ke konverzi. Na našem území působí výrazné, dominantní a uznávané osobnosti, avšak ne v intencích radikalismu. Toto tvrzení podporuje například událost, respektive radikální slovní přestřelka, díky níž v roce 2004 se hovořilo o představitelích chasidské skupiny Chabad.³⁹⁴ Incident začal 28. června 2004. Tehdy pražská židovská obec odvolala z úřadu rabína Staronové synagogy Karola

---

³⁹² Například od roku 2005 je součástí každoroční zveřejněné výroční zprávy BIS podkapitola: „Negativní jevy v informačních a komunikačních systémech“.

³⁹³ RUDNITSKY, Ezra. *How I ended up in the „IBFICU“* [online]. Israel's Best Friends srpen 2002 [cit. dle 3. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.defendisrael.net/legion.shtml>>.

³⁹⁴ Podrobné informace je možné nalézt v podkapitole 4.4. Radikální ješivy - analytický závěr v souvislosti s Českou republikou.

Sidona (vrchní zemský rabín) a místo něj ustanovila rabína lubavičských chasidů - Američana Manise Barashe. A jak již bylo výše zmíněno, spor vyvolal ostrou slovní přestřelku, kdy vrchní pražský rabín Karol Sidon označil lubavičské chasidy za sektu. Celou záležitost hodnotil jeruzalémský Rabínský soud - šlita Zalman Nechemja Goldberg. Bylo vydáno 19 bodů, které potvrdily Karola Sidona v pozici rabína Staronové synagógy a zároveň byl uznán Vrchním zemským rabínem a prezidentem rabínů v Česku. Pro Prahu mu byli ustanoveni dva zástupci - rabín Manis Barash a rabín Menachem Kalchheim.³⁹⁵

V rovině radikálních protestů se ve zpracovávaném období neudála žádná klíčová skutečnost. Pokud bychom však mezi radikální způsob šíření víry počítali i protest ve smyslu nesouhlasného projevu vůči halachickému ustanovení týkající se zemřelých (*ostatky uložené do hrobu musí navždy zůstat na svém místě*), museli bychom se šířeji zabývat i pražským případem výstavby České pojišťovny ve Vladislavově ulici. V této lokalitě byl od roku 1997 až do roku 2000 prováděn archeologický průzkum, při kterém byly odhaleny části židovského hřbitova (13. - 15. století). Tyto ostatky byly v místě, kde se plánovala výstavba garáží pro objekt České pojišťovny. Nalezené ostatky byly předány Ústavu pražské památkové péče. Již tato skutečnost spustila řadu protestních kroků, jak ze strany české židovské obce, tak ze zahraniční - protestní dopisy, demonstrace ortodoxních židů před českými ambasádami v zahraničí. Vše vyvrcholilo dne 24. února 2000, a to hromadnou demonstrativní modlitbou asi 40-ti ortodoxních židů, kteří se pokusili navrátit ostatky na původní místo.³⁹⁶

Zcela jiná skutečnost panuje ve způsobu šíření radikálních idejí prostřednictvím internetu. V českém prostředí se vyskytují konkrétní aktivní

---

³⁹⁵ Srovnej Názor Tóry rabi gaona Zalmana Nechemji Goldberga šlita v záležitosti sporu v pražské židovské obci a pražském rybinatě. *Roš Chodeš*, 2004, roč. 66, č. 9, s. 9 s VOJTIŠEK, Zdeněk. *Znepokojující chasidé* [online]. Časopis Dingir, 29. října 2004 [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.sekty.cz/www/stranky/studie/9.pdf>>.

³⁹⁶ Srovnej Vladislavova ulice: co dělá z židovského hřbitova politikum. *Roš Chodeš*, 2000, roč. 62, č. 4, s. 8-9 *Židovský hřbitov bude součástí budovy České pojišťovny* [online]. iDNES.cz, 29. března 2000 [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://zpravy.idnes.cz/zidovsky-hrbitov-bude-soucasti-budovy-ceske-pojistovny-pep-/domaci.asp?c=A000322144952domaci_mhk>.

webové stránky - „*Stránky Jigala Amira aneb Palestinské lži*“ - <http://jigalamir2.webpark.cz/>³⁹⁷ a „*Jewish Defense League - Sionista*“ - <http://jdl.czechian.net/index2.htm>³⁹⁸ Vedle těchto zřejmých aktivit nelze v ČR vyloučit přítomnost sympatizantů - jednotlivců radikálních židovských idejí, kteří díky celosvětovému rozšíření internetové sítě mohou působit globálně na různých serverech. Je nasnadě, že činnost takovýchto osob je velmi těžko prokazatelná.

Pokud se blíže podíváme na „*Stránky Jigala Amira*“³⁹⁹ *aneb Palestinské lži*“, nalezneme na nich tzv. 24 palestinských lží (různé tématické kruhy, které se průřezově zabývají situací v konfliktu Palestinci versus židé, potažmo Izraelci, tj. od následků Balfourovy deklarace až po aktuální problémy na palestinské straně /příkladem je palestinské školství, které vede dle autora k nenávisti a k terorismu/ až s tématy související s přítomností Izraelců na Západním břehu). Tyto dílčí protipalestinské skutečnosti jsou psány velmi emotivně, až agresivně. ‘Arafát je přirovnáván k Hitlerovi a mnohá autorova tvrzení jsou zaměřena jednostranně bez reálného podkladu. Texty jsou vybaveny specificky negativně laděnými fotografickými a karikaturistickými přílohami, přičemž nechybí ani grafický symbol strany Kach.

Web „*Jewish Defense League - Sionista*“ se svým radikálním vizuálním a obsahovým projevem považuje za tzv. „*česky psanou odnož Židovské obranné ligy*.“⁴⁰⁰ Pod příspěvky, které jsou datovány do roku 2005, je převážně podepsána osoba, která vystupuje pod identitou Nillbert Nullingsworth.⁴⁰¹ Web je charakterizován dvěma základními textovými a obrazovými liniemi. První je nazvána „reporty“ a druhá „nepřítel“.

³⁹⁷ *Stránky Jigala Amira aneb Palestinské lži* [online]. Stránky Jigala Amira aneb Palestinské lži [cit. dle 15. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://jigalamir2.webpark.cz/>>.

³⁹⁸ *Jewish Defense League - Sionista* [online]. Jewish Defense League - Sionista [cit. dle 15. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://jdl.czechian.net/index2.htm>>.

³⁹⁹ Jig'al Amir - atentátník, který dne 4. listopadu 1995 v Tel Avivu na náměstí Králů smrtelně postřelil tehdejšího izraelského premiéra Jicchaka Rabina.

⁴⁰⁰ Židovská obranná liga - podrobné informace je možné nalézt v podkapitole 2.4.1. Kahanisté.

⁴⁰¹ Shodný pseudonym, tj. Nillbert Nullingsworth, vystupuje na chatových diskuzních fórech.

„Reporty“, pod kterými je podepsán právě Nillbert Nullingsworth, jsou různorodé. Například v nich šíří odkaz Me'ira Kahaneho a Barucha Goldsteina; emociálně a hanlivě hovoří o smrti Jásira 'Arafáta či píše otevřený dopis představiteli Neturej Karta Moše Arimu Friedmanovi, kde jej obviňuje ze snahy o vlastní zviditelnění se apod. Kromě událostí ze zahraničí jsou ve shodném - nepřátelském duchu komentovány i události tzv. domácí - například demonstrativní hladovka palestinských studentů na Václavském náměstí, která se konala dne 4. září 2004, při níž studenti chtěli upozornit na strádání palestinských vězňů v izraelských věznicích či přednáška Vladimíra Sáníky, která se dne 10. května 2005 pod názvem „*Islám a terorismus*“ konala na Filosofické fakultě Karlovy Univerzity.

V oddíle „nepřítel“ jsou radikální texty hraničící s extrémistickými výzvami a projevy. Mnohé texty poukazují na spojení nacistické ideologie s islámem. V řadě obrazových materiálů nalezneme Adolfa Hitlera po boku zesměňeného Usámy bin Ládina či zohavená těla izraelských vojáků a civilistů.⁴⁰²

V souvislosti s propagací židovského radikalismu v českém prostředí je zajímavá ta skutečnost, že myšlenky a prezentaci ultraortodoxních charedim, v případě otázky navrácení okupovaného území, neuznání existence státu Izrael a podpory palestinského lidu versus aktivity sionistů použili zpracovatelé stran <http://www.muslimskelisty.eu> (web hojně navštěvovaný českou muslimskou komunitou) v článku „*Ultraortodoxní židé proti sionismu*.“⁴⁰³

Pro ucelení tohoto analytického závěru z pohledu šíření víry, však ne radikální, považuji za přínosné doplnění, že přehledné informace k židovské komunitě je možnost vyhledat na zejména na těchto hlavních webech (seřazeno abecedně):⁴⁰⁴

---

⁴⁰² *Srovnej Stránky Jigala Amira aneb Palestinské lži* [online]. Stránky Jigala Amira aneb Palestinské lži [cit. dle 15. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://jigalamir2.webpark.cz/>> s MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2005. ISBN 80-903333-8-9. s. 264 -265.

⁴⁰³ *Ultraortodoxní židé proti sionismu: židé a sionismus* [online]. Muslimské listy, datum neuvedeno [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.muslimskelisty.eu/zp424.htm>>.

⁴⁰⁴ Veškeré weby, jejich platnost jsem přezkontrolovala dne 28.10.2010.

Bejt Praha⁴⁰⁵ - <http://www.bejt-praha.cz/>

Bejt Simcha⁴⁰⁶ - <http://www.bejtsimcha.cz/>

Časopis Hatikva⁴⁰⁷ - <http://www.zlu.cz/>

Časopis Roš Chodeš - <http://www.fzo.cz/ros-chodes/>

Federace židovských obcí v ČR - <http://www.fzo.cz/zio.do>

Chabad - <http://www.chabadprague.cz/>

Terezínská iniciativa - <http://www.terezinstudies.cz/cz2/main>

Vzdělávací a kulturní centrum při Židovském muzeu v Praze -
<http://www.jewishmuseum.cz/>.

Židovská liberální unie⁴⁰⁸ - <http://www.zlu.cz/>

Židovská obec v Praze - <http://www.kehilaprag.cz/>

---

⁴⁰⁵ Bejt Praha - spolek cizinců, převážně konzervativních židů. Zastřešující úlohu zde přijímá americký rabín Ronald Hoffberg. K bohoslužbám je využívána Španělská synagoga v Praze.

⁴⁰⁶ Bejt Simcha (Dům Radosti) - společenství liberálních židů, tj. nehalachických. Neformální vedení představuje Sylvie Wittmanová, které se podařilo v roce 2001 získat pro stálou spolupráci izraelského rabína Moše Jehudaje Rimmera, který žije ve Velké Británii a do ČR dojíždí. Toto společenství má své sídlo v Mánesově ulici č.p. 8, Praha - viz VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Encyklopedie náboženských směrů v České republice*. 1. vyd. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-798-1. s. 138 - 139.

⁴⁰⁷ Časopis Židovské liberální unie.

⁴⁰⁸ Židovská liberální unie - vznik 2000, záměrem je poskytnout přístřeší těm židovským organizacím, které stojí mimo federaci a nemají dost finančních prostředků na samostatnou činnost, ke členství není nutná judaistická víra - viz VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Encyklopedie náboženských směrů v České republice*. 1. vyd. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-798-1. s. 139.

6. Vliv islámského a židovského radikalismu v ČR - bezpečnostní situace

Problematika **židovského radikalismu** není na území ČR z pohledu bezpečnostních složek a s tím souvisejících opatření zmiňována. Jak již bylo v předchozích kapitolách uvedeno, jedná se z větší části buď o lokální jev zasazený do blízkovýchodního regionu, anebo se vyskytuje v místech, kde jsou velké židovské komunity, a proto by se dalo, analýzou zveřejněných informací, na poli zaměření české bezpečnostní politiky hovořit o nulové přítomnosti opatření vůči problematice židovského radikalismu.

Avšak je nutné si uvědomit, že bezpečnostní složky, zejména zpravodajské, dílčí postupy a výsledky zveřejňují sporadicky. A je rovněž otázka, nakolik je téma týkající se židovského radikalismu „citlivé“, zvláště když v posledních letech byla zahraniční orientace ČR ke konfliktu Izrael versus Palestina silně proizraelská. O tom svědčí i jeden z bodů během předsednictví ČR Evropské unii (EU) v první polovině roku 2009, jehož cílem bylo prosadit exkluzivní dohody mezi sedmadvacátkou a Izraelem a uspořádat první summit EU - Izrael.

Zato dimenzi **islámského radikalismu**, který se na konci 20. století a na počátku 21. století rozšířil do celosvětové hrozby, se bezpečnostní složky naší země intenzivně věnují. Ohrožení zájmů ČR vzrostlo zejména po začlenění ČR v roce 1999 do systému NATO. Rovněž směr naší zahraniční politiky a posléze přítomnost našich odborníků, vojáků a policistů v zemích konfliktu, jako je například Irák či Afghánistán, zvýšilo na našem území riziko teroristické akce ze strany islámských radikálů. Proklamace islámských radikálních vůdců vůči západnímu světu, křesťanům a Izraeli ohrožují na našem území i objekty a instituce těch zemí, jež veřejně bojují proti islámským radikálním uskupením a jednotlivcům.⁴⁰⁹

---

⁴⁰⁹ Viz i BRZYBOHATÝ, Marian. *Současné vývojové trendy terorismu a vybrané pedagogické problémy výcviku speciálních jednotek*. 1. vyd. Praha: Policejní akademie ČR, 2001. ISBN 80-7251-073-8. s. 21.

Zastřešující úlohu v koordinaci problematiky bezpečnosti ČR udává **Bezpečnostní rada státu**, v jejímž čele je předseda vlády, následnými členy jsou místopředsedové vlády, ministr vnitra, ministr zahraničních věcí, ministr obrany, ministr průmyslu a obchodu, ministr zdravotnictví, guvernér České národní banky, předseda Správy státních hmotných rezerv a vedoucí Úřadu vlády ČR. Možnost zúčastnit se jednotlivých jednání má i prezident republiky. Hlavní úlohou bezpečnostní rady státu je vedle koordinace bezpečnostní problematiky i příprava návrhů k zavedení opatření a k jejich zajištění.

V naší zemi jsou dva klíčové druhy institucí bezpečnostní problematiky - **zpravodajské složky** (hlavní cíl - shromažďování informací a vyhodnocení bezpečnostní situace, avšak bez výkonné pravomoci) a **Ministerstvo vnitra ČR** (realizace bezpečnostních opatření,⁴¹⁰ od března 2009 garantem Národního kontaktního bodu pro terorismus).

Zpravodajské složky zastřešuje stálý orgán Bezpečnostní rady státu, tj. **Výbor pro zpravodajskou činnost**, jehož hlavním úkolem je koordinace činnosti zpravodajských složek, plánovaná opatření k zajištění zpravodajské činnosti a spolupráce s příslušnými státními institucemi. V čele tohoto výboru stojí opětovně předseda vlády, místopředsedou je ministr vnitra, členy jsou místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí, ministr zahraničí, ministr obrany, ředitelé zpravodajských služeb (Bezpečnostní informační služby,⁴¹¹ Úřadu pro zahraniční styky a informace⁴¹² a Vojenského zpravodajství⁴¹³) a vedoucí Úřadu vlády. Výbor pro zpravodajskou činnost má i své vlastní orgány, např. **Kolegium ředitelů zpravodajských služeb**, jež tvoří ředitelé zpravodajských služeb ČR a ředitel sekce předsedy vlády pro obranu, bezpečnost a zahraniční politiku Úřadu vlády ČR.

---

⁴¹⁰ Na této realizaci se samozřejmě dle bezpečnostní situace mohou podílet i další ministerstva.

⁴¹¹ Garantem činnosti Vláda ČR.

⁴¹² Garantem činnosti Ministerstvo vnitra ČR.

⁴¹³ Garantem činnosti Ministerstvo obrany ČR.

Vazbu na toto Kolegium má tým zvaný **Společná zpravodajská skupina**, která je složená ze zástupců jednotlivých zpravodajských služeb a bezpečnostních složek zabývajících se problematikou terorismu.

6.1. Zpravodajské složky

6.1.1. Bezpečnostní informační služba

Bezpečnostní informační služba,⁴¹⁴ jejíž náplň je vnesena do zákona č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, získává poznatky zabývající se vnitřní bezpečnostní situací naší země. Oblast zpravodajské činnosti a působnosti je pro Bezpečnostní informační službu určena zákonem č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách ČR.⁴¹⁵ Z pohledu problematiky islámského radikalismu je klíčový § 5, písm. e, který stanovuje, že Bezpečnostní informační služba zabezpečuje informace týkající se organizovaného zločinu a terorismu. Náplň a zjištěné poznatky týkající se tohoto příslušného paragrafu a odstavce lze nalézt v jednotlivých výročních zprávách, jež Bezpečnostní informační služba od roku 1996 zveřejňuje na svých oficiálních webových stránkách.⁴¹⁶

Podle **BIS klíčovou hrozbou z pohledu mezinárodního terorismu hraje islámský radikalismus**. Poznatky k této problematice získává BIS buď vlastními zdroji, nebo v rámci rozsáhlé vnitřní a zahraniční spolupráce, jež nabyta na intenzitě po teroristických útocích z 11. září 2001. Ze zveřejněných zpráv je zřejmé, že faktory a ovlivňující prvky zaznamenané od roku 1996 směrem k ČR jsou reflexí zejména světového dění. Tento trend jasně ukazuje na to, že **problematika terorismu**,

---

⁴¹⁴ Civilní kontrarozvědka.

⁴¹⁵ Tento zákon doznal změn v roce 2005, kdy byl přijat zákon č. 289/2005 Sb., o Vojenském zpravodajství. Proto jsou změny uvedeny v zákoně č. 290/2005 Sb., o změně zákonů v souvislosti s přijetím zákona o Vojenském zpravodajství.

⁴¹⁶ Zprávy z let 1996 a 1997 byly dne 1.6.1998 zveřejněny jako jeden celek, shodný systém byl i u zpráv z let 1998 a 1999 (zveřejněny 1.6.2000). Následné zprávy jsou již uváděny jednotlivě až do roku 2009 - BIS. *Výroční zprávy* [online]. Bezpečnostní informační služba, datумы jsou různorodé dle vydání výročních zpráv [cit. dle 30. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.bis.cz/vyrocní-zpravy.html>>.

respektive odhalení a detekování dílčích symptomů islámského radikalismu na našem území, má výrazně vzrůstající tendenci.

Ačkoli výroční zprávy uvádějí, že na území ČR není žádná aktivní islamistická teroristická buňka, přesto BIS prověřovala několik konkrétních signálů svědčících o případném pobytu radikálů či plánovaném teroristickém útoku v naší zemi. Například již v letech 1996 a 1997 bylo dle BIS prověřováno několik odůvodněných podezření k plánování teroristické akce, následná léta 1998 a 1999, která zaznamenala teroristické útoky proti zastupitelským úřadům USA v Nairobi (Keňa) a v Dár as-Salámu (Tanzánie),⁴¹⁷ přinesla rovněž prověřková opatření o pobytu jednotlivých členů teroristických organizací v ČR, avšak nebylo potvrzeno, že by v době jejich přítomnosti na našem území se chystali k přípravě nebo k realizaci teroristického útoku. Zároveň byla provedena opatření vůči členům Hizballáhu a byla prověřena informace k možnému pobytu osoby spojené s afghánským a egyptským terorismem (bez bližších podrobností).

Teroristické útoky z 11. září 2001 v USA plně zaktivovaly bezpečnostní složky v ČR. BIS jako zpětnou reakci přijala v roce 2001 a i v roce 2002 rozsáhlá opatření vedoucí k intenzivnímu shromažďování informací o případném ohrožení ČR; k prověřování poznatků zahraničních partnerů vztahujících se k terorismu; k možnosti školení cizinců - pilotů dopravních letadel na našem území; k aktualizaci přehledu ohledně osob arabského původu pohybujících se na území ČR, u kterých bylo či je podezření z příslušnosti k radikálním islámským a palestinským organizacím; k získávání a vyhodnocování informací, kde legální a nelegální struktury podporující terorismus získávají a distribuují finanční prostředky, zbraně nebo produkty a technologie potřebné k výrobě zbraní hromadného ničení a jejich nosičů. Výsledkem této intenzivní činnosti bylo zjištění, že ČR je využívána osobami podezřelými z přítomnosti k radikálním islámským organizacím, ale ne jako základna, nýbrž jako tranzitní země pro jejich následný přechod do západoevropských zemí.

---

⁴¹⁷ Útoky byly shodně provedeny 7. srpna 1998.

V roce 2005 se BIS podílela na objasňování aktivit Alžířana, jenž měl plánovat teroristický útok proti bližším cílům v ČR. Sice nebylo objasněno jeho konkrétní napojení na islámské radikální kruhy, ale panoval předpoklad, že v minulosti mohla tato osoba mít do tohoto prostředí kontakty. V prosinci tohoto roku byla tato riziková osoba zatčena a pod kontrolou českých bezpečnostních složek vyhoštěna z ČR se zákazem pobytu na našem území. Rok 2005 přinesl rovněž poznatky o tom, že na území ČR zasahují *aktivita misionářské islámské organizace Tablīghī Džamá‘at*,⁴¹⁸ jež se snaží v naší zemi získávat nové členy a sympatizanty. Ačkoli tato organizace není přímo spojována s teroristickými aktivitami, někteří její členové se později zradikalizovali a jsou známí jako západní džihádisté.⁴¹⁹ Zároveň byl i v prosinci téhož roku zadržen na letišti Praha - Ruzyně Libanonec, občan Švédska, *Usáma ‘Abd‘alláh Kassir*,⁴²⁰ který cestoval ze Stockholmu do Bejrútu. Kassir byl hledán Interpolem na základě pátrání vyhlášeného soudem jižního okresu New York pro podezření z vazby na mezinárodní teroristickou síť.⁴²¹

Nejzávažnější hrozbu zaregistrovala BIS v roce 2006, kdy na základě závažných poznatků získané z mezinárodní spolupráce vyhodnotila *reálné riziko přípravy teroristického útoku v ČR*. Z tohoto důvodu byla v Praze na přelomu měsíce září a října 2006 zvýšena bezpečnostní opatření. V této souvislosti BIS ve výroční zprávě uvedla, že vlastními konkrétními poznatky k tomuto riziku nedisponovala. Hrozba teroristického útoku se týkala židovských, resp. izraelských cílů v Praze, a to zejména po dobu konání židovských svátků, kdy do židovského historického centra přijíždí značné množství turistů z Izraele i odjinud. Situaci společně vyhodnotily všechny české bezpečnostní složky a předložily návrh preventivních

---

⁴¹⁸ Podrobné informace je možné nalézt v podkapitole 5.1. Způsoby šíření víry z pohledu islámského radikalismu.

⁴¹⁹ Například - Jose Padilla, Richard Reid, John Walker Lindh - podrobné informace je možné nalézt v podkapitole 5.1. Způsoby šíření víry z pohledu islámského radikalismu.

⁴²⁰ Dne 11. prosince 2005.

⁴²¹ Podrobné informace je možné nalézt v podkapitole 5.1. Způsoby šíření víry z pohledu islámského radikalismu.

opatření. Byla přijata strategie otevřeného postupu proti možným útočníkům a byla informována veřejnost.⁴²²

Vedle těchto výše uvedených poznatků BIS ve svých výročních zprávách představuje potencionální cíle islámských radikálů na našem území, které jsou spojeny s tzv. *symboly Západu*. Jedná se zejména o objekty zemí, jež aktivně bojují proti islámským radikálům a vůči kterým jsou zaměřeny hrozby islámských radikálních kazatelů a vůdců džihádistických hnutí, tj. budovy zastupitelských úřadů USA, Velké Británie a Izraele. Od roku 2004 jsou v podstatě do výčtu ohrožených budov zahrnuty všechny objekty zahraničních misí těch států, které se otevřeně angažují v široké mezinárodní protiteroristické koalici. V souvislosti s významnými symbolickými objekty BIS věnuje značnou pozornost bezpečnostním opatřením, jež se týkají *ohrožení objektu a zaměstnanců RFE/RL* (Radio Free Europe/ Radio Liberty). Míra ohrožení byla zesílena poté, co RFE/RL v roce 2001 zahájilo vysílání z Prahy do Afghánistánu. Lokalitu budovy na exponovaném místě v centru Prahy zhodnotila BIS jako zcela nevyhovující a dle výroční zprávy z roku 2005 se výraznou měrou zasadila o rozhodnutí týkající se přestěhování tohoto významného objektu. Z výročních zpráv vyplývá, že mezi hlavní bezpečnostní rizika patřil možný zájem islámských radikálů, případně i zpravodajských služeb států podporujících terorismus, infiltrovat se mezi zaměstnance rozhlasové stanice, anebo připravit a provést konkrétní útok. BIS také registrovala pořizování záběrů budovy stanice různými osobami. Konkrétní případy, ve snaze vyloučit možnou souvislost s přípravou teroristické akce, prověřovala ve spolupráci se zahraničními partnery. K danému tématu BIS dne 30.11.2009 BIS zveřejnila na svých webových stránkách pod názvem: „*Raketový útok na Svobodnou Evropu nevyšel*“ kroky konkrétního šetření, které odhalily zájem irácké zpravodajské

---

⁴²² I když výroční zpráva BIS z roku 2006 nehovoří blíže o charakteru teroristů, je tato hrozba uvedena v seznamu, neboť židovské cíle jsou jednou z priorit islámských radikálů - BIS. *Výroční zpráva 2006* [online].Bezpečnostní informační služba, 21. listopadu 2007 [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: < <http://www.bis.cz/n/2007-11-21-vyrocní-zprava-2006.html>>.

služby k útoku na objekt RFE/RL v Praze.⁴²³ Ačkoli tato kauza nesouvisí s tématem islámského radikalismu, domnívám se, že jasně demonstruje ukázkou likvidace vybraného symbolu, tj. v případě RFE/RL - produktu Kongresu USA.⁴²⁴

Kromě objektů jsou od roku 2002 zmíněny BIS tzv. *strategické cíle*, jako jsou vojenské objekty, jaderné elektrárny, přehradní nádrže, zásobárny pitné vody apod. O dva roky později, v roce 2004, je riziko rozšířeno i o tzv. měkké cíle, které lze charakterizovat jako objekty a lokality s vyšším výskytem lidí, kde z různých objektivních důvodů nelze zajistit dostatečnou ochranu. Jde zejména o železnici, metro, obchodní domy, stadióny, různé hromadně navštěvované sportovní a kulturní akce apod. Zcela samostatným tématem je ohrožení a zneužití letišť, a to zejména po teroristických útocích z 11.zář 2001.

Z pohledu obsahové náplně zveřejněných výročních zpráv je zajímavá ta skutečnost, že od roku 2004 zmiňují i popis místní muslimské komunity a její případné reakce na podněty vztahující se k islámu. Podle BIS *muslimská komunita na území ČR* čítá okolo 8000 osob, je etnicky různorodá, názorově umírněná, nekonfliktní, neizolovaná od české společnosti. Rozdíly mezi sunnity a ší'ity se v českém prostředí v podstatě nevyskytují a vzájemné animozity se téměř neprojeví. Převážná většina muslimů žije ve velkých městech, nejpočetnější komunita je v Praze a v Brně. Muslimové pobývající v ČR udržují kontakty s představiteli muslimů v zahraničí a ačkoli o některých muslimech přijíždějících ze zahraničí bylo zřejmé, že vyznávali fundamentální výklad islámu, na území ČR obvykle vystupovali umírněně, a to bez extrémních výroků a projevů. V souvislosti s bezpečnostní situací v ČR není hrozba v místní muslimské komunitě, ale šetření BIS vede spíše k muslimům přijíždějícím ze zahraničí.

V rámci celkového přehledu o zájmu BIS musím rovněž zmínit i snahu o registraci pobočky islámské nevládní organizace *3th World Relief Agency*

---

⁴²³ BIS. *Raketový útok na Evropu nevysel* [online]. Bezpečnostní informační služba, 31. listopadu 2009 [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.bis.cz/n/2009-11-30-raketovy-utok-na-svobodnou-evropu-nevysel.html>>.

⁴²⁴ Svobodná Evropa - Radio Free Europe/Radio Liberty byla jako rozhlasová organizace založena Kongresem USA v roce 1950.

(TWRA), a to v letech 1999 a 2003, jejíž mateřská organizace byla důvodně podezřelá z financování terorismu. Registrace této pobočky nebyla v uvedených letech povolena.⁴²⁵

Závěrem je nutné zmínit trend aktuálního zaměření evropských zpravodajských služeb (výroční zpráva z roku 2007), které upínají svoji pozornost na některé rizikové aktivity muslimů, jež jsou identifikovány jako možné stimuly radikalizačních tendencí právě u členů vlastní komunity. Případnou radikalizaci může také způsobit diskriminace ze strany většinové populace, události a zhoršující se bezpečnostní situace ve světě, zejména v Iráku a v Afghánistánu. V tomto ohledu zcela samostatnou kapitolou, a to poměrně významnou (jak uvádí zpráva z roku 2009), je přímá návaznost na angažovanost ČR v Afghánistánu. Analýza a šetření v rámci tohoto problému naštěstí ukazují na fakt, že do současné doby se nepotvrdil žádný hypotetický předpoklad hrozby teroristického útoku ze strany afghánské či pákistánské komunity žijící v naší zemi, či mimo ni. A také ani to, že by došlo k radikalizaci těchto dvou výše uvedených komunit v ČR a zároveň ani to, že by se na našem území vyskytovali členové a sympatizanti islamistických hnutí operujících v Afghánistánu a Pákistánu.

6.1.2. Úřad pro zahraniční styky a informace

Působnost Úřadu pro zahraniční styky a informace⁴²⁶ je upravena zákonem č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách ČR, ve znění pozdějších předpisů, dále pak i právními předpisy ČR, mezinárodními smlouvami, kterými je ČR vázána, usneseními vlády, zvláštními řídicími akty ministra vnitra a vnitřními předpisy.⁴²⁷ Náplní ÚZSI je získávat a vyhodnocovat informace, které nejsou dostupné prostřednictvím standardních prostředků, jejich původ je ze zahraničí a jsou důležité pro bezpečnost a ochranu zahraničně politických a ekonomických zájmů ČR.

---

⁴²⁵ Podrobné informace je možné nalézt v podkapitole 3.2. Charitativní a finanční pomoc z pohledu islámského radikalismu - analytický závěr v souvislosti s Českou republikou.

⁴²⁶ Civilní rozvědka, dále jen ÚZSI.

⁴²⁷ Rozpočet ÚZSI je součástí rozpočtové kapitoly Ministerstva vnitra.

Oficiální stránky této zpravodajské služby⁴²⁸ neobsahují každoroční výroční zprávy. K problematice islámského radikalismu lze vyjádření ÚZSI nalézt pouze v odkaze - *Naše vyjádření a analýzy* - kde se nachází pouze jeden článek z 22. února 2006 pod názvem: „*Evropa a islám v kontextu dění kolem karikatur proroka Muhammada.*“ Respektive se jedná o vystoupení ředitele ÚZSI Karla Randáka na zasedání Zahraničního výboru Poslanecké sněmovny PČR.⁴²⁹ Další odkazy obsahují informace, jež se sice daného tématu dotýkají, ale pocházejí z poskytnutých rozhovorů zástupců ÚZSI, ze zveřejněných zpráv zahraničních zpravodajských služeb, ze zahraničního a českého tisku a z médií. Tyto poznatky se v převážné míře konkrétně nedotýkají bezpečnostní situace v ČR, ale problematiky islámského radikalismu jako celku a jeho aspektů v zahraničí.

6.1.3. Vojenské zpravodajství

Tak jako předchozí zpravodajské služby je působnost Vojenského zpravodajství definována zákonem č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách ČR, aby zabezpečovalo poznatky o záměrech a činnostech představující vojenské ohrožení ČR a o zpravodajských službách cizí moci v oblasti obrany. Avšak v rámci změn, ke kterým došlo v souvislosti s reorganizací vojenské zpravodajské služby, lze aktuální definici a charakter této organizace nalézt v zákoně č. 289/2005 Sb., o Vojenském zpravodajství, jež je jako ozbrojená zpravodajská složka činná v rámci Ministerstva obrany.

V souvislosti s plněním zadaných úkolů Vojenské zpravodajství úzce spolupracuje nejen s českými zpravodajskými službami, ale i se zahraničními zpravodajskými organizacemi, a to zejména uvnitř NATO. V souvislosti s islámským radikalismem Vojenské zpravodajství spolupracuje se Zvláštním výborem NATO

---

⁴²⁸ ÚZSI [online]. Úřad pro zahraniční styky a informace [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.uzsi.cz/cz/>>.

⁴²⁹ ÚZSI. *Evropa a islám v kontextu dění kolem karikatur proroka Mohameda* [online]. ÚZSI, 22. února 2006 [cit. dle 7. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.uzsi.cz/cz/evropa-a-islam-v-kontextu-deni-kolem-karikatur-proroka-mohameda.html>>.

(AC-46), jehož náplní je zpracování příspěvků a hodnocení dokumentů zabývajících se otázkami mezinárodního terorismu a civilizačních hrozeb.

Na oficiálních webových stránkách⁴³⁰ jsou zveřejněny výroční zprávy od roku 2004 do roku 2009. Z pohledu islámského radikalismu a rovněž i z charakteru činnosti Vojenského zpravodajství (rozvědné a kontrarozvědné) lze informace týkající se bezpečnosti ČR a jejích občanů rozdělit na získané v naší zemi a v zahraničí.

Stěžejním úkolem této zpravodajské služby je v ČR zejména ochrana veškerých objektů resortu obrany, ochrana vojenských představitelů, včetně zahraničních, kteří přicestují do naší země. Zároveň na základě spolupráce s českými, a zvláště se zahraničními partnery, Vojenské zpravodajství prověřuje osoby podezřelé buď z možné podpory terorismu, anebo ze šíření radikálních ideologií, neboť *české území je, dle této zpravodajské služby, vhodné k vytvoření logistické podpory pro nadnárodní teroristické organizace a i příhodné k tranzitu teroristů do dalších zemích Evropy*. V pozornosti je rovněž etablování radikálních subjektů na našem území a jejich snaha ohledně šíření radikálních idejí. To jim umožňují moderní komunikační systémy (například internet) a vstup ČR do schengenského prostoru (21. prosince 2007). Výroční zpráva z roku 2006,⁴³¹ tak jako zpráva z tohoto období od Bezpečnostní informační služby, hovoří o přímé hrozbě teroristického útoku (bez bližších podrobností). Vedle tohoto se Vojenské zpravodajství v roce 2006 zabývalo monitoringem možných cest případného prosakování radikální ideologie Al-Ká'idy do české společnosti a zpravodajsky se podílelo na prevenci a opatřeních proti případnému logistickému zabezpečení, včetně financování. Aktuální informace (zveřejněny v roce 2009) hovoří o tom, že nadále trvá trend nárůstu indoktrinace a radikalizace vhodných skupin

---

⁴³⁰ VZ. *Výroční zprávy* [online]. Vojenské zpravodajství datумы jsou různorodé dle vydání výročních zpráv [cit. dle 30. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.vzcr.cz/static/rocenky2007.aspx>>.

⁴³¹ VZ. *Zpráva o činnosti Vojenského zpravodajství za rok 2006* [online]. Vojenské zpravodajství [cit. dle 30. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.vzcr.cz/static/zprava2006.aspx>>.

obyvatelstva a hlavním nástrojem ideologické manipulace s muslimskou mládeží a prostředkem výcviku a rekrutace se stal internet.

Klíčové informace získané ze zahraničí se týkají monitorování a aktuálního vyhodnocování možných teroristických hrozeb ze strany islámských radikálů v oblastech, kde působí české vojenské mise - Irák a Afghánistán.⁴³² Dalším zahraničním úkolem je zpravodajsky zabezpečit přelety vysokých představitelů ČR do krizových oblastí, respektive odhalení islámských radikálů při možném použití protiletadlových střel.

6.1.4. Společná zpravodajská skupina

Společná zpravodajská skupina vznikla usnesením Bezpečnostní rady státu ze dne 6. června 2005 pod číslem 54.⁴³³ Obsahem tohoto usnesení je standardizace a statut Společné zpravodajské skupiny. Členy jsou zástupci Bezpečnostní informační služby, Úřadu pro zahraniční styky a informace, Vojenského zpravodajství, Ministerstva vnitra, Ministerstva zahraničních věcí, Policie ČR - Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování, Policie ČR - Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu. *Stěžejním cílem této Společné zpravodajské skupiny je výměna informací na poli terorismu a souvisejících jevů.*

Ačkoli tato skupina nedisponuje oficiálními webovými stránkami, o obsahu její činnosti se dozvídáme pouze okrajově z výročních zpráv Bezpečnostní informační služby a Vojenského zpravodajství. Bezpečnostní informační služba⁴³⁴ uvádí, že náplní činnosti Společné zpravodajské skupiny je vzájemné porovnávání informací, jejich vyhodnocování a navrhování dalších opatření k účinné eliminaci bezpečnostních rizik plynoucích z aktivní účasti ČR na akcích spojenců v NATO

---

⁴³² Ve výčtu lze uvést rovněž Kosovo, kde jednotky Armády ČR jsou součástí mezinárodních mírových sil KFOR (Kosovo Force).

⁴³³ BEZPEČNOSTNÍ RADA STÁTU. *Usnesení Bezpečnostní rady státu ze dne 6. června 2005 č. 54 ke Standardizaci a Statutu Společné zpravodajské skupiny* [online]. Vláda ČR, 6. červen 2005 [cit. dle 30. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/cinnost/zaznamy-z-jednani/zaznamy-2005/usn-54.pdf>>.

⁴³⁴ BIS. *Výroční zpráva 2006* [online]. Bezpečnostní informační služba, 21. listopadu 2007 [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.bis.cz/n/2007-11-21-vyrocnizprava-2006.html>>.

a rovněž aktivní výměna informací v boji proti terorismu. Vojenské zpravodajství⁴³⁵ uvádí, že do Skupiny poskytuje poznatky důležité pro řešení případů spojených s reálnými hrozbami teroristických útoků proti objektům na území ČR a také se zpravodajsky podílelo na prevenci k zamezení budování logistického a finančního zabezpečení teroristických sítí. Zároveň Společná zpravodajská skupina v roce 2006 řešila opatření týkající nepřímé hrozby teroristického útoku na našem území.⁴³⁶

6.2. Ministerstvo vnitra

Ministerstvo vnitra⁴³⁷ je odpovědné za koordinaci protiteroristického úsilí v ČR. V současné době zastřešuje dva zásadní projekty: a) dokumentační, který je reprezentován **Strategií boje proti terorismu pro léta 2010 - 2012**⁴³⁸ a b) institucionální, tj. **Národní kontaktní bod pro terorismus**.⁴³⁹

Odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra ČR zpracoval dokument „*Strategie boje proti terorismu pro léta 2010 - 2012 s podtitulem: opatření, zaměřená na minimalizaci rizik a dopadů potencionálních teroristických útoků na území České republiky a proti zájmům České republiky v zahraničí.*“ Tento materiál vychází z tzv. Národního akčního plánu boje proti terorismu: Aktualizované znění pro léta 2007 - 2009, jenž bylo schváleno Usnesením vlády ze dne 11. února 2008 č. 129.⁴⁴⁰ (*Národní akční plán boje proti terorismu*

---

⁴³⁵ VZ. *Zpráva o činnosti Vojenského zpravodajství za rok 2007* [online]. Vojenské zpravodajství [cit. dle 30. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.vzcr.cz/static/zprava2007.aspx#4_2>.

⁴³⁶ Podrobné informace je možné nalézt v podkapitole 6.1.1. Bezpečnostní informační služba a 6.1.3. Vojenské zpravodajství.

⁴³⁷ *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.mvcr.cz>>.

⁴³⁸ MV ČR. *Strategie boje proti terorismu pro léta 2010 a 2012* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, 2010 [cit. dle 30. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <www.mvcr.cz/soubor/nap-2010-pdf.aspx>.

⁴³⁹ *Národní kontaktní bod pro terorismus* [online]. Policie ČR [cit. dle 30. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.policie.cz/clanek/narodni-kontaktni-bod-pro-terorismus.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>>.

⁴⁴⁰ Dokument navazuje na původní „Národní akční plán boje proti terorismu“ (přijat usnesením vlády ze dne 10. dubna 2002 č. 385), „Národní akční plán boje proti terorismu: Aktualizované znění pro rok 2003“ (přijat usnesením vlády ze dne 14. dubna 2003 č. 361), „Národní akční plán boje proti terorismu: Aktualizované znění pro rok 2004“ (přijat usnesením vlády ze dne 19. května 2004 č. 479)

zahrnoval⁴⁴¹ mimo jiné i aktuální situaci týkající se zhodnocení míry ohrožení naší země, a to v kontextu mezinárodního terorismu. Konkrétně v něm bylo zmíněno, že riziko teroristického útoku se na našem území zvyšuje, a to i přesto, že do současné doby takováto akce nebyla v ČR zaznamenána. Tato analýza byla opřena za první o události z přelomu září a října 2006, tj. o možnou přípravu teroristického útoku na území ČR,⁴⁴² za druhé o skutečnost, že naše území je nejen tranzitním místem, ale i prostorem pro krátkodobý pobyt osob podezřelých z napojení na "radikální" teroristické skupiny, jejich podpůrné organizace nebo na jednotlivce s tzv. radikálním zaměřením. Od roku 2001 bylo v zahraničí odsouzeno nebo zadrženo několik desítek osob, podezřelých z teroristických trestných činů, které získaly víza ČR, respektive použily ČR k cestě do dalších zemí, kde se zapojily do nezákonné činnosti.)

Dokument Strategie boje proti terorismu pro léta 2010 - 2012 je oproti předchozímu Národnímu akčnímu plánu boje proti terorismu zcela obecného charakteru (definuje pouze základní úkoly a problematiky; neobsahuje podrobný rozpis konkrétních úkolů a cílů), neboť se ukázalo, že ačkoli celá řada navržených úkolů byla splněna, některé zůstaly nedořešeny, a to díky chybějící politické shodě a finanční otázce. Konkrétní úkoly by měly být specifikovány v dokumentu: „Aktuální seznam priorit v boji proti terorismu“, který se bude zabývat i úkoly z předchozích Národních akčních plánů.⁴⁴³

Institucionální projekt, jež ministerstvo vnitra zastřešuje, nese název: Národní kontaktní bod pro terorismus, který byl zřízen dne 30. března 2009 při Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu Služby kriminální policie

---

a „Národní akční plán boje proti terorismu: Aktualizované znění pro léta 2005 - 2007“ (přijato usnesením vlády ze dne 16. listopadu 2005 č. 1466).

⁴⁴¹ Dokument dále disponuje: základními principy boje proti terorismu; zlepšení komunikace a spolupráce mezi subjekty zapojenými do boje proti terorismu a zkvalitňování podmínek pro výkon jejich činnosti; ochrana obyvatelstva, kritické infrastruktury a životního prostředí; prevence vzniku uzavřených přistěhovaleckých komunit a radikalizace jejich členů; zahraničně-politické směřování ČR v oblasti boje proti terorismu.

⁴⁴² Podrobné informace je možné nalézt v podkapitole 6.1.1. Bezpečnostní informační služba a 6.1.3. Vojenské zpravodajství a 6.1.4. Společná zpravodajská skupina.

⁴⁴³ V době zpracování této disertace aktuální seznam priorit v boji proti terorismu nebyl ještě zveřejněn.

a vyšetřování Policie České republiky.⁴⁴⁴ Jedná se o specializované centrálně - komunikační a analytické pracoviště, jehož cílem je sběr, vyhodnocení a analýza poznatků týkajících se teroristických hrozeb, teroristů a osob důvodně podezřelých z napojení na teroristické organizace. V souvislosti s tímto zadáním tento útvar spolupracuje se všemi pracovišti Policie ČR a s ostatními bezpečnostními útvary v naší zemi a v zahraničí. Jeho hlavním přínosem je efektivní, koordinované a včasné zpracování dat o terorismu uvnitř policie, stejně jako možnost občanů ČR obracet se s případnými podněty přímo na tento specializovaný útvar. A proto webové stránky Národního kontaktního bodu jsou vystavěny zejména pro občany naší země, kde mohou nalézt návody, jak si všímat okolí; jak zareagovat v případě nebezpečí a kam se obrátit, pokud disponují jakýmkoli důvodným podezřením.

6.2.1. Integrační proces muslimů v ČR - pilotní projekt

V souvislosti s mezinárodním děním na poli islámského radikalismu vstala otázka zmapování muslimské komunity v ČR, její začlenění do české společnosti a pochopení specifických problémů s adaptací na místní prostředí. Proto na přelomu let 2006 a 2007 zadalo Ministerstvo vnitra ČR soukromé firmě⁴⁴⁵ zpracování výzkumné zprávy pod názvem: „**Integrační proces muslimů v České republice - pilotní projekt.**“⁴⁴⁶ Ačkoli projekt nebyl cíleně zaměřen na zjišťování stoupců radikálního islámu, *obsah materiálu ukazuje, že muslimové žijící na našem území se k radikálům nepřiklánějí.*

Zajímavá zjištění z tohoto projektu:

Dle statistických propočtů a výpovědí členů komunity by v ČR mělo **pobývat okolo 11 200 muslimů**, jedná se zejména o osoby, které pocházejí

⁴⁴⁴ Od 1. července 2009 toto pracoviště funguje v nepřetržitém režimu.

⁴⁴⁵ VeryVision, s.r.o., Dlouhá 194/3, 702 00 Ostrava - Moravská Ostrava.

⁴⁴⁶ TOPINKA, Daniel (ed.). Integrační proces muslimů v ČR - pilotní projekt [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, 2006/2007 [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/dokument/2007/integrace_muslimu.pdf>.

ze sunnitského prostředí - turkického⁴⁴⁷ a arabského.⁴⁴⁸ Jak výzkum názorně ukázal, komunita je v ČR vnitřně různorodá.

Jádro komunity tvoří většinou praktikující muslimové, kteří v minulosti přicestovali do ČR studovat vysokou školu a nakonec na našem území zůstali. Jejich rozhodnutí nevrátit se zpět do své vlasti umocnilo založení rodiny, neboť narození dětí, které se ve většině případů etablovaly do českého prostředí a jejichž návrat s rodiči by jim přinesl řadu problémů s integrací do jejich původního prostředí. Tito muslimové si zakládají na vzdělání, soustřeďují se kolem mešit a modliteben, jsou ochotni pořádat přednášky a organizovat charitativní akce na podporu ostatních muslimů v nouzi. Je zřejmé, že toto jádro by vědomě nepřipustilo šíření radikálních myšlenek a ohrožení jejich postavení v rámci české společnosti. Ačkoli tito muslimové velmi špatně nesou vnímání české společnosti k islámu, zvláště po teroristických útocích na počátku 21. století v USA a v Evropě, ospravedlňují tento fakt neznalostí Čechů týkající se islámu, a proto se snaží o pozitivní šíření islámu, tj. o jeho propagaci, pořádání přednášek, diskusí apod. Podle výzkumu stěžejními úkoly této skupiny muslimů jsou dvě roviny, první - již zmíněná pozitivní propagace islámu; druhá - snaha o vytvoření prostoru pro fungování muslimské komunity v ČR, tj. vytvoření institucionálního a organizačního zázemí pro muslimy. V tomto ohledu je snaha zaregistrovat Ústředí muslimských náboženských obcí, aby islám mohl využívat výhod státem uznaného náboženství. Ústředí muslimských náboženských obcí v ČR muselo z tohoto důvodu projít složitým registračním procesem, neboť v květnu 1991, kdy tato organizace byla ustanovena, muslimská obec nebyla na seznamu registrovaných církví a náboženských společností. Aby se tak stalo, muselo být mimo jiné shromážděno 10 tisíc podpisů. V roce 1992

---

⁴⁴⁷ Tato oblast zahrnuje tyto státy: Albánie, Ázerbajdžán, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Čína, Gruzie, Chorvatsko, Kazachstán, Kyrgyzstán, Makedonie, Mongolsko, Rusko, Singapur, Srbsko a Černá Hora, Turecko, Turkmenistán, Uzbekistán.

⁴⁴⁸ Tato oblast zahrnuje tyto asijské státy: Bahrajn, Irák, Izrael, Katar, Kuvajt, Libanon, Jemen, Jordánsko, Omán, Palestina, Saúdská Arábie, Spojené arabské emiráty, Sýrie a tyto africké státy: Alžírsko, Benin, Burkina Faso, Burundi, Čad, Džibutsko, Egypt, Eritrea, Etiopie, Gambie, Ghana, Guinea, Guinea-Bissau, Kamerun, Libérie, Libye, Mali, Maroko, Mauricius, Mauretánie, Mosambik, Niger, Nigérie, Pobřeží slonoviny, Rwanda, Senegal, Sierra Leone, Somálsko, Súdán, Tanzanie, Togo, Tunisko, Uganda.

začala podpisová akce. V březnu 1996 odbor církví pozastavil řízení ve věci registrace. Zákon o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností (schválený vládou 25. dubna 2001) řešil situaci, kdy vzhledem k požadovanému počtu 10 tisíc zletilých věřících s trvalým pobytem na území ČR u těch náboženských sdružení, které nejsou členy Světové rady církví, se nemohly stát právními osobami církve a náboženské společnosti s menším počtem věřících. Zákon nově přinesl dvojstupňovou registraci. Pro první stupeň postačuje předložit 300 podpisů věřících s osobními údaji. Organizace tak má zajištěnu právní subjektivitu, ovšem bez dalších zvláštních práv, mezi něž se počítá finanční podpora státu, přístup do věznic, založení církevních škol či nemocnic. Těmi disponují až náboženské subjekty akreditované druhým stupněm registrace. Na tento pak musí nově registrované náboženské organizace čekat deset let od schválení prvního stupně registrace a předložit počet podpisů, rovnajících se dvěma promile počtu obyvatel ČR, tj. přibližně 20 tisíc zletilých věřících žijících v ČR. Proto v březnu 2004 si Ústředí muslimských obcí podalo žádost o registraci prvního stupně u ministerstva kultury a začátkem září 2004 byla žádost kladně vyřízena. Ještě téhož roku se rozvířila diskuse kolem podnětu ke zrušení registrace náboženské společnosti Ústředí muslimských obcí, který podala překladatelka Olga Ryantová ministerstvu kultury. Podle názoru autorky podnětu k přezkoumání registrace je islám ideologií zjevně propagující násilí a svaté války a potlačující práva žen a dalších občanů žijících ve svobodné společnosti. Tento podnět byl ministerstvem zamítnut. Muslimská obec tento krok považovala za projev islamofobie v Česku. Ústředí získalo právní subjektivitu a stalo se zastřešující organizací muslimů v ČR.

Z výzkumu je patrné, že **problémovou skupinu v ČR tvoří noví imigranti**, kteří oproti jádru nejsou při příchodu do ČR socioekonomicky vybaveni a zaznamenávají velkou jazykovou bariéru. Tito muslimové začínají tvořit podstatnou část místní komunity, jak výzkum dokázal, tyto noví příchozí mají řadu problémů s integrací. Praktikující muslimové, zejména muslimky, z této široké skupiny, kteří byli nuceni opustit rodnou zemi, kde zachovávali dikci islámu,

prožívají na našem území pocit separace. Nepraktikující muslimové, kteří odešli z důvodů ekonomických a zůstávají na našem území (většinou je pohltí struktury organizovaného zločinu), anebo muslimové, kteří pobyt na našem území vnímají jako přestupní stanici, prožívají naopak známky marginalizace a často mají vznětlivé tendence týkající se jejich protiasimilačních reakcí. Mnozí z těchto muslimů se účelově - plánovaně snaží založit na našem území rodinu, tj. uzavřením sňatku, který jim otevírá cestu k trvalému pobytu.

Závěrem lze říci, že analýza výsledku tohoto pilotního výzkumu jasně ukazuje, že **bezpečnostní riziko pro ČR lze spatřovat v nově příchozích muslimech, kteří mohou přijít na naše území účelově s cílem vytvořit podmínky pro případnou logistickou podporu radikálního činu. Jím nápomocní mohou být muslimové, kteří se dostatečně neintegrovali do české společnosti, mají ekonomické problémy či se stali pevnou součástí organizovaného zločinu a zabývají se kriminálně trestnou činností.**

Závěr

Na základě stanovených cílů jsem se v disertaci nejdříve zabývala charakteristikou a následným porovnáním shodných znaků, které jsem si určila pro islámský a židovský radikalismus. Časové období jsem zasadila do současnosti, tj. od roku 2000 do roku 2010.

Komparace shodných znaků - charitativní a finanční podpora, radikalizace náboženských škol (madrasy versus ješivy) a způsoby šíření víry (tradice autorit a s tím spojené výzvy; média, respektive internet a výcvikové tábory) jasně ukázala na fakt, že tyto znaky jsou v současné době zásadní a významně ovlivňují oba náboženské směry v jejich radikální podobě. Charitativní a finanční podpora je důležitou potřebou a radikální náboženské školy a způsoby šíření radikální víry jsou klíčovým prostředkem radikalizace. Vzhledem k rozdílnosti islámského a židovského radikalismu, a to jak z pohledu historického, prvotních impulsů radikalizace a míry rozšířenosti, je nasnadě, že vybrané shodné znaky se však z pohledu islámu a judaismu liší svojí intenzitou, dostupností a specifícností. Příkladem je finanční podpora, která je v kontextu islámského radikalismu převážně skrytá, oproti židovskému, kde je podstatně větší otevřenost vůči oficiálnímu donátorství.

Následně jsem se zabývala zjištěním, do jaké míry jsou tyto znaky obsaženy v českém prostředí a jak by mohly ovlivnit bezpečnostní situaci v naší zemi.

Díky tomu jsem došla k těmto níže uvedeným závěrům:

Komunita muslimů a židů žijících na našem území má z historického pohledu jeden společný specifický aspekt, a to, že předchozí totalitní režim znemožňoval rozvoj a intenzitu náboženského života. Důsledkem tohoto období je i další shodný prvek - obě komunity (míněno tím osoby dlouhodobě žijící v ČR) jsou „umírněné“ a z pohledu jiných evropských zemí málo početné. Zásadní rozdíl tkví v populačním charakteru. Muslimskou komunitu tvoří zejména osoby z generačních vln a má, sice mírnou, ale díky novým přistěhovalcům (azylantům), vzrůstající tendenci; zatímco

židovskou komunitu tvoří zejména osoby, jejichž osud je dlouhodobě spjat s českým územím. Nárůst migrace „praktikujících“ osob v porovnání s muslimskou komunitou není tak citelný.

Otázka charitativní s finanční podpory poukázala na *odlišnost místního muslimského a židovského prostředí* týkající se zahraničního zájmu, respektive charitativních organizací, o možnost činnosti na území ČR.

V muslimské komunitě se již objevila snaha o působení a založení pobočky „rizikových“ charitativních organizací, jejichž činnost byla v minulosti spojena s financováním islámského radikalismu a z jejichž strany byla zároveň zaznamenána i finanční pomoc místní muslimské komunitě. Jedná se o 3th World Relief Agency (Agentura pro podporu třetího světa) a World Assembly of Muslim Youth (Světové sdružení muslimské mládeže). I když jejich aktuální činnost nevede na našem území k logistické či finanční podpoře islámských radikálů, přesto jejich působení může mít do budoucna pro ČR varovný potenciál. Proto je z pohledu islámského radikalismu nutné počítat s tím, že charitativní organizace, jež jsou navázány na islámské radikály či hnutí, mohou a pravděpodobně budou mít zájem o získání kontaktů a vytvoření pobočky na našem území.

Otázka *finanční podpory* z českého prostředí vůči islámským radikálním kruhům do zahraničí je pouze v rovině hypotéz, neboť v tomto ohledu existuje velmi málo zveřejněných relevantních poznatků. Vodítko vedoucí k závěru zvýšené rizikovitosti tohoto jevu na našem území vede k informacím bezpečnostních složek, jež se o *tento trend výrazně zajímají* (respektive o mimobankovní, neformální převody systémem hawala)⁴⁴⁹ a zároveň i to, že naše země se aktivně zapojila do evropské bezpečnostní politiky týkající se opatření proti praní špinavých peněz a financování terorismu.

V židovské komunitě jsem nedohledala informace, které se hovoří o činnosti jakoukékoli „rizikové“ charitativní organizace, proto se domnívám, že z tohoto

---

⁴⁴⁹ BIS. *Výroční zpráva 2005* [online]. Bezpečnostní informační služba, 1. září 2006 [cit. dle 28. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.bis.cz/n/2006-09-01-vyrocnizprava-2005.html>>.

pohledu je působnost na našem území nulová. Oproti tomu, otázka finanční podpory jasně poukazuje na varovný fakt, že *díky elektronické komunikaci*, která umožňuje dostupnost radikálních webových stran, jež přímo vybízejí k donátorství, je možné, že *kdokoli v ČR, kdo má tímto způsobem přístup k informacím, může finančně přispět a takováto transakce je v postatě nedohledatelná.*

Problematika radikalizace náboženských škol má v muslimské a židovské komunitě shodné rysy, málo početná umírněná komunita a nepřítomnost radikální autority jsou vlastně důvodem, proč se na našem území nenachází žádná vzdělávací instituce nesoucí prvky radikalismu. Současná výuka je v intencích daného světového náboženského směru. Specifikace situace týkající se vzdělávání je však u porovnávaných komunit odlišná. Zatímco islámská výuka u konvertitů a muslimů probíhá buď prostřednictvím soukromých neradikálních subjektů, či v hojné míře v mešitách a modlitebnách, a to ve spolupráci s místními islámskými nadacemi a islámskými organizacemi, v židovském prostředí nalezneme konkrétní instituce zabývající se náboženským vzděláváním. Analýzou problému oficiálního vzdělávání jsem dospěla k závěru, že *v současné době a ani v nejbližší budoucnosti není zřejmé, že by se oficiální modlitební místa a oficiální instituce zradikalizovaly a staly se centry radikální výuky.*

Díky hledání jakékoli možnosti v oblasti radikálního vzdělávání v ČR jsem zjistila zajímavé podněty, které ukazují na to, že existuje i *hypotetická možnost radikalizace*, a to zejména v muslimském prostředí. Může to být prostřednictvím *muslimů přijíždějících ze zahraničí* - viz např. misijní cesty Tablígí Džamá'at, které mohou místní muslimy oslovit, včlenit je do svých struktur a následně jim zaplatit cestu do radikální vzdělávací instituce.

Když jsem porovnávala všechny stanovené jednotlivé faktory, které se týkají způsobů šíření víry na našem území (působení radikální autority, výzvy, média, respektive internet a výcvikové tábory) potvrdil se mi současný novodobý trend, a to, že *nejúčinnější způsob šíření víry* je u místní muslimské a židovské komunity *prostřednictvím internetu.*

Tradičnímu způsobu, který je reprezentován zejména radikálními autoritami, je bráněno již charakterem a způsobem činnosti komunit pobývajících v ČR, jejichž cílem je mimo jiné i žít v souladu s českou společností, přičemž podpora šíření radikálních idejí by byla v rozporu s tímto oficiálním postojem.

Přesto, že na našem území nepobývá oficiální radikální autorita ve smyslu imáma či rabína, předpokládám, že určité riziko může být u *mladých osob* (u muslimů se zejména jedná o třetí generaci) - *radikálních studentů* či *radikálních konvertitů*, kteří mohou v místech, kde se schází malý počet osob, *ovlivňovat své posluchače*. Tento jev je zejména poplatný islámskému radikalismu, a to díky trvalé oblíbenosti českého vysokoškolského prostředí pro arabské studenty.

V souvislosti s *příjezdem radikálních kazatelů* na naše území je *hypoteticky* možné, že již zmíněné misijní hnutí Tablíhí Džamá'at, jehož činnost je založená na cestách misijních skupin, může ve svých skupinkách mít osoby, které se přiklánějí k radikálním idejím a díky cestám po Evropě mohou tipovat a oslovit tak své budoucí potencionální následovníky.

Z pohledu *židovského radikalismu* není na našem území zjevné, že by bylo oblíbeným místem radikálních rabínů, kteří by se zde snažili získávat své stoupence.

Pokud se podíváme na otázku *zásadního moderního faktoru šíření víry*, tj. na *média a internet*, je evidentní, že nelze zabránit jednotlivcům či skupinkám osob, aby jejich prostřednictvím vyhledávaly radikální ideje. (Pozn. s tímto souvisí i dva jevy. Za první jazykový problém nových migrantů, kteří žijí mimo svůj domov a neumí jazyk své nové země. Ti převážně sledují vysílání arabských satelitních stanic či hebrejské vysílání prostřednictvím internetu. Za druhé jsou to zase osoby, většinou narozené v nové zemi, jež neumí arabsky a hebrejsky. Radikální uskupení rychle na tuto situaci zareagovala a mnoho takovýchto webů má i mnohojazyčnou verzi.)

Možnost zakrytí elektronických stop a působení na zahraničním serveru ukazuje na skutečnost, že osoby žijící v ČR mohou buď z vlastního zájmu, či účelově přes internet, zprostředkovávat a záměrně šířit islámský a židovský radikalismus.

Aktuálně jsou i dohledatelné rizikové webové stránky, jež vznikly i pro česky hovořící prostředí - např. propagační web pod názvem „*Al Shiaa Middle East Info*“⁴⁵⁰ údajného stoupence hnutí Hizballáh a z židovského pohledu „*Stránky Jigala Amira aneb Palestinské lži*“⁴⁵¹, silně protipalestinské se symboly zakázané strany Kach, a „*Jewish Defense League - Sionista*“⁴⁵², jež se považují za česky psanou odnož Židovské obranné ligy.

Porovnané znaky a jejich posouzení v muslimském a židovském prostředí na našem území **dokazují, že v ČR z pohledu islámského radikalismu panuje vyšší bezpečnostní riziko oproti židovskému, jež by se dalo charakterizovat jako minimální. Místní komunity obou náboženských směrů se snaží chovat profylakticky (ochranně) a na základě zjištěných poznatků se domnívám, že jejich záměrná radikalizace není do budoucna pravděpodobná.**

Z pohledu příjezdu či možnosti působení zahraničních radikálních uskupení jsem zjistila, že naše území může a v budoucnu zřejmě bude zajímavější pro islámské radikály, než pro ty židovské, a to pravděpodobně i díky rozdílnosti populačního charakteru místní muslimské a židovské komunity.

Dále pak jsem dospěla k varovnému závěru, že v obou náboženských směrech existují shodné rizikové skutečnosti. Jedná se o šíření víry prostřednictvím internetu, které může být skryté i otevřené, a finanční podpora radikálním uskupením (mimobankovním systémem či elektronickým donátorstvím), která nabízí širokou oblast pro ty osoby z islámského a židovského prostředí, jež chtějí zůstat nepoznané, a přesto své zájmy či ideje v oblasti radikalizace podpořit.

---

⁴⁵⁰ Tyto stránky měly být po 11. září 2001 staženy, následně fungovaly i v letech 2002 a 2003. Aktuálně je lze dohledat na *Al Shiaa Middle East info* [online]. Hyperlink.cz [cit dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://web.archive.org/web/20010606211724/http://www.hyperlink.cz/hizbollah/shiastr.htm>>.

⁴⁵¹ *Stránky Jigala Amira aneb Palestinské lži* [online]. Stránky Jigala Amira aneb Palestinské lži [cit. dle 15. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://jigalamir2.webpark.cz/>>.

⁴⁵² *Jewish Defense League - Sionista* [online]. Jewish Defense League - Sionista [cit. dle 15. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://jdl.czechian.net/index2.htm>>.

Jmenný rejstřík

- ‘Abbás, Mahmúd - 53, 54, 68, 70, 71
- ‘Abbás, Muhammad - 116, 117
- ‘Abd al-‘Atí, Hammúd - 118
- ‘Abd‘al-wahháb, ibn Muhammad - 26, 163, 164
- ‘Abd-ar-Rahmán, ‘Umar - 115
- ‘Alí, ‘Abdulláh Júsuf - 99
- ‘Alí, Ajján Hirsí - 34, 36
- ‘Arafát, Jásir - 38, 53, 56, 62, 63, 68, 69, 70, 77, 122, 123, 197, 198
- ‘Azzám, ‘Abdalláh - 107, 180
- Abram, Abraham - 50, 51, 55, 158
- al-‘Ajrí, Júsuf - 30
- al-Fajsal, ‘Abdulláh - 166, 167
- al-Issa, Bassem, alias Abú Chálid - 35
- al-Masrí, Abú Hamza alias Mustafá Kámil Mustafá - 166, 183
- al-Mulk, Nizám, Abú ‘Alí al-Hasan at-Túsí Nizám al-Mulk - 131, 132
- al-Muslih ‘Abdulláh - 185
- al-Qaradáwí, Júsuf
- Amir, Jig‘al - 185, 197
- ar-Ráwí, Muníb Hassan - 42
- Ari, Ben Michael - 85
- Arnaout, Enzym - 102
- Aswat Haroon Rashid - 183
- Aši - 61
- at-Turábí, Hasan - 115
- Aviner, Šlomo - 124, 150, 151
- az-Zawáhirí, Ajmán - 165
- Bakrí, ‘Umar Muhammad - 166

Barak, Ehud - 53, 54, 70
Barash, Manis - 155, 196
Becalel, Jehuda Löwa - 156
Beck, Ber Moše - 62, 66, 192
Begin, Monachem - 67, 93
Begin, Ze'ev - 93
Bengis, Zelig Reuven - 57
Beránek, Ondřej - 11
Blau, Amram - 61, 191
Blau, Moše - 61
Bouyeri, Muhammad, alias Abú Zubair - 34, 35
Bronstein, Aharon - 149
Bublan, František - 42
Carlebach, Azri'el - 150
Cerić, Mustafa - 45, 48
Clinton, Hillary - 71
Cohen, Aharon - 66
Cohen, Jigal - 81
Čejka, Marek - 12, 13, 123
Dajan, Danny - 81, 192
Dantschke, Claudia - 178
Diskin, Jicchak Neruchám - 57
Dolev, Adí Mintz - 81
Dušinsky, Jisro'el Moše - 57, 59
Dušinsky, Josef Cvi - 59, 191
Džamal, 'Abdulláh Šahíd - 32
Ehrlich, Ifat - 81
Eldad, Ari'e - 94
Eliáš, Sára - 81

Eliazur, Uri - 81
Elon, Benny - 93, 94, 96, 151, 153, 193
Ecijon, Jehuda - 83
Eskin, Avigdor - 76
Feiglin, Moše - 95, 96
Feldman, Jisro'el - 66
Filber, Ja'akov - 150
Freund, Moše Arje - 57
Friedman, Ari Moše - 198
Gogh, van Theo - 34
Goldberg, Zalman Nechemja - 196
Goldstein, Baruch - 86, 193, 198
Goldstein, Josef - 66
Goldstein, Saul - 82
ha-Nasi, Jehuda - 61
Haecni, Eljakim - 96
Hamza, Abú - 198
Hanifá, Abú - 45
Har'el, Netan'el - 152
Hasanajn, Muhammad al-Fátih - 115, 116, 117
Herzel, Bar Ari - 82
Hirsch, Jisrae'l Me'ir - 62
Hirsch, Moše - 13, 60, 62, 63, 122, 123, 192
Hispin, Aharon Eisental - 81
Hrbek, Ivan - 99, 188
Hussajn, Saddám - 30
Hussain, Hasib - 32
Chaj, Bar Tavili - 82
Chán, Muhammad Siddíq - 32

Chenot, Christian - 37

Chever, Zev, alias Zambiš - 82

Chija - 61

Chorin, Ben Moše - 91

Ibrahim, I. A. - 102

Izetbegović, Slina - 44, 115

Ježíš - 55

Jisra'el, Ari'el - 91

Kahane, Baruch - 91

Kahane, Benjamin Ze'ev - 85, 88, 153

Kahane, Me'ir David - 52, 84, 85, 86, 88, 90, 91, 127, 152, 153, 158, 192, 198

Kahane, Nachman - 153

Kalchheim, Menachem - 196

Kassir, Usáma 'Abd'alláh, alias Abú 'Abd'allah, alias Abú Chadíja - 182, 183, 184, 204

Katz, Ja'akov - 94

Katzenellenbogen, Aaron - 61

Katzenellenbogen, Zelig Reuven - 62, 192

Keohane, David - 17

Kettani, Houssain - 18

Kochba, Bar - 50

Kook, Abraham Jicchak ha-Kohen - 78, 149, 150, 153, 192

Kook, Cvi Jehuda - 78, 79, 80, 84, 149, 150, 192

Kouřilová, Iveta - 11

Kropáček, Luboš - 11, 15

Laban, Abú Ahmad 'Abd ar-Rahmán - 40

Ládin, bin 'Abdalláh - 117

Ládin, bin Usáma - 24, 32, 34, 35, 102, 107, 111, 112, 115, 117, 158, 165, 174, 180, 198

Latrechtem, Mohamedem - 37

Leibowitz, Ješajahu - 79

Leizer z Pševorska, Leibiš - 122

Lešem, Moše - 81

Levanon, Elijakim - 81, 82

Levinger, Moše - 80, 150, 192

Lieberman, Benzi - 81

Lindh, John Walker - 168, 204

Lindsay, Germaine - 32

Livni, Monachem - 83

Mareš, Miroslav - 13, 186, 190

Macháček, Štěpán - 11

Malbrunot, Georges - 37

Marzel, Baruch - 85

Mendel, Miloš - 11, 13, 116

Milošević, Slobodan - 44

Miriam, žena Moše Levingera - 80

Mojžiš - 55

Moskowitz, Irving - 124, 153

Muhammad (prorok) - 11, 39, 40, 42, 55, 119, 131, 158, 164, 165, 169, 208

Mušaraf, Parvív - 135

Nasrallah, Hassan - 178

Neuman, Moše - 91

Netanjahu, Benjamin - 54, 69, 71, 93

Nidál, Abú - 112, 259

Nullingsworth, Nillbert - 197, 198

O'Connor, Coilin - 18

Obama, Barack - 71

Olmert, Ehud - 53, 70

Oluic, Steven - 49, 141
Omić, Emir - 189
Ondřejka, Jan - 21
Osman Semi - 183
Ostřanský, Bronislav - 11
Padilla, Jose - 168, 204
Peres, Šimon
Pojar, Tomáš - 17
Porat, Chanan - 81, 150, 153
Porat, Juval - 82
Pospíšil, Jiří - 183
Qutb, Sajjid - 163
Rabin, Jicchak - 68, 69, 76, 86, 92, 96
Randák, Karel - 11, 208
Rataj, Tomáš - 116
Ravin, Avišaj - 92
Razi'el, David - 151
Reid, Richard - 168, 204
Rosenbaum, Moše - 82
Rubek, Jiří - 116
Rudnitsky, Ezra - 195
Ryantová, Olga - 215
Sackett, Šmu'el - 95, 96
Sajjáfa, Abú - 108
Salomon, Geršon - 95
Sidon, Karol - 196
Solovetčik, Dovid - 57
Sonnenfeld, Chajim Josef - 57
Stern, Avraham Ja'ir - 92, 192

Šalit, Gilad - 182
Šamir, Jicchak - 68
Šapiro, Ha-rav Avraham - 149
Šapiro, Ja'akov - 149
Šaron, Ariel - 56, 71, 73, 76, 77
Šošan, Ben Jošu'a - 83
Šlomo, Elijahu - 145
Šukrí, Mustafa - 35
Tajmíja, ibn Ahmad - 180
Tamir, Juli - 152
Tanwír, Šezád - 32
Teitelbaum ze Satmaru, Jo'el - 57, 58, 59, 61, 122, 191
Teitelbaum ze Satmaru, Moše - 57
Tolgay, Talip - 179
Topalović, Mu'amar - 48
Tuđman, Franjo - 44
Tupek, Pavel - 11
Ujaama James - 183
Vačkář, Michal - 44
Vallerstein, Pinchas - 82
Warde, Ibrahim - 118
Weberman, Mordechai - 66
Weiss, Hillel - 91
Weiss, Jicchok Ja'akov - 57
Weiss, Jicchok Tuvia - 57, 59, 192
Weiss, Jisro'el Dovid - 62, 66, 192
Winograd, Jicchak - 151
Za'ada, Eden Natan - 90
Ze'evi, Rechav'am - 92, 93, 193

Seznam použitých pramenů a literatury:

Prameny:

BIBLE: Písmo svaté Starého a Nového zákona. Ekumenický překlad. Přeložily Ekumenické komise pro Starý a Nový zákon. Praha: Biblická společnost v ČSR, 1990. ISBN (neuvedeno).

VZNEŠENÝ KORÁN: S komentářem a rejstříkem, překlad významu do jazyka českého. Přeložil Ivan Hrbek, komentář napsal ‘Abdulláh Júsuf ‘Alí a přeložil Josef Procházka. 1. české vyd. Praha: AMS, 2007. 764 s. ISBN 978-80-902419-0-9.

Sekundární literatura:

‘ABD AL-‘ATÍ, Hammudah. *Zaostřeno na islám.* 2. vyd. Překl. Robert Hýsek a Islámská nadace v Praze. Praha: Islámská nadace v Praze, 2010. 203 s. ISBN 978-80-904373-6-4.

BARŠA, Pavel. *Západ a islamismus: Střed civilizací, nebo dialog kultur?* 1 vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2001. 188 s. ISBN 80-85959-96-8.

BERÁNEK, Ondřej. *Saúdská Arábie mezi tradicemi a moderností.* 1. vyd. Praha: Volvo Globator, 2007. 252 s. ISBN 978-80-7207-647-5.

BERÁNEK, Ondřej. ŤUPEK, Pavel. *Dvojitá tvář islámské charity.* 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. 219 s. ISBN 978-80-7325-163-5.

BRZYBOHATÝ, Marian. *Současné vývojové trendy terorismu a vybrané pedagogické problémy výcviku speciálních jednotek.* 1. vyd. Praha: Policejní akademie ČR, 2001. 101 s. ISBN 80-7251-073-8.

BYMAN, Daniel. *Deadly Connections: States that Sponsor Terrorism.* 1. vyd. Cambridge: Cambridge University Press, 2005. 369 s. ISBN 13-978-0-521-83973-0.

CESARI, Jocelyne. *When Islam and Democracy Meet: Muslims in Europe and in the United States*. 1. vyd. New York: Palgrave Macmillan, 2004. 267 s. ISBN 0-312-29401-8.

ČEJKA, Marek. *Izrael a Palestina: Minulost, současnost a směřování blízkovýchodního konfliktu*. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2005. 305 s. ISBN 80-903333-9-7.

ČEJKA, Marek. *Judaismus, politika v Izraeli*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2009. 278 s. ISBN 978-80-87029-39-8.

ČEJKA, Marek. *Judaismus, politika a stát Izrael*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně - Mezinárodní politologický ústav, 2002. 240 s. ISBN 80-210-3007-0.

ČEJKA, Marek. KOŘAN, Roman. *Rabíni naší doby: Autority judaismu v náboženském a politickém dění 20. století a současnosti*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2010. 301 s. ISBN 978-80-87487-00-6.

DUNNIGAN, James, F. *Bojiště zítřka: Jak čelit globálnímu nebezpečí kyberterorismu*. Překl. Kateřina Došlíková. 1 české vyd. Praha: Baronet a.s., 2004. 365 s. Orig.: Next war zone. ISBN 80-7214-642-4.

EICHLER, Jan. *Terorismus a války na počátku 21. století*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2007. 352 s. ISBN 978-80-246-1317-8.

GRAY, John. *AL KAJDA a co to znamená být moderní*. Překl. M. Turner. 1. české vyd. Praha: Mladá fronta, 2005. 134 s. Orig.: Al Qaeda and what it means to be modern. ISBN 80-204-1270-0.

IBRAHIM, I. A. *Stručný průvodce k porozumění islámu*. Překl. Sylvia Reitmanová, Zuzana Masáková, Helena Trojanová, 1. čes. vyd., Praha: Núr, 2003. 55 s. ISBN 80-903196-1-0.

INTROVIGNE, Massimo. *Hamás: Islámský terorismus ve Svaté zemi*. Překl. C. V. Pospíšil. 1. české vyd. Praha: Vyšehrad, 2003. 108 s. ISBN 80-7021-659-X.

- HOFMANN, Murad, Wilfried. *Islam und der Westen*. 1. vyd. Frankfurt am Main: Dar Al-Fikr, 2004. 38 s. ISBN (neuvedeno).
- HOVEYDA, Fereydoun. *The broken crescent: The „Threat“ of Militant Islamic Fundamentalism*. 2. vyd. Westport: Praeger Publisher, 1998. 237 s. ISBN 0-275-95837-X.
- HUNTINGTON, Samuel, I. *Střed civilizací: Boj kultur a proměna světového řádu*. Překl. Ladislav Nagy. 1 české vyd. Praha: Rybka Publisher, 2001. 447 s. Orig.: Clash of civilizations. ISBN 80-86182-49-5.
- KEPEL, Gilles. *Boží pomsta: Křesťané, židé a muslimové znovu dobývají svět*. Překl. Růžena Ostrá. 1. české vyd. Brno: Atlantis, 1996. 182 s. Orig.: Revanche de Dieu. ISBN 80-7108-120-5.
- KEPEL, Gilles. *Válka v srdci islámu*. Překl. Olga a Zdeněk Velíškovi. 1. české vyd. Praha: Universita Karlova v Praze - Karolinum, 2006. 294 s. Orig.: Fitna - guerre au coeur de l'islam. ISBN 80-246-1217-8.
- KOUŘILOVÁ, Iveta. MACHÁČEK, Štěpán. MENDEL, Miloš. OSTŘANSKÝ, Bronislav. *Cesta k prameni: Fatwy islámských učenců k otázkám všedního dne*. 1. vyd. Praha: Orientální ústav Akademie věd České republiky, 2003. 172 s. ISBN 80-85425-53-X.
- KROPÁČEK, Luboš. *Duchovní cesty islámu*. 4. vyd. Praha: Vyšehrad, 2006. 292 s. ISBN 80-7021-821-5.
- KROPÁČEK, Luboš. *Islámský fundamentalismus*. 1. vyd. Praha: Vyšehrad, 1996. 263 s. ISBN 80-7021-168-7.
- KROPÁČEK, Luboš. *Islám a Západ: Historická paměť a současná krize*. 1. vyd. Praha: Vyšehrad, 2002. 197 s. ISBN 80-7021-540-2.
- MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2005. 476 s. ISBN 80-903333-8-9.

- MAZARR, Michael, J. *Unmodern men in the modern world: Radical islam, terrorism and the war of modernity*. 1. vyd. New York: Cambridge University Press, 2007. 290 s. ISBN 978-0-521-71291-0.
- MENDEL, Miloš. *Džihád: Islámské koncepce šíření víry*. 1. vyd. Brno: Atlantis, 1997. 231 s. ISBN 80-7108-151-5.
- MENDEL, Miloš. *Náboženství v boji o Palestinu: Judaismus, islám a křesťanství jako ideologie etnického konfliktu*. 1. vyd. Brno: Atlantis, 2000. 264 s. ISBN 80-7108-189-2.
- MENDEL, Miloš. *Spuškou a Koránem*. 1. vyd. Praha: Orientální ústav Akademie věd České republiky, 2008. 241 s. ISBN 80-85425-63-5.
- MENDEL, Miloš. OSTŘANSKÝ, Bronislav. RATAJ, Tomáš. *Islám v srdci Evropy: Vlivy islámské civilizace na dějiny současnost českých zemí*. 1. vyd. Praha: Academia, 2007. 499 s. ISBN 978-80-200-1554-9.
- NOORANI, A.G. *Islam & Jihad: Prejudice versus Reality*. 1. vyd. London: Zed Books, 2002. 162 s. ISBN 1 84277 271 6.
- REZKOVÁ, Marie. *Zákon proti praní špinavých peněz a proti financování terorismu: Komentář s překlady a předpisy související*. 1. vyd. Praha: Linde Praha a.s, 2008. 248 s. ISBN 978-80-7201-733-1.
- Starozákonní překladatelská komise (ed.). *Výklady ke Starému Zákonu: I. zákon, Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium*. 1. vyd. Praha: Kalich, 1991. 600 s. ISBN 80-7017-408-0.
- ULFKOTTE, Udo. *Hrozba terorismu: Islamisté a jejich tajná síť*. Překl. Petr Dvořáček. 1. české vyd. Praha: Ikar, 2003. 270 s. Orig.: Propleten des Terrors. ISBN 80-249-0162-5.
- U.S. HOUSE PERMANENT SELECT COMMITTEE ON INTELLIGENCE. *Al-Qaeda: The many Faces of an Islamist Extremist Threat*. 1. vyd. Washington: U.S. Government Printing Office, June 2006. 32 s. ISBN 0-16-076897-7.

VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Encyklopedie náboženských směrů v České republice*. 1. vyd. Praha: Portál, 2004. 462 s. ISBN 80-7178-798-1.

WARDE, Ibrahim. *Cena strachu: Finanční boj s terorismem*. Překl. Jan Krist. 1. české vyd. Praha: DEUS, 2009. 262 s. Orig.: Price of fear. ISBN 978-80-87087-07-7.

Užité encyklopedie a slovníky:

ČEJKA, Marek. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2007. 223 s. ISBN 978-80-87029-19-0.

MERI, Josef. W. *Medieval Islamic Civilization an Encyclopedia. Volume II*. 1. vyd. New York: Routledge, 2006. 878 s. ISBN 0-415-96692-2.

NEWMAN, Ja'akov. SIVAN, Gavri'el. *Judaismus od A do Z*. 1 české vyd. Překl. Markéta a Dušan Zbavitelovi. Praha: Sefer, 1992. 285 s. ISBN 80-900895-3-4.

OSTŘANSKÝ, Bronislav. *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*. 1. vyd. Praha: Libri, 2009. 255 s. ISBN 978-80-7277-404-3.

THACKRAH, John Richard. *Dictionary of Terrorism*. 2. vyd. London: Routledge, 2004. 318 s. ISBN 0-415-29820-2.

WERBLOWSKY, R., J., Zwi. WIGODER, Geoffrey. *The Oxford Dictionary of the Jewish Religion*. 1 vyd. New York: Oxford University Press, 1997. 764 s. ISBN 0-19-508605-8.

Sborníky:

ANANICZ, Andrej. Diktát džihádu versus Svoboda Západu. In DANČÁK, Břetislav (ed.) *Perspektivy západní civilizace a pět let globálního terorismu: sborník z konference*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně - Mezinárodní politologický ústav, 2008. ISBN 80-210-4003-3. s. 39.

DANTSCHKE, Claudia. Freiheit geistig-politischer Auseinandersetzung: islamistischer Druck auf zivilgesellschaftliche Akteure. In BUNDESMINISTERIUM DES INNERN. *Islamismus*. 3. vyd. Berlin: Bundesministerium des Innern, 2004. s. 128 - 129.

KROPÁČEK, Luboš. Půlměsíc na severní obloze: Muslimové v zemích Evropské unie: Uchování a rozvíjení tradic v novém prostředí. In ÖBUCHOVÁ, Eubica (ed.). *Variace na Korán: Islám v diaspoře*. 1. vyd. sv. 1. Praha: Orientální ústav Akademie věd ČR - Archív orientální, 1999. ISBN 80-85425-34-3. s.36-37.

KROPÁČEK, Luboš. Vícesměrné perspektivy evropských muslimů. In CHMAITILLIOVÁ, Dina (ed.) *Islám v Evropě: obohacení nebo nebezpečí: sborník textů č.48/2006*. 1. vyd. Praha: Centrum pro Ekonomiku a Politiku, 2006. ISBN 80-86547-53-1. s. 43.

LEWIS, Bernard. Svoboda a spravedlnost v islámu. In OBCĀNSKÝ INSTITUT. *Válka proti terorismu a protiraketová obrana: Studie OI č. 17*. 1.vyd. Praha: Občanský institut, červenec 2007. EAN: 978-80-86972-19-0. s. 6.

MUELLER, Ursula. Al Qaeda in Europe. In GREENBERG, Karen, J. *Al Qaeda Now: understanding today's terrorists*. 1. vyd. New York: Cambridge University Press, 2005. ISBN 0-521-85911-5. s. 47 - 48.

POJAR, Tomáš. Nebezpečím není islám, ale islamismus. In CHMAITILLIOVÁ, Dina (ed.) *Islám v Evropě: obohacení nebo nebezpečí: sborník textů č.48/2006*. 1. vyd. Praha: Centrum pro Ekonomiku a Politiku, 2006. ISBN 80-86547-53-1. s. 28.

Články:

Britové zaplatí reformu pákistánských madras. *Hospodářské noviny*, 2006, roč. 2006, vydáno dne 20.11.2006, s. 6.

HUDEMA, Marek. PEČINKA, Bohumil. Dobyť červené mešity. *Reflex*, 2007, roč. 2007, č. 29, s.12.

MÜLLER, Zdeněk. Nesnesitelná lehkost muslimského šátku. *Časopis Nový Orient*, 2004, roč. 59, č. 1, s. 8 - 12.

Názor Tóry rabi gaona Zalmana Nechemji Goldberga šlita v záležitosti sporu v pražské židovské obci a pražském rybinatě. *Roš Chodeš*, 2004, roč. 66, č. 9, s. 9.

Vladislavova ulice: co dělá z židovského hřbitova politikum. *Roš Chodeš*, 2000, roč. 62, č. 4, s. 8-9.

Seznam použitých elektronických pramenů a odborných studií:

Elektronické prameny:

Al-Fateh [online]. Al-Fateh [cit. dle 12. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.al-fateh.net/>>.

Al Shiaa Middle East info [online]. Hyperlink.cz [cit dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://web.archive.org/web/20010606211724/http://www.hyperlink.cz/hizbollah/shi astr.htm>>.

Amana Settlement Movement [online]. Amana Settlement Movement [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.amana.co.il/>>.

Beit Orot [online]. Beit Orot [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.beitorot.org/English>>.

BIS. *Raketový útok na Evropu nevyšel* [online]. Bezpečnostní informační služba, 31. listopadu 2009 [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.bis.cz/n/2009-11-30-raketovy-utok-na-svobodnou-evropu-nevysel.html>>.

BIS. *Výroční zprávy* [online]. Bezpečnostní informační služba, datumy jsou různorodé dle vydání výročních zpráv [cit. dle 30. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.bis.cz/vyrocnizpravy.html>>.

BIS. *Výroční zpráva 2005* [online]. Bezpečnostní informační služba, 1. září 2006 [cit. dle 28. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.bis.cz/n/2006-09-01-vyrocnizprava-2005.html>>.

BIS. *Výroční zpráva 2006* [online]. Bezpečnostní informační služba, 21. listopadu 2007 [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.bis.cz/n/2007-11-21-vyrocnizprava-2006.html>>.

BIS. *Výroční zpráva BIS 2008* [online]. Bezpečnostní informační služba, 31. srpna 2009 [cit. dle 13. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.bis.cz/n/2009-08-31-vyrocni-zprava-2008.html>>.

Eurabia [online]. Eurabia [cit. dle 30. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.eurabia.cz/>>.

FaithFreedom.org [online]. FaithFreedom.org [cit. dle 30. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.faithfreedom.org>>.

Infomuslim [online]. Infomuslim.euweb.cz [cit. dle 6. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://infomuslim.euweb.cz/>>.

Islam Online [online]. Islam Online [cit. dle 2. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.islamonline.net>>.

Islámská nadace v Brně [online]. Islámská nadace v Brně [cit. dle 19. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.mesita.cz/>>.

Islámská nadace v Praze [online]. Islámská nadace v Praze [cit. dle 6. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.praha.muslim.cz/about.html>>.

Islámská nadace v Praze, Islámská nadace v Brně [online]. IslamWeb.cz [cit. dle 3. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.islamweb.cz/>>.

Israel's Best Friends [online]. Israel's Best Friends [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.defendisrael.net/>>.

Jazyková škola Alfirdaus [online]. Jazyková škola Alfirdaus [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.alfirdaus.cz/>>.

Jewish Defense League - Sionista [online]. Jewish Defense League - Sionista [cit. dle 15. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://jdl.czechian.net/index2.htm>>.

Jewish defense league [online]. Jewish defense league [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jdl.org/>>.

Jewish idea [online]. Jewish idea [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jewishidea.org/start.htm>>.

Jews against zionism [online]. Jews against zionism [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jewsagainstzionism.com>>.

Kahane Net [online]. Kahane Net [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.kahanenet.org/>>.

Kahane Tzadak [online]. Kahane Tzadak [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.kahanetzadak.com/KT/Writings/Writings.html>>.

Lauderovy školy při Židovské obci v Praze [online]. Lauderovy školy [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://lauder.cz/cs/zakladni_skola.html>.

Masada 2000 [online]. Masada 2000 [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.masada2000.org/>>.

Minber.cz [online]. Minber.cz [cit. dle 30. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.minber.cz>>.

Muslimský svaz studentů a mládeže [online]. Muslimský svaz studentů a mládeže [cit. dle 6. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://svazmuslim.cz>>.

Národní kontaktní bod pro terorismus [online]. Policie ČR [cit. dle 30. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.policie.cz/clanek/narodni-kontaktni-bod-pro-terorismus.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>>.

Neturej Karta [online]. Neturej Karta [cit. dle 1. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.nkusa.org>>.

NETUREJ KARTA. *Neturai Karta Rabbi Moshe Hirsch meets with president Yasser Arafat* [online]. Neturej Karta, 16. září 2003 [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.nkusa.org/activities/recent/hirsch091603.cfm>>.

Pravda o islámu [online]. Pravda o islámu [cit. dle 30. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://pravdaoislamu.cz/>>.

Stránky Jigala Amira aneb Palestinské lži [online]. Stránky Jigala Amira aneb Palestinské lži [cit. dle 15. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://jigalamir2.webpark.cz/>>.

Svara [online]. Svara [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.svara.org>>.

Temple Mount & Erez Jisrael Faithful Movement - Jerusalem [online]. Temple Mount & Erez Jisrael Faithful Movement - Jerusalem [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.templemountfaithful.org/>>.

The Temple Institute [online]. The Temple Institute [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.templeinstitute.org/>>.

Ústředí muslimských obcí [online]. Ústředí muslimských obcí [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.umocr.cz/>>..

VZ. *Výroční zprávy* [online]. Vojenské zpravodajství datумы jsou různorodé dle vydání výročních zpráv [cit. dle 30. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.vzcr.cz/static/rocenky2007.aspx>>.

VZ. *Zpráva o činnosti Vojenského zpravodajství za rok 2006* [online]. Vojenské zpravodajství [cit. dle 30. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.vzcr.cz/static/zprava2006.aspx>>.

VZ. *Zpráva o činnosti Vojenského zpravodajství za rok 2007* [online]. Vojenské zpravodajství [cit. dle 30. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.vzcr.cz/static/zprava2007.aspx#4_2>.

Yesha [online]. Yesha [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.yesha-israel.com.htm>>.

Yeshivat Ateret Kohanim [online]. Yeshivat Ateret Kohanim [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.ateret.org.il>>.

Yeshivat Mercaz HaRav [online]. Yeshivat Mercaz HaRav [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.mercazharav.org/>>.

Legislativní záležitosti, usnesení a prohlášení státních institucí:

BEZPEČNOSTNÍ RADA STÁTU. *Usnesení Bezpečnostní rady státu ze dne 6. června 2005 č. 54 ke Standardizaci a Statutu Společné zpravodajské skupiny* [online]. Vláda ČR, 6. červen 2005 [cit. dle 30. prosince 2010]. Dostupné na World

Wide Web: <<http://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/cinnost/zaznamy-z-jednani/zaznamy-2005/usn-54.pdf>>.

FATF. *Finanční akční výbor proti praní peněz: Čtyřicet doporučení* [online]. FATF, 20. června 2003 [cit. dle 7. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/40dopFATF.pdf>>.

IMMIGRATION AND REFUGEE BOARD OF CANADA. *Egypt: The International Islamic Relief Organization (IIRO) and whether it is involved in funding terrorist activities* [online]. Refworld, 28. ledna 2003 [cit. dle 7. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.unhcr.org/refworld/type,QUERYRESPONSE,,EGY,3f7d4d901c,0.html>>.

ISRAEL MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS. *Israel's security fence* [online]. Israel Ministry of Foreign Affairs, 26. listopadu 2003 [cit. dle 29. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.mfa.gov.il/MFA/Terrorism-+Obstacle+to+Peace/Palestinian+terror+since+2000/Saving+Lives-+Israel-s+Security+Fence.htm>>.

ISRAEL MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS. *Velvyslanectví státu Izrael, politický zpravodaj - Annapolis* [online]. Israel Ministry of Foreign Affairs, 30. listopadu 2007 [cit. dle 29. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://prague.mfa.gov.il/mfm/Data/127339.pdf>>.

MS ČR. *ČR vydala Oussama Abdullaha Kassira do USA* [online]. Portál veřejné správy České republiky, datum neuvédno [cit. dle 19. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/7226/_s.155/10202?docid=111779>.

MV ČR. *Strategie boje proti terorismu pro léta 2010 a 2012* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, 2010 [cit. dle 30. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <www.mvcr.cz/soubor/nap-2010-pdf.aspx>.

MZV ČR. *Prohlášení MZV k násilnostem po zveřejnění karikatur* [online]. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 6. února 2006 [cit. dle 7. září 2010].

Dostupné na World Wide Web:
<http://www.mzv.cz/jnp/cz/udalosti_a_media/prohlaseni_a_stanoviska/archiv_prohlaseni_a_stanovisek/archiv_2006/x2006_02_06_nasilnosti_po_zverejneni_karikatur.html>.

OFFICIAL JOURNAL OF THE EUROPEAN UNION. *Council common position 2009/67/CFSP* [online]. EUR - Lex, 26. ledna 2009 [cit. dle 28. prosince 2010].

Dostupné na World Wide Web: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:023:0037:0042:EN:PDF>>.

OFFICIAL JOURNAL OF THE EUROPEAN UNION. *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES ze dne 26. října 2005 o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu* [online]. EUR - Lex, 26. října 2005 [cit. dle 2. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/cs/oj/2005/l_309/l_30920051125cs00150036.pdf>.

OPLETALOVÁ, Zuzana. *Prohlášení MZV ČR k plakátům s dánskou karikaturou proroka Muhammeda* [online]. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 19. března 2008 [cit. dle 12. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.mzv.cz/jnp/cz/udalosti_a_media/prohlaseni_a_stanoviska/archiv_prohlaseni_a_stanovisek/archiv_2008/x2008_03_19_karikatura_proroka.html>.

U.S. TREASURY. *Protecting Charitable Organizations - Complete List of Designations* [online]. U.S Treasury, 10. října 2006 [cit. dle 7. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web:<<http://www.treasury.gov/resource-center/terrorist-illicit-finance/Documents/designationsum-.pdf>>.

U.S. TREASURY. *Terrorism - What You Need To Know About U.S. Sanctions* [online]. U.S. Treasury, 23. března 2010 [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web:<<http://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Documents/terror.pdf>>.

Odborné studie:

ALI, Jan, A. *Tabligh Jama'at: A transnational movement of Islamic faith regeneration* [online]. European Journal of Economic and Political Studies, 2010 [cit. dle 9. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://ejeps.fatih.edu.tr/docs/articles/67.pdf>>.

Allotments of large amounts of money to Rabbi Moshe Hirsch, the "foreign minister" of the ultra-orthodox, virulently anti-Zionist Jewish sect known as Neturei Karta [online]. The Intelligence and Terrorism Information Center, srpen 2004 [cit. dle 14. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.terrorism-info.org.il/malam_multimedia/html/final/eng/sib/9_04/araf_ap17.htm>.

ARMANIOS, Febe. *CRS Report for Congress: Islamic Religious Schools, Madrasas: Background* [online]. The Federation of American Scientists, 29. říjen 2003 [cit. dle 7. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.fas.org/irp/crs/RS21654.pdf>>.

BE'ER, Yizhar. *Targeting The Temple Mount: A Current Look at Threats to the Temple Mount by Extremist and Messianic Groups* [online]. The center for protection of democracy in Izrael, leden 2001 [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.keshev.org.il/siteen/FullNews.asp?NewsID=53&CategoryID=14>>.

BLANCHARD, Christopher, M. *CRS Report for Congress: Islamic Religious Schools, Madrasas: Background* [online]. The Federation of American Scientists, 13. ledna 2008 [cit. dle 7. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.fas.org/sgp/crs/misc/RS21654.pdf>>.

BRISARD, Jean, Charles. *Terrorism Financing - Roots and trend of Saudi terrorism financing, report prepared for the President of the Security Council United Nations* [online]. The Investigative project on Terrorism, 19. prosince 2002 [cit. dle 12. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.investigativeproject.org/documents/testimony/22.pdf>>.

ELON, Binyamin. *The Elon Peace Initiative* [online]. Izrael info Center, 23. června 2002 [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.israelinfocenter.com/ElonPeacePlan.pdf>>.

EUMC. *Nejdůležitější informace ze zprávy EUMC „Muslimové v Evropské unii: diskriminace a islamofobie* [online]. European Agency for Fundamental Rights, 15. prosince 2006 [cit. dle 3. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://fra.europa.eu/fraWebsite/material/pub/muslim/EUMC-highlights-CS.pdf>>

GRUEN, Madeleine. *The Conspiracy to Establish a Jihad Training Camp in Bly, Oregon* [online]. The NEFA Foundation, červen 2004 [cit. dle 19. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.nefafoundation.org/miscellaneous/FeaturedDocs/NEFA_Bly0609.pdf>.

JEWISH VIRTUAL LIBRARY. *Agreement on the Gaza strip and the Jericho area* [online]. Jewish virtual Library, 4. května 1994 [cit. dle 22. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Peace/gazajer.html>>.

JEWISH VIRTUAL LIBRARY. *Camp David day by day* [online]. Jewish virtual library, datum nevedeno [cit. dle 8. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Peace/cddays.html>>.

JEWISH VIRTUAL LIBRARY. *Protocol Concerning the Redeployment in Hebron* [online]. The Jewish virtual Library, 17. ledna 1997 [cit. dle 22. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Peace/hebprot.html>>.

JEWISH VIRTUAL LIBRARY. *The Annapolis Conference* [online]. Jewish virtual library, datum nevedeno [cit. dle 3. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Peace/annapolistoc.html>>.

JEWISH VIRTUAL LIBRARY. *The „Sharon Plan“ - Disengagement* [online]. Jewish virtual library, datum nevedeno [cit. dle 3. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Peace/sharonplantoc.html>>.

JEWISH VIRTUAL LIBRARY. *The Wye River Memorandum* [online]. Jewish virtual library, datum nevedeno [cit. dle 8. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Peace/wye.html>>.

JEWISH VIRTUAL LIBRARY. *Yeshivot* [online]. Jewish virtual library, datum nevedeno [cit. dle 8. září 2010]. Dostupné na World Wide Web:<http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/judaica/ejud_0002_0021_0_2124_9.html>

JOST, Patrick. SANDHU, Harjit, Singh. *The hawala alternative remittance system and its role in money laundering* [online]. Interpol, leden 2000 [cit. dle 1. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.interpol.int/Public/FinancialCrime/MoneyLaundering/Hawala/default.asp>>.

KEOHANE, Daniel. *The EU and counter-terrorism* [online]. Centre for European reform, květen 2005 [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.cer.org.uk/pdf/wp629_terrorism_counter_keohane.pdf>.

KETTANI, Houssain. *2010 World Muslim Population* [online]. Universidad Politecnica, leden 2010 [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.pupr.edu/hkettani/papers/HICAH2010.pdf>>.

KRAUS, Josef. *Komparace strategie iránské podpory terorismu na příkladu Hamásu a Hizballáhu* [online]. Euro Atlantic quarterly, 31. ledna 2011 [cit. dle 2. února 2011]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.eaq.sk/clanok/2011-01-31-komparace-strategie-iranske-podpory-terorismu-na-prikladu-hamasu-hizballahu>>.

LEDERER, Gyorgy. *Contemporary Islam in East Europe* [online]. NATO, 15. července 1999 [cit. dle 6. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.nato.int/acad/fellow/97-99/lederer.pdf>>.

MEIR LEVI, David. *Jásir Arafat, masový vrah oceněný Nobelovou cenou míru* [online]. Pravda o islámu, 2005. [cit. dle 9. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://pravdaoislamu.cz/arafat.pdf>>.

OLUIC, Steven. *Radical Islam on Europe's Frontier - Bosna & Hercegovina* [online]. U.S. Military Academy, 23. března 2008 [cit. dle 5. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <hrcak.srce.hr/file/33311>.

PEW RESEARCH CENTER. *Mapping the global muslim population: A Report on the Size and Distribution on the World's Muslim Population* [online]. The Pew Forum on religion & public life, říjen 2009 [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://pewforum.org/newassets/images/reports/Muslimpopulation/Muslimpopulation.pdf>>.

TESAŘ, Filip. *Vědecký projekt MZV ČR č. RM/03/25/04: Působení mezinárodních islámských organizací na Balkáně* [online]. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 23. července 2007 [cit. dle 5. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <www.mzv.cz/public/8c/39/66/73364_14945_RM_03_25_04.rtf>.

TOPINKA, Daniel (ed.). *Integrační proces muslimů v ČR - pilotní projekt* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, 2006/2007 [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/dokument/2007/integrace_muslimu.pdf>.

USAID, *Strengthening Education in the Muslim World: Country Profiles and Analysis* [online]. - DevTech System, Inc., duben 2004 [cit. dle 2. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.devtechsys.com/assets/Uploads/docs/publications/strengthening-education-in-the-muslim-world-country-profiles.pdf>>.

WOEHREL, Steven. *Islamic Terrorism and the Balkans* [online]. The Navy Department Library, 26. července 2005 [cit. dle 4. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.history.navy.mil/library/online/islamic_terrorism.htm>.

Odborné články:

ALEXIEV, Alex. *Tablighi Jamaat: Jihad's Stealthy Legions* [online]. Middle East Forum, zima 2005 [cit. dle 9. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.meforum.org/686/tablighi-jamaat-jihads-stealthy-legions>>.

ANTÚNEZ, Juan, Carlos. *Wahhabism in Bosna-Herzegovina - Part One* [online]. Bosnian Institute, 16. září 2008 [cit. dle 5. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.bosnia.org.uk/news/news_body.cfm?newsid=2468>.

B'TSELEM. *Separation Barrier* [online]. B'TSELEM, datum neuvedeno [cit. dle 3. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.btselem.org/English/Separation_Barrier/>.

BERGER, J.M. *Bush CIA Nominee Turned Blind Eye As Arms Flowed To Al Qaeda In 1994, 1995* [online]. INTELWIRE.com, 8.května 2006 [cit. dle 5. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://intelwire.egoplex.com/hayden-bosnia.htm>>.

CIA. *The World Factbook: Gaza Strip* [online]. Central Intelligence Agency, datum neuvedeno [cit. dle 3. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/gz.html>>.

ČEJKA, Marek. *Izraelský pravicový radikalismus a fenomén osadnictví* [online]. Global politics, 4. února 2002 [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.globalpolitics.cz/clanky/osadnictvi>>.

EU a boj proti terorismu [online]. EurActiv. cz, 2. října 2006 [cit. dle 22. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.euractiv.cz/bezpecnost-a-spravedlnost0/link-dossier/eu-a-boj-proti-terorismu>>.

HOWENSTEIN, Nicholas. *Islamist Network: The Case of Tablighi Jamaat* [online]. United States Institute of Peace, říjen 2006 [cit. dle 9. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.usip.org/publications/islamist-networks-case-tablighi-jamaat>>.

CHABAD CENTER PRAGUE. *Maharalův institut* [online]. Chabad Lubavitch, datum neuvedeno [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web:

<http://www.chabadprague.cz/templates/articlecco_cdo/aid/1090805/jewish/Maharalv-Institut.htm>.

CHARITY NAVIGATOR. *American Friends of Ateret Cohanim: Providing funding for Yeshiva Ateret Cohanim, a higher educational in Israel* [online]. Charity navigator, datum nevedeno [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web:

<<http://www.charitynavigator.org/index.cfm?bay=search.summary&orgid=4918>>.

INDEPEDENT MEDIA REVIEW AND ANALYSIS. *Neturei Karta paid off by Arafat* [online]. Zionism Israel, 13. prosince 2006 [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://zionism-israel.com/israel_news/2006/12/document-neturei-karta-paid-off-by.html>.

JEWISH AGENCY FOR ISRAEL. *Stern Avraham* [online]. Jewish Agency for Israel, 2. května 2005 [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web:

<<http://www.jafi.org.il/JewishAgency/English/Jewish+Education/Compelling+Content/Eye+on+Israel/Gallery+of+People+%28Biographies%29/Stern+Avraham.htm>>.

JEWS AGAINST ZIONISM. *Chief Rabi Josef Tzvi Dushinsky* [online]. Jews Against Zionism, datum nevedeno [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.jewsagainstzionism.com/rabbi_quotes/dushinsky.cfm>.

JEWS AGAINST ZIONISM. *Satmar Grand Rebbe Joel Teitelbaum* [online]. Jews Against Zionism, datum nevedeno [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.jewsagainstzionism.com/rabbi_quotes/teitelbaum.cfm>.

Kach, Kahane Chai (Izrael, extremists) [online]. Council on foreign relations, 20. března 2008 [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.cfr.org/israel/kach-kahane-chai-israel-extremists/p9178>>.

LEIBOWITZ, Ješajahu. *Štachim 1968* [online]. Leibowitz, datum elektronického zpracování nevedeno [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://213.8.106.62/leibowitz/leibarticles.asp?id=28>>.

MUKHOPADHYAY, Alok, Rashmi. *Tabligh-e-Jama'at Under the Scanner of German Intelligence* [online]. Institute for Defence Studies & Analyse, duben 2005 [cit. dle 9. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.idsa.in/strategicanalysis/TablighJamaatUndertheScannerofGermanIntelligence_armukhopadhyay_0405>.

O'CONNOR, Coilin. *The Czech Muslim community: A beacon of piety in a predominantly atheist country* [online]. Český rozhlas, 16. srpna 2006 [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.radio.cz/en/section/czechstoday/the-czech-muslim-community-a-beacon-of-piety-in-a-predominantly-atheist-country>>.

ONDŘEJKA, Jan. *Muslimové a evropská bezpečnost* [online]. Obrana a strategie, leden 2004 [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.defenceandstrategy.eu/cs/archiv/rocnik-2004/1-2004/muslimove-a-evropska-bezpecnost.html>>.

REVUE POLITIKA. *Madridské atentáty a evropská bezpečnost: analýza Centra strategických studií* [online]. Centrum pro studium demokracie a kultury, duben 2004 [cit. dle 12. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.cdk.cz/rp/clanky/190/madridske-atentaty-a-evropska-bezpecnost/>>.

SCHINDLER. Profile: *Third World Relief Agency (TWRA)* [online]. History Commons, 2007 [cit. dle 5. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.historycommons.org/entity.jsp?entity=third_world_relief_agency_1>.

SCHWARTZ, Stehen. *Wahhabism and al-Qaeda in Bosna-Herzegovina* [online]. The Jamestown Foundation, 20. října 2004 [cit. dle 3. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <[http://www.jamestown.org/single/?no_cache=1&tx_ttnews\[tt_news\]=27034](http://www.jamestown.org/single/?no_cache=1&tx_ttnews[tt_news]=27034)>.

STEINHÄUSLER, Friedrich. *Teroristické hrozby členským státům NATO - bestiálnost* [online]. NATO, 2007 [cit. dle 1. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.nato.int/docu/review/2007/issue1/czech/art4.html>>.

THE DC INVESTIGATIVE JOURNALISM COLLECTIVE. *Kach's U.S. Representatives Continue to Solicit Funds for Banned terrorist group* [online]. Wrmea.com, listopad 2007 [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.wrmea.com/archives/November_2007/0711030.html>.

Ultraortodoxní židé proti sionismu: židé a sionismus [online]. Muslimské listy, datum neuvedeno [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.muslimskelisty.eu/zp424.htm>>.

ÚZSI. *Evropa a islám v kontextu dění kolem karikatur proroka Mohameda* [online]. ÚZSI, 22. února 2006 [cit. dle 7. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.uzsi.cz/cz/evropa-a-islam-v-kontextu-deni-kolem-karikatur-proroka-mohameda.html>>.

VAČKÁŘ, Michal. *Islámský radikalismus v Bosně a Hercegovině* [online]. Global politics, 1. března 2007 [cit. dle 4. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.globalpolitics.cz/clanky/islamsky-radikalismus-bih>>.

VERMAAT, Emerson. *Hofstad Group: Wrong decision by Dutch appeals court* [online]. Militant Islam Monitor, 31. ledna 2008 [cit. dle 14. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.militantislammonitor.org/article/id/3341>>.

VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Znepokojující chasidé* [online]. Časopis Dingir, 29. října 2004 [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.sekty.cz/www/stranky/studie/9.pdf>>.

WEINGLASS, Ilan. *Financial Infrastructure of Islamic Extremists in the Balkans* [online]. The Terror Finance Blog, 17. září 2007 [cit. dle 4. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.terrorfinance.org/the_terror_finance_blog/2007/09/financial-infra.html>.

YESHIVAT HESDER NAHAR-DEIAH. *History of Yeshivot Hesder* [online]. Yeshivat Hesder Nahar-Deiah, datum neuvedeno [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web:

<<http://www.nahariya.co.il/Eng/Index.asp?ArticleID=150&CategoryID=92&Page=1>>.

ZIONISM & ISRAEL INFORMATION CENTER. *Israel High Court Ruling Docket H.C.J. 7957/04: International Legality of the Security Fence and Sections near Alfei Menashe* [online]. Zionism & Israel information center, 15. září 2005 [cit. dle 29. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.zionism-israel.com/hdoc/High_Court_Fence.htm>.

Zpravodajské zprávy a rozhovory:

24th January 2004: Guest pilgrims from Czech Republic and Hungary arrived to perform Hajj [online]. SAMIRAD, 24. ledna 2004 [cit. dle 6. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.saudinf.com/display_news.php?id=1518>.

ABEDIN, Mahan. *Al-Muhajiroun in the UK: An Interview with Sheikh Omar Bakri Mohammed* [online]. The Jamestown Foundation, 25. května 2005 [cit. dle 12. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <[http://www.jamestown.org/single/?no_cache=1&tx_ttnews\[tt_news\]=290](http://www.jamestown.org/single/?no_cache=1&tx_ttnews[tt_news]=290)>.

Abu Hamza jailed for seven years [online]. BBC NEWS, 7. února 2006 [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/4690224.stm>.

BAIRD, Tom. *Giant mosque for 40,000 may be built at London Olympics* [online]. The Sunday Times, 27. listopadu 2005 [cit. dle 9. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.timesonline.co.uk/tol/news/uk/article597161.ece>>.

BERNSTEIN, Dovid. *Harav Yitzchok Tuvis Weiss to Arive in US Today* [online]. Matzav.com, 3. května 2009 [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://matzav.com/harav-yitzchok-tuvia-weiss-to-arrive-in-us-today>>.

BLAU, Uri. *U.S. group invests tax-free millions in East Jerusalem land* [online]. HAARETZ.COM, 17. srpna 2008 [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.haaretz.com/print-edition/news/u-s-group-invests-tax-free-millions-in-east-jerusalem-land-1.282112>>.

Britští radikální islamisté obsazují mešity [online]. Týden. cz, 10. září 2007 [cit. dle 4. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.tyden.cz/rubriky/zahranici/evropa/britsti-radikalni-islamiste-obsazuji-mesity_21790.html>.

BUTCHER, Tim. *Odbojná osada v pásnu Gazy připravuje boj* [online]. BBC CZECH, 1. července 2005 [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.bbc.co.uk/czech/indepth/story/2005/07/050701_fooc_west_bank_settlers.shtml>.

CASCIANI, Dominic. *Profile: Omar Bari Mohammed* [online]. BBC NEWS, 12. srpna 2005 [cit. dle 12. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/4144892.stm>.

Čeští muslimové u Bublana odsoudili násilí [online]. iDNES, 13. února 2006 [cit. dle 12. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://zpravy.idnes.cz/cesti-muslimove-u-bublana-odsoudili-nasili-fk1-domaci.asp?c=A060213_165604_domaci_miz>.

ČTK. *Izrael ruší osady v Gaze, rozhodla vláda* [online]. iDNES.cz, 20. února 2005 [cit. dle 3. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://zpravy.idnes.cz/izrael-zrusi-osady-v-gaze-rozhodla-vlada-ffe-zahranicni.asp?c=A050220_152758_zahranicni_nad>.

ČTK. *Izraelci a Palestinci opět jednájí o míru, domluvili se už na druhém kole* [online]. Lidovky.cz, 2. září 2010 [cit. dle 29. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.lidovky.cz/izraelci-a-palestinci-opet-jednaji-o-miru-domluvili-se-uz-na-druhem-kole-1no-/ln_zahranici.asp?c=A100902_165052_ln_zahranici_jv>.

ENA, Latin. *Suspicious Islamic Missionaries: Aktive Islamic Youth* [online]. SETimes.com, 30. června 2003 [cit. dle 5. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.setimes.com/cocoon/setimes/xhtml/en_GB/features/setimes/articles/2003/06/030630-ENA-001>.

ETTINGER, Fair. *The Zionists' bread and butter* [online]. HAARETZ, 24. dubna 2004 [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.haaretz.com/print-edition/features/the-zionists-bread-and-butter-1.244519>>.

FASUROVÁ, Hana. *Muslimové chtějí v Brně novou, větší mešitu i s minaretem* [online]. Deník.cz, 21. července 2009 [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.denik.cz/regiony/muslimove-chteji-v-brne-novou-vetsi-mesitu-i-s-min.html>>.

Fence to be completed only by 2010 [online]. The Jerusalem Post, 10. července 2007 [cit. dle 30. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://fr.jpost.com/servlet/Satellite?cid=1183980036196&pagename=JPost/JPArticle/ShowFull>>.

Haredim protest Gay Pride Parade in Jerusalem [online]. Jerusalem Post, 18. října 2006 [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jpost.com/Home/Article.aspx?id=38319>>.

Hate preaching cleric jailed [online]. BBC NEWS, 7. března 2003 [cit. dle 12. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/england/2829059.stm>.

Izrael kvůli demonstrantům uzavřel osady [online]. iDNES.cz, 30. června 2005 [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://zpravy.idnes.cz/izrael-kvuli-demonstrantum-uzavrel-osady-fih-zahranicni.asp?c=A050630_132716_zahranicni_mad>.

Izrael posiluje jednotky na severu země [online]. BBC CZECH, 5. srpna 2005 [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.bbc.co.uk/czech/worldnews/story/2005/08/050805_israel_shooting_0930.shtml>.

KARAJKOV, Risto. *The Young and the Old: Radical Islam Takes Root in the Balkans* [online]. Wordpress.org, 3. května 2006 [cit. dle 5. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.worldpress.org/Europe/2335.cfm>>.

KATYAL, Sugita. ARGA. Adhityani. *Indonesia' Islamic boarding schools defy stereotypes* [online]. Reuters, 5. srpna 2007 [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.reuters.com/article/2007/08/06/us-indonesia-islamic-idUSSP13850820070806>>.

KOUBEK, David. *Atentáty v Madridu? Na pokyn Al-Káidy* [online]. Aktuálně.cz, 11. dubna 2006 [cit. dle 12. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://aktualne.centrum.cz/zahranici/clanek.phtml?id=124832>>.

LAKEIN, Dvora. *The Maharal Institute Opens in Prague* [online]. Chabad Lubavitch, 25. září 2008 [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://lubavitch.com/news/article/2024144/The-Maharal-Institute-Opens-in-Prague.html>>.

Mc GROGY, Daniel. HUSSAIN, Zahid. *Cousin listened to boasts about suicide mission* [online]. The Times, 22. července 2005 [cit. dle 1. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.timesonline.co.uk/tol/news/uk/article546817.ece>>.

Merkaz Harav Yeshiva: Stronghold of Zionist Extremism [online]. Al Manar, datum neuvedeno. [cit. dle 12. října 2008]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.almanar.com.lb>>.

MIKULKA, Milan. *Po sedmi letech obnoveny izraelsko-palestinské rozhovory* [online]. iHNed.cz, 28. listopadu 2007 [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://ihned.cz/3-22514040-annapolis-000000_d-9d>.

Nářízení ministryně školství: Učebnice musí uvádět hranice z roku 1967 [online]. Eretz.cz, 23. března 2008 [cit. dle 6. září 2008]. Dostupné na World Wide Web: <<http://eretz.cz/content/view/1319/41/>>.

Některé madrasy v Pákistánu odmítají registraci [online]. BBC CZECH, 24. srpna 2005 [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.bbc.co.uk/czech/worldnews/story/2005/08/050824_pakistan_madras_1720.shtml>.

PALLISTER, David. *Terrorist material found in Sarajevo charity raid* [online]. The Guardian, 23. února 2002 [cit. dle 3. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.guardian.co.uk/world/2002/feb/23/davidpallister>>.

Profile: Abu Hamza [online]. BBC NEWS, 5. listopadu 2010 [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.bbc.co.uk/news/uk-11701269>>.

Při evakuaci Gazy se pokusila upálit žena a střelelo se [online]. Novinky.cz, 17. srpna 2005 [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.novinky.cz/clanek/63126-pri-evakuaci-gazy-se-pokusila-upalit-zena-a-strilelo-se.html>>.

QUETTEVILLE, Harry. *US hunts Islamic militants in Bosna* [online]. The Telegraph, 26. července 2004 [cit. dle 4. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/bosnia/1467897/US-hunts-Islamic-militants-in-Bosnia.html>>

REDAKCE. *Soukromé stanice Al Arabija a Al Džazira dráždí USA* [online]. SatCentrum, 29. července 2003 [cit. dle 8. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.satcentrum.com/clanky/624/arabske-stanice-al-arabija-a-al-dzazira-drazdi-usa/>>.

REUTERS. *Barak: Israel ready to cede part of Jerusalem in peace deal* [online]. HAARETZ.cz, 1. září 2009 [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.haaretz.com/news/diplomacy-defense/barak-israel-ready-to-cede-parts-of-jerusalem-in-peace-deal-1.311450>>.

RONEN, Gil. FENDEL, Hillel. *200 Jews Enter New Building in Hevron: 'Peace House'* [online]. Arutz Sheva, 20. března 2007 [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.israelnationalnews.com/News/News.aspx/121891>>.

RUDNITSKY, Ezra. *How I ended up in the „IBFICU“* [online]. Israel's Best Friends srpen 2002 [cit. dle 3. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.defendisrael.net/legion.shtml>>.

SINGER - HERUTI, Roni. *Yesha Council tells 150 000 protesters to block access to Gaza* [online]. Haaretz.com, 12. srpna 2005 [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné

na World Wide Web: <<http://www.haaretz.com/news/national/yesha-council-tells-150-000-protesters-to-block-access-to-gaza-1.166742>>.

Skautské tábory podle Hamásu: kung-fu a korán [online]. Týden.cz, 21. srpna 2008 [cit. dle 4. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.tyden.cz/rubriky/zahranici/asie-a-oceanie/skautske-tabory-podle-hamasu-kung-fu-a-koran_134950.html>.

SLÁDEK, Jiří. *Francie slaví návrat rukojmích* [online]. iHNed.cz, 23. prosince 2004 [cit. dle 7. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://ihned.cz/1-10073040-15401240-000000_d-87>.

STOP MOSKOWITZ. *American Friends of Ateret Cohanim* [online]. Stop Moskowitz, datum neuvedeno [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.stopmoskowitz.org/ateret.html>>.

V Jeruzalémě zastřelen útočící arabský terorista [online]. Eretz.cz, srpen 2007 [cit. dle 6. září 2008]. Dostupné na World Wide Web: <<http://eretz.cz/content/view/3025/41/>>.

V pásmu Gazy pokračuje nucená evakuace osadníků [online] BBC CZECH, 17. srpna 2005 [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.bbc.co.uk/czech/worldnews/story/2005/08/050817_israel_gaza_1910.shtml>.

Video of 7 July bomber released [online]. BBC News, 6. července 2006 [cit. dle 12. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/5154714.stm>.

WAGNER, Matthev. *Haredim slam fringe over Iran parket* [online]. Jerusalem Post, 14. prosince 2006 [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://jewishdefense.org/neturai_karta/jpnk.htm>.

WAGNER, Matthew. *Head of Eda Charedit calls for nonviolent demonstrations against gay parade* [online]. Jerusalem Post, 7. listopadu 2006 [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jpost.com/Home/Article.aspx?id=27704>>.

WINDR, Robert (ed.). *Timeline of al-Qaida statements* [online]. MSNBC.com, 22.srpna 2005 [cit. dle 8. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.msnbc.msn.com/id/4686034/ns/world_news-hunt_for_al-qaida/>.

YOU TUBE. *Kabbalistic Pulsa d'Nura curse on Ariel Sharon 2005* [online]. You Tube, 14. prosince 2007 [cit. dle 13. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.youtube.com/watch?v=BpXVt0kQwgY>>.

YOU TUBE. *Opening of the Maharal Institute in Prague* [online]. You Tube, datum neuvedeno [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.youtube.com/watch?v=ZGK1CI84BvI>>.

Židovský hřbitov bude součástí budovy České pojišťovny [online]. iDNES.cz, 29. března 2000 [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://zpravy.idnes.cz/zidovsky-hrbitov-bude-soucasti-budovy-ceske-pojistovny-pep-/domaci.asp?c=A000322144952domaci_mhk>.

Deníky, instituce, média, organizace a seznamy:

1000 Terrorist web sites [online]. Internet Interpol Agency, datum neuvedeno [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://fraudevidencelocker50744.yuku.com/forum/viewtopic/id/606>>.

Al Arabiya News Chanel [online]. Al Arabiya News Chanel [cit. dle 7. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.alarabiya.net/en_default.html>.

Al Jazeera English [online]. Al Jazeera English [cit. dle 7. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://english.aljazeera.net/>>.

Algemene Inlichtingen-en Veiligheidsdienst [online]. Algemene Inlichtingen-en Veiligheidsdienst [cit. dle 7. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<https://www.aivd.nl/>>.

El Tawheed [online]. El Tawheed [cit. dle 1. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.eltawheed.nl/>>.

Islam Bosna [online]. Islam Bosna [cit. dle 5. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.islambosna.ba/>>.

Islámská nadace v Bratislavě, kultúrne centrum Cordóba [online]. Islámská nadace v Bratislavě, kultúrne centrum Cordóba [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.islamweb.sk/stranky/start.htm>>.

Magazin SAFF [online]. Magazin SAFF [cit. dle 5. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://saff.ba/>>.

Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém: česká pobočka [online]. Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém: česká pobočka [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.icej.cz/>>.

Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Ministerstvo vnitra České republiky [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.mvcr.cz>>.

Moledet [online]. Moledet [cit. dle 6. září 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.moledet.org.il/>>.

Tablighi Jamaat [online]. TablighiJamaat.org [cit. dle 9. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.tablighijamaat.org/>>.

The Beit-El Yeshiva Center [online]. The Beit-El Yeshiva Center [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.yeshiva.org.il/about/eng%5C>>.

The Financial Action Task Force [online]. The Financial Action Task Force [cit. dle 1. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.fatf-gafi.org/pages/0,2987,en_32250379_32235720_1_1_1_1_1,00.html>.

The Middle East Partnership Initiative [online]. The Middle East Partnership Initiative [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://mepi.state.gov/>>.

The NEFA Foundation [online]. The NEFA Foundation [cit. dle 18. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.nefafoundation.org/>>.

The Pew Forum on religion & public life [online]. The Pew Forum on religion & public life [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://pewforum.org/>>.

The Ronald S. Lauder Foundation [online]. Lauder Foundation [cit. dle 23. listopadu 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.lauderfoundation.com/>>.

United States Agency for International Development [online]. United States Agency for International Development [cit. dle 22. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.usaid.gov/>>.

Vzdělávací a kulturní centrum [online]. Židovské muzeum v Praze [cit. dle 18. října 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://www.jewishmuseum.cz/cz/czvkc.htm>>.

Seznam příloh:

Příloha:

Evropa - zakázané islámské teroristické organizace a hnutí

OFFICIAL JOURNAL OF THE EUROPEAN UNION. Council common position 2009/67/CFSP [online]. EUR - Lex, 26. ledna 2009 [cit. dle 28. prosince 2010].

Dostupné na World Wide Web: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:023:0037:0042:EN:PDF>
>.

**Příloha: Evropa - zakázané islámské teroristické organizace
a hnutí**

ABU NIDAL ORGANISATION

*(alias FATAH REVOLUTIONARY COUNCIL, alias
ARAB REVOLUTIONARY BRIGADES,
alias BLACK SEPTEMBER, alias REVOLUTIONARY
ORGANISATION OF SOCIALIST MUSLIMS)*

Organizace Abú Nidala

AL AQSA MARTYRS BRIGADE

Brigády mučedníků od Al-‘Aksá

AL-TAKFIR AND AL-HIJRA

Takfír wa l-Hidžra

GAMA‘A AL ISLAMIYYA

*(alias AL GAMA‘A AL ISLAMIYYA, alias ISLAMIC
GROUP - IG)*

Džamá‘at Islámíja

ISLAMI BÜYÜK DOGUAKINCILAR CEPHESI -

IBDA C

(alias GREAT ISLAMIC EASTERN WARRIORS FRONT)

Fronta islámských nájezdníků velkého Východu

HAMAS včetně HAMAS-IZZ AL-DIN AL-QASSEM

Hamás, včetně Brigád Kassám

HIZBUL MUJAHIDEEN

Hizbu 'l-Mudžáhídín

HOFSTADGROEP

Hofstadská skupina

**HOLY LAND FOUNDATION FOR RELIEF AND
DEVELOPMENT**

Nadace Svaté země pro obnovu a rozvoj

LIBERATION TIGERS OF TAMIL EELAM - LTTE

Tygři osvobození tamilského Ílamu

PALESTINE LIBERATION FRONT - PLF

Palestinská osvobozenecká fronta

PALESTINIAN ISLAMIC JIHAD - PIJ

Palestinský islámský džihád

**POPULAR FRONT FOR THE LIBERATION OF
PALESTINE - PFLP**

Lidová fronta pro osvobození Palestiny

**POPULAR FRONT FOR THE LIBERATION OF
PALESTINE GENERAL - COMMAND**

(alias PFLP - GENERAL COMMAND)

Lidová fronta pro osvobození Palestiny - hlavní velení

STICHTING AL AQSA

*(alias STICHTING AL AQSA NEDERLAND, alias AL
AQSA NEDERLAND)*

Nadace Al-‘Aksá

Výše uvedené informace byly získány z:

OFFICIAL JOURNAL OF THE EUROPEAN UNION. Council common position 2009/67/CFSP [online]. EUR - Lex, 26. ledna 2009 [cit. dle 28. prosince 2010]. Dostupné na World Wide Web: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:023:0037:0042:EN:PDF>>.

Summary

Shodné znaky islámského a židovského radikalismu na počátku 21. století

Identical features of Islamic and Jewish radicalisms in the early 21st century

Mgr. Bohumila Vacková

Islam and Judaism are two significant Semitist monotheist religions. Islamic and Jewish radicalisms are a modern trend, which had one of its major culminations in the second half of the 20th century, particularly in the area of the Near and Middle East. The turn of the millennium and mainly the beginning of the 21st century highlighted the fact that Islamic and Jewish radicalisms are not only an issue of specific territories but that they have changed in scale and, with varying intensity, have become global problems (Note: Islamic radicalism strongly shows this trend). This fact raises the question of to what degree Islamic and Jewish radicalisms have affected the Czech Republic.

In order to evaluate the given issue, I have chosen the features that are identical in both religions: charity and financial support; radical schools - madrasahs as opposed to yeshivas; and the proselytizing methods. I have described and evaluated these features one by one and then I applied them to the Czech environment. I chose the present period for evaluation, i.e. the period from 2000 to 2010.

Up until now, the issue has not been analysed from this point of view, meaning that these specific compared features were not examined next to each other, either from the historical or present point of view, and they have also not been applied to the Czech territory. It is a completely new, up-to-date and comprehensive view and assessment of the conclusions obtained in the Czech environment.

In the first chapter titled “The Nature of Islamic Radicalism on the European Continent in the Early 21st Century”, I deal with the following fundamental matters:

- concerning the nature of the Muslim community in Europe - the number of Muslims and the issue of generation waves;
- concerning the reasons behind radicalisation in Europe (poor integration; social aspects; segregation of the European society; alienation; dismissal of the policy of the European states aimed particularly against Muslim countries; being trapped by elements of organised crime);
- concerning the instruments and places of radicalisation (ranging from searching for information on one’s home country, regular visits to places of worship, coming into contact with radical ideas to participation in radical madrasahs, training camps and activities on behalf of radical groups);
- concerning events with a radical undertone - examples of radical events and mass protests of Muslims living in Europe;
- concerning the current situation in the territory of Bosnia and Herzegovina.

In the second chapter titled “The Nature of Jewish Radicalism in the Early 21st Century”, I first cover the fundamental issues in Jewish radicalism, i.e. definition of the locality and the concept of the expected arrival of the Messiah, the status of Jerusalem and the issue of the Temple Mount. I then describe the current situation and provide the descriptions of the three main denominations - ultra-orthodox Charedim (the Eda Charedit organisation and the Neturei Karta movement); radical religious Zionists (the Gush Emunim movement; the organisation of the Yesha Council of Jewish Communities, the Amana movement and the radical Jewish Underground); Kahanists and Jewish radicals and extremists (followers of the banned party Kach and Kahane Chai, the ideas of Kahanism in politics, and radical Jewish groups).

The third chapter titled “Charity and Financial Support” describes the current key aspects first with regard to Islamic radicalism. This concerns mainly Islamic charity organisations and illegal paths of finances supplied to Islamic radicals (Note: This concerns particularly the non-banking system). Then, the situation in the Czech Republic is described. This is followed by a description of the situation with respect to Jewish radicalism, with each separate school of thought being described separately. This concerns mainly financial support (Note: This concerns mainly official electronic donations) because, among Jewish radicals, there is basically no system of support through charity organisations. In this case, too, the situation in the Czech Republic is described.

The fourth chapter “Radicalisation of Religious Schools - Madrasahs versus Yeshivas” first points out the aspects of radical madrasahs and their role in the system of radicalisation of Muslims. This is followed by assessment of the situation in the Czech Republic. The descriptions of radical yeshivas are once again focused on the individual schools of thought. The status of the Jewish school system in our country is then mentioned.

The fifth chapter titled “Proselytizing Methods” defines the main factors of radicalisation: authorities, appeals, missionary movements, media, including the Internet, and training camps. These factors are first assessed with respect to Islamic radicalism and the current situation in the Czech Republic. This is followed by assessment of the separate schools of thought in Jewish radicalism, including the situation in our country. The current situation in the early 21st century has clearly showed that many factors have diminished, while proselytizing via the Internet has become very important.

In the sixth chapter titled “The Influence of Islamic and Jewish Radicalisms in the Czech Republic - the Security Situation” presents a collection of the official findings, which were published on this topic by the intelligence units and the Ministry of the Interior of the Czech Republic. A project, which was created with the support of the Ministry of the Interior, titled “Integration Process

of Muslims in the Czech Republic - Pilot Project”, is also mentioned. This project tries to assess the nature of the Muslim community in our country.

The thesis points out the fact that the compared features and their subsequent assessment in the Muslim and Jewish communities in our country prove that Islamic radicalism poses a higher security risk to the Czech Republic as compared with Jewish radicalism, which poses a risk that could be described as very low. The local communities of both religions are trying to behave in a prophylactic (preventive) manner and the findings I obtained lead me to believe that their future intentional radicalisation is not probable.

As concerns the arrival or possibilities of operation of foreign radical groups, I have found out that our country may be, and probably will be in the future, more interesting for Islamic radicals than for Jewish radicals, probably even due to the differences between the population characteristics of the local Muslim and Jewish communities.

I have also arrived at the cautionary conclusion that there are identical risk factors in both religions. These factors include proselytizing via the Internet, which can be of a covert or overt kind, and the financial support of radical groups (through non-banking system or electronic donations), which offers a broad area for those persons from the Islamic and Jewish communities who wish to remain unidentified and yet support their radicalisation interests or ideas.

